

506/88

4

2

משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

התחלת התיק

שם היחידה: ח"ל מופד 506/88 מה"ס

הנושא: 24 - 10 - 73 תחילת תחקיר

24.10.73 - 5.10.73

שי
מחטיבת הצנחנים

כ"א

החטיבה במלחמת יום הנפורים רשתים ראשונים

חשון תשל"ד
נובמבר 1973

חיילים ומפקדים,

עבר יותר מחודש מאז הניף האוייב את חרב השמד על עם ישראל. ה"דפנוהו, הסרנו את האיום מעל קיו"מנו ועברנו להתקפת נגד — שנג"דעה באיבה בלחץ מדיני.

במלחמה זו, כבמלחמת ששת ה"ימים, הוטלה על החטיבה משימה, שכיום ברור שהיו לה תוצאות היסטוריות.

בצליחת התעלה ובהקמתו של ראש הגשר ואבטחתו — איפשרנו את המהלך הצבאי המבריק, שהחזיר לצה"ל את היוזמה והתנופה. ב"ימים אלה, עת מתנהל המאבק ה"מדיני הקשה והמפותל, יש בידי מדינאי ישראל עמדות מיקוח שאין ערוך לחשיבותן.

בלחמתנו הבאנו את המלחמה אל ארצו של האוייב; איפשרנו את ה"מהלך הצבאי שהביא לניתוק פאר כוחו — הארמיה השלישית — ו"אנו יושבים על צירי התנועה לבני"רתו.

כבד הוא מחיר המלחמה. למעלה מ-50 מטובי חברינו נפלו. מספר ה"פצועים מתקרב למאתיים. חמישה מלוחמינו נעדרים ואחד נלקח ב"שבי

שילמנו את מחירה הכבד של המל"חמה כשראשנו זקוף ורוחנו איתנה. בשקט אנו סופדים למתים. בדממה אנו כואבים עם הפצועים ועם ה"משפחות השכולות.

במחיר הדמים של מיטב חברינו ו"בנכונות שלנו לכל משימה השתתפנו עם שאר לוחמי ישראל במאמץ ה"כללי להבטיח את קיומו ושלומו של עמנו. מי יתן ותהיה זו מלחמה אחרונה — אחריה תשקוט הארץ וישראל ישב בטח על אדמתו.

מפקד החטיבה

חיילים ומפקדים,

כבד הוא מחיר המלחמה למעלה מ-50 מטובי חברינו נפלו. מספר הפצועים מתקרב למאתיים חמישה מלוחמינו נעדרים ואחד נלקח ב-שבי

שילמנו את מחירה הכבד של המלחמה כשראשנו זקוף ורוחנו איתנה בשקט אנו סופדים למתים בדממה אנו כואבים עם הפצועים ועם המשפחות השכולות

במחיר הדמים של מיטב חברינו ובנכונות שלנו לכל משימה השתתפנו עם שאר לוחמי ישראל במאמץ הכללי להבטיח את קיומו ושלומו של עמנו. מי יתן ותהיה זו מלחמה אחרונה — אחריה תשקוט הארץ וישראל ישב בטח על אדמתו.

מפקד החטיבה

עבר יותר מחודש מאז הניף האויב את חרב השמד על עם ישראל. הפנוהו, הסרנו את האיום מעל קיומנו ועברנו להתקפת נגד — שנגד דעה באיבה בלחץ מדיני.

במלחמה זו, כבמלחמת ששת הימים, הוטלה על החטיבה משימה, שכיום ברור שהיו לה תוצאות היסטוריות.

בצליחת התעלה ובהקמתו של ראש הגשר ואבטחתו — איפשרנו את המהלך הצבאי המבריק, שהחזיר לצה"ל את היוזמה והתנופה. בימים אלה, עת מתנהל המאבק המדיני הקשה והמפותל, יש בידי מדינאי ישראל עמדות מיקוח שאין ערוך לחשיבותן.

בלחימתנו הבאנו את המלחמה אל ארצו של האויב; איפשרנו את המהלך הצבאי שהביא לניתוק פארו כוחו — הארמיה השלישית — ו-אנו יושבים על צירי התנועה לבית רתו.

אמר היום המאושר בחיי יהיה, כאשר אזכה להסיע את כולכם חזרה הביתה בדרך מטסה לתעלה עברו הזחלמים ליד אוטו-בוס ששימש כאמבולנס בחורה, כנראה חובשת, משכה את תשומת-לב הבחורים אחד אחד הרימו ראשיהם מעל הזחלמים כאשר נעצרה לרגע השיירה אמרה לאחד האנשים אנחנו אוטובוס-אמבולנס אני מקווה שאיש מכם לא יחזור אלי סמוך לארוע מרגש זה עבר סמל דת בין הזחלים וחילק תפילת הדרך ליוצאים למלחמה האנשים, כולל המ פ איש קיבוץ ה- שוה צ, לקחו ושמו בכיסם השמאלי במוחו של אילן חלפו הרבה מראות חיים בבת-אחת מאלה השייכים לסביבה והמצב בה נמצא אותה שעה — ורבים שאינם שייכים הביט סביבו מי יפגע ומי יצא בשלום רק שאיש לא יפגע החלו לעוף טילים לא פגעו החצייה מצאה אותו עוסק בתפקידו חובש את שני אנשי חיל ההנדסה שהצטרפו אליהם ושנפגעו בהפגזה עוד בטרם ירדו לסירות

פינוי הציר לחטיבת השריון

גדוד 71 היה אחד הגדודים שחצה כמעט במלואו את התעלה בליל ה-16 באוקטובר יחידות מסויימות של הגדוד החלו, עם זאת, בפעולות מבצעיות לפני הצליחה פלוגה ד, ל-משל, ביצעה סיורי מודיעין בין עמדות המצרים שצלחו את התעלה מזרחה מספר אחד המפקדים יצאתי עם שבעה אנשים לסיורי מודיעין עברנו בין חניוני רכב, סוללות תותחים, חניוני טנקים ועמדות חיר המשימה היתה לראות ולדווח דגדג לי בידיים לעלות על חניוני הרכב ולחסל אותם הן לכך התאמנו כל השנים שוב ושוב למדנו איך לפשוט על תותחים לעלות על יעד מבוצר והנה, אני חושב לעצמי, אינני יכול לבצע את מה שלמדתי, לא מפעילים אותי כ-צנחן אם היינו יוצאים במסגרת פלוגתית, אפשר היה לחסל סוללות תותחים רבות אותן סוללות שגרמו לנו לאבידות כה רבות לפני כן ומאוחר יותר

מאוחר יותר הובן שהפלוגה — במסגרת הגדוד והחטיבה — מיועדת למבצע ששינה את פני המלחמה — מבצע הצליחה ביום שני, 15 באוקטובר, הגיעו הזחלמים מהאוגדה כדי להסיע את האנשים לכיוון התעלה מספר רפי לא היו מספיק כלי רכב והיתה צפיפות גדולה בי-זחלמים כ-10 ק מ לפני התעלה העמיסו עלינו סירות גומי אנשים ישבו על המנוע ועל ה-כנפיים עודד אנחנו נסענו באוטובוס, ש-נאלצנו לנטשו כאשר החלה הפגזה על הכוחות שהיו בדרכם אל הצליחה

כאשר הגיעו האנשים, לאחר נסיעה ארוכה, צפופה, מעייפת ומסוכנת לאזור הצליחה, התקשו לרדת מהזחלמים הצפיפות ועומס המשא

הסגולה שבקבוק הוויסקי

אלי נמנה על סגל פלוגת החהן החטיבתית מאז גוייסה החטיבה היה מקבל מידי יום תדריכים על פעולות אפשריות וכמובן גם הודעות על ביטול ביום ב-15 באוקטובר, קרא אביק, המ פ, לקצינים ובישר על התכנית ל-חציית התעלה בשעות אחה'צ חזר עם תדריך מוכן ולאנשים התחוויר שהפעם הסיכויים לביצוע ממשיים יותר הוטל עליו לפרוץ בין הרא-שונים עם כוח קטן ילפוצץ גדרות למעבר שאר הכוח של החטיבה וכך החלה לחדור ההכרה שהלא-יאומו אכן יעשה

אילן, החובש הפלוגתי, היה בין 36 אנשי הפלוגה שיצאו לפריצה הוא זוכר את המתח שהיה תלוי באויר היו אנשים שציפו לרגע זה ומאד השתדלו להיות בין הנבחרים היו גם, הוא מוסיף, אנשים שדי שמחו על שלא נבחרו ניתן היה לראות על פני האנשים מי שאף לצאת לפעולה ומי לא

גף החתים את צעירי הפלוגה על בקבוק וויסקי חתימה זו, לדבריו, היא ערובה ליציאה בשלום מן המערכה במלחמת שטח הימים, לפני שהפלוגה פרצה לביה ס לשוטרים, החתים גף לראשונה אנשים על בקבוק וויסקי כל החותמים חזרו בשלום הצעירים, מעיד אילן, התרגשו מאד מהסמליות של הארוע נהג האוטובוס, אברהם בנדורי (לשעבר איש פלוגת שועלי שמשון במלחמת-השחרור ושוער נבחרת ישראל בכדורגל), התרגש מאד לפני היציאה לאילן

מוגבל

היר לו שאינו יכול ליצור קשר עם כל האנשים ועם כוחות הרחק כדי לקבל כניעה — והאנשים המשיכו לדהור בתעלות המצרים זרקו רימונים, אחד מהם פצע 6 אנשים הכל התנהל בטווח של זריקת רימונים כאשר נשטף היעד ספרו האנשים כ-40 מצרים הרוגים לפלוגה היו, בכל המלחמה, 3 הרוגים ו-18 פצועים

כאשר תפסו אנשי הפלוגה את המוצב כדי ל- אבטח את ציר התנועה, כבר שעטה חטיבת ה- שריון לדרכה רפי זוכר שלא עבר זמן רב וכ-12 מטוסים מצריים טסו מעל לפלוגה מירזים שלנו שהגיעו בזמן, טיפלו בהם אל טייס מצרי, שקפץ מאחד המטוסים, הגיע מסוק חילוץ חיילי הפלוגה הפילו אותו בנשק קל מסוק נוסף של האוייב, שהגיע שעתים מאוחר יותר, זכה לאותו טיפול כאשר שקט שאון הקרב, נזכר זאביק, תקפה אותו סחרחרות מאוחר יותר התברר שאנשים נוספים מרגישים כך הסתבר שבפעילות הרצופה שהאנשים היו נתו- נים בה, לא בא יומיים אוכל אל פיהם

פינוי הפצועים והכוונת הכוחות

אחת היחידות שבלעדיהן קשה לתאר את הצל- חת הצליחה התרכזה סביב יוסי פ. ושמיל. היחידה היתה אחראית יחד עם יחידות אחרות על אזור הצליחה מליל ה-15 באוקטובר, ליל הצליחה באותו לילה כיוונה יחידה זו את הכוחות לעבר הסוללה, לשם הובאו הסירות והאנשים במהומה הראשונית, היתה חשיבות עליונה שהאנשים יגיעו ליעדי הצליחה הנכונים וכלי הרכב יעזבו את האזור כדי לפנות מקום לכוחות הנוספים האנשים עבדו תחת לחץ ה- זמן, ההפגזות והמגבלות האחרות שהמקום והזמן הטילו עליהם

לאחר שענין מעבר הכוחות בגשרים נכנס ל- שגרה מסויימת — ואולי עוד קודם לכן — עסקו האנשים בהעברת נפגעים מהגדה המערבית ל- גדה המזרחית בימים הראשונים הועברו הנפ- געים בסירות הגומי היתה דרושה מומחיות בטלטול האנשים מן הסירות אל האמבולנסים שובק ושמיל, שאינם מן הצנומים שבתוכנו, רכשו נסיון כה רב בפינוי פצועים עד שמצאו את עצמם מוזעקים כל אימת שהגיעו נפגעים ואלה, למרבה הצער, לא היו מועטים כאשר ירדו ה- הפגזות המאסיביות על אזור הצליחה, מצאו עצמם אנשי כוח זה במרכז עבודת פנוי הנפגעים זאת, בנוסף על העבודה האפורה — אך החשו- בה — של כיוון הכוחות אל עבר הגשרים והרפ- סודות

מספר אחד האנשים במשך 7 ימים עבדנו כך בלי הפסק איבדנו את סדר הימים ואת תחושת הזמן היו ימים שלא היו מים פעם, בשעה שנחנו מהעברת נפגעים, הערנו אחד לשני ש- השפתיים סדוקות

מצאו אותם צועדים בצעדים דוביים אל עבר ה- סוללה, ממנה היו צריכים להחליק עם סירות הגומי ולצלוח את התעלה רגעי המתח הגדולים, מעידי האנשים, לא היו דווקא לפני הצליחה הם היו לפני היציאה משטח ההתכנסות שם, מעידי אחדים, ניתן היה לחתוך את המתיחות בסכין אולם, משנגמרו ההכנות, נכתבו הגלויות הביתה וכלי הרכב החלו לנוע, החלה הרגשה מסוג אחר, נקרא לה דריכות, תופסת אט-אט את מקום החרדה

המטרה, באופן כללי, היתה לחצות את התעלה יותר מזה לא היה ידוע בפלוגה בשלב הראשון לאחר הירידה מהזחלמים בוצעה התארגנות קצרה ומהירה וסירות הגומי החלו לגלוש לתוך מימי התעלה האנשים קפצו על ציודם הכבד אל תוך סירות הגומי שהעבירום תוך שניות לגדה המערבית שקט מוחלט קידם את בחורי פלוגה ד, שקט שמעטים שמו לב אליו בהת- רגשות הגדולה שאפפה את כל מהלך העניינים. אורי זוכר שהרגיש שהוא בר-מזל שלא נתקל באוייב בשעת הצליחה, משום שהיה עמוס ציוד רב וגם בידיו נשא ציוד אלי זוכר שאת ה- מחשבות שהטרידו אותו היתה, מה מהות ה- אויב המצפה להם ומה גודלו זאב מציין את השקט שבו עברה הצליחה ההפתעה ששום יריה לא נורתה לבסוף התמקמה הפלוגה כמה מאות מטר במקביל לתעלת סואץ, בתוך שטח מצרים

המתח החל מתפרק ככל שחלפו השעות שבהן לא היתה אש ישירה על הכוח נשארה תחושת הבדידות, לדברי מוטי. הרגשה זו באה על סיו- מה כאשר השכם בבוקר יום שלישי, ה-16 ב- אוקטובר, נראה הטנק הישראלי הראשון חולף על פני חיילי הפלוגה מוטי זוכר שהוא וחבריו פרצו במחאות כפיים

ביום רביעי, ה-17 באוקטובר, כבשה הפלוגה יעד מבוצר הכיבוש איפשר לחטיבת שריון מ- כוחו של ברן לדהור דרומה לעבר סואץ נזכר נודלמן, המ פ אחרי לילה נוראי, בו לא פסקו כמעט ההפגזות, קיבלנו הוראה לפתוח את ה- ציר לחטיבת השריון הממתינה איזו תפיסות השתנו, חשב נודלמן, חטיבת שריון שלמה מחכה שפלוגה קטנה מן הצנחנים תפתח לה את ציר התנועה ' האנשים הגיעו במסע רגלי, מאחר שלא נמצאו להם כלי רכב בכמות מס- פקת כאשר התקרבו למוצב התברר שהוא מוקף שדות מוקשים וכי ישנה פירצה אחת שדרכה אפשר לחדור אליו לפני ששלח את הכוח דרך הפירצה, ביקש נודלמן סיוע טנקים מח ט ה- שריון, בנימיני, סרב זלדות בלבד ירתקו, אמר הזלדות, אכן, ירו אש תופת לעבר המוצב וה- מחלקות נכנסו דרך הפירצה, קפצו אל התעלות והחלה פעולת לחימה קלאסית ביעד מבוצר עוד האנשים מתקדמים ולמ פ נדמה היה ש- המצרים נוטים להכנע חישוב בזק שעשה הב-

הקומנדו המצרי השאיר אחריו 20 הרוגים

נפגעה הראשונים של פלוגה ג מגדוד 71 היו בדרך לצליחה, בציר עכביש הפלוגה התפצלה, כאשר 65 איש שנועדו להיות בכוח הפריצה נדחקים לתוך 4 זחלמים כ-300 לפני התעלה נפל פגז סמוך לאחד הזחלמים נפצעו 10 אנשים אנשי פלוגה זו מעידים שהחצייה בוצעה בסדר ובמהירות לאחר קמ וחצי של צעידה בגדה-המערבית זוהה היעד הראשון ה-פלוגה איגפה אותו, השאירה רתק ממערב ו-עלתה עליו מדרום-מזרח המוצב טוהר מבונקר לבונקר מאוחר יותר נראו עשרות חיילים מצרים המבקשים לחצות את התעלה ממזרח למערב אלי מיהר לנתק את גשר החבלים ש-עליו חצו החיילים המצרים הכוח פתח באש לעבר המצרים, טיבע סירה והניס את השאר כאשר הגיעה הפלוגה ליעד אחר, מצאה את המוצב נטוש מיד התמקמו להגנה הקפית ועשו הכנות לקראת הלילה השני לשהותם בארץ מצרים

יום רביעי בבוקר, ה-17 באוקטובר, החל ב-סימן טוב משאית מצרית עמוסה בחיילים נסעה ישר לקראת המוצב כל הפלוגה פתחה עליה באש המצרים המבולבלים, נזכר עמוס, לא ידעו מניין באה האש ורצו לקראת המוצב ממנו ירתה הפלוגה לא היו אלה החיילים המצריים היחידים שלא ידעו עדיין על תפיסת השטח בידי כוחות החטיבה במשך היום הגיעו לאזור שתי משאיות נוספות וכן שני גיפים גורלם דמה לגורל המשאית הראשונה

בנוסף למצרים שהגיעו לקרבת המוצב בנסיעה מאורגנת, עברו ליד המוצב חיילים בודדים שנעו מצפון לדרום כן עברו במקום נגמ ש אמפיבי וכלי רכב שונים עמוס אמר שביומיים הראשונים היתה אווירה של קרנבל, היתה מעין התפרקות אחר המתח הרב של ערב ה-צליחה

מבחנה הגדול של הפלוגה היה ביום חמישי, ה-18 באוקטובר, סמוך לשעה 2100 הפלוגה התארגנה לשגרת הלילה במיתחם המצרי, ש-העליה אליו נעשית בשיפוע של 45°, כאשר ניתך עליה ברד של אש נט ונשק קל אש נוראית

ומדוייקת, כפי שמעד פלץ. פלץ, כרבים אחרים, לא שמע את רחשי הזחילה של אנשי הקומנדו המצרי הפלוגה לא התבלבלה והשיבה אש לכל הכיוונים המפקדים רצו לעמדות ופלץ זוכר שהאיצו בכל מקום לעיבוי המערך לאחר דקות מעטות אף עודדו את האנשים בקריאת הם נשברו, הזונות נשברו קצין התצפית הקדמי שהיה במוצב הזמין מיד סיוע ארטילרי ה-חברה זוכרים את קולו הברור המסגנן כל מלה לתוד, בשעה שטיווח את הסיוע לאחר פחות מ-15 דקות נשברה ההתקפה

בבוקר יום המחרת ירדו האנשים ומצאו לרגלי המוצב כ-20 אנשי קומנדו הרוגים ונשק נט רב שהושאר בשטח הם קברו את ההרוגים המצרים ודוד לוי זוכר שכולם היו נקובים בכדורים כך אומר שלאחר הדיפת התקפה זו עלה אצלו המוראל מעלה מעלה אלי וספיר, אף שהבטחון העצמי שלהם לא פחת, היו תפוסים, כיתר אנשי הפלוגה, במחשבות על שלושת החברים שנפלו במכת האש של המצרים אלי שליכר, אחד ממפקדי המחלקות (וליצן הפלוגה, יש מוסי-פיס) עבר מעמדה לעמדה ובבדיחותיו העלה את המוראל בין האנשים

תפיסה רוחנית יותר של המלחמה העלה אלי סדן, איש הפלוגה את מלחמת יום הכיפורים יש לתפוס מהצד האידיאלי שלה, הוא אמר המלחמה, הוא מוסיף, תפסה אותנו באמצע עבודת הקודש של כהן גדול הפעם היה קל בהרבה לתפוס את טעם המלחמה, של יום הדין כאשר נשמעה האזעקה בירושלים בעיצומה של התפילה, ררגיש שמאורעות גדולים והרי-גורל יתרחשו

הרגשת שאר הרוח, מציין אלי, אפיינה הרגשת רוב האנשים ביום שני בבוקר, יום התזוזה ל-צליחה, היתה להם ההזדמנות היחידה להקים סוכה חטב, שאף שיש לזוז, כדאי להקים סוכה ולו כדי לברך אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לישוב בסוכה כולם התגייסו למבצע, כולל אלה שאינם שומרי מצוות טכס הברכה היה מרגש ובמיוחד התרגש אבינועם חימוביץ, איש כפר-עציון, שזכה לשבת בסוכה מאוחר יותר נפל אבינועם. החברה נזכרים שבשבתו בסוכה לא פסק מלדבר על בנו שזה עתה נולד ושטכס ברית-המילה נערך בהיותו כבר מגוייס.

רשתים ראשונים

שום פצוע לא הושאר בשטח

מוגבל

גדוד 66 היה הראשון שעזב את הבסיס העורפי בדרך לחזית הדרום

היה זה ביום שלישי, ה-9 באוקטובר בשאר גדודי החטיבה שעדיין לא ידעו אם יזוזו או לא, היו שהרגישו שהנה הולכת ומסתיימת המלחמה וכי היחידים מן החטיבה שישתתפו במאמץ יהיו פיקודו של יוסי יופה

כאשר הגיעו לבלוזה, שבצפון החזית הדרומית, פגשו שם את שרידי אנשי המעוזים והיילים אחרים שסיפרו על שלושת ימי הקרבות המרים על חיילי הגדוד, שכמו רוב עם ישראל האמינו על תחילה שסוף המלחמה באופק, עברו רגעים קשים מוטי מעיז, שכאשר שמעו שנשארו פצועים במעוזים ולא נשלח כוח לחלץ אותם, כמו נשברה לעיניהם מערכת ערכים שלמה, עליה חונכו במשק שנים רבות, שלא משאירים פצועים בשטח אז, העיד מאוחר יותר יגאל, החלה לחזור ההכרה שאנו בני-אדם ולא סופרמנים שגם אצלנו יש חולשות

הפלוגות התארגנו למשימות השוטפות החלו חד רות אל בין מוצבי המצרים למטרות טיווח ארטילריה החילויות הגיעו לפעמים עד לתעלה מארבים ציפו לשיירות המצריות אך הללו לא נסעו בלילות

על פלוגה ב היטל לפתוח את הציר למעוז ה-ישראלי הצפוני שלא נכבש היתה זו הפתיחה השנייה של הציר, לאחר שהמצרים, שנטשו אותו קודם לכן, וזרו ותפסו אותו

תחילה לא היו אלה אנשי החטיבה שיצאו ל-בצע את המשימה שתי פלוגות חרמש שניסו לעשות זאת נסיונו לאחר שהונחתה עליהן אש נט רצחנית פלוגה ב הוזעקה, איפוא, למשימה מספר אחד מאנשי הגדוד ראשית דאגנו שהאנשים ישארו מחוץ לטווח הסאגרים ביי-קשנו הנחתה ארטילרית שירדה במדויק ו-כאשר הבחנו שהמצרים מתחילים להתקפל הוכנס הכוח של פלוגה ב לפעולה ההתנגדות נשברה והתחלנו בציד שבויים

כאשר הוחלט להוריד אותנו לכיוון סואץ ואיס-מאעליה, מספר אחד המפקדים, נלחמו מפקדי האוגדה, רובם אנשי שריון, שנשאר תחת פיקוד דם במשך הימים שעבדנו ביחד למדו להעריך את תרומתנו, כיבדו אותנו וסמכו עלינו מאד הגדוד פוצל לשניים כוח בפיקודו של דורון

הצטרף לאוגדת שרון ולחם במבואות איסמא-עליה וסביבתה ואילו כוח אחר, בפיקודו של יוסי יופה, הצטרף לאוגדה בפיקודו של ברן מסכר אחד המפקדים ביום שני, ערב הפסקת האש, חלפנו במסוק מעל לגשר הצליחה בדיוק באותה שעה היתה במקום הפגזה שער בליבך מהי ההרגשה להיות בתוך כלי טייס איטי כאשר מסביבך נוחתים פגזים למחרת, ביום ג, ה-23 באוקטובר, התאסף הכוח כולו והחל לרדת דרומה באוטובסים המשימה הראשונה היתר טיהור אזור החייץ החקלאי בסביבת כספרית באותו זמן ארגנו הנהגים טופזים (נגמשים רוסיים שנלקחו שלל) בלילה חזר הכוח עם השבויים שהושמו במכלאה ואנשי הגדוד נשלחו לשמור על סוללות ארטילריה ולרבות את החפק של ברן

ביום רביעי, ה-24 באוקטובר, צורף הגדוד לחטיבת שריון בדרך הספיקו לשובות חיילים מצריים שנסעו בשלוש משאיות מאוחר יותר עבר הגדוד מול מערך נט מצרי שירה לעברו עד מהרה חוסלה ההטרדה כאן התחברו לחטיבת השריון ונסעו לציר קהיר סואץ בשלב מסויים של התנועה התקבלה ההוראה ממפקד החטיבה להכנס לעיר סואץ כדי לחלץ טנקים שנלכדו במארב מצרי הגדוד נכנס לתוך העיר ונע מזרחה לכיוון המזח כאשר היו הטופזים בתוך העיר והגיעו לקרבת הטנקים הלכודים, נלכדי אף הם בתוך מערך הגנתי חזק של ה-מצרים הרכב של יוסי יופה, המגד, נפגע בפגיעה ישירה שלושה חיילים נהרגו ויוסי עצמו נפצע אש חזקה ויעילה נורתה על הכוח ימכיל עבר נשמעו הקריאות לעזרה

מימין מוצב סרפאוס, ליד תחנת הרכבת, עליו לחמו כוחות שונים של החטיבה משמאל החצר אליה הובאו הנפגעים

עם הצולחים

מיכאל בייזר

בתוך רחיצה כבדה, וצו הנגמ שים של החפק רא גדו בין גבעות החול, בשולי שדה הקרב ממ ימיה התצפית שלנו ראינו היטב את הטני כי הצלפים בשריו המצרי מתוך הזדה שלוי ייה ראשו רכסוף של אריק שרון יולך טנקים לפניך, דפוק אותם! אמר בר לאחד רמפקדים בשדה ר זעובה לא ריתה ברורה אריק החל מי ד את סבכנותו דפקת אותם? עבור יין לא השיב הטנקיסט אי לא הרפה תגיד לי, אתה דופק ב לפעמים

הסגבר בי כשחזרתי לקראת צהריים, למטה האוגדה היה בידינו סיכום ראשון של המערכה 110 טנרים מצריים הושמדו מאז הבוקר, ובכך נמראי ותקפת השריון המצרית, שמזה כמעט שבוע הינו לה כדי לצאת להתקפת נגד אני חישוב שז היתה נקודת המפנה במלחמה, אמר לוי אריה כשירד מהנגמ ש פירוש הדבר היה, במלחמה הזרות, כי הלילה או מחר, לכל ה מאוחר, צלח את התעלה ונכה בערפם של המצרים

תתיאלוף יכיום כבר אלוף) אברשה טמיר, ידידו הטוב ועוזרו של א"ק, עלה מחדר המלחמה התוהו-קרהעי שליו היה ונינוח, כדרכו הצני חנינו, אחר, הם יקבלו משימה קצרה, אבל אלגוטיר הם צולחים ראשונים

למהרות עם שחר, הופיעו במפקדת האוגדה מפקד ר"טיבה, דני מט, ועוזרו אריק אכמון סיכמנו עמם שאנו מצטרפים לחטיבה

אתם תסרו למדום הריכוז ב דוגית, אמר דני ציפוי ל זה רכב אמפיבי מסתורי, או זחל ס מאובק, שייטלטל עצמותינו כהוגן להפתעתנו מצאנו עצמנו ברכב שהזכיר לנו עולם אחר, נשכח חכונית אולדסמוביל מפוארת, ממור זגת, מצוייזת בטיי סטריאופוני זה אוטו מוויי, נ י שאלנו את הבחור הבלתי מגולח שיש ליי ו לא, אמר, זהו אוטו שלי האיטו שידך ומי אתה?

לא שמעתם עלי? אמר בגאווה בלתי מוסווית, אני אבי חימר, ומכונה מר חמישה אחוז ו ש אלי

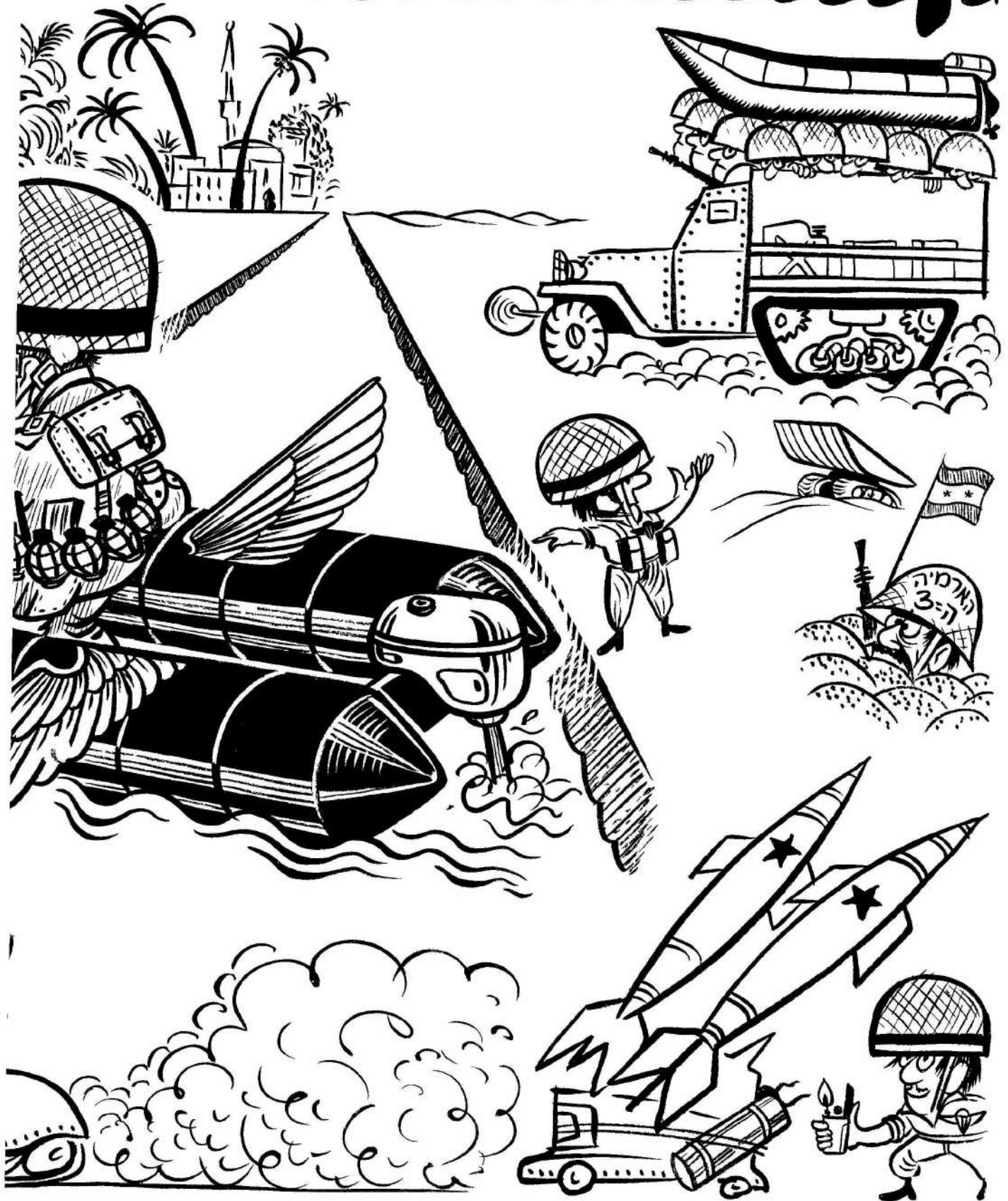
כך ניליון אחי אבנר תומר, מיליונר בחיים ה אירויים פקיד פלוגתי במילואים, שבא למל רמר עם יכונתו הממוזגת, שבין שאר נפלאות היה רלתי מקרר חשמלי עמוס במעדנים וכאשר גינו למקום הריכוז ונתבשרנו על-ידי נרג רמת, דודו, שהוא בעל משאית עם גרר, המרי חו 14 000 לירות לחודש, התחלנו להת יחס זכוני ראש לנהגי החטיבה

החיילים שקפצו מעל הטופזים ותפסו עמדות בפתחי הבתים התקשו לאתר את מקורות האש שנורתה מהבתים שאר אנשי הגדוד שנעו ברגל מקרבת המסילה הגיעו לאזור הבתים והחל קרב טיהור כדי לתפוס מחסה בתוכם בשלב זה התברר, כי את רמשימה שהוטלה עליהם, חילוץ הטנקים, לא יוגלו לבצע והמשימה נעשתה כיצד לחלץ את הכוח שבא לחלץ ההתבצרות בבתים, ובמיוחד בבנין המשטרה, נתנה שהות להתארגנות מה ולטיפול בפצועים הרבים ה תחמושת הלכה ואזזה ואנשים רצו לעבר ה פצועים ולקחו מהם את תחמושתם המצרים ניסו להתקדם, אולם אש יעילה מנעה מהם מלהתקרב אל הצנחנים הנצורים רימונים נזרקו אל תוך חצר תחנת המשטרה האנשים נלחמו על חייהם היו שהעידו לאחר מכן שלא האמינו שיצאו חיים מהמלכודת המים הלכו ואזלו ניתנה הוראה לחסוך במים – בשביל הפצועים הפצועים, שרוכזו בבונקר שבחצר תחנת המש טרה, זכו לטיפול ימרץ והשתדלו לא להכביד על הלוחמים יוסי, המג ד, היה בין הפצועים דודיק, סגנו, נפצע קודם לכן קשה יותר והזח ל ס שלו הצליח להסתובב ולצאת מן המוכת דוד עמית תפס את רפיקוד יוסי מעיד שארגן את הלחימה ומאוחר יותר את ההחלצות בקור רוח ובצורה יוצאת מן הכלל

בלילה נמשכה הלחימה, אף שלא בקצב של השעות הקודמות תחת חסות החשכה רוכז הכוח מהבתים הסמוכים לבית המשטרה ו הוזמנה הנחתה ארטילרית בחסות החשיכה התגנבו החברה לעבר הנגמשים הנטושים והו ציאו מהם מים ומעט תחמושת ששרדה החלה ההחלצות בראש המסע הרגלי נע כוח קטן, באמצע היו הפצועים שיכלו להישען על חברים והפצועים שנישאו קרוב ל-20 פצועים פונו ב מאסף שוב היה כוח קטן, חופשי מנטל המצ רים אמנם שמו מחסומים על הכביש, אך הכוח נע בסמיטאות, עוקף את הציר המרכזי, וכך הגיע לגשר שעל תעלת המים המתוקים בהת קדמות לאורך המסילה הגיעו האנשים אל כו חותינו, שם נודע להם ששאר הכוחות של ה גדוד שנתקעו מאחורי כוח זה, חולצו קודם לכן יוסי, המג ד, מעיד שמעודו לא ראה אש תופת כזו שירדה עליהם בסואץ ויוסי ראה הרבה אש במסלולו הצבאי

אנשי החטיבה, שניהלו יומן בימי המערכה או שעסקו בצילום הארועים מתבקשיה להתקשר עם ישראל הראל במפקדת החטיבה אנו זקוקים לחומר לצורך הוצאת קובץ (פנימי, לאנש רחטיבה בלבד!) יסודי יותר את החומר נא לשלוח לח מ, דאר צבאי 2900 עם תים העיון יוחזר החומר בשלמותו לבעל ו חברים המבקשים לרעיד כע פ מתבקשים לפנות אף הם ודבריהם ירשמו או יוקלטו

קריעת העלית

עלת סואץ

מוגש ע"י
לחטיבת הצנחנים
שעשתה
היסטוריה

במלחמה בה הצטרפתי שאין לי מצלמה אלא שמסע הצנחנים לאפריקה לא היה פיק-ניק, וגם לא תרגיל אם התעכבתי על האספק-טים הקלילים יותר של הצליחה, הרי זה משום שכל אחד מאתנו זוכר את הפגזות התופת, את כנזי "מרגמה המתרסקים, את רעם הקטיו" שות שניחתו עלינו במשך ימים ולילות ללא רפוגר, משום שכל אחד מאתנו זוכר את ה"חברה שנפלו בסרפאוס, בהגנה על ראש הגשר, בהפגזר הקטלנית על הפחח ועל מפקדתו של כלר בהתקפת הקומנדו המצרי שנהדפה בידי אנשיו של ברקאי

מוזר אך כשכל אחד מאתנו מביט אחור, הוא מלה שנחרטו בזכרונו מראות, קטעי שיחה, חוויות רגעיות, להלכה ללא סיבה מיוחדת כשנפרדתי מהחטיבה ויצאתי צפונה, זכרתי משוכ מה את עיניו הבוהרות של דודו פירסט כאשר נודע לו שידידנו אריק, קצין החימוש, נהרג בהפגזה ואת קולו של קשר שלא הכרתי כלל, בחור בשם שי, אשר בעת סיור של החפ"ק באחד המוצבים התעכב יתר על המידה בשיחה עם אחד החיילים כשגער בו מפקדו על שהוא מפטפט ברגע זה, השיב בקול עמום, כשהוא מסב מבטו

נודע לי שחבר שלי נהרג

איני יידע אם הקצין שמע את דבריו נדמה היה לי, שהוא מדבר אל עצמו

עם שחר הופיעו הדוברות, ועל סיפונן הטנקים הראשונים עכשי סובבנו בין היחידות, פגשנו מכרים ותיקים, נתוודענו לחדשים צור, קצין האגס, גילה לי ללא ניד עפעף שהוא ארכיטקט פנים בחיים האזרחיים ושהוא פעיל באיזור גבעתיים לקח לי יותר משבוע לגלות שנפלתי קרבן למתיחותיו של איש-קבע מועד ליד מקבץ של עצי מחט גילינו בחור שהגיע מאקאפולקו האמיתית הוא בדיוק התכונן להתנסות בחוויה ששמה המצנח המתרום, הפופולארית מאד במפרץ אקאפולקו, כאשר אשה יהודיה שפגש באקראי הודיעה לי על פריצת המלחמה תוך יומיים היה בארץ נחמן סירקין הגיע ממקסיקו סיטי, להצטרף אל אביו המגוייס באותה אוגדה אחרים הגיעו, כמוני, מארצות הברית

תוך השבוע שעשינו באפריקה עד הפסקת האש עתידים היינו להכיר שורה ארוכה של צנחנים, קצינים וטוראים מאנשי היחידה את דן זיו, בעל אות הגבורה, ששלוותו הנצחית הופרה רק אחת כשדיווח בקשר על המארב בסרפאוס שנקלע לתוכו, את אורי וגמן, הפרקליט התל-אביבי המצליח, שדאג שינחיתו על המצרים, את מיכאל סייג, ואורני, עוזי הקמ"ן, דודו פירסט וכמובן את אילן, מצופית, שיחד עם פוקסי, וולף ויב רשתתף עמנו בקומנדו הבר-וויזים מאחד הככרים הנטושים הובאו כמה בעלי כנף ושני תייסרי ביצים (שנגנבו מייד על-ידי אנשי המסייער) זו היתה הפעם היחידה

איך חוסלה חוליית אב"ח

כאשר הגענו לטסה, מספר יאיר, לא היה מזון בתחילה בערב קיבלנו מזון, אבל לא בכמות מספקת ניגשתי, איפוא, לחנוך וביקשתי מזון להוליית אב"ח, 7 אנשים, שעדיין לא קיבלה אוכל חנוך נתמלא יראת-כבוד בפני ראשי התיבות המרשימים ונתן הוראה לתת לנו עשי-ריה למחרת הופעתי עם שני אנשים — וחזר התהליך של היום הקודם

יום אחד אחרתי לחלוקת המזון וחנוך שלח אנשים להזכיר לי שהאספקה ממתינה לי הדבר חזר גם כאשר חילקו, סוף סוף, לבנים וגרביים חשבתני שלקחת את אלה זה כבר מוגזם ולא הופעתי אבל מוזס בא וצועק מד-רחוק חוליית אב"ח, חוליית אב"ח, בואו ל-קחת בגדים, בואו לקחת בגדים ברקאי, המ"פ, שאזניו קלטו לראשונה את שם הקוד בא ל-התעניין מי הם אנשי חוליית אב"ח סיפרתי לו — וכך חוסלה חוליית אב"ח

אתא מסרי?

אתא יאהוד!!

ריום השני לאחר הצליחה מצא אותנו ממו-קמים במוצב מצרי חולייה מצרית, שלא ידעה על המצאנו במקום, נעה לעבר המוצב מכת אש רזקה חיסלה את אנשי החולייה, להוציא אחד רלה צעק בקולי-קולות אנא מסרי, וביקש שי-נחלץ אותי שלייכר אמר לחמצני שיענה לו ב-ערבית שאין הוא מצרי אלא יהודי, ואנחנו מצרים צלפנו עליו ללא הצלחה מידי פעם רוציא ראש וצעק אנא מסרי חמצני אתא יאהוד המצרי ניסה לשכנע אותנו בשולפו פנקס שרות, כנראה, ובצעקות נואשות אנא מיסרי, אנא מסרי גם כאשר הגיעו כוחות נו-ספים שלהם, שכנע אותם שאנו מצרים טיפלנו ברם כראוי

המניע לרוץ קדימה, להתגבר על הפחד*

מוגבל

דברים חלקיים על כל אחד מאתנו עבר הרבה מאד הקרב על גבעת התחמושת היה ארוך מאד — אולם בסערת המלחמה הוא נראה לי קצר מאד מחמש שעות לחימה אני זוכר שברירי מעשים של שניות ספורות

גם עכשיו, בשיחה זו, מזכירים לי פרטים ש-נעלמו מהתודעה, ודרכם אני נזכר במעשים נוספים זה רק מראה שעובר עליך הרבה, וכל החינוך שלך מתמצה בשברירי השניות הללו בהן אתה ער, ובהן אתה צריך להחליט אם אתה ממשיך קדימה, או עומד, או נשכב הפחד — או ההתגברות עליו, הבושה — או ההתגברות (השלילי) עליה באים אז לידי ביטוי זה עוזר למישהו, כדוגמת האדם שהנהיג אחרים, אך הפחד גבר עליו ובשעה שהיה לבדו ולא היה לו בפיו מי להתבייש, הפסיק לעמוד בראש אנשיו ב כולם היו בהלם פעלו אינסטינקטים יותר פשוטים כאשר אתה שומע יריה אתה מתכופף, לאו דווקא משום שאתה יודע למה אתה מת-כופף

י חיילים שזו להם טבילת האש הראשונה, פועלים בשלב הראשון של הקרב מתוך הלם. מה שמזיז את האנשים הוא האמון במפקד ה- מוליך אישית, סמכתי מאד על המ' שלי, מילר, שהלך בראש מתחילת הקרב עשה את עבודתו בצורה הטובה ביותר והמחלקה כולה סמכה עליו — והלכה אחריו

צ כאשר דנים בדחפים שהביאו את האנשים לביצועים, שאומרים שהם היו מעשי גבורה, יש לי לא פעם הרגשה שנאשים נוהגים לומר מה שנדמר להם, כי מצפים מהם שיאמרוהו משום כך אני מעריך מאד שבפורום זה, של חברים שלחמו בגבעת התחמושת — ובינינו גם כאלה שהצטיינו בקרב ואף זכו לציונים לשבח — נאמרים דברים כנים, ולא עטופים בצפוי של מה שצריך להגיד אישית, נתקלתי בבעיה כשפגשתי חברה ותיקה מכפרי-הושע ששאלה אותי מה הרגשתי אני בקרב עניתי שבסך-הכל היה לי רצון לגמור ולצאת מהר מהמלחמה היא ענתה לי, שלא יתכן כי בחור מהכפר שלה, שלחם ונפל, גם כן חשב כך הוא ודאי חשב על דברים נעלים יותר דברים דומים יכולים אתם למצוא בספרים שונים שיצאו על המלחמה ובהם מליצות ללא ספור, שלדעתי אין להן כסוי במציאות

המשבר שלי היה ברגע שאלישיב נפגע אני זוכר היטב משבר זה ארך אולי שניות, אך היה קשה מאוד האמנתי מאוד באלישיב, וכשנפגע היה לי רגע אחד של תחושת אבדון מוחלט התישבותי בתעלה ולא היה כוח בעולם שהיה יכול להיזיז אותי מטר אחד קדימה יחד אתי היו 6-7 חיילים, בעצם כל שארית המחלקה של אלישיב כולנו נעצרנו במקום, וזה היה מעמד שממנו התחלנו להבין בדיוק את כל ה- חריפות שבמלחמה הזאת

י בקרב התמצו רמחשבות שאינן נוגעות לקרב בשניות אני בטוח, לגבי עצמי, לפחות, שמחש-בות פטריוטיות, שאני נלחם בשביל המדינה, שחרור ירושלים וכו לא התקשרו אצלי יחדיו אפילו כמה ימים אחרי הקרב נכון, זה הולך ביחד צנחנים וירושלים אך לגבי, אילו היה הקרב מתבצע במקום אחר חושבני שגם אז לא הייתי מתנהג אחרת זה שהוא היה בירושלים שם נמצאת גבעת התחמושת, לא שינה לגבי דבר לא זה היה הדבר שדירבן זה הסבר בדרך השלילה לדרך החיוב — עד היום אינני יודע מה הזיז את החבר ה עד שירם אלישיב נפגע, פשוט הלכתי אחריו היתה לי הרגשה של בטחון עמו ראיתי שהוא נלחם טוב אני זוכר שהיתה אז מחשבה שצריך ללכת אחריו פה, בשיחה זו, התחלתי לחשוב, למה, בעצם, צריך ללכת? למה צריך להתקדם? אינני יודע בדיוק שמעתי מפי רפול שהמלה הדוחפת את החבר ה שלנו יותר מכל אינה פטריוטיות, אינה אידיאליזם, ואף לא החינוך המיוחד שלנו, מלה זו היא הבושה בבושה מתגלמת הכפיה החברתית המחייבת אותך

י זו המלה, אתה שומע, זו המלה! ה והבושה, האם איננם תוצאה של חינוך? צ עובדה שישנם שאינם מתביישים וברחים מ- הקרב הכפיה החברתית לא פועלת עליהם פעולה כתוצאה מכפיה חברתית איננה מלמדת על הערכים האישיים שלך החינוך מתגלה ב- שעה שאתה נמצא לבד עם עצמך, ולא יודעים מה עשית אז מתגלים הערכים האישיים ה חברה שאין בה דבק-חברתי הבושה לא תו-פסת מפקדי דיביזיות מצריות, למשל, עזבו את חייליהם וברחו לפי התיאוריה של רפול, כפי שצוטטה ע י יק', טוראי מצוי אצלנו, בצנ-חנים, לא יעזוב את חבריו אף אם הפחד יהיה נורא, משום שיש דבר שבשבילו הוא נורא אפילו מן הפחד — הבושה

פ לא תמיד למה ללכת רחוק? גם לנו היה קצין, שפחד ולא הלך קדימה אצלו כן גבר הפחד על הבושה יש מקרים שאנשים נכנסים להלם ברור במקרה של הקצין שלנו, אינני חושב שהיה כך חייל שנתפס לחולשה מקבל חבטה על הקסדה — וממשיך לרוץ קדימה במקרה של הקצין לא היה מי שיתן את המכה שתוציא אותו מקפאונו ומפחדו הוא היה לבדו — ונתפס לחולשה עונשו — הוא איננו קצין צנחנים יותר

י יקי אומר, כי ברגשות חשים במשך שניות ספורות זמן רב אחרי הקרב חושפים לאט-לאט קטעי מחשבות, שפתאום פרצו אז היו קטעים שלא זכרתי הם נעלמו וזכרתי רק מתוך שיחה עם לוחמי גבעת התחמושת הדברים לקוחים מתוך שער האריות

★

חושבים על דבר רגשי לפחות לא אני באופן טבעי אתה מתכופף כאשר נשמעות יריות אתה זוחל כאשר צריך לזחול – והכל מסתדר מע-בירים תחמושת, מפנים פצועים ואתה לא חושב על שום דבר מחוץ לפעולות הנחוצות

י אני אומר שוב, אינני יודע מה דחף אותי קדימה יכול להיות שזו הבושה באיזה שהוא מקום חשבתי שלא לאכזב את יורם לא ידעתי שהוא נהרג המשכתי קדימה כשהוא היה עדיין פצוע חשתי שאני מוכרח להמשיך במה שהוא התחיל במקום אחר היתה מחשבה שאין ברי-רה, מוכרחים להמשיך אני לא יודע מה הם המניעים למחשבות האלה

לפתע הופיע צביקה מגן אני חושב שאנחנו קראנו לו שיבוא, צרחנו אליו הוא הגיע מ-תעלה אחרת היא, בעצם, נתן לקרב תנופה חדשה כאשר תפס בזוקה ורץ בראש הכוח

י בשעה שהתקדמנו בתעלות, חסרו רימונים בחוד העברנו קריאה לאחור רימונים קדימה' היו בתעלה כ-10 חיילים וכולם העבי-רו לאחור את הפקודה רימונים קדימה אולם איש לא העביר קדימה רימונים היו שאמרו שאין יותר רימונים לאחר הקרב נמצאו אצל כל אחד לפחות 2 רימונים ברמניה שלו זו דוגמא של תירגולת טובה – ועמה אטימות האופיינית לאנשים בשעת הקרב

נ בקרב חושבים טכנית ומבצעים טכנית לא

על עתיד חי"ר-צנחנים

בזולת קשה יותר לבנות אותם על יסוד הי-שגים, הצלחות וערכים, שהוגשמו בעבר עד שהיו למסורת, וביחס לקריטריונים מבצעיים, מנהלתיים וטכניים שהושגו באימונים זאת ההבחנה הנכונה, ולפעמים שוגים מפקדים, כשהם מנסים לבנות רוח יחידה על חשבון חיל אחר נכון שהתחרות בין חילות יש בה משהו בריא – אבל רע ומר אם זהו הבסיס היחיד לבניית רוח יחידה וגאווה חיל

בהצלחה בקרב זוכים על-ידי פעולה של תיאום בין-חילי, כאשר כל חיל וכל זרוע עושה, בסיוע חיל אחר, את אשר הוא בנוי לעשות באופן הטוב ביותר

קרבות הרגלים בעבר, ואף אלה שהיו במלחמת ששת הימים, הדגימו ולימדו מה יכול לעשות חיר מאומן היטב, כשבראשו מפקדים נועזים וכשהוא מסתייע באחרים, בהתגברות על עמ-דות אויב מוגנות היטב ואם נזכיר כאן גם את אותם מקרים יוצאי דופן שאנשי חיר פקדו על זרועות אחרות – לא בא הדבר אלא כדי לחזור ולהדגיש כי מה שחשוב הוא לא המוצא החילי אלא ההזדהות, רוח יחידה וגאווה חילית, וראיית יעדי העתיד

קשה לחזות התנאים בהם יעמוד הרגלי בעתיד ברור כי הרגלי ימשיך להסתער דרך אש ארטילריה, להלחם נגד טנקי אויב שוטפים, לחדור בכל דרך לעורף האויב הוא יוסיף ללחום בחוליות, מבודדות האחת מן השניה, כשכל מה שמאגד אותן הוא השגת היעד

באשר להכשרת הרגלי ייאמר עוד כי משך האימון חשוב ביותר לטיפול המוראל, משכו של אימון אינו מושפע רק מן הזמן הדרוש להקניית המקצוע, אלא צריך לקחת בחשבון גם את הזמן הנדרש להקניית הרגלים של שיתוף פעולה ושל גיבוש הכוח

לעיתים קרובות אתה שומע כי אין לחיר עדי-פות בחלוקת התקציב הצבאי אולם, פה ושם נשמעים הדים הרומזים כי אנשי חיל הרגלים עצמם רואים את תועלתו ומעמדו של החיר כנחותים לעומת חילות אחרים אני רואה בתופעה זו ביטוי מדאיג של התגמדות המאלץ אותי להביע הדברים הבאים

חיל הרגלים – ולא חשוב באיזה אמצעי תובלה הוא מגיע לאיזור הקרב שלו – ברגל, על מש-אית, על זחל מ או נגמ ש, מטוס ומצנח או מסוק – כונה החיל הפחות ראוותני של כוחות היבשה ותמיד רוסיו בלעדיו אין ניצחון בקרב זהו החיל היחיד אשר יכול לחדור לכל מקום, והוא אשר בסופו של דבר נלחם בכוחות עצמו אל היעד, על היעד ודרך היעד בארץ, מאז סיים השומר את תפקידו, פיתחו חיילי הגדודים במלחמת-העולם הראשונה את ה-רגלי הקל וניסו להגשים את יעודו בתנאי מח-תרת בשלבים הראשונים נעשה הדבר על-ידי טיפוח הרגלי הבודד, ויותר מאוחר עם היווצרות אותן קבוצות לוחמים עברים שביצעו פעולות לילה יזומות אם על-ידי מארב ואם על-ידי פשיטה נפל בגורלם של משוחררי מלחמת-העולם השניה ליטול חלק בפיתוח התפישה המושלמת של חיר בצבא סדיר כצנחנים, צו-עדים, מוסעים או כחיל רגלים משוריין

עם שכלול כלי הנשק, הופנו מדי פעם הזרקורים אל חיל אחר, אולם החיר הוסיף להיות במעמד של החיל המבצע משימות בלעדיות ומיוחדות עם זאת, לא טוב נעשה אם נעתיק מאחרים את הבדלנות והבלעדיות המתבטאות באמירות כמו אני שרינונר – והוא רגלי לוחמים אנו ממקורנו השריונאי בא מהרגלים והרגלי הושפע מהשריון תפישתנו היא של לחימה בין-זרועית ובין-חילית קל לבנות רוח יחידה וגאווה יחידה על-ידי זלזול

בחיל האייר היא אך משנית בעוד שביחידות הרייר היא גורם ראשון במעלה

דוד כהן

(מתוך מערכות נובמבר 1971)

אני סבור כי מן הראוי שהעוצבות המשתייכות ברובה למשפחת הרייר והחיר המוצנח תיקראו עוצבות סער רב-תכליתיות עוצבות אלה ישמשו בעת מלחמה עוצבות מחץ להבקער לצליחה, ללחימה בתנאי-קרקע בלתי-נוחים, הן תעסוקנה בטיהור שטחים ובהחזקה בהם, בכך תנאי מזג-אוויר, בכל זירה ובכל טווח, תוד ניציל אמצעי-התובלה החדישים ביותר ב-אור, בים וביבשה — ביום ובלילה כאחד עוצבות אלה יופעלו בתפקידי לוחמה בלתי-שגר-תיח בימי שלום, באבטחת קוי הגבול ובפעילות נגד גרילר

לדעתי עיד לא אבד הכלח על הצניחה המבצעית, די אם נסקור אם האפשרויות הטמונות במר-חבי הצניחה כדי שלא נזנח את היכולת להגיע אליהם בכל דרך אפשרית, כולל שימוש במצנח כאמצעי-תובלה

הצניח עזמה מקנה לצונח יתרון הקשור ל-יכלתו ראישית, לכשרו הגופני, ולנכונותו ה-פסיכול גית להתגבר על קשיים טמון בה יתרון רב ליכלת לגוון אימונים ותרגילים, והיא מאפשרת למפקדים לפתח יוזמה ותושיה עקרונית חייבת כל עוצבת סער להיות מסוגלת לבצע משימה תוך שימוש במצנח כאמצעי תוכלר מעשית — כרוך הדבר בתוספת מסוימת של אמצעים

יורם

(מתוך מערכות נובמבר 1971)

● לחייל החטיבה מוגש בבטאון פנימי זה לקט ראשון משדר המערכה הרשמים, בהכרח, אינם שלמים ומקרי-מים הם איים יכולים להיות כאלה, כל אחד נושא בליבו תמונה משל, רשמים שעברו מסננות רבות גם מבחינה איסוף הידיעות אנו רחוקים עדין מן הידיעה מה עבר על כל יחידות החטיבה, שהתפזרו לא מעט והשתתפו בפעולות רבות איסוף החומר יצריך ימים רבים וגם אז ספק אם נגיע לרישום ולתיעוד מלא של כל החומר לקט זה מינש כאשר אנו עדיין בשדה המערכה אין אנו יודעים מר תתגשמה זקות השחרור והשיבה הביתה אנו יכוויס שעמודים מעטים אלה ימחישו, ולו במעט, ממה שעבר עלינו העלייה רטלמה לעולם לא תוכל להתפרסם היא, כחווייה עמוקה, שיכת עמוק בלב כל אחד מאתנו

י.

בהוצאת מפקדת החטיבה
בסיוע מפקדת קצין חינוך ראשי,
ענף הדרכה והסברה

תובלה אווירית — בין אם על-ידי מטוס או מסוק — תובלה מוטריית או תובלה בים אינן משנות את מהות הרגלי, רק מאפשרות לו לבצע יעדו תוך יישום אמצעים טכנולוגיים חדי-שים המהווים אמצעי תובלה לאיזור הלחימה ומקטינים תלותו לגבי קוי הספקה

דרוש מוסד אשר יקבע את השיטות, הטכניקות, התרגולות והסטנדרט, שלפיהם יפעל הרובאי בתנאי הקרב המקובלים, וכך יפותח יתרונו על האויב זה תפקידו של בית הספר לקרב, ואם איננו בנמצא — יש לרקימו' מימוש שיטות אלו יושג על-ידי תחרות מתמדת בין עוצבות, תחרות שתביא הישגים תוך ביסוס גאוות יחידה בית הספר חייב לאמן את הרגלי בתנאי קרב מצי-אותיים הגדלת היתרון האיכותי-מבצעי של החייל הוא הנושא המרכזי העומד בפני חיל הרגלים עליו למצוא את הדרכים הטכנו-מבצעיים ואת אופן יישום האיכות המבצעית, כדי לקיים אותו יתרון חילי, שמקיימים הכוח האווירי והכוח המשוריין ביחס לאויב האמצעי למימוש יתרון זה הוא הקמת בית הספר הקרבי לעוצבות חיר, אחרת ייקבע גם להבא מקומו של רחיר בהתאם לדירוגו בעוגה התקציבית

רב-אלוף (מיל) חיים לסקוב

(מתוך מערכות יולי 1973)

טעות יסודית היא לחשוב שהמשימות המוטלות על יחידות החיר יהיו קלות ופשוטות עקב עליית חשיבותן של יחידות השריון נהפוך הוא, אמנם היקף המשימות ורציפותן קטן, אך מש-קלן הסגולי עלה, כיוון שחלק גדול מהיעדים מצוי בסוגים מגוונים של קרקע מכשולי מים, שטחים הרריים ומערכים מבוצרים צפופים, שיוקפו בטבעות של אש ארטילריה עזה כן ייערכו פשיטות על מתקנים חיוניים שיוציאו מסגרות טקטיות גדולות משליטת מפקדותיהן, ואולי יחסכו בכך מערכה שלמה ועקובה מדם בשל אי היצמדותו של החיר למערכת נשק מוגדרת או לכלי תובלה מסוים והיותו מיועד לקשת משימות רחבה ולמסגרת ארגונית משתנה למשימות, נתון לוחם החיר ללחצים פסיכולוגיים שונים מאלה של לוחמים מיחי-דות אחרות לכן תהא זו טעות שדווקא ב-תקופה המודרנית תהא רמתו האישית של לוחם החיר נחותה מזו של אלה המפעילים מערכות טכניות מורכבות ומתוחכמות

למבצעים המוטסים במסוקים יש להצי-מיד את יחידות המסוקים ליחידות החיר, והקצאת המסוקים תהיה מבוקרת על-ידי מפקדת-הגג של יחידות החיר מפקדה זו תוכל לנצל אף את שיתופם של טייסי המסוקים לשם פיתוח תורת הלחימה באורח טוב יותר ולשלבם במסגרתה מכל מקום, חשיבותו של המסוק

נזכור בגאון ובאבל את רעינו לוחמי החטיבה
אשר נפלו במערכה.

איך נפלו גיבורים!

אנו מושיטים יד-אחים לאמהות ולאבות,
לרעיות ולבנים אשר יקיריהם נפלו. בזכות
לחימתם ומותם הוסר האיום מעל חיי העם
במדינתו.

כל מקום, כל קרב בהם ניגר דמם, ייחזק
למופת בספר הגבורה של מערכות ישראל
לדור דור.

תהא נשמתם צרורה בצרור החיים.

101
102
103
104
105
106

ס ו ד י

גד" - 46

- 1. סגן ירון רש.
- 2. סגן מזר יצחק.
- 3. סגן משה זילברברג.
- 4. סגן מתי שרביט.
- 5. סמל ויגלמן זאב.
- 6. פסח לדוביץ.
- 7. סג"מ גיורא וגמן.

*****

תחילת יום י"א
ירושלם - י"א

ס ד י

- 1 -

ירון רם

קורות פלוגה ג' - מלחמת יום הכיפורים - ג' גד' 46.

- יציאה מביר חמדה בסביבות 1445 לאחר הפגזה אווירית על הבסיס.
 6.10 - פגע ראשון עם אויב בשעה 1715 באזור של כ- 4-5 ק"מ מערבית לבסיס
 הוס ג' ידי . השמדת מספר ב.ס.ר. ו- פ.ט. 76 וח"ר. ההתקדמות במרכז הקו הגדודי
 עד לחוף המר הקטן חוף ירי על ב.ס.ר. וח"ר. השמטח 2 סנקים להגנה וטהור אזור
 "מצוה". לאחר דגעה לקו המים בצוע סיור כ- 5-6 ק"מ צפונה לכיוון בוצר וחזרה
 (בטול דמשימה) תנועה לכיוון הדיונות שממזרח "ליטוף" עמידה בעמדות של הדיונות
 ללא שום פעולות. בניסיונות חילוץ של טנע שנחקק מאחור ונהגו רצליה לרגיס אל רטנקים
 ילנו . השאר 2 סנקים בתוך אחת הדיונות כתוצאה ממריסות זחל והפגעת מפקדי
 (כניסה לחטח מוקף מצרים).
 יום ראשון 7.10 ספיקת הדיונות מציון לדרום תווסד ל.יר דחח"מ וחזרה לדיונות
 של ליטוף לניסיון כושל של חילוץ לוחמי "ליטוף". תנויר ליזור "דפולני הגדול"
 הפגעים סנק של הפלוגה ע"י פנטום (טעוח כידורי).
 יום יני 8.10 עמדות באיזור הפולני הגדול א.ג.ט עם סנקים ליזור ד ולני
 הקטן ומערבה השמדת מספר כלים באזור.
 8.10-18.10 לחימת בליטה במרכז דגיונה יזור "נוצד" התקדמות ונסיבות באזור
 צובא "בקרן" "ונווה" השכדת מספר סנקים מטוחיה גדולים.
 14.10 פגיעה בחוד חטיבה משורינת מצרית גניסטר לחדור לביר הרחב באזור
 "ואדי מבעוק" בעזרת חלוגה כ" ומטוסי חיל דאוויר.
 19.10 צליחת החילר עם שחר כיבוי רתחם "מקצרה" המלוגה רחיסוי יחד עם כל דגדוד.
 אחח"צ והתקפת נפל על בסיס טילים מצרי. השמדת 5-6 סנקים הגרית המדרום לרטיס דטילים
 ופגיעות בבסיס טילים שני בתנוסר חזרה לאזור "כקרר".
 20.10-22.10 עמדות וירי באזור 'ויסמין' - "ודיות" ודרוכד פגיעה במטח
 כלים.
 23.10 תנועה לילית לכיוון זיר "עזור" ופחם דרך "על" ו"עקס" ל"סרג" כרו-
 לילה בתנועה בשדרה אל מתחמי עדביה ועחמה.
 24.10 סידור נמל עדביה - סיום טילב דל י ר.

ס ד י

401
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12

מסקנות ולקחים

- א. חובת הטבאות זח"מ דגם ג' בנ"לוגד ו/או כיתח דג"מ ג' לגדוד בעייר לתאורה וטיזע קרור שחנ"כ.
- ב. יש צירך במרגמה 52 מ"מ למ"פ עם פצאות.
- ג. יש להצע שיפור בערסל ארגז הפעולה של מקלע המפקד. (תאור בע"פ)
- ד. הכצאות פגזי זרחן הכרחיים בסנקים.
- ה. יש צורך למיזא פתוון לבעית חאום הכוונות ואפוס מד הכווח בתקופת לחימה.

ספור כלחמה

זג. יזר יצחק - גד" 46

יצאתי למלחמה בחור סמ"פ של פלוגה צמ"פ אורגנית, נכנסנו לציר פקדוח באור אחרון הגדוד נחלל בנגמ'שים וסנאים קלים ודחיתים לרוחב הציר כאמו דפלוגה שלנו מדרום. מאוחר יותר נודע לי על פצועים בליטון א' ולימי אזור מדטו"ד יצאתי לחלץ אותם עם עוד מ"ס וגור.

פרצנו למעוז דרך העמדות הדאינייות רמ כבר היו 2 טוקים מגדוד 52 שנכנסו למעוז ופינו את הפצועים בסנקים הגור שהיר אחי נתצע ופיניתי אותו למצווה ע"י מח" 1 ג גד" 52 שנסעה עם הפצועים של לחוי חזרהי גם הנ"מ שנאור לי לליטוף עד שהכ"פ הגיע עם סנקים של פל" א'. בנייטון לטהר מליטוף ז' ידרומה נפצעת.

חזרהי אחרי שבוע והנשכתי כמח"ק. רצענו בליוו ברכמים דהמזרח לציר החת מ"מ מול קרטמורה. ביום ה' עבדנו ל דרר הרכוזיה וצלחנו בבקר יום ו' עד הדבוע הייני. באוחו יום כבשנו בטיס זח"מ ומטגרת דחסיבה ובניטיון לכבוש את בטיס דטילים שממערב לו (על ציר ודאות) עלינו על מארב סנקים ונתקנו בגג. הכיטכנו לבלום עד יום יזני של הדבוע השלישי באייר שמול מרח 5615 (גיר סריה) ביום יזני בלילה בצענו חנועת יום ולילה לכוחן עזיר השט נסוג ובצענו התקפת לילד על דביד(טגל).

לקחים

- א. בפלוגה צריך לדיוח כלי פינזי נגמ"ש וכנ"ל החוליר צריכר להיות מנויידח על נגמ"ש כנ"ל זקוסה דחלוזה לזחל מרגמות. כל דילים דאלר יכולים במסד ד הצורך לעבור למטגרה גדודית.
- ב. הרופא צריך לעבוד עם נגמ"ש ולא אמבולנס ולהיות אמוד לגדוד כך של הלחימה
- ג. כנ"ל לגבי גורם חמוג.
- ד. רמה המס"קים לרב נמוכר. כט"קים בודדים הצלחיו ליי יר בחספידם כייך כל הלחימה השאר דפכו אנשי צווחות.

שיפור המלחמה

סגן מייח זילבוברג

התחלתי את המלחמה כסמ"פ א כשהי"פ ירון מרדיקס יצאנו למלחמה.
 ביום שבת 1415 אחרי הפצצות מטוסים של ביר חמדה עם 11 טנקים הירחוב פרס זחל א
 כך שנשארונו 9 טנקים 5 ק"מ מערבית לציר והרוחב ניתקלנו בנגמ"דיה מכיוון צפון אחרי
 שהשמדנו כ- 10 נגמ"שים הפלוגה קיבלה משימה לטהר את האזור. עשינו את המשימה,
 יש לציין שהאוייב היה בנסיגה לכיוון מערב מרגע זה הפלוגה הייתה בצד הצפוני לציר
 הג'די כשהכיוון הכללי הוא לליטוף. בליטוף קיבלנו משימה להכנס לליטוף.
 אני הייתי עם שלשה טנקים מצפון והמ"פ מדרום עם 4 טנקים. 3 טנקים שלחנו לבוצר
 בצד ~~הצפוני~~ של ליטוף המ"פ עלה על מוקש ומאז לא היה לי קשר איתו. מט"ק נוסף
 בדנסוב לא שמענו מכנו. ופטר המ"מ בטנק אחד חטף פגישה בקנה והטנק ~~השני~~ נכלל
 שימוש, הוא עלה על טנק אחר ודטנק חטף פגז ארטילריה בתמסורות ויצא מכלל שימוש.
 יש לציין כי מדרום לליטוף לזויה כלום על דרייה. בבוקר נשאר הטנק ילי תקין והצוות
 כסמ"פ של פלוגה ב' כשהמ"פ הוא עירי. גיום ראשון היינו כאזור הפולני כבלימה וכך גם
 ביום השני. בלילה של יום השני עברנו לאזור נוצה והיינו שם בערך שבוע וחצי,
 במארב בואדי השמדנו 13 טנקים, אחרי כך חצינו את התעלה ביום שהיינו יצאנו
 להשמיד בסיס טילים. נכנסנו למארב ושם הלכו לנו 3 טנקים כשהטנק שלי גם
 נפגע. בלילה של ה- 23 באוקטובר יצאנו לכבוז את נמל מדבייה.

לקחים

- א. שיריון בלי די"ר לא ישיל.
- ב. תקלע, מא"ג לתחמד.
- ג. מיתקון לרימונים מחוץ לתפקד.
- ד. יש להכניס את סל צריח.

גן - מי ירד
 כדוד 46
 מלוגר ב'
 חתמיד מ"ת.

חיבור המלחמה

ב- 6 אוקטובר שעה 1430 המלחמה הפסה וזחנו בגיר חמדה בכסיס הזוי של הגדוד.
 באותו זמן הייתי מפקד מחלקה 2 של פלוגה א'.
 ב- 1430 מטוסי האוייב הפציצו את ביר חמדה את יזיה התעוכנה. ראוונו מן יצאנו בשיתה מג"ז
 מג"ד ומשם רצנו לטנקים והתחלנו בתנועה לכיוון התעלה דרך טענו הגידי.
 מצב הטנקים היה חימוש זיווד מכסימלי נשאיווד אישי גשור פחל צריח. מנות קרב ל-99
 שעות ובסקויטים צבאיים.
 בסביבות השעה 1700 הגננו לאזור יומת הגידי עם כביש דרוחב טטה גלחלה. מים המזכירו בו
 בתנועה על הכביש לכיוון דתעלה בערך כ"ג 2 ק"מ אחרי בחיב היק גידי ותחילנו
 מאוייב שהיה על חוליות אימין, יירה טילים, זאסנו מדום. טרו

מספר כלי אויב רוגנים ב.ס.ר. - 50 הוחזרו והאויב נס ורשכנו רתנועה לכיוון התעלה החנועה היחיד בקו גדודי עם אורות מלאים לביוון שני מעוזי ליטוף נשהגדוד נפרט מבני צידי ה הכביש התנועה היתה פיסית כסביבות האר 1200 הגעבו לציר דזילר נתקלנו שם בהתנגדות קצח חזקה שיפרנו לאחור בכדי להערך מחדש. בשלב זי שיבלתי הקראה מהמ"פ לנוע עם המחלקה שלי צפונה ל-יוון הכעוז בוצר שישב בחוף בחיבור בין האגם המר הגדול והקסן. בסביבות השעה 0100 בלילר הגעתי לבוצר שם היו שלשה טנקים נוספים יפלוגה ג גדוד 52. ישכנו בביצר עלשה ימים עד יום שלישי בלילה.

במשך שלש הימים דללו לא יכלו למששה לסתק לנו זספקות ומלאי האוכל התדלדל. היה מחסור רציני בלחם שלא היה במעוז ואילו הבסקרופים היה רקוב, היה חשש גם שמלאי הדלק הולך ונשחד קסן תדלקנו בשלב מסויים כ- 150 ליטר כל טנק ממלאי הסולר במעוז. ביום שלישי בלילה קבלנו הוראה לנטוש את דמעוז ולווע לעבר צומת ג' יד-ססה מיחלה.

שני זחלמי המעוז נפגעו ולכן כל אנשי המעוז עלו על המישה מנפים. טנק אחד מגדוד 52 נשאר נשאר. במקום שנקרא כספי 61 על גיר כספי, היתה לו בעיה במנוע, הצוח של הטנק הזה גם עלה על אחד הטנקים.

בסביבות השעה 0430 הגענו לצומת שם תדלקנו, חימשנו והצמידנו במיון ומים ונענו לפי פקודה כענ דמחלקה שלי בצורה יצמאית לכיוון המחלה וסם הצטרפנו לגדוד שנהל אס עם האויב באיזור המעוז "נוצה".

הייתי יומיים עם היוד. ביום שישי 12.10.73 נסנו 4 טנקים מהגדוד לכיוון דרום לצומת יורה נוה שם הברנו לכח שהיה במקום ותגברנו אותו. אחרנו הנטרף גז גדוד זנחנימ 202 החמקמנו באזור היוסט, הפעילות שם היתה לא רצינית במיוחד נדלנו אס עם הינויב שניטה לנוע בניזור המעוז מכפלת ובשלח ימ פון לו. ביום ראיון 14.10.73 בנקר הצפית צנחנימ בחשח זמצפון לצורה כ- 5 ק"מ זיהתה כח אויב שנע לכיוון "ואדי מברוק".

מפקד הכח יצא עם 5 טנקים כדי להנתי כארב לאויב שניסה לחתוך ולהגיע לכביש מיחלה-רס סודר. אני נשארתי לבד עם חלק מגדוד הנצחית והמג"ז.

בסביבות 0630 בבקר זיהיתי שיירי גדודי מאיד של כלים ועה מכיוון המעוז לכיוון צפון מזרר מזרח, השיירה היחד מעורבת וכללה טנקים וזנכ"מים אכיוניות ומשאיות מספרט דמרכס ככ- 40 כלים עליתי לעמדה יריתי לכיוון דמק ררייון כהירר קלא פנסתי דו. גזד"ז שניה פגעתי בו בזחל והוא נעצו.

באותו השמן ירו עלי מכמה כיוונים לכך ירדתי מעמדה ובשיתי רגות למר דאיוו ריגיון כ- 300 מטר וזאת מסיבה שהעמדהי יח לא היחד טובה ורגובהה, והיו לי קשיים בובחנת פגיעות. במשך כל הזמן זיווהתי לפפקד יכח על כמות הכלית ובקשתי חגבונות. קבלתי אשור לשפר מקום שבקשתי ומלפ דיו ימדות כוחות ופגעתי בזני טנקים נוסכיו בשלב זה הערבים נטשו את הנגמ"טיז ונר ז יחרוצצים בשח בבלבול והמזנתי זיווה ז הצטרפו אלי 2 טנקים נוספים ופגעיו ככל הזירה והשמדנו וספר נגמ"י נוספיט. בשלב זה החמושת נגמרה לי ומספר רליח ל אויב ר ליחו בכל זוח להסתפק לאגן יזו וכל הזמן ירו עלינו והחקדמו עד לזוח יל כ- 1400 ייר ויח נעצדו.

בשך זה בצומת נשארנו כח של שני נקיה בלי חמושת וזיק נוסף זנפגס והציות פונה.

צילום מס'

מחצפיות שלי נשפחה ושאר בהאוייב חיס יח כל האגף דיפון סעריבילנו ורל רכב זעב
נפיע . נפגעו שם חול"ר וחל"מ . סנקי דאוייב 7 רחחרד . מדו גלויים מחוסר החכמה
לא יריחי עליהם.

בסביבות השעה 12:30 הלואי אותי בררמו ודעמפרו סנקים נוסכים יוצליחו לרכייד מספר
סנקי אוייב נוסכיינ.

שאר הימים עד יום עלישי 16.10 היו בלי שום ארוכים מיוהדיס . כיום שליחי בגדוים דבלחי
הוראה לצפות מצומת יורו גוה לכיוון מזרח נאמר לי שמספר כלי דאוייב שננטשו ס"י דערביס
שחזרו אליהם ועם מנסים לברוח חזרה לכוחותיהם.

נענו כ - 3 ק"מ מהצומת נתקלתי בשריונית ב.ר.ד.מ. - 2 שירחד עלי פגיר לי רצריחלסמו
ובמד טוח.

התוחתן נכנס לדחגשוח וילכו ל . דיה באפיריתו לו וזו בולמקום . דיחד לו דרגשד מוטעית
שעינו נפגעו . היה לידי סנק נוסף מדגם צנטוריון הוא הסתער על אחד השריונייר השמיד
אחת מהן ובשלב מסויים כשאני נסעתי לצינו וכל דזמו יריחי על חילי הזוייב שהחרוצו
בשטח עם מקלע המפקד לתמונני דרב האוט צויר תוצז זלי ידה י פגז חלול שפגע בי
בזחל . הזחל נפרס ומספר גלגלי תמן ופגוזים נפו . את הסנק לא נסדחי כי היו הרבה חיילים
שירו מכל הכיוונים גם בזוקות התחלתי לרות פגזים אהמותן לכיוון יורי השריוניות וחיילים וכשב
וכשהטח החפקה התאפשר לי לצאת מהסנק ולתקן את מה שקרה . בסביבות השעה 04:00 נעתי
לעבר גש"ח מחלה לתיקונים נשארתי רתיקונים עד יום מבח ובינונייר הגדוד דבה את דהעלה .
מיום שבת עד הפסקת האב נשארתי באזור המרדה שם גדו 52 ויום אחרירף יני חציחי את
התעלה והצטרפתי לגדוד שלי בק"מ ה - 10.

מסקנות

- א. יש לחפש בזמן שלום מידי פעם את הלואי רמזון בכדי שבזמן טלחיד זה לא יתגע בצורכים אותו.
- ב. יש להקפד בטנק בגד ימין מחאה ליע גיח כל בו יור יחיון לארשני פעולה בכדי לאפשר פעולה יותר טובה למפקד.
- ג. מקלע סקביל כמעט ולא יעיל קשר כאד להפעול דורחד של הסנייה קידיס לז טטפיהס .
- ד. רצוי שפלוגת סנקים לא תעבוד בחדר יחד עם זרד גודד של זנדיים כי מדב הפספחה ברת נפוס דכושר של קשר פנים ואז קורות האונות ננו זו ירדי יגפ יגז ל סנח לנו מסוח 100 מטר !
- ה. יש להטעין על הסנקים כמה שיותר חוליות רזו ביוח איזר זפילו ליחקק מתקנו מיוניד לרוליות על הצמרדע.
- ו. גכו דמיקד האיניברסליח שמגויו בטנק מבח א-3 י וסחר ליעול בורה חופ"ית נגד רי"ר שנמצא מימין מכיוון ההכנה ננגרו .
- ז. טיקים שנחשים בשטח יש להנצץ ולה מיד .
- ח. רצוי לא לשלוח כח סנקים קסן לפעוריה במקוט מכו ר . כמיוחד שמאוחר יותר וחברר לי שאף אחד מהגדוד לא ידע בדיוק מי נאניים שהיו בכלית ביחדה - לי רר שאם היד קורה היינו היו הרבה נחשבים כנעדריס .
- ט. יש לצייד את כוחות הקרקע בכלית כיינייס גגו וסיה . מקלע רכפקד ל יחסיכ .

סמל ויגלמן זאב

גד 46 פל"ב

מ.א. 2136886

סכום סרב

התלחמה מיום ארבע ביום שבת כ- 6.10 בביר תמדה לאחד משרבי קודם לכך חזרה סרבית.

יצאנו לכיוון המעלה לאיו שהכוסים התחילו להפזין אז היה ההיפוך של יור תמדה. השעה הייתה בסביבות 1400. נסענו כל הגדוד לכיוון התעלה דרך יור הג'די כך שבסביבות 1730 באנו כנגע עם האויב 3 - 5 ק"מ מערבית לצומת הגידי. הגדוד נערך להתקפה חזונית (יש ציין שרכ כלי רכב שרשמנו היו גמ"שים, כלים רבים אמפיביים והרבה חי"ר) הכיכנו להתקפה לעבר התעלה כאשר לקראת סוף המים התחילו לשבל זה הפגישות הראשונות (כפי ש

כפי שדסחבר לאחר מכן אלה היו מילי נ"ט או חותרי נ"ט). בסביבות השעה 2200 נערך יגודד לאחר ראותה הקויד נשלחתי אני ועוד שני כלים למעוז בוצר. יצאנו לשם כך שבסביבות 2400 הגענו למעוז. מהינו כמעוז במרחק 3 ימים עד 10/10. לא היו שם דהפתחויות מיוחדות וזו מהפגזות ארטילריות מדוייקות על המעוז וסביבהו. ביום שלוש כערב קבלנו פקודה לענות את המיז שז אנשי שנספרם היה 26. היינו אוחזי דמקוץ יושבים על הגגיים ובתוכט. הגענו בבוקר 0400 לצומת הודי הורדנו. אוחזי בזותו זמן דולפתי אבלי נהג סגמקרה ייה נרג עלי כשהייתי חייל.

מזומי הודי דמשכתי לכיוון צומת דמתלד כשאר באמצע דדרך 'דלך' לי דמנוע, רנק אחר כא יגודד אינני עד גש"ח רחלה, כאשר בפומה המתיה נלקחו לי שני אנשי צוות ונגמארתי דף סח הגהג וסח הוהג של דסנח דגירר.

הינו בגש"ח מחנה יום וחצי ולאחר שהחשקה חוקו דצטרפתי ליחה הפלוגות בגדוד (לא לפליגר דאורוזית ילי, נ"ט לי נצארד אחת רזאם לאחר הלילה ל- 6/10) התחלנו לנהל חיי שגרו, כלומר בכור היינו שוליים לטמדות בעקר יזרוית לגיר-ברקן-נוג ^{ליו} - נוטה ויזרוית לעבר נונו ירכני דרממורר. בלילה היינו מתכנסים לחניון לילד כאיד היה סבב כזה שכל יומים דגדיד יליו מיה יורד לאחר לכיוון צומת דמילה, היינו שם מתארגנים, מתקזים ונחים מעט.

ב- 14/10 קיבלנו פקודה שכל ינקים כברי כ סד לאגד אותנו סדרום דרך ודי מברוק יצאנו אלידם והצלחנו כפי כנגע דאיוון לעצור יותם, הרנק הראשון ויהם מיה ב - 1000 מ"מ מכביט הרוחב היירו מארד ידשתוף כו מיוחר כל דגדוד. השמדתו שלוש טנקים שרק אחד מהם ביר ואחזים נספרי, אנהנו ני ארנו בפחית דואדי בעוד שחיל האויר עבד בעומק הודי. יש לומר דראנו כארב לז כנגע אף כלי כדגדוד ילנו. ב - 15 / 10 קבלנו פקודה ינוז דרזמה לכיוון איר יורה לאחר פנודע לנו כח מצרי מנסה לכרוץ קדימה כאשר גיענו הוי הוימד ש"י יחידה אחרת.

ב - 17/10 חצינו את דרעלר ראטר ד - " מ"מ מערבית לתעלה נכנסנו לקרב על מתחם ארטילרי, אני פנעהי כשני רוחדי דרטילריה ונאנסידם, במספר מדיאות ומגבור חזמוית וח"י. העמדות מתפסנו דיו ידיות כויה כף דח פגעו בכמה כלים של דגדוד יהיר מסנאלני ימזרח אחרי הצהריים יצאנו דתיוף רטים סילוח, אלא שנפלנו לדעתי דתוך מארב כך מפחות מדסה נפגעו לנו כ- 4 כליות. רנדוד דלג לאחור ביסותו להסיל את האנכנות ל כביטי הסילוח, דק שתי אנשנוה נסלו ויילו דשליטה לא נפגעה (זך יגב זוחו רטים סילוח י"י דן להפעיל סילי נ.מ. גם לאחר מפגענו בו) באותו מארב דבחנתי בזורד יוחר יאיוזה פגז חתם את סימנו בטנק לדי בערו טנק קטר, ודורד לאלונקה קמדד מחורגי רחל יורה

הגדוד דלב לאחור כנסותו להפיל את האנסנות של בסיס הסילים , רק יחי אנסנות נפלו
 ואילו השלישית לא נפגעה (דרך אגב, אותו בסיס סילים המשיך לפעול סילי נ.ט. דם
 לאחר שפגענו בו) , באותו מארב רבחנתי מאוחד יותר שאיזה פגז חרט את סימנו בטנק
 שלי , במדף ססן וקשר, הורד לאלונקה שסמדה מאווריו , בעל דריה אם כן ארבער הידיות.
 הגודד המשיך זזומה ביד דיימוכות (לא זכור לי היכן) הלך לי סנוע וכאי בטצח
 סיימתי את המלהמה. בדדיי המשיך הלאה ואילו אני וגרדתי לכוון ימנת 3
 שם חוקנו רחקה משם הישרי דרומה כאבסחה/277 של זחטיבה חד נטל סדבייה
 במקום זה יצאה וחני הפרטה דמי דמינה.

מסקנות

- א. בעקבות החי'ו נהר' ינתקליו ניתוח דרימוניה של רמלחמה :
- (1) מספנו לייחודיות רמס על דרייה מאחורי מדף הפקד.
  - (2) מהסון לירגני תחכומה 0.3 בין דריחון מסקד לפתח סעו קשר.
  - (3) שחרור קני נקלס מסקד ^{המסמך} שילך כך שכל מפקדיוכל לסובב את הקנה 360 מסלות ולזוזר זומה לפי רגוני (מרו מקריה ברם מקלע המפקד נחפס נמגביל גדוד והם לא ירלו לזיות ימינה ולא גם יזודרו את הצריח).
  - (4) בעקבות אי החי' זורה על הצריח לאחר מהושלם איוד ומזוד.
 (א) יש צורך לדוסיח' מא זודד כיידי דריה לדבריה כגון אלר.
 (ב) רשת דכיווד לזעמי גימד ליררה שריפות מיוחרות בטנקים והיו מסרים שרית הסיייה היחו קיר הירחה.

פסח לדוביץ גד, 79

תחירת רמלחמו כצאד את דגדוד בחניון תחה דשמות רמלח של נק"מ מהגודד , עם
 הפצאות מסורי יויסב רחל הגדוד לנגג צנו החעלי (גיון כ- יודי) וזיוו ליחבירות סחד
 במח'גור 6 בערך יח דמומים. חלק ק מהפלוגה בה הייתי יצא לזוזר צי ויגד ס 2 ק"מ
 מזוזוח לזיבה לקסיקין שח נחקלנו במארבי חי'י שטענו בהרר נזקים זמפנו. נתי יחי ~~מסמך~~
 ככזוקה כמנוע שהחיל לכעור, כיבנו אותו במטפים הקביני , כיי יחי זקיע טרוך דטנק
 המארב כטי'י כשזני המקלעים לא תקינים. אחרי שעה הגליה סנק לחלן אותי משה נחמך הלילה
 ותחילה היום דשני נגרותי לסבר סמה שם החלץ לסנק סגור.
 גיום שני בערב דצטרפתי לגדוד 184 בערך היינו ברגיין. כיים יחישי נלחמנו קרב
 ש.ג.ש. בו כיבוה סלויייד . בלילר נכנסנו לחפוז עצמו , והירגנו ידיון גילה כסביב
 חמטיו לחניון ביום רביעי בבוקר הטמדנו כמה סוקי אויני שהקובו לאזנו זלויייו , דמסר
 והשמנו גארבי חי"ר . המנק שלי נכחה לחלץ סנק סלנו זונסר . דמח'גורנו יליו נפגענו
 מסיל, קחיחון נהרג ואני נפגעתי ופוייתי לארץ.

מסקנות

- א. טנקים שיוחמים נגד חי"ר צריכים ללחום בכשולב עם חי'ר ובלילה לקבל סיוע ל פצצו ח
 חי'ודו , דריח וכל סנק סניסה האיר באמס' יו זהה לז כמס' יי.
- ב. בטנק יריך להיות נוסף על 2 נקדיח' חללע יזררי חלישי.
- ג. אפשר למקן על דסנק שבחוף סגום ליוד נח"ל , לי קוד נמיחתי רלי נק"מל).

בהמשך ירו 2 המלגות על מנקים מזדמנים. בשעה 10.00 הצטרף חת"א עם סקייחוקים
בודדים. אחת צ' בטרק האזור ע"י פת צנאנים מזוחלים. נמצאו כ-60 כלים פגועים ונטושים.

לקראת לילה חזרו למא"ד, לאחר שהפסנו עמדות ב-1500 בסגול 182, אך שם לא היה
כלום. על הקרב בואדי מכעוק פקד ה-מג"ד רס"ג שובל מרגע שהגיע, ביום הצליחה
שלנו הפסנו בטיס הטילים ממערב-למעלה באזור סקנות 47. צלחנו בבוקר ואח"כ
הפסנו. פעולה גרודית.

החפיר סגן בני שולמי, ס.מ. 2150750 פמ"מ גד' 46 סל' ג' 3-א

נערך ע"י סגן אבטלום קור

סמל אורס רינגר

ב-31.10.73 כביח החלמה באסקלון.

סימול השנקשא צ' מספר 109065

שמות יתר אנשי הצוות:

הורחן - דוב כהן

שען - קשר - כרמל אריה

נחב - אריה לוי

לכוננות נכנסנו ביום ד' לפני השלמתה, והימשנו את השנקים עוד ביום ב', ביום ח' כוּטלו היציאות ובשבת קראו לחבר'ה מהבתיים חזרה ל-יחידות. הגדוד שלנו היה בבירחסרה. באמצע שיחת גדודית עם המג"ד רס"נ דוד שובל, שהסביר לנו שקיימת אפשרות להידוש האש, כשנפחתה עלינו הפצצה ממשויים מצריים. רצנו מיד לשנקים ועלינו עליהם. הסרנו לפזר פרטי זינוד שאינני זוכר למנחתם. לי אישיה לא היה בכלל נשק אישי וחגור, כי בחיפזון הריצה לשנקים - לא הספקתי לקחת אותו מהחור.

הקלות שכנייה שהתגלו עד היציאת: שטנגת הגז נחמסה אצלי והחוליה הטכנית התגברת על התקלה הוך 5 דקות. נסיון קרבי לא היה לי. קיבלתי מקורה לנוע מערכה דרך הב'די בשדרה עם רווחים גדולים נחמשנו ממשויים. חשירך ניתן רק ל-מ"מים ב-1100 בצהריים בשבת.

הפגע הראשון עם האויב נוצר בערך ב-1800, 11 ק"מ מהמיים. זו הייתה התקלות מהוכנות ועמדנו מוכנים במבנה גדודי. ה-פל' שלנו הייתה בהתארגנות בעוד יתר החלוצות נכנסו לחניון לילה. נחקלנו בערך ב-50 בי.טי.אר. ו-10 פ.י.ט. התקלות נמשכה כ-3 שעות, וטיהרנו את כל ה-11 ק"מ עד המיים. הגד' שעמד סקו, וכל פעם פלוגת אחת היפתח ואתה התקדמת. זה היה קרב קל וחכרנו אותו סאימוגים. לא היו נטבעים או שנקים פצועים לפי מישב ידיעתי. במהלך ההתקלנו ירינו ב-3 פניכים ופגעתי במסרת, ולמשרה אחת יריפת עוד 2 חלולים ולא פגעתי. דומני שמישחו אחר פגע בה לפני. לא הייתה חלוקת מטרות כך שקרה שיריחי על משרה, ומתאם סיטחו אחר פגע בה. הטוות היה בערך 1500-2000 מטר.

הבענו עוד 2 ק"מ מזרחה מהאגם המר הקטן ועמדנו שם על גבעה וחכינו. פל' אחת עפדה כלפי צפון, אחת כלפי דרום והפל' שלנו עפדה מול אחד הפרוצים. זה יצר פנין

שם עם מרחק מזרחת. שם עשינו מלא כחוש, וכערך ב-2330 יצאנו לסיור אליהם במעוז
האמריני ביותר באבם המר הקטן. היה חשש שתאויב צולה את האבם. כצענו את הסיור
יתר עם המג"ד. לסיור יצאה רק ה-פלוגה שלנו, בעוד פל' אחת נשארה במקום ו-פל'
שניה יצאה לאזור המעוזים ונלחמה לטובתן. לאחר שלא גילינו דבר בסיור האלים,
נסענו למחנה הטולני בערך ב-2000 ובצענו גם סריקה במטרה להגיע למעוז "לימוף"
(שנחמה מה-פל' שלנו הלכה לעזור לו). הגענו לעמדות ולא היתה עלינו כמעט אש.
ירו רק אש ארט' דלילה. יש לציין שלכל אורך הלחימה היתה עלינו ארט' דלילה. הגענו
לקו מול עמדות מוצב "לימוף" ב-0400 בערך. העמדות שלנו היו גרוועה יש שם דיוונות
שבגיבור למצב הרגיל שבו השימוע שלהן הוא מערבה, מה השימוע היה מזרחת ואנחנו עמדנו
למעלה עמדנו. הם והמחנה. בשלב עם סטויים ה-מג"ד אומר שאנו מסתיינים לתאורת ארט'
כדי לדפוק עמדות מהצר השני, אבל זה לא בוצע כי לקחו כוחות מהמלוגה שלנו עד
שנותרנו חצי פל' כלכוד (מתוך שתיים). כל זה היה כערך עם אור ראשון. חצי שעה
לפני אור ראשון נכנסו שנק שלנו למארב בשיצא לחץ מצועים. שני טנקים שנלחו להלכו
פרשו זחלים בעוד שהטנק שנתקע הצליח להחליץ ע"י ירי מגזים לאזור המטרה המסופרת.
המארב היה מארכ הי"ר, שפלים ו-נ"סים. עם אור קיבלתי פקודה לקחת 4 טנקים ולנסות
להלץ את הטנקים המבועים, שבינתיים החלו לירות עליהם והם השיבו אש. לא ראינו
את מיקומם כי הם היו בין הדיוונות מדרום לעמדותינו בלילה. ניסיתי לאגוף את המארב
ולחמסק מכנו אבל מתאם ה הכתנתי שרודפים אחרי שפלים. הם נורו צמחנה ואח"כ
מזרחת. לא הכתנתי במקור האש. 3 הטנקים הנותרים - היו מאחורי. מתאם ראיתי שיל
עף פולי ניסיתי להחמסק ממנו (דבר שעשיתי כבר כמה פעמים מקודם) אבל לא הצלחתי
והדבשתי מכה בראש. זייתי גם את החט על הצריח, החלחתי לאזור הטנק לא נמבע אבל
הקשר נותק (גם חוץ וגם פנים). זייתי בשטח פתוח לבטרי לגבי המארב, וחוך כדי
שיבוט נתקענו בדיוונות כיוון שהנחג לא שפע את הפקודות שצעקתי לו וכייון שלא היה
קשר לא יכולתי להסביר כבודר. קפצתי מהטנק ונזנפתי לטנק שמאחורי עם דגל לבוא
לקראתי מבלי להתגלות. הערכתי שבט עם 2 טנקים לא יוכלו להלץ את הטנק שלי, ולכן
נשטנו את הטנק ונכנסנו לטנקים שכאו לקראתנו, אני מוניהי ונלקחתי לתאג"ד.
ניחול אש: לא היחה יתכן שהיה ניהול אש ע"י ה-מ"מ, אבל לא היחה חלוקת גזרות.
היקונים: אשלי היו היקוני פפקד. היקון טטנק שכך לא היה צריך כי המביעות היו
מדוייקות.

קשר: היו לי רעשים במקלם הקזר וכל הזמן הוכרחתי לכבותו. אולי גם לכן שפעתי חצאי
פקודות שלא זייתי מעודכן. ה-מ"מ הרגיל בסדר גמור.

המפוסת: יריתי ב-5-6 מגזים וכ-5 סרטים, נגד הי"ר עדיף לירות לדעתי זרתן ומעין
אני אישית יריתי רק מקלעים על הי"ר כדי להטות במפוסת.

דפד

תקלות: היו לי בשניהם מקלעים, כיוון שלא הכנתי אותם. זו הייתה מל' בסיום צמ"מ, ובצמ"מ כמעט לא עולה על השנק חט"מ.

תרגולות - מיסוק - לא השתמשנו, יתכן שלם הייתי משתמש במיטוך הייתי מונע את המביעה. שח"מ עם חי"ר אצל המצרים - לא ראינו.

הערות: גיליתי אנשי חי"ר כ-3 מטר מימין השנק ולא יכולתי לירות עליהם כי למקביל אין הנמכה בזו. לא יכולתי גם לירות אותם כי הם היו מטש מימני. נאלצתי לעבור אותם ולירות עליהם במקביל לאתר שצודדתי על לאחור צריך להחקיץ את כנה המקלע כך שאפשר על ימיה להנמיך אותה נגד חי"ר קרוב.

המקדים לא הורגלו בזריקה רימון או בשימוש בנשק אישי. אם היינו מתורגלים - הייתי יכול לירות בהם מבלי לצודד לאחור.

בכל מקלע צריך מקלע רזרבי. יש להכניס יותר מגזים זרחניים לשנק, לא היה זרחן מלא עשן.

ג'ל 26
ל...
ש"ז חרן טל"ד
11 11

טיכום קרבות הגדוד במלחמת כיום הכפופים
כפי שהוגש בכתב למפקדת התש"בה

עמ' 6.10

בשנת 1400 נערכה שיחה גורד בנושא כוונות אשר בה השתתפו כל חיילי הגדוד בשיחות.
1405 - התקפה מטוסי אויב על ש"ח כיר חמדה. חיילי הגדוד עלו על הכלים והתחילו
בשטח. מיד אח"כ הגדוד קיבל הוראה לנוע בציר הג'ירי לכיוון החעלה, בשתי יחידות
שנתקבלו הן שהצבא המצרי צלח את החעלה בכמה מקומות, ולא ברור היכן המאסף המקורי.

הגדוד נע בציר הג'ירי עם 3 מל' סנקים ופל' חרמ"ש. תוך תנועה הושמטה פל' חרמ"ש
להגנה על סמנה באום-תשיבה. מט' הסנקים בגדוד בתחילת התנועה - 28. לאחר הצטרף
בסיס הוק דמי ג'ירי, נתקלנו בכלים של המצויים, נגמ"שים וסנקים קלים. הצר' פתח
פאש והדליק 8 מכלי האויב. המשכנו בתנועה מערבה דרך כלי האויב שחלקם היו
נפוצים תחת רשתות הסוואה וחלקם נפוצים.

טרבע התיחקלות התפצל הגדוד. מל' א' נעה מצפון לכביש, פל' ב' מדרום לכביש ופל' ג'
במרכז. תוך תנועה הושמדו תול"רים "בי" -12 מצויים. בשלב זה תקוץ סמנה הודיע
שקולים עליו. פל' ב' ניסתה לתכור עמו אך עברה אותו מדרום והגיעה עד למחנה המל"ג
הקטן עם חברה עם מל' ג' של גד' 52. מ"פ ג' זיהה את הויקוקין של "מצוה" ד-ממ'
3 שלו נעה לעבר החפוז, חברה שמו והשמידה כ-10 מכלי האויב, בעיקר נגמ"שים.

באותו זמן מל' א' ו-מל' ג' טרקן צפון ל"מצוה" מערבה והגיעו עד המצב, פל' ב' הימחה
על תנועה זו עם מל' ג' מ-גד' 52.

בערך ב-2100 מעוז "ליסוף" הודיע שקולים עליו ושיש לו מצועים וחרובים. מט"פ
כ' יצא עם 5 סנקים למעוז לפדוף את התקפה האויב ולהוציא את המצועים והחרובים.
המצועים הגיעו למעוז העלו 3 מצועים כאשר החרובים הועטמו של זחל"מ של המעוז. כל
זאת תוך ניהול אש עם כוחות אויב שיסבו סביב ל"ליסוף". הכה החל לחזור עם
המצועים כשהזחל"מ עם החרובים היה צריך להצטרף אליו. המצועים הועברו ל"מצוה"
שם נפרש תאג"ד של הגדוד וקיבלו שימול, כאשר חזחל"מ עם החרובים לא הגיע ולא ברור
מדוע. כפי הנראה חזחל"מ גם לא יבא מהמעוז.

באן הגיעה ידיעה על כח מצרי שמתכוון להתקפה נבו מצפון ל"ליסוף". פל' ג' נשלחה
ל"כוצר" לסרוק כדי לאתר את התקפה הנגר המצריה. לא נתגלו כוחות אויב באזור
שנשלחה מה' סנקים למעוז ששמה "כוצר" ה-מח' שהיחה ב"כוצר" יוסאס ואח"כ עזבה
את המעוז עם כל חייליו.

הגדוד השעה 2230 מ"פ בפ עט כוח ממלוגה א' מ ניסה להכנס ל"ליסוף" כ' אך לא הצליח
עקב התנגדות חזקה. כאן נפגעו שני סנקים מ-פל' ב'.

טיכום קרבות הגדוד במלחמת כיום הכפופים
כפי שהוגש בכתב למפקדת החטיבה.

6.10.73

בשנת 1400 נערכה שיחת גדוד בנושא כוננות אשר בה השתתפו כל חיילי הגדוד בכירחמדה. התקפת מטוסי אויב על ש"ח כיר תמדה. חיילי הגדוד עלו על הכלים והתפרטו בשטח. פיר אח"כ הגדוד קיבל הוראה לנוע בציר הג'ידי לכיוון התעלה, כשהידיעות שובתקלוז הן שהצבא המצרי צלח את התעלה בכמה מקומות, ולא ברור היכן המאמץ העיקרי.

הגדוד נע בציר הג'ידי עם 3 פל' סנקים ופל' חרמ"ש. חוץ תנועה הושמטה פל' חרמ"ש להגנה על מחנה באום-חשיבה. מס' השוקים בגדוד כהחילה התנועה - 28. לאחר מעבר בסיס חוף דמי ג'ידי, נחקלנו בכלים של המצרים, נגמ"שים וטנקים קלים. הגד' פתח באש ומדליק 8 מכלי האויב. המשכנו בתנועה מערבה דרך כלי האויב שחלקם היו נטושים תחת רשתות הסוואה וחלקם פוצעים.

מרבץ המיחקלוח התפצל הגדוד. אל' א' נעה מצפון לכביש, פל' ב' מדרום לכביש ופל' ג' במרכז. חוץ תנועה הושמדו חול"רים "בי" - 12 מצויים. בשלב זה העוז מצוה הודיע שעוליים עלינו. פל' ב' ניסתה לחבור עמו אך עברה אותו מדרום והגיעה עד למחנה מחלני הקטן שם הכרה עם פל' ג' של גד' 52. מ"פ ג' זיחה את חזיקוקין של "מצוה" ו-פח' 3 שלד נעה לעבר התעוז, הכרה עמו והשמירה כ-10 מכלי האויב, בעיקר נגמ"שים.

מאוחר זמן פל' א' ו-פל' ג' סרקן צפון ל"מצוה" מערבה והגיעו עד האגם, פל' ב' חיפתה על הצוקה זו עם פל' ג' ס-גד' 52.

בערך 2100 מעוזם "ליסוף" הודיע שעוליים עלינו ושיש לו מצועים זהרובים. סמ"פ ב' יצא עם 5 טנקים למעוז להדוף את התקפת האויב ולחוציא את המצועים והחרובים. המצועים הגיעו למעוז תעלו 3 מצועים כאשר החרובים הועמסו של זחל"ם של המעוז. כל זאת חוץ ניהול אש עם כוחות אויב שישבו סביב ל"ליסוף". הכח החל לחזור עם המצועים כשהזחל"ם עם החרובים היה צריך להצטרף אליו. המצועים הועכרו ל"מצוה" שם נפרש האג"ז של הגדוד וקיבלו סיפול, כאשר זחל"ם עם החרובים לא הגיע ולא ברור מדוע. כפי הנראה הזחל"ם גם לא יצא מהמעוז.

כאן הגיעה ידיעה על כח מצרי שמכוונן להתקפת נגד מצפון ל"ליסוף". פל' ג' נשלחה ל"בוואי" לסדוק כרי לאחר את התקפת הנגד המצרית. לא נחבלו כוחות אויב באזור שנשלחה שם טנקים למעוז המצוי "כוצר" ה-פח' שהיחה ב"כוצר" יומיים ואח"כ עזבה את המעוז עם כל חייליו.

בערך 2230 מ"פ ב' עם כוח פלוגה א' ניסה להכנס ל"ליסוף" ב' אך לא הצליח עקב התנגדות חזקה. כאן נפגעו שני טנקים מ-פל' ב'.

טיכום קרבות הגדוד במלחמת כיום הכפופים
כפי שהוגש בכתב למפקדת החטיבה

שנת 6.10

בשנת 1400 נערכה שיחת גדוד בנושא כוונות אשר בה השתתפו כל חיילי הגדוד בבירתמדה. 1405 - התקפת מטוסי אויב על ש"ח ביר המדה. חיילי הגדוד עלו על הכלים והתפרסו בשטח. סיד אח"כ הגדוד קיבל הוראה לגרוע בציר הג'ירי לכיוון המעלה, כשהידיעות שנחבלו הן שהצבא המצרי צלח את המעלה בכמה מקומות, ולא ברור היכן המאמץ העיקרי.

הגדוד נע בציר הג'ירי עם 3 פל' סנקים ופל' תרמ"ש. תוך תנועה הושמטה פל' תרמ"ש לאונה על מחנה באום-חסיבה. מט' הסנקים בגדוד בתחילת התנועה - 28. לאחר מעבר בסיס הוק דמי ג'ירי, נחלקנו בכליט של המצרים, נגמ"שים וסנקים קלים. מגד' פתח באש והדליק 8 מכלי האויב. המטכנו בתנועה מערכה דרך כלי האויב שחלקם היו נפושים תחת רשתות הסוואה וחלקם פצועים.

סרגע התיקלות החפזל הגדוד. פל' א' נעה מצפון לכביש, פל' ב' מדרום לכביש ופל' ג' במרכז. הוך תנועה הושמדו תול"רים "כ"י" - 12 מצריים. בשלב זה פועז מצוה הודיע שעולים עליו. פל' ב' ניסתה לתבור כמו אך עברה אוחו מדרום והגיעה עד למחנה פחלני חקטן עם חברה עם פל' ג' של גד' 52. מ"מ ג' זיחה את תזיקוקין של "מצווח" ו-מח' 3 שלו נעה לעבר המעוז, חברה שמו והשמירה כ-10 מכלי אויב, בעיקר נגמ"שים.

באוחו זמן פל' א' ו-פל' ג' סרקן צפון ל"מצווח" מערכה והגיעו עד האבט, פל' ב' היסתה על תנועה זו עם פל' ג' מ-גד' 52.

בערך ג-2100 מעוזף "ליטוף" הודיע שעולים עליו ושיש לו מצועים וחרוגים. מט"פ ב' יצא עם 5 סנקים למעוז לחדוף את התקפת האויב ולחוציא את המצועים והחרוגים. הסנקים הגיעו למעוז העלו 3 מצועים כאשר ההרוגים הועטסו של זחל"מ של המעוז. כל זאת הוך ניהול אש עם כוחות אויב שישבו סביב ל"ליטוף". הכח תחל לחזור עם המצועים כשהזחל"מ עם החרוגים היה צריך להצטרף אליו. המצועים הועברו ל"מצווח" שם נפרש תאג"ד של הגדוד וקיבלו שיפול, כאשר זחל"מ עם החרוגים לא הגיע ולא ברור מדוע. כפי הנראה הזחל"מ גם לא יפא מהמעוז.

כאן הגיעה ידיעה על כח מצרי שמתכוון להתקפת נגד מצפון ל"ליטוף". פל' ג' נשלחה ל"בוצור" לסרוק כדי לאתר את החקפת הנגד המצרית. לא נחבלו כוחות אויב באזור שנשלחה מח' סנקים למעוז מ-מח' "בוצור" ה-מח' שהיחה ב"בוצור" יומטם ואח"כ עזבה את המעוז עם כל חייליו.

בדרך השעה 2230 מ"מ כפ עם כוח מפלוגה א' ניסה להכנס ל"ליטוף" ב' אך לא הצליח עקב התנגדות חזקה. כאן נפגעו שני סנקים מ-פל' ב'.

ניתח הקשר בין הפח"ט ל-טג"ר שהיה עם פל' ג' בתנועה צמונה ניתנה הוראה פח-פח"ט לחוזיר אח הכח וזה לקח קצת זמן ונעשה דרך היורק של מ"מ ב'.

הכח חזר אחרי שעה בערך לאזור ציר "עומרה". מ"מ ב' עמד מצטון ל"ליטוף" עם כחש של 3 טנקים ומ"מ א' עמד בבניסה ומדרום ל"ליטוף" א' עם 4 טנקים ירו לצד השני של הפל' יצאו למלא מחדש בדרום. המלא מחדש נעשה בתוך "מצוה".

ה-גד' אך צרופה עד עיקול ציר ריטבון זקיבל מקודה לנוע ל"בקרץ" שם המשיכו למלא מחדש בעיקר דלק. ניתנה הוראה לנוע מערבה לליטוף, לתפוס עמדה ולירות לשני אגפי ליטוף א'. אנשי המעוז קיבלו הוראה לצאת מהמעוז ול טנקים. הטנקים היו כ-1500 - 2000 מהמעוז. ניראו אנשים יוצאים מהמעוז לא ברור אם הם אנשי המעוז או אויבי. הם נעלמו בשטח פח. הגד' המחיש כשעתיים ומאחר שאששי המעוז לא הגיעו לפנקים נתקבלה הוראה לזוז לכיון "עומרה". בזמן התנועה ירו "פנשום" על כוחותינו והשמיד טנק של הגדוד. עד חושך הגדוד עמד באזור "עומרה". לקראת חושך נענו להניון לילח באזור "מצוה". החניון נפרט משני צידי ציר פוררת, למשך כל הלילה. כ-2400 בערך עברו דרך החניון סמוכה למערב שני טנקי מי-טי 76 מצריים בסמוכה.

עם עור ראשון, הגדוד נע מזרחה כדי לצאת מקו המצבה של כוחותינו. סביב 10.00 חזרנו למריסה באזור המחנה הפולני ומשם ניתלנו אש עם טנקי אויבי. נפגעו לפחות 5 טנקי אויבי והשאר נסוגו. יש לציין בשלב זה פגיעות טובות של ה-ארטילריה שרוחה ע"י מ"מ ג'.

כ-1400 נע הגדוד לדרום מזרח ופרט דיופיה ל"מצוה" כח של מ"מ ב' עם 3 טנקים נע צמונית ל"מצוה" אצטאמא ופרט שם. מאזור זה ניתל מ"מ ב' ירי עם טנקי אויבי מסווח 3000, אך לא השמיד שום כלי. כ-1700 בערך הגיע כח של ה-מח"ט בועס והגדוד נע לכיוון המיתלה, דרך ציר הג'רדי וכביש הרוחב.

יום ג' 9.10

לאחר חניון באזור צופת המיתלה, הגדוד נע לעמדות באזורים קרה-מורה כשעתיים לאחר מכן נתקבלה הוראה לעזוב את השטחים השולטים של קרה-מורה ולנוע מזרחה. הגדוד שהה באזור כשכוע.

יום א' 10.10

הגדוד שהה בחניון עורמי בצופת המיתלה כביש הרוחב. בשעה 0900 בערך נתקבלה ידיעה על כח מצרי של טנקים המנסה לפרוץ בציר ואדי סבעוק. נשלחה פל' ג' לבליתם המצריים חפ'ל' הגיעה לואדי כשראש השור המצרי היה כ-2 ק"מ מציר הרוחב, סיד הוזעקה פל' ב' והגדוד נערך לבליתם והשמדה האויבי. לאחר גמר תירי ופעילות הח"א נספרו 60 טנקי אויבי פגועים בואדי. הגדוד חזר לצופת המיתלה כביש הרוחב. בשלב זה הצטרפה פל' ה-חרט"ש שהיתה כאוט"חשיבה.

יום ח' 10.10 - שמתה מורה

הגדוד נע צמונה לכיוון בשרי התעלה וחצה אותה ביום ו' עם שחר.

יום ג' 19.10

לאחר בליחת התעלה עלה הגדוד בהתקפה חסיבתית על מקצרה וחשמיר פטרות פטרותים
רחוקים. הגדוד ניסה לעלות על בסיס טילים באזור ודאות 47, ולאחר שנפגעו 4
טנקים במארב מצרי, חזר. (אז נפצע ה-מג"ד א"ק)
התנועה היחה לכיוון "וישמין" - ודאות ליד פרח 5717.
באזור זה שהינו 3 ימים כשהגדוד עבר למסגרת אחת, כי נסארו לו 11 טנקים.

יום ג' 23.10

קיבלנו הוראה לנוע במסגרת חסיבתית ל"עשור" 62 נכנסנו ללילה בעזור "עיקש" - עיקל"
המשכנו בתנועה לאזור "סרג" כשבדרך נתקבלה פקודה לנוע לכיוון דרום לעבר
נמל עדיה. על ציר סרג נענו באורות מלאים תוך מעבר הניונים של כוחותינו. לאחר
מכן ירי לאגפים. ולאחר מעבר חיעד נכנסנו לחניון לילה. בבוקר סיהרנו את
אזור נמל עדיה. שהינו באזור הנמל יומיים. אח"כ עברנו לאזור סרג 74 ונכנסנו
לעמדות מערב.^{לכו}

טיכום קרבות הגדוד המלחמה כ"ז הכפופים
כ"ז שהוגש בכתב למפקדת התשי"ב.

שנת 6.10

בשנת 1400 נערכה שיחת גדוד בנושא כוונות אשר בה השתתפו כל חיילי הגדוד בבירתמדה. 1405 - התקפת טכום אויב על י"ח ביר המדה. חיילי הגדוד עלו על הכלים והתפרסו כשעת. מיד אח"כ הגדוד קיבל חוראה לנוע בציר הג'ידי לכיוון החעלה, כשהידיעות שנחבלו הן שהצבא המצרי צלח את החעלה בכמה מקומות, ולא כדור היכן האמץ העקרי.

הגדוד נע בציר הג'ידי עם 3 פל' טנקים ופל' תרפ"ש. תוך תנועה הושמטה פל' התרפ"ש להגנה על מחנה באום-תשי"ב. מט' הטנקים בגדוד בתחילת התנועה - 28. לאחר מעבר כסיס הוק דמי ב'ידי, נתקלנו בכלים של המצרים, נגמ"שים וטנקים פליס. הגד' פתח באש והדליק 8 מכלי האויב. המטכנו בתנועה מערבה דרך כלי האויב שחלקם היו נטושים תחת רשתות הסוואה וחלקם מצועים.

פרגע ההיתקלות התפצל הגדוד. פל' א' נעה מצפון לכביש, פל' ב' סדרום לכביש ופל' ג' במרכז. תוך תנועה הושמדו תול'רים "בז" - 12 מצריים. כשלב זה תעוז מצוה הודיע שעולים עליו. פל' ג' ניסתה לחבור עמו אך עברה אותו סדרום והגיעה עד למחנה מחלני הקטן עם חברה עם פל' ג' של גד' 52. מ"מ ג' זיהה את הזיקוקין של "מצווח" ו-מח' 3 שלו נעה לעבר החעוז, חברה שמו והשמירה כ-10 מכלי האויב, בעיקר נגמ"שים.

באותו זמן פל' א' ו-פל' ג' סרקן אפון ל"מצווח" מערבה והגיעו עד האגם, פל' ב' חישתה על התנועה זו עם פל' ג' מ-גד' 52.

בערך ב-2100 מעוזם "ליטוף" הודיע שעולים עליו ושיש לו מצועים והרוגים. מט"מ ב' יצא עם 5 טנקים למעוז להדוף את התקפת האויב ולהוציא את המצועים וההרוגים. הטנקים הגיעו למעוז העלו 3 מצועים כאשר ההרוגים הועמדו של זחל"מ של המעוז. כל זאת תוך ניהול אש עם כוחות אויב שישבו סביב ל"ליטוף". הכח החל לחזור עם המצועים כשהזחל"מ עם ההרוגים היה צריך להצטרף אליו. המצועים הועברו ל"מצווח" עם נטרש האג"ד של הגדוד וקיבלו טיפול, כאשר הזחל"מ עם ההרוגים לא הגיע ולא גררו מוע. כפי הנראה הזחל"מ גם לא יצא מהמעוז.

כאן הגיעה ידיעה על כח מצרי שמכוונן להתקפת נגד מצפון ל"ליטוף". פל' ג' נשלחה ל"בוצר" לסרוק כרי לאחר את החקפת הנגד המצרית. לא נהגלו כוחות אויב באזור שנשלחה מט' טנקים למעוז שהיה "בוצר" ה-מח' שהיתה ב"בוצר" יומיים ואח כ עזבה את המעוז עם כל חייליו.

בערך בשעה 2230 מט"מ בט עם כוח מפלוגה א' ש ניסה להכנס ל"ליטוף" ב' אך לא הצליח עקב התנגדות הזקת. כאן נפגעו שני טנקים מ-פל' ב'.

ניתן תש"ד בין הת"ש ל-ת"ג שחיה עם פל' ג' בתנועה צמונה ניתנה הוראה מה-ת"ש להחליט את הכת וזה לקח קצה זמן ונעשה דרך חידוש של מ"מ ב'.

הכת הוציא אתרי שעה בערך לאזור ציר "עומר". מ"מ ב' עמד במסגרת "ליסוף" עם בחש של 3 סנקים זמ"מ א' עמד בכניסה ופררוס ל"ליסוף" א' עם 4 סנקים ירו לצד השני של הפל' יצאו לשלש חודש בדרום. המלא מחוש נעשה בתוך "מצוה".

ה-גד' אך ברומה עד עיקול ציר רייטבון וקיבל מקורה לנוע ל"בקרן" עם הסטיכו למלא מחוש באיקר דלק. ניתנה הוראה לנוע מערבה לליסוף, לתמוס עמדות ולירוח לשני אגפי ליסוף א'. אנשי המעוז קיבלו הוראה לצאת מהמעוז ול 17 סנקים. הסנקים היו כ-2500 - 2000 מהמעוז. ניראו אנשים יוצאים מהמעוז לא ברור אם הם אנשי המעוז או אחרים. הם נעלמו כשעה מה. הגד' הפחיש כשעהיים ומאחר שאנשי המעוז לא הביעו לסנקים נאקבלת הוראה לזוז לכיוון "עומרה". בזמן התנועה ירר "פנסום" על כוונתינו והשמיר טבק של הגדוד. עד חושך הגדוד עמד באזור "עומרה". לקראת חושך נענו לחניון לילה באזור "מצוה". החניון נטרס משני צידי ציר פוררת, למשך כל הלילה. כ-2400 בערך עברו דרך החניון ספורה למערב שני סנקי פי-סי 76 שצריכים במנוסה.

עמק קור ראשון, הגדוד נע מזרחה כדי לצאת מקו הפצצה של כוונתינו. סביב 10.00 חזרנו למריטה במזור הסמנה המולני וטמם ניהלנו אש עם סנקי אוייב. נפגעו למחרת 5 סנקי אוייב והשאר נסוגו. יש לציין בשלב זה מביעות טובות של ה-ארטילריה שפוחה פ"י מ"מ ג'.

כ-1400 נע הגדוד לדיוס מורה ופרס דרוסיה ל"מצוה" כה של פ"מ ב' עם 3 סנקים נע צונויט ל"מצוה" צאצאצא ופרס שם. מאזור זה ניהל מ"מ ב' ירי עם סנקי אוייב מסורה 3000, אך לא השמיד שום כלי. כ-1700 בערך הביע כה של ה-ת"ש ברעס והגדוד נע לכיוון המיחלה, דרך ציר הגדודי וכביש הרוחב.

יום ג' 9.10

לאחר חניון באזור צומת המיחלה, הגדוד נע לעמדות באזרדש קרה-פורה כשעהיים לאחר מכן נאקבלת הוראה לעזוב את השטחים השולטים של קרה-פורה ולנוע מזרחה. הגדוד שהה באזור משבוע.

יום א' 10.10

הגדוד שהה בחניון עורפי בצומת המיחלה כביש הרוחב. בשעה 0900 בערך נאקבלת ידיעה על כה מצוי של סנקים המנסה לפרוץ בציר ואדי סבעוק. נשלחה פל' ג' לבלימת המצרים הפל' הגיעה לואדי כשראש השדר המצרי היה כ-2 ק"מ מציד הרוחב, מיד הוזעקה פל' ג' והגדוד נערך לבלימה והשמרת האוייב. לאחר גמר הירי ופעילות הת"א נספרו 60 סנקי אוייב מוצעים בואדי. הגדוד חזר לצומת המיחלה כביש הרוחב. בשלב זה האצטרמה פל' ה-ת"ש שחיתה באום השיכה.

יום ח' 10.10 - שמתה מורה

המגדוד נע צמונה לכיוון גשרי התעלה והצט אומם ביום ו' עם שחר.

יום ג' 19.10

לאחר בליחת התעלה עלה הגדוד בחתקת השיבתיה על מקצרת והשמיד מטרות מטרותים רחוקים. הגדוד ניסה לעלות על בסיס טילים באזור ודאות 47, ולאחר שנמנעו & טנקים במערב מצרי, חזר. (אז נפצע ה-מב"ד א"ת)
התנועה הייתה לכיוון "ויסמיץ" - ודאות ליד פרח 5717.
באזור זה שהינו 3 ימים כשהגדוד עבר למסגרת אחת, כי נשארו לו 11 טנקים.

יום ג' 23.10

קיבלנו הוראה לנוע במסגרת השיבתיה ל"עטור" 62 נכנסנו ללילה בעוזר "עיקש" - עיקל" המשכנו בתנועה לאזור "סרג" כשבדרך נתקבלה מקורה לנוע לכיוון דרום לעבר נמל עדביה. על ציר סרג נענו באורות מלאים תוך מעבר הנידונים של כוחותינו. לאחר מכן ירד לאגפים. ולאחר מעבר היעד נכנסנו לחניון לילה. בבוקר שיהרגו אח אזור נמל עדביה. שהינו ביזור הנמל יומיים. אח"כ עברנו לאזור סרג 74 ונכנסנו לעמדת ~~המערב~~ ^{לעד}.

254/213
254-40

דו"ח מחקר מני"ד 46 - מא"ל שנבל

כ ל ל י

סוג אחד של ספגשים עם שריון המצרי היה עם שריון השייך לדיביזיות הממוכנות ודיביזיות האי"ר. המגע הזה היה בעיקר ביוזמים שלושה הראשונים באיר הג'ידי ומאוחר יותר באיר המיחלה. עיקר המחקר שיכולתי להבין בטנקים של הדיביזיות הנ"ל היה שהטנקים היו מהדרים בקו ומתקיימים התקנה שולבת עם אי"ר. באיר המיחלה נחלצו בשאר ימי הגליטה בטנקים של הדיביזיות הממוכנות. הטנקים לא עמדו לכו. הם היו מהדרים בקו כשבין הטנקים נעים ב.ש.ר. והאי"ר. הם המתייעו בשילוב באורח צמודה. בכל קרבנות הגליטה זכורים לי 2 מקרים בודדים של ירי טנקים, כל שאר הידי היה בשילוב.

ציר הג'ידי - יום 7.10-

סד"כ אויב - 12 טנקים, הם המדרו בקו שראו 500 מ'. הטנקים נמנו יחד בלי להתחב בעמדות או בשטח. נראה שהם יותר מקפידים על קו ביניהם מאשר על תמיכה עמדות. הכחנו באידי הטנקים בה כמותות אי"ר. אלה היו כנראה הטנקים הראשונים שעברו על הגשר מדרום ל"ליסוף".

נאדי מבאי"ק - יום 14.10-

הגדר שלי נמצא באזור צפוי הרוחב והזנב לקראת הטיבה 3 של דיביזיה 4 שניסחה לאגוף את הגיזרה הדרומית דרך ואדי מבאי"ק. הטנקים נעו במדך הואדי בשטח נמוך. הם לא נפשו בעמדות או בקוים אלא באורח מורגה כשהטנקים של 100-50 מ' בין סנק לסנק. מרבית הטנקים היו עם מדפים סגורים. כשהם היו בטווח 2500 מ' פתחו באש. בשלב זה היה איתם במגע מלוגה אחת שנתפס ב-8 טנקים. לאחר מכן הצטרפה המלוגה נוספת והשמדנו כ-22 טנקים. חלק מהטנקים שלהן ניסו לתפוס לדפנות הואדי ושם תפשו עמדות וידו עלינו. הם הרגשו שהם מבצעים תיקונים. לאחר שהשמדנו את 22 הטנקים נראה שאחרי כשהם והמצרים ברחו בעזרה דרך הואדי. על רוב הטנקים היו זקורים. כן נמצאו רשומים על רוב הטנקים שטוב. ישוק יותר מהטנקים נמצאו נב"שים ושאליות הדרגים. נמצאו גם ג'ימי מקור שהם אחר עם ספרים ברוסית. הרגשו בהבדל השמעותי בין הטנקים הללו של דיביזיה 4, לבין הטנקים של אייב' הממוכנת. הטנקים של אייב' שריון נעו במריסה ולא בקו וידו.

פח 3

557, 2'3

ש ט ו ר

דו"ח החקר מניד 46 - מא"ל שנבל

25-40

כ ל ל י

טוב אחד של הסגשים עם השריון המצרי היה עם שריון חסיין לדיביזיות הממוכנות ודיביזיות החי"ר. הסגס הזה היה בקיסקר ביוזמיים שלושה הראשונים בציר הג'ידי ומאוחר יותר בציר המ'הלה.

עיקר החקטיקה שיכולתי להבחין בטנקים של הדיביזיות הג'ל חיתה שהטנקים היו מהדורים בקו ומתקיימים התקפה משולבת עם חי"ר.

בציר המ'הלה נחלקו בשאר ימי הבליטה בטנקים של הדיביזיות הממוכנות. הטנקים לא עברו לבד. הם היו מתורמים בקו כשבין הטנקים נעים ב.ט.ר.

וחי"ר. הם הסתייעו בטילים בצורה צמודה. בכל קרבות הבליטה זכורים לי מ מקרים בודדים של ירי טנקים, כל שאר הירי היה בטילים.

ציר הג'ידי - יום 7.10-

סד"כ אויב - 12 טנקים, הם התדרו בקו שראבו 500 מ'. הטנקים נמנו ישר בלי להתחשב בעמדות או בשטח. נראה שהם יותר מקפידים על קו ביניהם מאשר על הפיטה עמדות. הבחנו בצירי הטנקים גם בכוחות חי"ר. אלה היו כנראה הטנקים הראשונים שעברו על הגשר סדרו ל"ליטוף".

ראדי סמא'ק - יום 14.10-

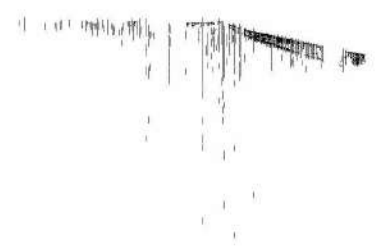
הגדוד שלי נפגא באזור כביש הרוחב והיזנק לקראת הסיבה 3 של דיביזיה 4 שניסתה להגוף את הגיזרה הדרומית דרך ואדי סבא'וק. הטנקים נעו בתוך הואדי כשהם נסו. הם לא נפעו בעמדות או בקוים אלא בצורה מורגת במרחקים של 50-100 מ' בין טנק לטנק. מרבית הטנקים היו עם מרפית סגורים. כשהם היו בטווח 2500 מ' פתחו באש. כשלב זה היה איתם בסגס פלוגה אחת שסגס ב-8 טנקים. לאחר מכן הצטרפה המלוגה נוספת והשדרו כ-22 טנקים. חלק מהטנקים שלחן ניסו להצמד לדפנות הואדי ושם הפעו עמדות וירו עלינו. למ הרגשו שהם מבצעים תיקונים. לאחר שהשדרו את 22 הטנקים נראה שהשאר נסגסו והמצרים ברחו בחזרה דרך הואדי.

על רוב הטנקים היו זרקורים. כן נמצאו רשומים על רוב הטנקים שמה. ומהק יותר מהטנקים נמצאו נגמ"שים וטמאיות חדרגים. נמצאו גם ג'ימי סקרר שהם אחד עם טורים ברוסית.

הרגשו כהבדל משמעותי בין הטנקים הללו של דיביזיה 4, לבין הטנקים של הדיבי' הממוכנות. הטנקים של דיב' שריון נעו במריטה ולא בקו וירדו.

21202 7 84 40216 1027 40 27823

562'213
4/15

תחקיר סגן עירא אפרון

מ"מ ב' גדוד 46 חט" 401

22/11/73 נערך ע"י סגן אבשלום קור וסג"מ אבי פיננבאום

בשבת 6/10 שיחת סג"ד בבירתמדה נקבעה ל-1400 בשעה 1410 הגיתור מטוסי אויב. הסג"ד אמר שאלה פיצוצים על קוליים. מתאם נוכח שזו החקפה צעק "החקפה מטוסים" וכולם רצו לסנקים. ואז פוזרנו את הסנקים לתניונים מלוגחיים שנקבעו יום קודם לכן בשבת אחרי 10 דקות הגיע פקודה לנוע למערב, לנ"ידי. סדר הנועה פל"א א' ב' ג'.
בב'ידי חודיע ה-סג"ד "לא ידוע על מצב אויב. אם יש על מה לירות - לירות"

הגענו לפוררת 57. אז ה-סג"ד חכנים את א' מדרום לכביש. ראיתי מצפון לכביש עמדת המחנה (16.30 בערך). הסנקים שלי הגיעו קצה מאחור. כעבור דקות ספורות נ תנה פקודה להספך הנועה. א' עלה על הכביש ג' הגיע מכיוון פוררת. נכנסתי אחרון ותחילתו לנוע, א' ג' ב' במורדת 63. מסגול 391 (2 ק"מ דרום לו) ו-392 א נתקלנו היו כאן נגמ"שים בהסוואה (1645) אודל חכה - כ-10 נגמ"שים. היה ביחול אש של 2 המלגות (א' ו-ג') מן הכבש, ירדו מהכביש ימינה - אותי חוריד דרומה מהכביש לסגול 389. הם השמידו הכל ואז ה-סג"ד חורה לי לנוע מערבה מדרום לכביש, נדמה לי שאני הראשון בגדוד מה רצה איני יודע, אנהנו נענו לאש עם קשיי עכירות נתקלנו חצי קילומטר ממורדת צליך להיות מ-חול"ר ונגמ"שים פשוט 200 מ' שהיו מצפון לי. דפקנו אותם וייצבתי קו עמדות מדרום לכביש לכיוון צפון (1730). כבר היה חושך. ~~אז פקד עלי להפנות מדרום לצפון ו-2 הפלוגות יסדקו מצפון לכביש. זה בוצע והם השמידו די הרכה כלים.~~

מכאן פקד לסדוק באורות מלאים - 2 פלוגות מצפון לציר ואני מדרום. הייתי צריך לנסע צמוד לכביש אך מתאם התרחקתי. אז פלוגה ג' של גד' 32 התחילה לצעק מ"מזוה" "עולים עלינו, עולים עלינו: יש לנו בצועים" זה היה סגן מנדל, סמ"מ "מזוה" ביקשתי ממנו שירים זיקוק. מתאם ראיתי שאני עובר את כביש ה-תת"מ (ב"קרן"). דיווחתי ל-סג"ד. עברתי כ-ק"מ וחצי מדרום ל"מזוה" בעוד שתשכתי ליטול על מיצורה. את זיקוקיו לא ראיתי חבנתי שאני מדרום (מזוה כולשה על קו הרכס) שברתי צפון מערבה (בשעה במקום צפונה) והגעתי ל-"פולני" (עופרה) (2000). כשהייתי כפולני הפלוגות היו בערך במורדת 68. והן זיהו את הזיקוקין מ"מזוה" אז חבר איתו אחד ה-מ"מים של פל"ג' והשמיד שם 12 כלי אויב (חוא ועוד מט"ק פשוט 2-3 מ'). המצרים כלל לא הגיבו.

ב"פולני" ה-טג"ד שאלני כמה פעמים אם אני ב"פולני". הוא לא האמין. גם אני החפשתי להאמין אבל זיהיתי את המקום. באזור סגול 383 נראה כח אויב. מ"פ ג' של גד' 52 דיווח על כח אויב מספון לו ביקט שזרח. הוא היה בערך מספון לאדום 209. הפלוגה שלנו חברנו אליו, (7 טנקים) דמקנו - ל' ג' 2, ואנחנו 7-8 כלי אויב ג' - 5 נפד היה עם מעט תחמושת. הגדוד על צופת "מצוה" וביקשתי מה-טג"ד שנדמו את הכלים הללו בעוד הוא סורק מערכת עם 2 הפלוגות.

הם הגיעו יציר לקסיקון לאחר שסרקו מספרה למערכ באורח מלאים וירו גם על כוחותינו, אם כי סימנתי להם גבול זרח. חברנו וסרקנו גדודית כמעט עד קו המים, עד קו שדה המוקשים. הודעתי לו שיש שם מוקשים, שחך ידיעתיה (2100).

בשלב זה שלחתי 3 טנקים בפיקוד ה-סמ"מ למעוז "ליטוף" שיתכרו עם 2 טנקים של מל' ג' - 52 ויוציאו משם את המצועים. חורנו לצופת זרח - לקסיקון, חוץ מסני שנארו לי 2 טנקים כי אחד נחקע.

2130 ג' 52 תפסו את טר"ג 54 ב"פולני". פלוגה א' 46 סדרים לפורח 74. ג-2130

קמ"ן החטיבה ו-קמ"ן הגדוד שוחחו כ-20 דקות ברשת. אי אפשר היה לדבר עם ה-טג"ד יכלו להשתמש ברובה מבצעית חטיבתית. ה-סמ"מ שלי יצא מ"ליטוף" וסייעו לנו בתאורת ה-מט"ק שאיחו (הארט"מ) איבדו עין יצאו 5 טנקים: 2 הטנקים של ג' 52 ו-3 שלי. ה-סמ"מ שלי פוען שנארו 4 אנשים במעוז, כי היחה פקודה מה-טג"ד ל-סמ"מ להשאיר במעוז שם את הבריאים. אז קיבלתי ח"מ את מל' א' של 46 כדי להיכנס ל"ליטוף" (ה-מ"מ שלהם לא הכיר את השטח). זאת לאחר שהיו בעיות קשר שמעו ממני חבירה עם תלך מל' א' ופתמל' שלי. השארתי את 2 הטנקים, שנארו קודם איתי, השארתי אותם עם ג' 46. בלשג זה ג' 52 נסע להדלק ולתמש ב"מצוה". נכנסנו למעוז באורח גדולים פגשתי את ה-סמ"מ וה-רס"מ בדרך. נכנסנו דרך הכביש ל"לפסוף א"ה באורח מלאים. מול הכניסה לליטוף א' מ"מ א' השאיר 2 טנקים לחימוי. השכנו להיכנס, יש חצר בין ליטוף א' לליטוף ב'. לחצר, שיש בה רמפה, נכנסו 3 טנקים של א' 46 ועלו לרמפה. שם היה חבל שקט. השכנו יתר הטנקים ל"ליטוף קב". בעקול שבכניסה ל"ליטוף" ב', ולשטח היה מארב טילים ובזוקות. ירה איש מסווי 15 מ' ולא פגע. פגע רק ב-סמ"מ שלי שהפתחנה לאחר. נסיתי 3 פעמים להחלש על העיקול וזה לא הלך. החלשתי לתוציא הטנקים לאזור צופת לקסיקון שארגן ונכנס ממזרח למערב (ולא מספון לדרום). לא הצלחנו לתפוס לליטוף ב' בגלל, המארב. עמדנו רק בעמדות האמזוניות והדרומיות של ליטוף א'. בשלב היציאה התוצאת והחאבנות לכניסה מתוך נחלקע טנק של מל' א' ונפגע טנק מפלוגתי מהתנגשות. חלך לו החותה. עמדתי ברמזה הצפונית עם 2 טנקים. מ"מ א' בדרומיות עם עוד 2 או 3 טנקים

ו-2 שנקים בכניסה כחיפוי לכניסתנו לעמדות. בשלב זה היה יתר הגדוד בסריקה של ציב לכסיקון לכיוון בוצר וכיוון שהיו ידיעות על התקפת נגד של נגז"שים ושנקים באזור הבקוק בוצר. בערך ב) 2200-2300 במקביל לכניסה השנייה שלנו לליטוף. הקשר עם המג"ד נוסף ניתק, המג"ט הרחיק לי להתזיז את המג"ד בחזרה לקשר ולסרוק את המים בתצפיה עד אזור פינק מדרום לליטוף דבר שהיה בלתי ניתן לביצוע. יצאתי החוצה עם לנסות להכנס לפינק במקביל חזר המג"ד וביקש נקף זיהוי. באותו זמן נכנסתי עם עוד 2 שנקים למארב טילים והמג"ד הגיע לאזור רייטבון 75. אני הייתי עם עוד 2 שנקים באזור עמר - רייטבון בתוך מארב טילים שנמשך כשעה וחצי. יתרה ממלוגה ב-5 שנקים שהיתה מדרום לליטוף א' ניהלה אש עם כוח אויב מדרום, ומכאן ואילך קשה לי לדעת מה קרה עם מל' א' ח"מפ נמבע (נחרג) ונמגעו שנקים. אנו עמדנו (כל הגדוד) בעמדות מצפון לריטבון 75. עד 0430 במארב הטילים נמגע השנק שלי ויצא מכלל שמוס (וחולץ).

ב-0400 נכנסתי לליטוף עם עוד 2 שנקים. דרך ה ניסה מעמדות הצפוניות. נראה לי שבכניסה הראשית התקס מארב טילים חדש שירת עלינו כל הזמן. שני שנקים שלי התבררו בסדה המוקשים ונאלצתי לכוונם החוצה ולאחז מהעמדות הצפוניות. אז כבר האיר השחר (יום ע') וכל הגדוד נכנס למארב טילים באזור רייטבון 75, ויצא ממנו ללא נמגעים. (אני עוד מסתהי בחילוץ שני השנקים שלי ולכן לא הייתי בהם).

לפתע נודע על טנק של מל' א' שנשאר על הרמפה מדרום לליטוף והיה צריך לחלצו (השנק לא הגיע). השנק נחלץ לבדו (ניקז משקעים במסננון משני) ויצא החוצה. אז כבר הגיע ג' 52/ג' (בועז) והפס עמדות מדרום ל"פולוני". מל' ג' שלנו הפסה עמדות גם באזור זה ואני עמי לבצע מלא מחדש ב"מצות" אינני זוכר בדיוק מה קרה ביום ע' בבוקר.

לקראת הצהרים זכור לי שנעולאזור השטחים השולטים מעל ציר בקרן למפזרה לו. הפסנו עמדות ושיפרנו לכיוון ליטוף או הים ניסיון הנפל לחלץ את אשני ליטוף א' באותו לילה נכנסנו להניון בפרישה באזור פורדה 71 מצפון לכביש עמדה מל' ג' ואני מדרום. ג' 52 עמד בשטחים השולטים על הפולוני הקטן. כאן עברו שני נגמשי אויב בין כוחותינו ג' 52 ירה עליהם ולא פגע ולבסוף פגעו בהם המצרים.

ביום ב' 8/11 שיפרנו לאחור באזור ציר ברוזיקה - בקרן באזור "מצות" כי זה היה קו המצות. בסיום ההמצות שיפרנו לאזור השטחים השולטים על הפולוני הקטן שם ג' 52 ואני נחלנו עש עם ב-15 שנקים שניצבו באזור ציר עמר מהג 75, 76. מל' ג' 46 געה דרך השטחים השולטים מצפון של ג'בל מתחם עפרה ודפקה את השנקים מצפון לדרוסך נראת לי שרוב השנקים שלהם נמגעו מכיוון ש-5 שנקים נראו בורחים לכיוון ליטוף.

אח"כ נסעתי לשלא פחדש (14.30) כמצוח. מצוח הייתה מורחת חיטב וכרגע ששמעו כי הגעתי למצוח ירד עלינו מטה נוראי (אני בסוח ששמעו אותי בקשר).

פל"ג 52 ו-ג' 46 התפרשו באזור סגול 316 ובכונה לכיוון מארב. בשלחתי ע"י המג"ד לאזור ציר פוררת בשטחים שולטים על הסולני לכולם התקפה בטביעות 1530. בלפתי אותם (כוח של 10 טנקים ו-5 נגמ"שים) אני הייתי עם 5 טנקים (כולל אנני). ב-17.30 התחמחח החקפת נגד נוספת מכיוון סגול 317 אלינו (דרום עמרה) קבלתי הוראה מהמג"ד להפוס את השטחים השולטים של מיוה ולכוון תבכורת המביעה בפיקוד מח"ם על ציר פוררת. החבירה התבצעה ב-1745. (זו הייתה חס' 164) ה-מג"ד קלי קרע לי לחבור איתו בבקרן 64 כדי לנוע דרומה, על בקרן, לכיוון ציר עטימה.

כיוון שבבקרן 64 היה כבר ריכוז כח אויב עם מארב טילים רציני, נע הגדוד (סדס חברתי איתו) צפונה ומזרחה על פוררת על מבדיל. קיבלתי משימה להוציא את כל 9 הטנקים המבועים מ"מצוח" עם 5 הטנקים שלי. חילצתי ב-1800 - 2100, שהגעתי למבדיל פוררת. 5 גרתי ו-4 נסעו בכוחות עצמם. הניון לילה הגדודי - על מבדיל 46 וסאו נלחמנו בבלימה על ציר המיתלה "נוצח" וקרה-פורת. יום א' 14 אוקטובר היה מארב בואדי טבעוק (עכברוש).

לאחר ש-פלוגה-ג' 46/46 חפסה עמדות, הגעתי. ה-קס"א כיוון אחתי לעמדות כיון לעכברוש" ליחיאל. כשהגעתי כבר היו 5 טנקים דפוקים, אם לא יותר. מה שנשאר לי זה לדפוק את הסדרות בשטח. דפקנו כ-12.

יום אחרי שמתח תורה עברנו את התעלה ב-0500 כל החשיכה. לא הייתה הפרעה. עברנו על גשר דוברות בשורה. היינו צריכים לקחת את "מקצרה" אך רק ניהלנו אש. את התסתפרות עשתה חשיבה אחרת. אנחנו רק היינו בחיפוי. ב-0900 באנו למקצרה מצפון תמקנו עמדות חיפוי בשטח הפחות.

לקראת אה"צ קיבלנו משימה לקחת את פרה ב' של ראפה בסקנות 47 נתקלנו במארב מצרי שהיה ק"מ מערבה לנו. נסעו 3 טנקים ונסק ה-מג"ד. וניהלנו אש לפרח ב'. לא הצלחנו להשמיר לא את הטנקים שתחתיו ולא את האנפנה של הפרח. שאר הגדוד פנו אחרת, אינני יודע מדוע, וירדו על פרה 6115 והשמירוחו קיבלנו נק' לנתק טבעץ גם אני וגם חסמ"פ ארבענו את הפלוגה. הניון לילה באזור 6117. למחרת - בלימה באזור עוכה - ודאות במסגרת גדודית.

י"א: נשארנו בשלב זה 10 טנקים לגדוד, בפיקוד מח"ם ב'. יום אחד בלפנו בודאות" יי יומיים של נסל את הפיקוד ה-מג"ד.

ייבחית ב-1630 יצאנו אנגה דרומה דרך וישמין - למתח - סריח

- עשור - עקב דרך מהתם פרזב לעבר עדביה. התנועה מ-עקל - עיקש היתה תנועה
לילה ללא אורות בתוך הסתהם הפצרי האוריים "מרוב" כשכוחותינו מאני הצדדים
של הסתהם. נענו עם אורות מלאים על הכביש. באזור עדביה - התנועות זעירה.
נמצעהי והמלחמה נבמרה.

תקופת זמן - 30 מ' (2018)

11

חוקיר רטיין רן טטון מג"ד 46 חט: 401

נערך ב-17.11 ע"י סגן אבשלום קור וטמל אורט רינגר

מג"ד - רט"ן שובל דוד, נפצע ב- 19.10

סטג"ד - רט"ן רן ספר

קמב"ץ - סג"מ אורי פונדק - נחרג - 19.10 - סג"מ ברוך נייריץ.

קמ"ץ - סג"מ ברוך נייריץ - עבר להיות קמב"ץ ב-19.10.

קפחיוש - סגן יעקב שניידר.

ק. קשר - אבי שניידמן

ק. רעואה - סגן גלובור מרדכי

ק. שליחות - סג"מ אבי אבידן.

מ"מ ספקדה - סגן אבידן ארוש	מ"מ א - סגן ירון מרדכי	מ"מ ב' סגן עירא רינגר
מה - 8.10 נערך	נפצע ב-24.10	

סגן משה זילברב

(שהיה מ"מ רובס ח-טס"מ
נפצע).

מ"מ ג' - סגן ירון רם.

ב- 061400 - שיחה בזווייה בשקם:

בתחילה המלחמה - 32 שנקים. + שנק מ"מ. נבט"שים 8 כח נאמר שיש ידיעה על מלחמה

ב-1800 בתאום ארי-מצרי. ב-1850 ירוו טטוסים על ש"ח בירתמדה שהיה ארוג לגדוד.

ש בתחלה לא חבנו מה קורה אחרי תיעוד הראשון צעקנו לרוץ לכלים ולהתפרס בשטח.

אח"כ קיבלנו הוראה לנוע לתעלה דרך ציר הג' ידי. ב-אום חשיכה קבלנו הוראה להשאיר

שם את הפלוגה חרמ"ש. בקשר האלוף אמר למת"מ: "יש מירצה לא ברור מה קורה, לנוע

לתעלה". בצומת ה-ג' ידי עברנו את בסיס הטילים (84364) בציר פוררת. בפוררת

65 נתקלנו ב-20 כלים (ב.ט.ר. ו-מ.י.טי 76) חלקם היו תחת רשתות. השמדנו את הכת,

ותוא הותזר דרך התנות תיווך בקשר הכת תזר ל"עומר". מ"מ ב' עמד מצפון ל"לטרף" א'

ומדרום לו עם 4 שנקים וירו לצד השני של התעלה. בשלב זה הם זיתו יציאות של

טילים מדרום לכוון הכוחות. מ"מ ב' שהיה מצפון לליטרף חבר עם הסג"ד

ל-פל' ג' שתורה (ל-פל' ב' היו 7 שנקים) באזור ציר "עומר".

החבירה לקחה כשעהיים כי ה-מ"מ פשוט למארב טילים. הם תכרו בערך ב-070100. מ"מ

א' שהיה מ"מ חדש ולא הכיר את האזור דווח שהוא באזור הפולנו, לא ברור היכן

שלתנו לשם כח עם מ"מ ב' (בערך ב-0230) של שני שנקים, והוא לא מצא את מ"מ א'.

(מ"מ ב' מכיר היטב את השטח וברור שהגיע למקום אבל לא מצא מ"מ א'. כנראה שמ"מ

א' לא היה שם). מהבוקר נפסק הקשר עם פל' א' ו-5 הכלים שהיו לה.

פל' ג' בערך ב-0200 היתה בעמדות מצפון ל"ליטרף" באזור ה"פולני" (אזור עמרה)

שלי נמגע ונשאר בשטח. אחד מהאנשים הגיע ברגל ודיווח שהמ"מ פצוע. נשלח

לצו. ו-300 מ' מיציאתו תוא נתקל במארב תייר ונבט"שים ונשלחו עוד

יד זחל"ם בדיוונדה, נפצעו, ושני הצוותים נצדדו. השנק הראשון

אח. בבוקר נורה על ה-ג' משה טילים ות-ג' נחלץ צפונה

עם 12 שנקים 3 שנקים היו עוד ב"בוזר", שנק גוסף שחיה תקוע מצפון ל"ליטוף א'
חציה להחלץ ב-070800 הצטרפה אלינו פל' ג' ל-גד' 52 אחרי שעשתה מלא מחדש. באור
יום מסמ"פ בני שולמי והחלו לעוף עליהם טילים. הם קיבלו פקודה לחזור. ה-פל' נסעו
בדרוג למלא מחדש ב"מצוה". הסדר היה צריך להיות ב', ואח"כ ב'. ב' הגיעה ו-ג' לא
הגיעה. ה-גד החל לסרוק עד רסבון 73, וקיבל פקודה להמשיך על הציר לבקרן. בערך
ב"בקרן" 60 נשלחו הדרגים ל-פל' ג' והיא מלאה (בערך 071100). בשלב זה רצינו להוציא
את אנשי "ליטוף". הגד' פרס כ-1500-2000 מ' ל-ליטוף, כשהמצרים כבר היו בחוף
המעוז. (האנשים שייכים ל-חט' 16. חיו שם 6 אנשים). כמו"מ על הכנסעה עם אנשי
המעוז אפרנו לאנשים בקשר שיגידו למצרים שהם נכנסים להתפלל שיכנסו ויסגרו
את הדלתות. אז הורדנו ארט' על המעוז. הורנו לינשים לצאת ולרוץ אלינו, קצנו
ירינו לשני אבטי הפתח של המעוז. זורו 6 אנשים יוצאים ובורחים. לא ברור לי מי הם.
הם נעלמו בשטח. חיכינו שם עוד שעתיים, והתקפלנו בלי שיגיע אף אחד. מאז לא היה
יותר קשר עם ליטוף. בערך ב-1500-1600 התקבלה הוראה לזוז ל"מפרה" בגלל קו הפצצה
של ח"א. כנראה שלא הספקנו, ומטוסי פנטום ירדו עלינו פגעו בסנק אחד של פל' ג' הפכו
אותו, כולם נמערו. הוצאנו את המ"ק, התוחחן והטען. אחד מהם היה הרוב. היתר איננו
יודע. את הנחם לא מצאנו. הוא הגיע אלינו רגלים יום אח"כ בחלם. בעתב נפרסנו
בחניון לילה גדוד משני צידי פוררת מצכון למצוה, ו-פל' ג' של גד' 52 היתה
בפוררת 73 מצפון לציר. עשינו שם מלא מחיש, ובערך ב-2410 שמענו רעשים ממזרח של תנועה
כלים זחל"ם. עד שהספקנו לבקש אישור לירות - עברו בחניון שלנו שני מי.טי 76 מערבה.
הורינו ל-פל' ג' לירות על הכליים לכוון שלנו, ואנו סגרנו מדפים. הכלים עברו גם
אחם, ובלכסיקון - פוררת המצרים ירו עלינו. באור ראשון נענו מזרחה ועברנו את בקרן
בגלל קו הפצצה. בערך ב-081000 חזרנו לפריסה כאזור "מפרה". אז נחלנו בשנקים טי-55
השמדנו כ-5 שנקים, היתר נסגרו הורדנו אז ארט' מדוייקת בסירות ה-מ"פים על הכוחות
המצריים. ב-081400 ה-גד' פרס מדרום ל"מצוה". מ"פ ב' היה עם עוד 3 שנקים מצפון
ל"מצוה" ומצפון ל"פוררת" הוא ניהל אש עם שנקים מצריים בסוחים ארוכים ולא פגע.
בערך ב-1700 הגיעה חט' 164 ואנו יצאנו מזרחה על "פוררת". בערכ הגענו לאזור מבדיל-
עטיפה. עשינו מלא מחדש. כבוקר יום ג' הגד' עלה על קרת אל-מורה (באזור פוליגון).
היינו שם כשעתיים, ובערך ב-091100 התקבלה פקודה לעזוב שם ולנוע מזרחה. נענו לאזור
"ספורטאי" לדעת זה שטח שולש, ולא מוצדק היה לעזוב שם. באזור "ספורטאי" היתה ה-חט'
כולה יותר משבוע בקלימה, כשכל 24 שעות יצא גד' להתארגנות בצומת עטיפה - מבדיל.
בלילה היינו יורדים לעמדות ונמצאים בחניונים משני צידי "עטיפה" ליד צומת "בקרן"
בשהצנחנים היו שומרים עלינו.
היה יום אחד שניסו לבצע התקפת-נגד לדברי המ"מ, אנהנו לא זוכרים יום כזה. יתכן
שה כובע כשאנו היינו בהתארגנות.

14.10-2 קיינו בחניון מנהלתי סגור לעסיה 45. החצמיות גילו שכת רציני

ג. לתדור דרך ציר ואדי מבעד לכונן המחלה (ליד כזה 70) (ב-140900). שלחנז
לטש את מל' ג'. היא הניעה לואדי ס תדור המצרי היה באזור של 3 ק"מ מערבית
לעיוזון 62. היה שם כח ל כ-60 טוקי מיד רונק אר הגד' (מל' ב' א' לא
היתה כי עברנו ליחי מסגרות) להערך לבלימה באזור סגול 154. בסוף הלחימה שארית
הכת המצרי נסוג. והיו שם 60 סנקים פגועים, חלקם על ידינו וחלקם ע"י ח"א שהוזעק.
במחלק הקרה הורט' שלנו עם מס"צ (מסוס תצפית) פווחו את הסנקים שלנו.
הערה: כרוב הפקרים המלא מחדש היה תוך כדי הקרבות.

עד ה-14.10 מל' התרמ"ט שהיחה באום-השיבה הצטרפה אלינו, איני זוכר יום וגם הם לא.

ביום ה, ה-18.10, ה-גד' קיבל פקודה לנוע לגשרים. ה-גד' צלח ביום 19.6 בבוקר, היה
שם גשר, ודוברות. על הגשר היו הכצות והפגזות. הצליחה היתה בערך ב-190500. היתה
עלינו גם התקפת קטיושות. מכונן הט' 600. באזור של 3 ק"מ ממזרח לגשר היה משוח
בקטיושות ו-ארט' עד הגשר. אחרי הצליחה הלכנו להתקפה חטיבתית על מקצה בסיווחים
של 2500 - 3000 מ'. אח"כ ניסינו לעלות על בסיס השילים ב-6115 (כל החט'). נסענו
שני צי"י "סקרנות" ונתקלנו במארב סנקים (1400) לראשונה. מיד נפגעו 4 סנקים,
ביניהם ה-מג"ד. המג"ד נכוח ונפגע בגליים. בערב עשינו מלא מחדש באזור "מקצה"
ואני הוצאתי # חזרה את הדרגים לאזור לכסיקון 263, וחזרתי ל-גד' שהיה בתנועה לאורך
ציר "רואות". ב-5717. היינו פה שלושה ימים. השמדנו 6 כלים בפרח 5615. ב-23.10
קיבלנו פקודה ב-1100 לנוע בתנועה חטיבתית ל"עשור 62" המשכנו לכונן "עקש"
נענו על "עיקש", והיינו צריכים להגיע ל"הרג" 84 - 85. ב"עיקש-עקל" נכנסנו
ללילה. גד' 195 הוביל, ואיבד את ציר "עיקש" ונענו באזימוס דרומה כדי ליפול
על הרג תוך מעבר במערכים מצויים. היו ליד הסנקים חיילים ורכב מצויים. לא ירינו
מתחברנו ל"סרג", לא כרור היכן. (הערה: גד' 52 לא היה איתנו כל הזמן, הוא נשאר
במחלה). בלילה נע כח שלנו ממערב לנו. לא ידענו את מיקומו המדוייק וגם הם
לא הם ירדו לכביש, 300 מ' מאיתנו. על הכביש נע רכב מצרי. קיבלנו פקודה להתקיף
את נמל עדביה. לנוע עם אורות עד עדביה, נעה שם משאית מצרית על הכביש המה"ם
חורה לא לירות עליהם. ברצף שהיא עברה אותנו - מישהו ירה ואז התברר שהיה שם
חבכ שנסע ידינו. (זה היה כח גדודי בשם "רחום" או משהו כזה) נענו באורות ועברנו
את החניונים האחרונים שלנו ב"מרפק" - 68 86. התקדמנו תוך ירי לאגפים בשורה עד
"פולחן" 75. הגענו לטש ב-0300. בתנועה הזו נפגעו מ"מ ב' וסמ"מ ב' מירי נק"ל
שירו עלינו בצדדים. כבקר ב-0530 גילינו שב-1000 מ' מערבה מאיתנו יש חניון
דרגים מצרי. חולקנו אותם, וקיבלתי פקודה להכנס לנמל עדביה ולשתר אותה. לפנינו
היתה שם מל' נגמ"שים שניסתה לשתר, אבל חזרה טענה שהם יורים עליה. התחלנו לשתר
יית כ-2-3 צוחים ו-מח' התרמ"ט את הכונקרים. ה-גד' הוציא משהו למעלה

14-10) קוינו בחניון מנהלתי מס' 45. החצפיות גילו שכח רציני

ה להדור דרך ציר וארי מכועק לכרון המחלה (ליד נוה 70) (ב-140900) שלחנז
לשם את פל' ג'. היא הגיעה לוגדי כ. הזר המצרי היה באזור של 3 ק"מ מערבית
לעזבוך 62. היה עם כח ל כ-60 טנקים. מיד הרועק זאר הגד' (פל' ב' א' לא
היתה כי עברנו לטחי מסגרות) להערך לכלימה באזור טגול 154. בסוף הלחימה שארית
הכח המצרי נסוג. וחיו עם 60 טנקים מגועים, חלקם על ידינו וחלקם ע"י ח"א שאוועק.
במאלך הקוח הארט' שלנו עם מט"צ (מסוס חצפית) שווחו את הפנקים שלנו.
הערה: ברוב המקרים המלא מתוש היה תוך כדי הקרבות.

עד ה-14.10 פל' התרמ"ש שהיחה באום-השיכה הצטרפה אלינו, איני זוכר יום וגם הם לא.
ביום ה, ה-18.10, ה-גד' קיבל פקודה לנוע לגשרים. ה-גד' צלח ביום 19.6 בבוקר, חיו
שם גשר, ודוברות. על הגשר היו הכצות והפגזות. הצליחה היתה בערך ב-190500. היתה
עלינו גם התקפת קטיושות. מכרון הט' 600. באזור של 3 ק"מ ממזרח לגשר היה מסווח
בקטיושות ו-ארט' עד הגשר. אחרי הצליחה הלכנו להתקפה חסיבתית על מקצרה בטיורוחים
של 2500 - 3000 מ'. אח"כ ניסינו לעלות על בסיס הטילים ב-6115 (כל החש'). נסענו
מסני צידי "סקרנות" ונתקלנו במארב טנקים (1400) לראשונה. מיד נפגעו 4 טנקים,
ביניהם ה-מג"ד. המג"ד נכוח ונפגע בגליים. בערב עשינו מלא מתוש באזור "מקצרה"
ואני הוצאתי חזרה את הדרגים לאזור לכסיקון 263, וחזרתי ל-גד' שהיה בתנועה לאורך
ציר "וראות". ב-5717. היינו פה שלושה ימים. השמדנו 6 כלים במרח 5615. ב-25.10
קיבלנו פקודה ב-1100 לנוע בתנועה חסיבתית ל"עשור 62" המשכנו לכרון "עקש"
נענו על "עיקש", והיינו צריכים להגיע ל"הרג" 84 - 85. ב"עיקש-עקל" נכנסנו
ללילה. בד' 195 הוביל, ואיבד את ציר "עיקש" ונענו באזימוס דרומה כדי ליפול
על תרג תוך מעבר במערכים מצויים. היו ליד הטנקים חיילים ורכב מצויים. לא ירינו
התחברנו ל"סרג", לא ברור היכן. (הערה: בד' 52 לא היה איתנו כל הזמן, הוא נשאר
במחלה). בלילה נע כח שלנו ממערב לנו. לא ידענו את מיקומו המדוייק וגם הם
לא הם ירדו לכביש, 300 מ' מאיתנו. על הכביש נע רכב מצרי. קיבלנו פקודה להתקיף
את נמל עדביה. לנוע עם אורות עד עדביה, נעה שש משאית מצרית על הכביש ממח"ש
הורה לא לירות עליהם. ברבע שהיא עברה אותנו - מישהו ירה ואז התכרר שהיא שם
הכח שנסע לידינו. (זה היה כח גדודי בשם "רחום" או משהו כזה) נענו באורות ועברנו
את החניונים האחרונים שלנו ב"מרמק" - 68 86. התקדמנו תוך ירי לאגפים בשורה עד
"פולחן" 75. הגענו לשם ב-0300. בתנועה הזו נפצעו מ"פ ב' וסמ"פ ב' פירי נק"ל
שירו עלינו בצודים. בבקור ב-0530 גילינו שב-1000 מ' מערבה מאיתנו יש חניון
דרגים מצרי. הדלקנו אותם, וקיבלתי פקודה להכנס לנמל עדביה ולשחר אותם. לפנינו
היתה שם פל' נגפ"שים שניסתה לשחר, אבל חזרה טענה שהם יורדים עליה. התחלנו לשחר
יית ב-2 - 3 צוותים ו-מח"ש התרמ"ש את הבונקרים. ה-גד' הוציא משם למקלם

14-10) קוינו בתניון מנהלתי מכוון לעטימה 45. החצפיות בילו שכה רציני
א לחזור דרך ציר וארי מכעון לכרון הממלה (ליז נוח 70) (ב-140900) שלחנז
לשם את פל' ג'. היא הגיעה לוגדי ל השור המצרי היה באזור של 3 ק"מ מערבית
לעזובון 62. היה שם כח ל כ-60 טנקים. מיד הונק אר הגד' (פל' ב' א' לא
היתה כי עברנו לטחי מסגרות) להערך לבלימה באזור טגול 154. בסוף הלחימה שארית
הכח המצרי נסוג. והיו שם 60 טנקים טבועים, חלקם על ידינו וחלקם ע"י ח"א שהוזעק.
במחלק הקרה המרש' שלנו עם מס"צ (מסוס הצפית) טווחו את הטנקים שלנו.
הערה: ברוב המקרים המלא פחד היה חוך כדי הקרבות.

עד ה-14.10 פל' המרש' שהיתה באום-השיבה הצטרפה אלינו, איני זוכר יום וגם הם לא.
ביום ה, ה-18.10, ה-גד' קיבל פקודה לנוע לגשרים. ה-גד' עלה ביום 19.6 בבוקר, היה
שם גשר, ודוברות. על הגשר היו המצוות והפגזות. הצליחה היתה בערך ב-140900. היתה
עלינו גם התקפת קטיושות. מכוון חש' 600. באזור של 3 ק"מ ממזרח לגשר היה מסודת
בקטיושות ו-ארס' עד הגשר. אחרי הצליחה הלכנו להתקפת הטיבהים על מקצרה בטיחותים
של 2500 - 3000 מ'. אח"כ ניסינו לעלות על בסיס הטילים ב-6115 (כל החש'). נסענו
משני צידי "מקרנות" ונתקלנו במארב טנקים (1400) לראשונה. מיד נתבעו 4 טנקים,
ביניהם ה-טג"ד. הטג"ד נכוח ונפגע ברגליים. בערב עשינו מלא מחדש באזור "מקרנת"
ואני הוצאתי חזרה את הדרגים לאזור לכסיקון 263, וחזרתי ל-גד' שהיה בתנועה לאורך
ציר "וראות". ב-5717. היינו פה שלושה ימים. השמדנו 6 כלים במרח 5615. ב-23.10
קיבלנו פקודה ב-1100 לנוע בתנועה הטיבהית ל"עשור 62" המשכנו לכרון "עקש"
נענו על "עיקש", והיינו צריכים להגיע ל"תרג" 84 - 85. ב"עיקש-עקל" נכנסנו
ללילה. גד' 195 הוביל, ואיכוד את ציר "עיקש" ונענו כאזימוס דרומה כדי ליפול
על תרג חוך מעבר במערכים מצריים. היו ליד הטנקים חיילים ורכב מצריים. לא ירינו
חמתברנו ל"סרג", לא ברור היכן. (הערה: גד' 52 לא היה איתנו כל הזמן, הוא נשאר
במיתלה). בלילה נע כח שלנו ממערב לנו. לא ידענו את מיקומו המדוייק וגם הם
לא הם ירדו לכביש, 300 מ' מאיתנו. על הכביש נע רכב מצרי. קיבלנו פקודה להתקיף
את נמל עדביה. לנוע עם אורות עד עדביה, נעה שש משאית מצרית על הכביש המה"ש
חורה לא לירות עליהם. בדגע שהיא עברה אותנו - מישחו ירה ואז התכור שהיה שם
הכח שנסע לידינו. (זה היה כח גדודי בשם "רתום" או משהו כזה) נענו באורות ועברנו
את החניונים האחרונים שלנו ב"מרפק" - 86 68. החקדמנו חוך ירי לאבנים בשורה עד
"פולחן" 75. הגענו לטם ב-0300. בתנועה חזו נפצעו מ"פ ב' וסמ"פ ב' מירי נק"ל
שירו עלינו בצודים. בבקור ב-0530 גילינו שב-1000 מ' מערבה מאיתנו יש תניון
דרגים מצרי. הדלקנו אותם, וקיבלתי פקודה להכנס לנמל עדביה ולשהר אותו. לפנינו
היתה שם פל' נגמ"שים שניסחה לשהר, אבל חזרה טענה שהם יורים עליה. המאלנו לשהר
יית כ-2 - 3 צוותים ו-מה' המרש' ש את הכונקרים. ה-גד' הוציא שם למעלה

לשכת המטה הכללי

ס-1000 חייל, ושבינו ארמט.

לא עבדו בשיטה של דרגים מסיבתיים. כל סמג"ד משך יטירות את הדרגים הגדורים שעבדו
בשיטה הישנה. כשאני הגעתי - עם הדרגים המעטק מ"מ ספקדס כאחרון סמג"ד 195.
בפעולה מערבית לא היה אף חובט ואף דרשה בכל ה-הט', כל הדרגים הגיעו אלינו רק לשמור.

563

ספר קרב של מג"ד 46

2164

רסי"נ שרבל - מג"ד 46

30

6- לחודש, בשבת, אנחנו התחלנו לנוע ב-2 בצהריים על ציר פורקת מערבה לעבר התעלה וכשהגעתי לצומת פורקת-מכדיל קיבלתי פקודה מהמח"ט לנוע לעבר "מצורה" ולדפוק כוחות אויב שנמצאים מאזור מצורה מערבה, מרוכזים בעיקר באזור "ערפרה". היו גם ידיעות מפורשות על טנקים שלנו, מפלוגה שישבה פה מגדוד 52 שעדיין נשאר בשטח והוזרתי לא לדפוק אותם. ברגע שהגעתי לאזור מצורה היתה השעה כבר 5:30, התחיל כבר להיות דמדומים, ולמעשה משעברנו את מצורה התחלנו, להתקל בכוחות שלהם. בשלב ראשון בעיקר בנגמ"שים וחי"ר ביניהם, שכנראה שהיה חי"ר שהיה מתוך הנגמ"שים האלה וברח.

ש. בשלב הזה של התנועה כמעט עד ללכסיקון ועד גמר של ערפרה, לנו שם להלחם בעיקר נגד אנשי חי"ר ונגמ"שים כאשר מה שירו עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא ארוץ נוסף - מצורה מאזור המצור אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים שדפקה 6-7 נגמ"שים שהיו מסביב למעוז וחזר עזר כח שהיה בפנים שהיה כח מנהלתי ברובו. האם הבחנתם בתול"רים שהופעלו מהנגמ"שים?

ת. לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי, אבל היו דיווחים ממפי"ם שלי שממש עמדו מולם וירו לעברם בזוקות מטוחות של 40-50 מ'. מה שהיהשם מלא זה נק"ל. הכל היה מכוסה לכל הכוונים ועשרות מהם התפוצצו בין הנגמ"שים. אני מעריך שאנחנו דפקנו באזור הזה על פני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מדויק אני לא יודע, זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו בערך לאזור של לכסיקון, שזה כביש התעלה.

ש. "אני הבחנתי בנגמ"שים פגועים גם מכרוניקה ומזרחה".
ת. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש ורואים את הנגמ"שים האלה, הם גם צמודים לדו"ה, בכלל הם היו מכוסים ברשת הסוואה בהתחלה אנחנו הדלקנו אותם. זה אצל עשינו בכלל למחרת, אלה כנראה נגמ"שים שהיו נטושים. הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה היה מכרוניקה ומעקבה לא מזרחה. רגע, רגע, אני טועה, אנחנו דפקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 א' ומערבה, כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את בסיס הטילים של ההוקים היה לנו איזה שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפתה, פלוגה הסתערה ופלוגה שלישית עברה מדרום ופה דפקנו להם נגמ"שים בהתחלה היה גם דרוח על טנקים שדפקנו פה, דרוח של המפקדים, אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים, זה היה רק נגמ"שים.

ש. רק 96 - P
ת. היה שם P-T-76. בעצם זה היה פה הכל מעורבב. 76, 8TR, 76, 76, זה היה אחד בשני. עכשיו בהחלט אני זוכר. אנחנו פה דפקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה בערך עד לשעה 5:30-6:00, עד שהגענו למצורה ומצורה מכרוניקה ומערבה. זו היתה לחימת לילה שעשינו בחושך התנועה פשוט היתה - אנחנו נענו בקו די מכונס, טענים קשרים היו עם מדפים, סגורים, מפקדים עמדו נמוך והפעילו את מקלע המפקד ועם מקלעים ירינו ממש לכל הכוונים. האזור הזה היה מלא חי"ר נקיים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור צומת פורקת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה, מחלקת טנקים, לכרצ'ר. שלחתי אותה לכביש שהיא חוזר עם כרצ'ר. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמעוז, בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו; וקבלתי הוראה לשלוח מחלקת טנקים שתכנס לליטרף א' ותצטרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים, נדמה לי וכמה הרוגים שצריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי שאין

ההנחה היחה - את שאר האנשים להשאיר במעוז יש כוונה להביא להם תגבורת ולחגבר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים בפיקוד סמ"פ סגן מזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 4 או 5 פצועים ומזר טוען שהוא הוציא משם גם את הזחל"מ עם ההרוגים אבל הזחל"מ הזה לאנמצא, הוא לא הגיע לתאג"ד. הפצועים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

2165

יערן

מזר יצא אחרי זה עם הפצועים והגיע לתאג"ד ולסמ"ד שהיה ממערב למצורה, באזור פוררת 66, אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א': מפקד המעוז היה אחד מהפצועים שהוצאנו אמש, כנראה שאת הפיקוד על המעוז הזה לקח קשר שאתו אני דברתי כל הזמן. אני גם הבנתי שהוא שם שולט בענינים הוא היה תימני, לפי המבטא שלו. הוא כל הזמן דרוח לי על זה שעולים עליהם, הם חוטפים ארטילריה ואז אני הכנסתי פלוגת טנקים שהיא פלוגה א' של י, בפיקוד של סגן ירון מרדיקס, עם הפלוגה הזאת נכנס גם מ"פ ב' סגן עירה, עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טועה בסה"כ באותו בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם פלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח לליטרף באזור העמדות שבדיונות שבין "רטבורן" ל"ערמר" באזור מרוך ושם תפסנו עמדות לעבר ליטרף א'. פשוט רצייתי לראות מהמתפתח והיו גם ידיעות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר, והייתי צריך להיות מוכן לנוע דרומה ולנסות לדפוק את נסיונות הגישור שלהם על התעלה. בכלל היה דרוח ממזר ספ"פ 2 שנכנס לליטרפים, על זה שכשהוא התקרב לליטרפים ירו עליו טילים הוא זיהה אותם כשמיים", פשוט זה היה אז המושג המקובל כולם ספרו שיורים עליהם שמלים והתרגולת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יחכו לנו בתוך עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו בטוח קצר. פחות שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטווחים רחוקים. כך שעמדות היינו תמיד נכנסים תוך כדי ירי, כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'. אני זוכר שאנחנו עמדנו בעמדות, היו דרוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים מ"פ א' דרוח לי שהוא נמצא בליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח, הסתבר לי אח"כ, כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א', העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכונות ושם הוא פרס כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ב' שהיה במקום, הוא הצליח אחרי זה לצאת התוצה ומתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את הדרווח של ירון, מ"פ א', שדרווח לי שיורים עליו שמלים"מכל הכוונים. הוא גם דרוח לי אחרי זה שהוא נפצע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הבנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין או שהוא פרש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר, במקביל לדו-שית שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות טילים. ירו 4 טילים, הם ירו את זה בצורה כזאת, שמהצד השני של התעלה, אני מעריך העלו פצצת חאורה שהיתה מעלינו ומהקרקע ראיתי פאום באגף, אני מעריך בטווח 400-500 מ' מאתנו, טסו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במקום (?) של טנק אחד מפלוגה ג', לא עשה לו שום דבר, פגע לו שם בגלגל מרכוב רק, אני חושב. טיל אחד פגע לידי, לא פגע בטנק גם הטיל השלישי שיטפס. אחרי שראינו את האגף הדרומי הזה שמשם הם יורים טילים הגיע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונפנף בידיים שלא יירו עליו. מסתבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה פה אחורנית. מפלוגה ג' זרו שני טנקים אל הטנק הזה לחץ אותו כשהדרווח היה של הטנק הזה שיש מסביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים לחץ אותו, כנראה ששני הטנקים האלה נפסקו גם. עד שאני מעריך שני הטנקים נדפקו באזור טגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-1500 מ' לפנייהם והם היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' אני מעריך שנפגעו ע"י טילים. אני מא יודע בדיוק ממה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של הטילים שהיה מפה עלינו

הם ירו עלינו מטח נוסף של טילים כסה"כ הם ירו 6-7 טילים. פרט לזה שפגע בגלגל המרכוב אף אחד מהטילים לא פגע אלינו. אנחנו שיפרנו 600 מ' אחרנית. פה יש רצועות של דיונות שיש שם עמדות טובות.

ש. "הטילים שנורו עליכם נורו מפה או מדרום?"

מדרום, ממש מדרום. בשטחנו אם אנחנו עמדנו פה בעמדות אני מעריך שהם היו מהאזור הזה ממש מדרום בשטחנו וקרוב - אני מעריך את זה 500 מ' ואני חושב שאני לא טועה. זה היה ממש בטוח קרוב זהם היו בשטחנו. ברור לי שזה היו אנשים רג לים ששלחו את זה מהקרקע בלי שיט עיון

ש. "השאלה אם באמת היו טילים או שהיו בזוקות?"

אלה היו טילים. אני לא מכיר בדיוק את האפקט של RPG אבל החץ-אש הזה שרץ זה שמל בלי שום אפשרות לטעות. זה בטוח ב-100%. מה הטווח האפקטיבי של ה-RPG? "500 מ' יי"

אני לא יודע מכל מקום זה היו טילים על כטוח גם הפצוץ היה פצוץ של טיל. אחרי זה אני הצלחתי קצת להכיר ^{אז} הטילים האלה. אלה היו טילים בטוח. עכשיו הימט היא שאנחנו בהתחלה לא כל כך שמנו לב לאגפים שלנו כשעמדנו בעמדות יותר הסתכלנו לחזית. מאותו רגע התחלנו לשים לב 360⁰ גם אחורה גם לאגפים וכל כניסה שלנו לעמדות היו לנו תמיד אנטחות באגף. אנחנו קודם כל על אזור ירי הטילים ירינו מיד בנק"ל באש מקלעים, ירתה עליהם מחלקת טנקים. משם לא ירו עלינו יותר אף טיל אולי גם בגלל שאנחנו שפרנו מגמה לאחור אבל משם טילים לא ירו עלינו יותר.

ביום ראשון ב-7 בחודש אנחנו המשכנו לנהל קרבות עם טנקים של המצרים כשאנחנו נעים בין ציר "בקרן" ומערבה לעבר הליטופים, כאשר באזור 317 וצפונה, עד לעומד 75, פה אנחנו דפקנו למצרים 12 טנקים שממש בערו וספרנו אותם.

ש. "96 - פ או אתה לא יודע?"

ת. לא. T-54 T-55. הטנקים הגיעו הנה רק ביום ראשון בצהריים. כנראה שביום ראשון בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. יום ראשון בערב אנחנו מצאנו את עצמנו בעמדות לאורך הרכסים האלה שצמודים לבקרן באזור סנטימנט כלפי מערב וזיהנו כל הזמן התקדמות של כוחות שלהם על רטבן דרומה לעבר אזור מרוכז. אני קבלתי הנחיה את אזור מרוכז לעזוב, לא להתעסק אתו, להשאר באזור הזה. כשאני עמדתי בעמדות בין נק' גובה 110 לנק' גובה 115, שבאזור סנטימנט, הכנסתי שתי מיכליות סולר על ציר בקרן דרומה. הן קצת עברו את העקול של בקרן 64 כלפי דרום. ברגע שהן עברו את העקול אני הרגשתי שממערב, מטוח של אולי 1 ק"מ אולי יותר ע פו עליהם שני שמלים. אחד עבר ממש למיכלית הסולר, השני פגע לפני המיכלית השנייה והתפוצץ. היתה שם גם משאית תחמושת - נדמה לי ששלושה טילים ירו עליהם - ולאחר מכן סובכתי אותם מיד במקום ולקחתי אותם חזרה לאזור סנטימנט שפה אנחנו בצענו את התדלוק ומיום ראשון בערב נכנסה הנה חטיבה של ברעם, שהיא קבלה אחריות על הגזרה ואני דרך כביש הרוחב התחברתי לחט' 401 שהיא קבלה את האחריות על ציר המתלה ולמעשה מיום שני בבוקר אנחנו נלחמנו על ציר המתלה, במסגרת חט' 401. את כל הקרב עם הכוחות המצריים באזור ליטופים הצומת ולכסיקון, אטא נהלנו במוצאי יום הכיפור, הלילה שבין 7-6 בחודש. בלילה שבין 7-8 בחודש אנחנו עמדנו בחניון לילה מעל למעוז שנמצא כ-10 קמ' מאחור בציר הג'ידי-מצווה". כאשר בלילה הזה של ה-7-8, אנחנו הקדשנו לבצוע מלא מחדש ושינה בחניון לילה מאחור כאשר משך הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצרים. ב-7 בבוקר אני קבלתי ת.פ. פלוגה מגד' 52, זו היתה הפלוגה שישבה במקום הזה והיא התארגנה מאחור. אם אני לא טועה את הפלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר עם 7 טנקים מ"פ הפלוגה הזו היה סגן בשם ברעז הוא נקרא גלברע והוא הצטרף אלי כפלוגה שלישית לגדוד, כאשר למעשה חמשת הטנקים

2167

שנפגעו באזור של הלטרופים, זו מסגרת שלמה אצלי שנפגעה כולל המ"פ. הפלוגה הזאת מגד' 52 בנתה אצלי את המסגרת השלישית. כליל ה-7-8 אנחנו כולם בחניון, כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור המעוז, הפלוגה מגד' 52 היתה בחניון ק"מ לפנינו פרושה משני צידי הכביש על מנת למנוע מאיתנו הפתעות.

ש. ב"צומת כרנניקה ?

ת. לא. לא בצומת כרנניקה (מסתכלים במפה). אני עמדתי פה, באזור נק' גובה 140 עם שתי פלוגות והפלוגה מגד' 52 עמדה באזור הזה, 500 מ' ממערב לפוררת 71, בדיוק השטח ששולט על כל המחנה הפולני והוא תצפית מצוינת על המקום. הם עמדו פה משני צידי הכביש אני עמדתי ק"מ וחצי מאחוריהם, בצורה כזו עמדנו בחניון מובטח כלפי מערב. מה שבטוח, שטנקים שלנו באזור הזה לא היו. את הקשר שהיה לי עם הטנקים שהיו באזור ה ליטופים אני אבדתי ב-6 בחודש כלילה, במוצאי יום כיפור. אחרי שהמ"פ דורח לי שהוא נפגע. אני קראתי לו עוד לפחות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד החטיבה שאף טנק נוסף לא יכנס לאזור הליטופים.

ש. "האם ידוע לך מתי פיננציה שרידי החי"ר שהיה במעוז ?

ת. אני פניתי אותם. מה שהיה אתם זה דבר כזה ביום ראשון, ב-7 בחודש אה"צ בשעה 3 בערך, הודיע לי מפקד המעוז, הקשר התימני שאני דברתי כל היום במעוז, שמתקרבים אליו שני אנשים עם דגל לבן ושאל אותי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם נשק ויתן להם להכנס רק שיזהר שזו לא מלכודת. הוא דורח לי ששני האנשים האלה עם הדגל הלבן הם שניים מכוחותינו מהמעוז הדרומי שנשבו ע"י המצרים והמצרים שלחו אותם שישכנעו את אלה להכניע, אם לא הם יהרגו אותם. הוא גם אמר לי שהוא יצא לחצר וראה 500 שחורים מסביב ואין שום צ'אנס ולא נשארה להם הרבה תחמושת, ומתוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם כבר לא פונקציונליים כו הם לא יודעים להפעיל נשק. הוא סיפר לי פה סיפורי אלף לילה ולילה. אני הבהרתי לו שאני לא מוסמך לאפשר לו דבר כזה שימתין שתי דקות ואני אתן לו תשובה. פניתי למפקד החטיבה, הוא אמר לי להמתין, גם הוא פנה צפונה ואחרי כמה דקות קבלתי תשובה שלא יכנעו שילחמו עד האדם האחרון. אז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - נדמה לי שבשלב הזה כבר היה איזה מצרי במעוז שנהל אתם את הדו שיח - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות, אנחנו נוריד ארטילריה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור סנטימנט. אני התחלתי מיד לנוע, הודעתי לו, עם שתי פלוגות טנקים עד לאזור של העמדות 2000 מ' ממנו, אמרתי לו שאני אתחיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולפי פקודה שלי האנשים שנשארו פה - אני מעריך שהיו 10 אנשים, אבל אני לא בטוח במספר - הם יצאו ויברחו מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואנחנו נפנה אותם מכאן. זו היתה התכנית וכך עשינו. הורדנו ארטילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים ואז נתתי לו פקודה - גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה קראה מה שהם עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע.

היו אצלי בכי"ח נציגים של.....(הפסקה)

ראשית, לטכניקה ללחימה בטילים, הק פדנו על נושא של חלוקת תצפית מאובטחת לאגפים אחרונים וקדימה שכל הזמן היתה תקינה (?) ברגע שהיה דורח על ירי של טיל, הדורח ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י המ"פ ברשת הגדודית טיל, מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הוא נורה ולאן, ובהחלט היו גם הרבה שהצליחו להתחמק מהטילים האלה. התרגולת היתה שבעמדה איפה שלא עמדים, עומדים עם רוורס בפנים, רגל על הבלקס ברגע שאומרים "נהג אחורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אחרנית כמו טיל. אותו דבר לאפשרות חנועה קדימה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים כשהטיל רחוק ממך עדיין קשה לך להחליט לדון קדימה או אחורה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם

הטיל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהיא יפגע בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שפשוט פיספסו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו נזק גדול כל כך. והתרגולת היתה-קודם כל, אנחנו ברוב המקרים זיהנו את הטילים רק אחרי שהם נורו. בחלק מהמקרים וזה בעיקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות הארמיה 3 ואתם נהלנו מן קרב בלימה כזה, שם אנחנו ברוב המקרים זיהנו את משגרי הטילים איך שהם מציבים היינו רואים שני חיילים שאחד מהם רץ, שם מן הצובה כזאת, על הצובה הוא מניח את הטיל, השני באחד מהצדדים שלו מסתכל איך שהוא במשקפת, החיל ששם את הטיל רץ אחורנית, שוכב בערך 10-15 מ' אחרי הצובה הזאת ליד איזה שותה או משהו, כנראה שמשם הוא יורה את הטיל והוא גם נראה נעזר בכך זוג שלו שעומד בצד ואומר לו "קצת ימינה קצת שמאלה", כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו התרגולת שלהם. על דבר כזה היינו מיד מורידים ארטילריה ומיד יורים במקלעים. הבעיה היא שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמציבים אותו בטווח 2500 מ' ממך או טווח גדול יותר, ולירות ממקלעים בטווח כזה זה כמעט לא אפשרי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 03 סה"כ. אז היינו יורים גם מ"כים בלי שום חוכמות, ברגע שרואים דבר כזה מוצב, שני פגזים מ"כים לאזור הזה.

- ש. "האם לדעתך טנק שנמצא לא בעמדה, אלא בשטח ישר מסוגל להתחמק מטיל כאשר הוא מזהה אותו בטווח מתקבל על הדעת" ?
- ת. אני חושב שכן. השאלה ככה קודם כל הרבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נורה אליך כאגף ולא בחזית, פשוט כי התנועה אחורה וקדימה הרבה יותר מהירה מהתנועה ימינה ושמאלה. בסה"כ הספק העיקרי שלי הוא אני זוכר כשירו עלי טילים אני בהתחלה אני לא יודע כמה זמן בדיוק לוקח לטיל לעוף אה ה-2000 מ' האלה שמשם הוא נורה, או 2500 מ', אבל ממש בשניה שתיים הראשונות אני לא ידעתי לאן לנסוע קדימה או אחורה, כי אתה לא עולה בדיוק על הכוון שלו רק כשהוא מתקרב אליך יותר אתה עולה על הכוון שלו, וכשהוא נורה כאגף שלך אני חושב שאפשר להסתלק קדימה או אחורה. ברגע שהוא נורה בחזית שלך זה הרבה יותר קשה, אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה. כך שאני לא יודע.
- ש. האם היתה לכם גם מלחמה נגד RPG - ראייתם שיורים עליכם RPG ופתחתם איזו תרגולת נגד זה או שזו פשוט תרגולת בזוקה רגילה ?
- ת. ירו, בעיקר בלילה הראשון. התרגולת היא תרגולת בזוקה רגילה, בלי פגז, מספיק מקלעים, וזה עובד. ברגע שכמה כדורים נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת הוא לא יורה אותה.
- ש. מבחינת החשש של הטנקיסטים. ממה פחדתם יותר - מטילי ה"סגר" האלה או דווקא מהבזוקות מהטווח הקרוב ?
- ת. הדבר היחיד שחששו ממנו זה מהשמלים. והסיבה היא שבליילה הראשון דפקו לנו 10 טנקים ורובם נדפקו מטילים. לא זכור לי שטנק אצלנו נפגע מבזוקה. חששו מהטילים כי ראו שהעסק הזה מתקיים (?).
- ש. היו לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם חי"ר ?
- ת. כן. ספרתי לך בלילה הראשון חי"ר עם הנגמ"שים וה-76 רוביניהם התרוצצו שם בין הזחל"ים. האש שלהם לא היתה רצינית הם ירו נק"ל לכל הכוונים, בזוקות ירו אבל לא הרבה, אני לא זוכר שבזוקות פגעו בטנקים. מה שעשינו פשוט נשענו בקו וירינו כמו מטורפים לכל הכוונים.

- ש. "מתוך הנגמ"שים הם ירו גם" ?
 ת. לא זכור לי. כן, הם ירו נק"ל. לא זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שהם ירו משם.

רס"נ עזרא ציביר : אחראי למה שהוא אחראי ....

- באזור צידר יש פה משטחים חלקים לגמרי ושאלת לגבי שטחים שהם משטחים לגמרי ואין שום אפשרות לחפוט עמדות. כמה פעמים עשינו פה התקפות, באזור הזה, והתחמקנו יפה מטילים ע"י הקמה של חאבק. ז"א כשהיה נוסע טנק באלכסון ומקים הרבה מאוד אבק, הטילן היה מאבד את הכוון ולא יודע בדיוק במה לפגוע. זה היה יעל מאד, מספר טילים חלפו מעלינו ולא הצליחו לפגוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זיגזגים וכל מיני תנועות בשטח והקמנו הרבה מאד אבק. לא ברור לי מדבר. עובדים כבר בתח"ש הרבה זמן על פיתוח של מיסוך הצמיג בדגם הטיילן שהיה למצרים. אני חושב שדבר כזה אם הוא יהיה רציני וימסך מיד את כל האזור, בהחלט יכול להקשות על יורה טילים למצוא לאתר נקודת מסוימת. הוא יראה בלק של עשן, אבל נקודה לטנק יהיה לו קשה מאד לפגוע
- ש. "התרגולת שסיפרת לי היתה תרגולת או שכאשר היה מצב שהיה טנק בחנועה ועשה אבק ראיתם שזה הקשה על הטיילן".
- ת. פעם ראשונה, לא עשינו את זה כתרגולת אלא כצורך. נענו בשטח ואז ראינו שפגועות שמקימים אבק, הם לא מצליחים לפגוע יותר פעמים כבר הכנסתי את זה כתרגולת. ז"א שני - טנקים נוסעים בזגזגים ומקימים אבק ומקשים על הטיילנים והיתר מתקרבים.
- ש. "מה היה תפקידך" ?
- ת. הייתי מפקד כח באזור הגזרה הדרומית ת.פ. 401. את פלוגת החרמ"ש שהיתה לי בגדוד אני השארתי בנסיעה שלנו על . ציר הג'ידי. ביום שבת בשעה 3 בערך בארם חשיבה כאשר הפלוגה התפצלה לשניים קבלתי פקודה שהיא עוזבת אותי, הפלוגה הזאת. חציה ישאר בארם חשיבה והחצי השני שלה במתחם שנמצא מדרום לארם חשיבה. הפלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים בארם חשיבה. רק אחרי 10 ימים הצטרפה אלי, כשהיא הצטרפה אלי אנחנו התעסקנו בקרב הבלימה שהיה בציר המיתלה, כאשר אני עמדי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה באזור בקרן, עמדות שנמצאות ממזרח לנורה כאשר את פלוגת החרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך העמדות האלה ופלוגת החרמ"ש היתה שוכבת בעמדות האלה.
- אני הייתי בין נורה 53, ונורה 51. פלוגת החרמ"ש היתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והיא היתה שוכבת במארבי נגמ"שים בודדים על גבי רכס העמדות, על מנת שאנחנו לא נופתע בבוקר ונגיע לעמדות תפוסות. ממש לא ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לדפוק אותנו... אנחנו כל הזמן אהדנו שאנחנו נכנס לעמדות ששם ישכבו חיר"נוקים עם בסוקות ועם RPG וידפקו אותנו, ואז פלוגת החרמ"ש בלילות היתה שוכבת מאבטחת את העמדות שלנו, חלק מהלילות כשאנחנו היינו בחניון לילה והיא היתה מאבטחת את החניון היקפית כאשר לאחר צליחת התעלה, תוך כדי תקיפת בסיסי הטילים, פלוגת החרמ"ש ממש נעה בין הטנקים, בערך מחלקה עם כל פלוגה שהיתה לי ואחרי שהיינו דופקים בסיס טילים, התרגולת היתה שמ"פ החרמ"ש ^{by} שהיתה היא נכנס לתוך הכונקרים עצמם ומטהר בצורה יסודית את כל מה שנעשה בפנים. פלוגת החרמ"ש גם השתתפה אתי בכבוש מתחם - נדמה לי דו-גדודי של חת"מ - באזור מקצרה, פלוגת החרמ"ש סייעה לי לטהר את המתחם.
- ש. "אני מבין שבשלב הזה של הבלימה מול המיתלה החרמ"שים היו על הרכס בלילה".
- ת. על הרכס, במארב, כשהרכב עצמו היה במין עמדת תצפית כזאת. הם היו שוכבים מערבה לרכס, לא על גב הרכס, אלא בעמדות תצפית, כאשר הם נמצאים עם כלי הנשק של הנג"מש

עצמו על הנגמ"ש, במין מארב כזה" - "מארב נגמ"ש" היינו קוראים לזה.
ש. "כשום מקרה לא קרה שהיו לכם התכונות עם חי"ר, כאשר החרמ"ש היה רגלי בין
הטנקים?"
לא. זה, אני יודע, קרה בגדוד 195 באחת ההסתערות, כאשר הוא הוריד חרמ"ש
מהנגמ"שים והיה גם ירי חזיתי של חי"ר לחי"ר.

גדרו	מ"ן	40
7	כ	ה
מב	-	3
29	מ"ז	74

חט' 401/ק. א יכ" (5)
 חט' 401/מה"ט
 גד' 46/מפוצא טה

הנדון :- לקחי מלחמת יום הכיפורים

1. מסמך זה הווה ריכוז ראשוני של לקחים ממלחמת יום הכיפורים, והוא מפורט בחתך של נושאים השונים.
2. בנושא תפיל שריון כללי :
  - א. אין ליפזל את מסגרות הסנקיט לכלים בודדיט או למחלקות, יש לפעול במסגרת גדוה עד כמה שאפשר ובאס קיימת נחיצות למטגרת קטנה יותר, אין לרדת ממטות של פלוגה.
  - ב. יש הנעיל את ההרכ"ש במשולב עם יחידות הסנקיט כאשר החי"ש יפעל בין הסנקיט ויטייע להט בעוצמת האש שלו בעיקר בלוחמה נגד חי"ר.
  - ג. יש פעול עם הסנקיט והנגמ"שים מעמדות טבעיות ללא כל הכנה קרקעית וללא סימני לואי אשר יעידו על מיקווי העמדות, דבר שיקשה על הזרית חפישת עמדת הסנקיט מראש ע"י חי"ר כרוגמת חפישת הרמפות.
  - ד. יש יראות פעולה של גדוד סנקיט בבליכה על גזרה שאינה עולה על 3 ק"מ ברויבה.
3. בנושא טנקים :
  - א. תרגל רב של נושא לחימת הלילה.
    - (1) העמקת הידע בתפעול אמצעי א/א
    - (2) אימון בטימני זיהוי באמצעות זרקאור עזר.
    - (3) הכנסת זרקאיר אחורי המאפטר מרן האורה מעמדת חפצית ומקטיין בכך את היפגעות הסנק.
    - (4) הכנסת תחמושת בפק"ל הסנק הטורטרט בנותב בלבד.
    - (5) מתן מרג' 52 מ"מ עם 1 פצצות האורה לכל מ"מ.
    - (6) הכנסת האורה לדרג הגדוד ע"י 2 מרג' 51 מ"מ ע"ג נכז"שים.
  - ב. תרגל סכניקות ירי המחייבות שהייה בעכדת אש לפרק זמן שאינו עולה על 20 ז"נ.
  - ג. בדיח אפשרות למיידר טוות בעמדת חצבית, דבר שיאפשר ירי מהיר הרבה יותר בעמדת אש.
  - ד. הורת הצריחונים כסוקי ה- 60 - מ' אך בדיקת אפשרות להשגרת מקלע מפקד רצי לטווחים הארוכים כדוגמת ה- 70 - מ'.
  - ה. החליח מקלעי הסנקיט במא"ג דבר שיפחית התקלות עד למינימט.
  - ו. מתן שכפזי (אפודי בגן) לזנאי הבות, הדבר נחייב פיתוח אפודיט חדשים, פחו מטורבליט המאפרי פעולה בתון הסנקיט ובאפודיט אל יהיו מתטניות דבר שיוריד את המימוט בחזור הנטורבל.
  - ז. מתן ארצעי זיהוי לסנקיטט בודד כגון פט כתוט שיראה למרחק בשעת הצורך, ובא פן קבוע ימצא באחד מכיטי הטרכי.

- ח. הגברת אמצעי זיהוי קרקע אוויר.
- ט. יש לדגש את סנקי המביית 6 בכל הדבריות החטריט כגון מערכת אבי"כ הריניט היצונייט לנשק אישי לרימוני יד וכו'...
- י. הכנסת מיטוך עשן לסנקי המג"ח כדוגמוי המיסוך בסנקי הטירזו.

בנושא נגמ"שים :

- א. מתן נשק ו"ט לפלוגות הנגמ"שים, בזקת טילי , דו"ש לטווח רציני יותר, הקרבו הוכיח את עצמו ככלי לא אמין.
- ב. הוספת תחכושת לנגמ"שים ע"י הוספת מתקונים ברצפה תחתית נדוגמת הנקיס, דבר שיגביהה את הריצפה ויאפשר גם הפעלת נשק נוחה יותר נחא הלחינו בנגמ"ש.
- ג. תא הנהג נגמ"ש נפתח בקלות תוך כדי נסיעה יש למצא החקן שימנע זאת בעתיד.
- ד. מכסה הסבורים בנגמ"ש לא משוריינין, יש לשרינו לפחות בפנ פגיעה ולרטיט.
- ה. רצוי שתחנות 16 - מ' תוכן בארגזים בתוך מחטניות ע"מ לנוע שרשו הכדורים, וזאת לפחות לצרכי כוננות איה.
- ו. בדיקה אפשרות להכנסת מחלקת T ע"י נגמ"שים לכל פלוגת חרמ"ש, כך שיאפשר לנוגת הנגמ"שים לבצע גם משימות עצמאיות.

מפקדה ודרגים

- א. החזרת כלי רכב מוכנים להעמטת דרג א' ביחידות, דבר שימנ התרוצצות מיותרות עת הצורך.
- ב. קביעת אחראי נהג ונלווה נוטף לכל כלי רכב, המלווים יהו בעיקר אפסנאים זו טבחים.
- ג. מתן ככשיו קשר 25 לכל כלי רכב דרגים בפלוגת המפק ה.
- ד. הוכח מעל לכל ספק שחייבים להקדיש יתר תשומת לב לאימון יילי פלגת הכפקדה ביקר בהפעלת נשקם וכמו כן באימון מפקדי כלוגת מפקדה בייאת מפה ויכרית ניווט עם שיירות עצמאית.
- ה. יש לבצע את התחמוש במקומות שונים ויש להשתדל לא לבצע ת מוש במק ש שהוא כבר בוצע.
- ו. יש להמשיך ולפתח את התרגולת שאנשי הדרגים מקבלים התראה מוקדמת לתחמוש ונבצעים את ההכנות לקראתו ובעיקר הוצאת הפגזים מ ארגזים ומחזכילי ותכנתם להכנסה לבטן השנק.
- ז. מעשית הוח במלחמה שטפקדי פלוגות הכפקדה לא היו מאומנס דיו ע"ז לדאוג לה עת דרגי הגדוד לנקומם דבר שחייב את ריתוק הטמ"ד לדרג ט.

בנושא פיגועי ראי :

- א. הפינוי הראי בוצע בכיהמה בעיקר כאמצעות סנקים ונגמ"ש ט את מהלפת התאגיד יו לבנות מהכלים הבאים
  - (1) 4 נ"שים. כהט 2 נגמ"שי עליה יועמט התאגיד ויש שו בשעת הגורך גם 1 כנגמ"שי כינוי. וכן 2 נגמ"שים נוטפים שימש לפינוי נפגים בלבד.
  - (2) אטב לנט. יטאר בעורך הלחיכה, לא יפנה כצועיט מהקו הקדמי ושמם בעיור להעברת נכבועיט מהתאגיד לפלר"ק או לביח"ש.

- 3) בנוסף לכליט הנ"ל עשויים גם נובמ"שי הש.כ. לשמש לפינוי פגעים.
- 4) נושא פינוי הנפגעים באמצעות סנקיט הוכח כנושא חשוב מאד יש להם ך לתרגלו וכן להקדיש יתר תשומת לב, לשיעורי עזרה ראשונה י לוגות ה וקיס, הנבמ"שיט וחיללי המפקדה.

בנושא חימוש :

- א. קשר עט גורמי גש"ח (קשר אלחוטי) בתחילת המלחמה לא ה קשר יט גורמי גש"ח ולא היה למי לדוות על בעיות בדרג הטיפול שלהט. יש צורך להפעיל את נושא תחנות הביניים של הגש"ח מרגע ו ודעים ע כוננות.
- ב. ארגזי ח/ח חרוט פלוגתיים, תקן חלקי חילוף חרוט לא תאט את הדריש ח. להלן מספר דוגמאות : 1) בערכה היו כל טוגי הריפוודיט. 2) לא היו צלבים. 3) לא היו מנועים הידראויליים.
- ג. רכב לחוליות טכניות פלוגתיות, הרבב ששימש את החוליות ה כניור וי זחל"מ לא היה בו מקום לארגזי ח/ח, עבירותו היתה גרועה והוא אכסן ינו מידוי אנשים, יש לנייד את החוליות בנגמ"שי הש.כ. בלבד.
- ד. גרירת סנקיט, כבלי הגרירה ואנקולי הגרירה שונים ב טוג י טנק. היו מקרים י היה צורך לגרור טנק כ"ח ע" כ טו"ט שהיה במקרה בטביכה ואי אפשר יהיה לו זר בגלל השרוני בכבליט ובאנקוליים. י לספל ולפת כבלי המג"ח בכבלי שו"ט, דבר שיה וך את ו ית הסנקיט לאפשרית בשני טוגי הסנקי וכן יו למג"ח כבליט אמיניט יותר.
- ה. כלי הרמה. 1) ריו בוס שהיה בגודל נלקח ביוט הראשון למלחמה י ורבת הגש"ח. 2) היו מקרים רביט בהט אפשר היה לתקן טניט בדר טלנו ובאמצעיט שלנו ל י היה ברשותנו ריו ב ס, לדו י : החלפת צלב (שני סנקיט ביוט הראשון של המלחמה י ורבת).
- ו. מטנני דלק, לפני המלחמה בוצע סיפול א' בכל הגדוד. בטי ול זה הוחלפו מטנני דלק (לא הופיע במפרט העבודה). דבר שגרם טפר טנק לנטוע לאט מאד בגלל מטנניט טתומיט. יש להחליף מטנני דלק בחדירות גבוהה יותר (בכל סיפול י).
- ז. פקק מוט פיתול. 1) להחלפת כוס פירול יש לפתוח את פקק מוט הפ ל. אי אפשר היה לפתוח את הפקק ברוב הנקריט באמצעיט שעמדו לרשותנו גלל שהכלי הטפציפי התחלק במשושה הפנימי.
- 2) בגלל טיבה זו היה צורך להכניט את רוב הסנקיט עם עית מוי ייחול לגש"ח.
- 3) לשנות את פקק המוט פיתול במשושה פנימי למשושה הר צוני ח" שאפשר יהיה לפתוח אותו באמצעיט העומדים לרשותנו.
- ח. מטפי כיבוי. 1) כבר בימים הראשוניט רוב מטפי הכיבוי הופעלו בשוט מקום לא היו מטפיט רזרבייט. 2) בגלל חשיבות הנושא יש למצוא הסדר לכ לוי או לפת מטפי הכיבוי.

- ס. גריות רכב. (1) לרוב כלי הרכב אין טדורי גרירה מלפנים. (400 - , לילג' וכו'..)
- (2) כלקח נטעו אחנו תובה כלי רכב ללא הנעה קדמית (כולל רכב אזרחי) שהיה צו ך לגררם לעיתים תכופות, ובגלל שאפשרויות הגרירה ברוב כלי הרכב הן לא מטודרות. במקום לגרור נעשו א לתוריים שגרמו לנזקים לא כל שכן הכליט הנ"ל עכבר את התוועה השוטפת בציריט.
- (3) יש לתכנן את אפשרות הגרירה בכלי הרכב ביתר כובד ראש.
- (4) יש לבדוק ביומיום את הרכבים ולחייב בעלי רכבים אזרחיים המיועדים לגיוט למחקן ווי גרירה מלפנים.
- י. בלמי אויר. (1) רכב המצויד בבלמי אויר שמנועו מדומט אין לרכב בלמים.
- (2) שרכב כזה לדוגמא ריו מתקלקל והוא נגרר ע"י כבלים אין לו בלמים והוא מת גש ברכב הגורר.
- (3) יש לתכנן פתרון ריו ים לבעיה.

8. לפעולתך.

ש.ד.א.ע.

טובל דוד - סא"ל
מ ג " ד

56723
401

כ ל ל י

סוג אחד של מפגשים עם השריון הסגרי היה עם שריון השייך לדיביזיות המפוכנות ודיביזיות חסי"ל. המגע הזה היה בעיקר ביומיים שלושה הראשונים בציר הב' ידו ומאוחר יותר בציר המיחלה. עיקר החקיקה שיכולתי להבחין בטנקים של הדיביזיות הנ"ל הייתה שהטנקים היו מסודרים בקו ומחזיקים הקמה משולבת עם חסי"ר. בציר המיחלה נתקלנו בשאר ימי הבליטה בטנקים של הדיביזיות המפוכנות. הטנקים לא עברו לבד. הם היו מתפרשים בקו כשבין הטנקים נעים ב.ט.ר. וחסי"ר. הם הסתייעו בטילים בצורה צמודה. בכל קרבות הבליטה זכורים לי 8 מקרים בודדים של ירי טנקים, כל שאר הירי היה מטילים.

ציר הב' ידו - יום 7.10

סד"כ אויב - 12 טנקים, הם מסודרו בקו שרחבו 500מ'. הטנקים נסעו ישר בלי להתחשב בעמדות או בשטח. נראה שהם יותר נקפידים על קו ביניהם מאשר על משימת עמדות. הבחנו בצירי הטנקים גם בכוחות חסי"ר. אלה היו בנראה הטנקים הראשונים שעברו על הגשר מדרום ל"ליטרף".

ראדי מכאירק - יום 14.10

הגדוד שלי נמצא באזור כביש הרדח והוזנק לקראת חטיבה 5 של דיביזיה 4 שניסתה לאגוף את הגיזרה הדרומית דרך ואדי מכאירק. הטנקים נעו בחוף הואדי בשטח גמון. הם לא נסעו בשדרות או בקוים אלא בצורה מדורגת במרחקים של 50-100מ' בין טנק לטנק. מרבית הטנקים היו עם מדפים סגורים. כשהם היו בשורה 2500מ' מתחננו באש. בשלב זה הייתה איתם במגע של רגה אחת שפגע ב-8 טנקים. לאחר מכן הצטרפה השלוחה נוספת והשמדנו כ-22 טנקים. חלק מהטנקים שלתן ניסו לתצמד לדפנות הואדי ושם חטשו עמדות וירו עלינו. לא הרגשנו שהם מבצעים תיקונים. לאחר שהשמדנו את 22 הטנקים נראה שהשאר ננסשו והפצרים ברחו בחזרה דרך הואדי. על רוב הטנקים היו זרקורים. כן נמצאו רשומים על רוב הטנקים שמות. רחוק יותר מהטנקים נמצאו נגמ"שים ומשאיות חרגים. נמצאו שם גם ג;יפי מקור פהם אחד עם ספרים כרוסית. הרגשנו בהבדל משמעותי בין הטנקים הללו של דיביזיה 4, לבין הטנקים של חריב' המפוכנת. הטנקים של דיב' שריון נעו בפריסה ולא בקו וירד.

חתימת רט"ן רן מטר, מב"ר 46 חט; 401

בערך ב-17.11 ע"י סגן אכילוס קור וסמל אורם רינגר

מב"ד - רט"ן שובל דוד (נמצא ב- 19.10

סמ"ד - רט"ן רן מטר

קמב"ץ - סג"ם אורי עונדק - נהרג - 19.10 - סג"ם ברוך ניידויץ.

קמ"ן - סג"ם ברוך ניידויץ - עבר לזיחה קמב"ץ ב-19.10.

קמחימוש - סגן יעקב שניידר.

ק. קשר - אבי שניידממן

ק. רעואה - סגן גלובוס טר-טי

ק. שליחות - סג"ם אבי אבירן.

מ"מ ג.קדה - סגן ^{מכ"ל} ~~מכ"ל~~ הרוט | מ"מא - סגן ירון מרדיכט | מ"מ ב' סגן עירא (נדוד)
מה - 8.10 נדוד | נמצא ב-24.10.

סגן משה זילברבג

(שהיה מ"ט דגס ה-סמ"ט)
נמצא

מ"מ ג' - סגן ירון רם.

ב- 001400 - שיחה גדודית בשקם:
 בתחילת המלחמה - 32 סנקים. + סנק מח"מ. נגמ"שים 8 בה נאמר שיש ידיעה על מלחמת
 ב-1800 בתאום ארי-מצרי. ב-1950 ירדו מטוסים על ש"ת בירחמה שהיה קרוב לגדוד.
 * בתחלה לא הבנו מה קורה אחרי תיעוד הראשון צעקנו לרוץ לכלים ולהתפרס בשמח.
 אח"כ קיבלנו הוראה לנוע לתעלה דרך ציר הג' ידי. ב-אום חשיבה קבלנו הוראה להשא
 שם את הטלוגח חרמ"ש. בקשר האלוף אמר למח"מ: "יש פירצה לא ברור מה קורה, לנוע
 לתעלה". בצומת הג' ידי עברנו את בסיס הטילים (84304) בציר סוררת. בכוררת
 65 נתקלנו ב-20 כלים (ב.ס.ר. ו-מ.י.טי 76) חלקם היו תחת רשתות. השמדנו את הכת,
 והוא הוחזר דרך החנות תיווך בקשר הכת חזר ל"ערמר". מ"מ ב' עמד מצעון ל"לסוף"
 ומדרום לו עם 4 סנקים וירד לצד השני של התעלה. בטלכ זה הם זיחו יציאות טל
 טילים שדרום ^{מכ"ל} לכרון הכוחות. מ"מ ב' שהיה מצעון לליטוף חבר עם המג"ד
 ל-מל' ג' טחורה (ל-מל' ב' היו 7 סנקים) באזור ציר "ערמר".
 החבירה לקחה כשנתיים כי ה-מ"מ נשנס למארב טילים. הם חכרו בערך ב-070100. מ"מ
 א' שהיה מ"פ חדש ולא הכיר את האזור ידוע שהוא באזור הטולנו, לא ברור היכן
 שלחנו לשם כח עם מ"מ ב' (בערך ב-0250) טל בני סנקים, והוא לא מצא את מ"מ א'.
 (מ"מ ב' מכיר היטב את השטח וברור שהגיע למקום אבל לא מצא מ"מ א'. כנראה שס"פ
 א' לא היה שם). מהבוקר נעם, הקשר עם מל' א' ו-5 הכלים שהיו לה.
 מל' ג' בערך ב-0200 היתה בעמדות מצעון ל"ליטוף א' באזור ה"פולני" (אזור עפרה)
 טלי נפגע ונשאר בשמח. אחד מהאנשים הגיע ברגל ודיווח טחמט"ק מצוע. נשלח
 חלצו. ו-300 מ' מיביאחו קנה נחלל במארב ח"ר דנ"סים ונטלחו עוד
 יו זחל"ם בדיווח, נפגעו, ושני הצוותים נצדדו. הטנק הראשון
 יאת. בכוקר נורה על ה-גד משה טילים דג-גד' נחלץ צטרות

12 סנקים 3 סנקים היו עוד "בוזר", סנק נוסף שהיה תקוע מצפון ל"ליטוף א'
וצליה להחלץ ב-070800 הצטרפה אלינו על ג' ל-גד' 52 אחרי שעשה מלא מחדש. באור
יום הסמ"פ בני טולמי והחלו לעוף עליהם טילים. הם קיבלו פקודה לחזור. ה-פל' נסעו
בדורג לפלא מחדש ב"מצוח". הסדר היה צריך להיות ב', ואח"כ ג'. ב' הגיעה ו-ג' לא
הגיעה. ה-גד החל לסרוק עד רטבון 73, וקיבל פקודה לרמטיך על הציר לבקרן. בערך
ב"בקרן" 60 נשלחו הדרכים ל-פל' ג והיא מלאה (כערך 071100). בשלב זה רצינו להוציא
אח אנטי "ליטוף". הגד' פרס כ-1500-2000 מ' ל-ליטוף, כשהמזרים כבר היו בחור
המעוז. (תאנשים שייכים ל-חס' 16. חיו שם 6 אנשים). במר"ם על הכניעה עם אנטי
המעוז אמרנו לאנשים בקשר שיגידו למזרים שהם נכנסים להופלל שיכנסו ויסגרו
אח הדלתות. אז הורדנו ארט' על המעוז. הרינו ליגשים לצאת ולרוץ אלינו, וזנו
ירינו לשני אנטי הפתח של המעוז. זוחו 6 אנשים יוצאים ובורחים. לא ברור לי מי הם.
הם נעלמו בשטח. חיכינו עם עוד שעתיים, וחחקפלנו בלי טיגוע אף אחד. מאז לא היה
יותר קשר עם ליטוף. בערך ב-1500-1600 חתקבלה הוראה לזוז ל"שפרה" בגלל קו הפצצה
של ח"א. כנראה שלא הספקנו, ומטוסי פנטום ירדו עלינו פגעו בסנק אחד של ג' הפכו
אותו, כולם נמגעו. הוצאנו את המט"ק, החותחן וחטען. אחר ממש היה הרוב. היה אינני
יודע. את הנחם לא מצאנו. הוא הגיע אלינו רגלים יום אח"כ כהלם. בעקב נפרטנו
בתניון לילה גדוד משני צידי ציר פוררת מצפון למצוח, ו-פל' ג' של גד' 52 היתה
כפוררת 73 מצפון לציר. עשינו שם מלא מחדש, ובערך ב-2400 שמענו רעשים ממזרח של תנוע
כלים זחל"ם. עד שהספקנו לבקש אישור לירות - עברו בתניון שלנו שני סי.טי 76 מערכה.
הורינו ל-פל' ג' לירות על הכליים לכוון שלנו, ואנו סגרנו מדפים. הכלים עברו גם
אותם, ובלכסיקון - פוררת המזרים ירו ^{בזמ} באור ראשון נענו מזרחה ועברנו את בקרן
בגלל קו הפצצה. בערך ב-081000 חזרנו לפריסה באזור "שפרה". אז נחקלנו בשנקים טי-55
השמדנו כ-5 סנקים, חיתך נסגו חרדנו אז ארט' מדוייקת כסירות ה-מ"פים על הכוחות
המזריים. ב-081400 ה-גד' פרס מדרום ל"מצוח". מ"פ ב' היה עם עוד 3 סנקים מצפון
ל"מצוח" ומצפון ל"פוררת" הוא ניהל אש עם סנקים מצריים בטוחים ארוכים ולא פגע.
בערך ב-1700 הגיעה חס' 164 ואנו יצאנו מזרחה על "פוררת". בערב הגענו לאזור מכדיל-
עשיפה. יינו מלא מחדש. בבוקר יום ג' הגד' עלה על קרח אל-מורה (באזור טוליגון).
היינו שם כשעתיים, ובערך ב-091100 חתקבלה פקודה לעזוב עם ולנוע מזרחה. נענו לאזור
"ספורטאי" לדעתנו זה שטח שולש, ולא מוצק היה לעזוב שם. באזור "ספורטאי" היתה ה-חש'
כולה יותר שבוע בלליטה, כשכל 24 שעות יצא גד' להארגנות בצופת עשיפה - מכדיל.
בלילה היינו יורדים לעמדות ונמצאים בתניונים משני צידי "עשיפה" ליד צופת "בקרן"
כשהצנחנים היו שומרים עלינו.
היה יום אחד שניסו לבצע התקפת-נגד לדברי החמ"ט, אנחנו לא זוכרים יום כזה. יתכן
שהו בוצע כשאנו היינו בתארגנות.

א-14 קיינו בתניין סנהלתי מצדן לעטיסח 45. התצפיות גילו שכת רציני
א לחזור דרך ציר ואדי מכעוק לכרון הסחלה (ליד נוה 70) (ב-140900). שלחנו
לטס את פל' ג'. היא הגיעה לואדי כ השור המצרי היה באזור של 3 ק"מ מערבית
לפיזבון 62. היה עם כח ל כ-60 טנקים. מיד הועק אר הגד' (פל' ב' א' לא
היתה כי עברנו לטחי מסגרות) להערך לבלימה באזור טבול 15%. בסוף הלחימה שארית
הכת המצרי נטרב. והיו עם 60 טנקים טבועים, חלקם על ידינו וחלקם ע"י ה"א שהוזעק.
במחלך הקרח חארט' שלנו עם מ"צ (מסוס תצפיה) טווחו את הטנקים שלנו.
הערה: כרוב המקרים המלא טחדש היה חוך כדי הקרבות.

עד ה-14.10 פל' החרמ"ש שהיתה באום-השיבה הצטרפה אלינו, איני זוכר יום וגם הט לא
ביום ה, ה-16.10, ה-גד' קיבל פקודה לנוע לגשרים. ה-גד' צלח ביום 19.6 בכוקר, ה
עם גשר, ודוברות. על הגשר היו המצוות והפגזות. הצליחה היתה בערך ב-140500. הי
עלינו גם התקנת קטיושות. מכרון הט' 600. באזור של 3 ק"מ ממזרח לגשר היה מסורת
בקטיושות ו-ארט' עד הגשר. אחרי הצליחה הלכנו להתקפה חטיבתית על מקצה בסיווחי
של 2500 - 3000 מ'. אח"כ ניסינו לעלות על בסיס הסילים ב-6115 (כל הטש'). נסענו
מסני צידי "סקרנות" ונחלנו במארב טנקים (1400) לראשונה. מיד נפגעו 4 טנקים,
כיניהם ה-טב"ד. הטב"ד נכוח ונפגע ברגליים. בערב עשינו מלא מחדש באזור "מקצה"
ואני הוצאתי חזרה את הדרגים לאזור לכסיקון 263, וחזרתי ל-גד' שהיה בתנועה לאור
ציר "וראות". ב-5717. היינו עם שלושה ימים. השמדנו 6 כלים כמרח 5615. ב-23.10
קיבלנו פקודה ב-1100 לנוע כתנועה חטיבתית ל"עשור 62" המשכנו לכרון "עקש"
נענו על "עיקש", והיינו צריכים להגיע ל"חרג" 84 - 85. ב"עיקש-עקל" נכנסנו
ללילה. גד' 195 הוביל, ואיכר אח ציר "עיקש" ונענו באזימוס דרוסה כדי ליטול
על חרב חוך מעבר במערכים מצריים. היו ליד הטנקים חיילים ורכב מצריים. לא ירינו
התחברנו ל"טרב", לא ברור היכן. (הערה: גד' 52 לא היה איתנו כל הזמן, הוא נשאר
במחלה). בלילה נע כח שלנו ממערב לנו. לא ידענו אם סיקורו המדוייק וגם הם
לא הם ירדו לכביש, 300 מ' מאיתנו. על הכביש נע רכב מצרי. קיבלנו פקודה להתקיף
את נמל עדכיה. לנוע עם אורות עד עדכיה, נעה שש שסאית מצרית על הכביש המח"ש
הורה לא לירות עליהם. ברבע שחיא עברה אותנו - מישהו ירה ואז התברר שהיה שם
הכת שנסע לידינו. (זה היה כח גדודי בשט "חרום" או משהו כזה) נענו באורוו ועברנו
את התניונים האחרונים שלנו ב"טרפ" - 86 86. התקדמנו חוך ירי לאגפים בשורה עד
"פולחן" 75. הגענו לטס ב-0300. בתנועה הזו נטעו מ"מ ב' וסמ"מ ב' מירי נק"ל
שירן עלינו בצדדים. בבקור ב-0530 גילינו שב-1000 מ' מערבה מאיתנו יש חניון
דרגים מצרי. תולקנו אותם, וקיבלתי פקודה להכנס לנמל עדכיה ולשהר אותו. לפנינו
היתה שם פל' נגמ"שים שניסתח לשהר, אבל חזרה טענה שהם יורים עליה. החללנו לשהר
יית ב-2-3 צוחים ו-מח' חחרמ"ש את הנוזקרים. ה-גד' הוציא משם ל...

לשכת המטה הכללי

מ-1000 חייל, וטכניזציה אחרת.

לא עברו בשיטה של דרגים חשיבתיים. כל סמג"ד משך יטירות את הדרגים הגדורים טענדו
בשיטה הישנה. כטאני הגעתי - עם הדרגים החפץ מ"מ מטקדה באחרות סמג"ד 195.
בפעולה כעובדיה לא היה אף חובש ואף רופא בכל ה-חט', כל הדרגים הביעו אלינו רק למחרו

ש"י
11 נוב

סיכום קרבות הגדוד במלחמת כיום הכפופים
כפי שהוגש בכנס למפקדת המסיבה

שנת 6.10

בשנת 1400 נערכה שיחה גרוד בנושא כוננות אשר בה השתתפו כל חיילי הגדוד כבירתה. התקפה מסוסי ארייב על ש"ח ביר תפוח. חיילי הגדוד עלו על הכלים והתפרסו בשטח. מיד אח"כ הגדוד קיבל חוראה לנוע באיר הג'ידי לכיוון התעלה, כשהידיעות שנמקלו הן שהצבא המצרי צלח את התעלה בכמה מקומות, ולא ברור היכן המאמץ העיקרי.

הגדוד נע באיר הג'ידי עם 3 מל' שנקים ומל' תרפ"ש. חוף הנועה הושמטה מל' התרפ"ש להגנה על פאנה באום-השיבה. מס' השנקים בגדוד כהחילה הנועה - 28. לאחר מעבר במים הוק דמי ג'ידי, נחלקו בכלים של המצרים, נגמ"שים ושנקים קלים. הגד' פחה באש והדליק 8 מכלי הארייב. המסכנו הנועה מערבה דרך כלי הארייב שתלקם היו נשויים תחת רשתות חסורא והלקם פצועים.

מרגע ההיתקלות התפזל הגדוד. מל' א' נעה פצפון לכביש, מל' ב' מרום לכביש ומל' ג' במרכז. חוף הנועה הושמדו חול"רים ב"י - 18 מצריים. בשלב זה העוז פאנה הודיע שעולים עליו. מל' ב' ניסתה לתבור עמו אך עברה אותו מרום והגיעה עד לפאנה תחלני הקטן עם הכרה עם מל' ג' של גד' 52. מ"מ ג' זיהה את הזיקוקין של "מפוזת" ו-סח' 3 שלו נעה לעבר התעוז, הכרה עמו והשמירה כ-10 מכלי האויב, הקיקר נגמ"שים.

באותו זמן מל' א' ו-מל' ג' סרקן צפון ל"מפוזת" מערבה והגיעו עד תחום, מל' ב' חיפשה על הנועה זו עם מל' ג' ס-גד' 52.

בערך ג-2100 מעוזם "ליסוף" הודיע שעולים עליו ושיש לו פצועים והרוגים. מס"מ ב' יצא עם 5 שנקים למעוז להדוף את התקפה הארייב ולהוציא את הפצועים והחרובים. השנקים הגיעו למעוז העלו 3 פצועים כאשר החרובים חזעסו של זחל"מ של המעוז. כל זאת חוף ניתול אש עם כוחות ארייב שישבו סביב ל"ליסוף". הכת החל לחזור עם המפועים כשהחל"מ עם החרובים היה צריך להצטרף אליו. הפצועים הועברו ל"מפוזת" עם נפרש תאג"ד של הגדוד וקיבלו סיפול, כאשר הזחל"מ עם החרובים לא הגיע ולא ברור מדוע. כפי הנראה הזחל"מ גם לא יצא מהמעוז.

כאן הגיעה ידיעה על כח מצרי שמתכוון להתקפה נגד מצפון ל"ליסוף". מל' ג' נשלחה ל"בוצר" לסרוק כרי לאחר את התקפה הנגד המצרית. לא נתבלו כוחות אויב באזור שנשלחה מה' שנקים למעוז המפוזת "בוצר" ה-מה' שהייתה ב"בוצר" יומם ואח"כ עזבה את המעוז עם כל חייליו.

הערך השעה 2230 מ"מ ב' עם כוח ממלוגה א' ניסה להכנס ל"ליסוף" ב' אך לא הצליח עקב התנגדות חזקה. כאן נפגעו שני שנקים מ-מל' ב'.

ג'תק תשנ"ד בין המ"מ ל-מג"ר שהיה עם אל' ג' בתנועה אמורה ג'תנח תורחא פה-מ"מ
להחזיר את הכה דהא לקה קצת זמן ונעשה דרך חינוך של מ"מ ב'.

הכה חזר אחרי שנה בקרך לאזור ציר "עומרה". מ"מ ב' עמו ממוזן ל"ליסוף" עם כהש של
5 סנקים דמ"מ א' עמו בכניסת ומרדום ל"ליסוף" א' עם 4 סנקים ידו לצד השני של המל'
יצאו למלא מחדש בדיוט. המלא מחדש נעשה במוך "מזוח".

ג-גד' אך גרומה ער עיקול ציר רישבוזן דקיבל מקודה לנוע ל"בקרן" עם המשיכו למלא
מחדש בעיקר דלק. ג'תנה תורחא לנוע מערבה לליסוף, לתמוס עמדה ולירוח לשני אגמי
ליסוף א'. אנשי המעוז קיבלו תורחא לצאה ממעוזו ול 5 סנקים. הסנקים היו
ב-1500 - 2000 ממעוזו. ניראו אנשים יוצאים ממעוזו לא בחור אם הם אנשי המעוז או
אוייב. הם נעלמו בשפת פה. הגד' המתייץ בשעתיים ומאחר שאנשי המעוז לא הביעו לסנקים
מחשבת תורחא לזוז לכיון "עומרה". בזמן התנועה ירו "מזרח" על כוחותינו והשמיד
מזק של הגדוד. ער מושך הגדוד עמו באזור "עומרה". לקראת מושך נענו לתגיון לילה
באזור "מזוח". התגיון נערס ממני צירי ציר מורח, למשך כל הלילה. ב-2400
בערך עברו דרך התגיון ממזרח למערב שני סנקי מי-טי 76 מצדדים במזוח.

עם עור ראשון, הגדוד נע מזרח כדי לצאה מקו העצמה של פרומתינו. סביב 10.00
חזרנו למריסה באזור המפנה הפולני ושם ג'תלנו אש עם סנקי אוייב. נעברו למחות
5 סנקי אוייב והשאר נסוגו. יש לציין בשלב זה בגיעות טובות של א-ארטילריה שמוח
ע"י מ"מ ג'.

ב-1400 נע הגדוד לדרום מזרח ופרס דרומית ל"מזוח" כה של מ"מ ב' עם 5 סנקים
נע צונוג' ל"מזוח" אצטמא ופרס עם. מאזור זה ג'תל מ"מ ב' ירד עם סנקי אוייב ממזרח
3000, אך לא השמיד טוט כלי. ב-1700 בערך הגיע כה של המ"מ ברעם והגדוד נע לכיוון
המיתלה, דרך ציר הגדוד וכביש הרחב.

יום ג' 9.10

לאחר תגיון באזור צומת המיתלה, הגדוד נע לעמדת באזרחים קרה-מורה כשעתיים לאחר סכן
מחשבת תורחא לעזוב את השטחים השולמים של קרה-מורה ולנוע מזרח. הגדוד שהה באזור
כשבוע.

יום ד' 10.10

הגדוד שהה בתגיון עומי בצומת המיתלה כביש הרחב. כשעה 0900 בערך נחקלה ידיעה
על כה מצד של סנקים המנסה לפרוץ באיר ואדי מבעוק. נשלחה מל' ג' לבלימת המצרים
מל' הגיעה לואדי כשראש הסור המצרי היה כ-2 ק"מ מצד הרחב, מיד תוזעק מל' ב'
והגדוד בערך לבלימת והסמך האוייב. לאחר גמר הירי ומעילות המ"מ נספרו 60 סנקי
אוייב הגיעים בואדי. הגדוד חזר לצומת המיתלה כביש הרחב. בשלב זה הארמיה מל'
ה-המ"מ שהיתה באום-השיבה.

יום ה' 10.10 - עמדת מורה

צוונה לכיוון גברי המעלה וצאה אותם כידם ו' עם שחר.

ביתק הקשר בין המ"מ ל-מג"ר שהיה עם מל' ג' בתוכה נמנעה ניהנה הוראה מה-מ"מ
למחזיר את הכח וזה לקח קצת זמן ונעשה דרך הידוך של מ"מ ב'.

ככה חזר אחרי שעה בערך לאזור ציר "עומד". מ"מ ב' עמד פאמון ל"ליטוף" עם בנש של
שנקים ומ"מ א' עמד בכניסת המרום ל"ליטוף" א' עם 4 שנקים ירו לצד השני של המל'
יצאו לשלא מחדש בדרום. המלא מחדש נעשה בחוך "מפוזת".

ה-ג' ארך ברומה עד עיקול ציר דיטבון וקיבל מקורה לנוע ל"בקרון" עם המטיכו למלא
מחדש בעיקר דלק. ניהנה הוראה לנוע סערה לליטוף, לתמוס עפדות ולירח לאני אבתי
ליטוף מ". אנשי המעוז קיבלו הוראה לצאת מהמעוז ול שנקים. השנקים היו
כ-1500 - 2000 מהמעוז. ניראו אנשים יוצאים מהמעוז לא ברור אם הם אנשי המעוז או
אוייב. אם נעלמו בשטח מה. הגד' המתיק כשעהיים ומאחר שאנשי המעוז לא הביעו לשנקים
נתקבלה הוראה לזוז לכיון "עומדת". בזמן התנועה ירד "מנשום" על כוונתינו והשמיד
שנק של הגדוד. עד חושך הגדוד עמד באזור "עומדת". לקראת חושך נענו לחניון לילה
באזור "מפוזת". החניון נערכ מנשי צידי ציר מורה, למשך כל הלילה. כ-2400
בערך עברו דרך החניון ממורה למערב שני שנקי מי-טי 76 מצויים במנוסה.

עם עור ראשון, הגדוד נע מורה כדי לצאת מקו המצבה של כוונתינו. סביב 10.00
חזרנו למריסה באזור המתחם המולני וטמס ניהלנו אש עם שנקי אוייב. גאבעו למחוז
5 שנקי אוייב וחשאר נסוגו. יש לציין בשלב זה פגיעות טובות של ה-ארטילריה שמוח
ע"י מ"מ ג.

כ-1400 נע הגדוד לדרום מורה ופרס דרומית ל"מפוזת" כה של מ"מ ב' עם 3 שנקים
נע צוניה ל"מפוזת" אחרת ופרס שם. מאזור זה ניהל מ"מ ב' ירי עם שנקי אוייב שמוח
5000, אך לא השמיד טום כלי. כ-1700 בערך הגיע כה של ה-מ"מ ברעם והגדוד נע לכיוון
המיחלה, דרך ציר הגד'י וכביש הדרומי.

יום ג' 9.10

לאחר חניון באזור צומת המיחלה, הגדוד נע לעמדה באחזקת קרה-מורה כשעהיים לאחר מכן
נתקבלה הוראה לעזוב את השפטים השולטים של קרה-מורה ולנוע מורה. הגדוד שהה באזור
כשבוע.

יום א' 10.10

הגדוד שהה בחניון עורמי בצומת המיחלה כביש הרוחב. בשעה 0900 בערך נתקבלה ידיעה
על כה מצרי של שנקים המנסה לפרוץ בציר ואדי מבעוק. נשלחה מל' ג' לבליטה המצריים
המל' הגיעה לואדי מטרם השור המצרי היה כ-2 ק"מ מציר הרוחב, מיד הדזעקה מל' ב'
והגדוד נערך לבליטה וחשמה האוייב. לאחר גמר הירי ומעילות הח"א נספרו 60 שנקי
אוייב פגועים בואדי. הגדוד חזר לצומת המיחלה כביש הרוחב. בשלב זה חשמה מל'
ה-חרי"ש שאיתה באום"אשיבה.

יום ב' 10.10 - שבת מורה

צמונה לכיוון גשרי התעלה ונצח אותם ביום ד' עם סחר.

יום ו' 19.10

לאחר עליית התעלה על הגדוד בהתקפה הטיבתית על מקצת והשמיד מטרות מסוימות
רחוקים. הגדוד ניסה לעלות על בסיס טילים באזור ודאות 47, ולאחר שנכבדו 4
טנקים במארב טברי, חזר. (אז נפצע ה-מג"ד א"ק)
התנועה הייתה לכיוון "ויטמין" - ודאות ליד פרט 5717.

באזור זה שהינו 3 ימים כשהגדוד עבר לפטגרה אחת, כי נשארו לו 11 טנקים.

יום ג' 23.10

קיבלנו הודאה לנוע בפטגרה הטיבתית ל"עטור" 62 נכנסנו ללילה בעזר "עיקט" - עיקל"
המסכנו בתנועה לאזור "סרג" כשבדרך נתקבלה מקורה לנוע לכיוון דרום לעבר
נמל עדביה. על ציד סרג נענו באורות מלאים חוף מעבר הנידונים של כוחותינו. לאחר
מכן ירד לאגמים. ולאחר מעבר היעד נכנסנו להניין לילה. בבוקר שיחדנו את
אזור נמל עדביה. שהינו באזור הנמל יומיים. אח"כ עברנו לאזור סרג 74 ונכנסנו
לעמדת סרג.

מספר סגור 1973

מ"מ ג' גדי 66 מ"מ 101

נערך ע"י סגן אבטלום קור ו-10"מ אבי מיבובקאום
ביום כ"ז חשוון תשל"ד 22 נובמבר 1973.
(תואר ככר ע"י מה"ד/השורית בהקלטה)

14 אוקטובר. עברנו כל הגדוד בין מאייד לעשימה 45 בחניון יום תחת רשתות.
חלוצה ב' קמה פמון לכביש.

0800 בערך: אמרו שזמנים מדידה. התורמת תיחה לזאת דרוסה לעזבוך 62, פגש בואדי
עם הכביש. נסענו, החלוצה, באזור עשבוך 56 ניתנה הוראה של ה-מג"ד לתפוס עמדות
באזור יחיאל ז"ג 260, עמדות שולטות על יחיאל, כי השכו שהם חודדים בציור "מאמר".
עצרנו ולכניי שגבנו לסגול 147 אמרו לנו לנצות לואדי פקוק כי השכו שהמארים קרובים
הטת. עליתי בחזרה לכביש הרוחב "עזבוך" הסתכר בכידרך שהם פתקבים במחירות
בואדי פקוק.

ק. אג"ם ארג, נכנס לרשת והתחיל לשאול מה העניינים, נסענו קוד כ-10 דקות והגנו
לעזבוך 62. אז מבר ראינו אבק רב באזור דרוסה לג"ג 182 (שליד סגול-146). היצתי
אם החלוצה לטנייט, על דעה עצמי - מה' 3 (3 סנקים) תיחה צדקתה לנסוע לאזור ז"ג 195
ועל שהם הוואדי, מדרום - 5 סנקים האחרים נועדו לתפוס פמון לשיחתה הוואדי - 2
המראה שלי היו על הגבעות ואז כגענו איהם כשהם יצאו מהאזור של סגול 154, שזה
אזור צר. תכה הראשון שלהם היו כ-15 כלים (כ-10 סנקים, 4 בגמ"שים וטמאית שדרת
הותה). זה היה תחוד, זה מה שראיתי ממנו.

בשלב זה (0840 בערך) יתר הגדוד התחיל לנוע ב"עזבוך". מה' 3 התחלבלה ובמקום להגיע
לשדרותיה באיגוף שמאלי, הגיעה דרך הוואדי, כלומר בצד בו היה האוייב. כשהמארים
הראשונים יצאו ס-154 מדרת, מה' 3 עדיין לא תיחה בעמדות, אלא השומה לאוייב.
בעמדות הצפוניות עמדו 2 כלים לפון הוואדי ו-3 כלמי מערב. בדע ש-מה' 3 הגיעה
לעמדות, נתתי פקודה לשתח באש. מהתו בשלב הראשון הכלי שלי שירת לואדי פמון-
מרת וכלי של מה' 1 והסנקים של מה' 3, שהגיעו למקום. אינני יודע אם ער אז
זיתנו המארים. במכת המט הראשונה היו 2 מדרות - 8 סנקים ו-1 של טמאית בדרת
הותה. טאר המארים ברחו צפונה אל מאוריי במערה שפמון ל-154 ותצו בינם לכיני.
יתר הסנקים שלי לא יכו, כי הטת היה מבוחר והם לא ראו את הטת. אז 3 הסנקים
שפדו פמון מהתו באש על הכלים שנחלצו צפונה וגם מה' 3, שראתה לאן נחלצו המארים
יתה עליהם. סנק מצוי שהסניק להגיע עד לב-800 מ' מהכביש, הושמד ע"י מה' 1
בסוה 700 בכינון מצי לאחור.

במקום החילוצה הצפוני המסודר עד כ-6 סנקים ואז הגיעה עלי' ב' והטתה עמדות
על רכס פמון והשפורה לאש.

בהמשך ירו 2 אמלוגות על שוקים מזדמנים. בשעה 10.00 הצטרף תת"א עם סקייחוקים
בודדים. אתה צ גרף האזור ע"י 5 צנחנים מוחלמים, נמצאו כ-60 בליט פגזים ונשורים.

לקראת לילה חזרו למא"ד, לאחר שתפסנו קטרת ב-1500 בסגול 182, אך שם לא היה
כלום. על הקרב בואדי מכעוק מקד ה-מג"ד רט"נ שובל הרגע שהגיע, מיום הצליחה
שלנו תפסנו בסיס הטילים ממערב-למעלה באזור קצוות 47. צלחנו בבוקר זאת"כ
תפסנו. מעולה גדודית.

.. עם פתח מזרחית. שם עשינו מלא מחדש, וכערך ב-2350 יצאנו לסיור אליהם במקוץ
האמריני ביותר באגם הסר הקטן. היה חשש שתאויב צולא את האגם. כצעד את הסיור
יחד עם הפג"ר. לסיור יצאת רק ה-פלוגה שלנו, בעוד של' אחת נשארה במקום ו-פל'
שניה יצאה לאזור המעוזים ונלחמה לטובתן. לאחר שלא גילינו דבר בסיור האלים,
בצעדנו לפתח המולוני בערך ב-2200 ובצעדנו שם סריקה במטרה להגיע למעוז "ליטוף"
(שאתה מה-פל' שלנו הלכה לעזור לו). הגענו לעמדות ולא הייתה עלינו כמעט אש.
ירו רק אש ארס' ודלילה. יש לציין שלכל אורך הלחימה הייתה עלינו ארס' ודלילה. הגענו
לקו מול עמדות מדגב "ליטוף" ב-0400 בערך. העמדות שלנו היו גרוועות יש שם דיוונות
שבניגוד למצב הרגיל שבו השימוע שלהן הוא מערכת, מה השימוע היה מזהמת ואנחנו עמדנו
למעלה עמדנו גם דחמנו. בשלב זה פסו פסויים ה-מג"ד אומר שאנו פסויים לתאורה ארס'
כדי לדמוק עמדות המצר השני, אבל זה לא בוצע כי לקחו מזהמת מהפלוגה שלנו עד
שנותרנו תצי פל' בלבד (מתוך שתיים). כל זה היה בערך עם אור ראשון. תצי שעה
לפני אור ראשון נכנסו שנק שלנו למארב פשיצא לחלץ פצועים. שני פנקים שנלחו לחלבו
פרטו זחלים בעוד שהשנק שנחנק הצליח להתלץ ע"י ירי פגזים לאזור המטרה המסוערת.
המארב היה מארב אי"ר, שפלים ו-נ"שים. עם אור קיבלתי מקודם לקחת 4 פנקים ולנסות
לחלץ את הפנקים המבועים, שבינתיים החלו לירות עליהם דתם השיבו אש. לא ראינו
את פיקוסם כי הם היו בין הדיוונות מדרום לעמדותינו בלילה. ניסיתי לאגוף את המארב
ולתחמק ממנו אבל מתאם ה הכחתי שרודים אחרי שפלים. הם נורו צפונה ואת"כ
מזרחה. לא הכחתי במקור האש. 3 הפנקים הנותרים - היו מאתרי. מתאם ראיתי שיל
עף מולי ניסיתי להתחמק ממנו (דבר שעשיתי כבר כמה פעמים מקודם) אבל לא הצלחתי
ומתחמתי כמה בראש. זיחתי גם את האש על הצריח, התחלתי לאזור השנק לא נגע אבל
הקשר נותק (גם חוץ וגם מניס). איחתי בשעה מתחם לבמרי לגבי המארב, ותוך כדי
פיבוד נתקענו בדיוונות כיוון שהנהג לא שיע את המקודות שבעקתי לו וכיוון שלא היה
קשר לא יכולתי להטביר בברור. קצמתי מהשנק ונותרתי לטנק שמאחורי עם דגל לבוא
לקראתי מפלי להתגלות. הערכתתי שבם עם 2 פנקים לא יוכלו לחלץ את השנק שלי, ולכן
נשטנו את השנק ונכנסנו לשנקים שבאו לקראתנו, אני מוציאה ונלקחתי לתאב ד.
ניחול אש: לא הייתה יתכן שהיה ניהול אש ע"י ה-מ"מ, אבל לא הייתה חלוקת גדרות.
היקונים: אצלי היו היקונים המקוד. תיקון השנק שכן לא היה צריך כי הפגיעות היו
מדייקות.
קשר: היו לי רעשים במקלט העזר וכל הזמן הוכרתי לפנותו. אולי גם לכך שפתי תצאי
מקודות שלא הייתי מעודכן. ה-מ"מ הרגיל בסדר בסדר.
תמונת: יריתי ב-5-6 פגזים וכ-5 מרשימה, גבר הי"ר עדיף לירות לדעתי זרתן צמחין
אני אישית יריתי רק מקלעים על הי"ר כדי לאמרוך בהתפרשת.

החלק 100 בני שולמי ה.ה. סמ"מ גר' 46 מל' א' 3-א

נערך ע"י סגן אבטלום קור

טמל אורם רינגר

ב-31.10.73 בבית החלטה באשקלון.

סימול הטנקים א' מספר 109065

שמה יתר אנשי הצוות:

תותחן - דוב כהן

שקן - קשר - כרמל אריה

נהג - אריה לוי

לכוננות נכנסו ביום ד' לפני המלחמה, והיפסנו את הטנקים עוד ביום כ', ביום א' בוטלו היציאות ובשבת קראו לחבר'ה מבתיים הזרה ל-יחידות. הגדוד שלנו היה בבירתהרה. באמצע שיחה בדוריה עם המב"ד רמ"נ דוד שובל, שהסביר לנו שקיימת אפשרות להיודש האש, בשבתהחא עלינו המצבה המסוימת מצריים. רצנו מיד לטנקים ועלינו עליהם. המדב לפד מדטי זיודו שאינני זוכר למצבה. לי אישית לא היה בכלל נשק אישי וחגור, כי בחימוזון הריצה לטנקים - לא הספקתי לקחת אותו מהחדר.

הקלות טכניות שהובלו עד היציאות: שנגב הגז נחטט אחלי והחוליה הטכנית התגברת על התקלה חוך 5 דקות. נסיון קרבי לא היה לי. קיבלתי מקורה לנוע מערבה דרך הג'ידי בשורה עם רודאים גדולים נחטטנו המסוימים. משריך גיתן רק ל-מ"מים ב-1100 במחירים נטבה.

הטבע הראשון עם המזיב נוצר בערך ב-1100, 11 ק"מ ממדים. זו הייתה התקלות המזכנת ועמדנו מוכנים במצבה בדודי. ה-מל' שלנו הייתה בהתארגנות בעוד יתר המלוגות נכנסו לחניון לילה. נחלקנו בערך ב-50 בי.סי.אר. ו-8 סי.ט. התקלות נמשכה כ-5 שעות, לשיחרנו את כל ה-11 ק"מ עד השיטה. הגד' טעמו שקד, וכל פעם מלוגה אחת הייתה נאחה התקדמה. זה היה קרב קל וחברנו אותו מאימונים. לא היו נמקים או טנקים מבויעים למי מיטב ידיעהי. במהלך התקלות ירינו ב-5 מסיבים ומבעהי במסדה, ולמשרה אחת יריחה עוד 2 מלולים ולא מבעהי. דומני שמיטתו אחר פגע בה לפני. לא הייתה הלוקת מסדה כך שקרה שיריחי על מסרה, ופתאם מיטתו אחר פגע בה. הסודה תיה בערך 1500-2000 מטר.

הקפנו עד 2 ק"מ מזרחה מהמבט המר חקמן ועמדנו שם על גבעה וריכזינו. מל' אחת פשרה בלתי מודון, אחת בלתי דרום דאמל' שלנו פשרה מיל אחד המרמשים. זה יצר חניון

תקציר רטי"ן דן טרדן מני"ד 46 חט"ו 401

נעדר ב-17.11 ע"י סגן אבשלום קור וסמל אורם דינבר

- מג"ד - רטי"ן שובל דוד (נמצא ב- 19.10
- סמ"ד - רטי"ן דן סמך
- קסב"ץ - סג"מ אורי פונדק - נחרג - 19.10 - סג"מ ברוך נייד"ץ.
- קמ"ן - סג"מ ברוך נייד"ץ - עבר להיות קסב"ץ ב-19.10.
- קקחיפוש- סגן יעקב שניידר.
- ק. קשר - אבי שניידרמן
- ק. רפואה - סגן גלובוס מרדכי
- ק. שליחות - סג"מ אבי אבידן.

ס"מ מסקדה - סגן ^{מכ"מ} אבשלום קור | ס"מ פא - סגן ירון מרדיכס | ס"מ ב' סגן עירא זרון
 פה - 8.10 נעדר | נמצא ב-24.10

סגן ששה זילברב

(שחיה ס"מ וגם ח-סמ"מ
נמצא).

ס"מ ב' - סגן ירון דם.

ב-061400 - שיחה גודרית בשקט
 בתחילת המלחמה - 32 סנקים. + סגן מכ"מ. נגמ"שים 8 בה נאמר שיש יריעה על מלחמה
 ב-1800 כהאום ארי-בארי. ב-1950 ירדו פטוסים על ש"ת בירתמדה שחיה קרוב לגדוד.
 * בהתחלה לא חננו מה קורה אחרי תיעוד הראשון צעקנו לרוץ לכלים ולהחמיר בשמח.
 אח"כ קיבלנו הוראה לנוע לתעלה דרך ציר ה' יד. ב-אום השיבה קבלנו הוראה להשאיר
 שם את המלוגת חרמ"ט. בקשר האלוף אמר לפת"מ: "יש פירצה לא ברור מה קורה, לנוע
 לתעלה". באום ח-ג' יד עברנו את בסיס הטילים (84364) בציר מורדת. בעוררת
 65 נתקלנו ב-20 כלים (ב.ט.ד. ו-מי.טי 76) חלקם היו תחת רשתות. השפדנו את חבת,
 ותוא אוחזר דרך החנות תיווך בקשר חכה חזר "עומר". מ"מ ב' עמד פאנון ל"לסוף" א'
 ופדרום לו עם 4 סנקים וירדו לצד השני של התעלה. בשלב זה הם זימדו יציאות של
 טילים מדרום ^{לפיקוד} לכיוון הכוחות. מ"מ ב' שהיה פאנון לליטוף חבר עם המג"ד
 ל-פל' ב' שתזדה (ל-פל' ב' היו 7 סנקים) באזור ציר "עומר".
 התבירה לקחה כשעהיים כי ח-מ"מ פאנון לפארט טילים. הם חכרו בערך ב-070100. מ"מ
 א' שהיה מ"מ חרש ולא חכיר את האזור וזדה שהוא באזור הפולנו, לא ברור היכן
 שלחנו לשם כח עם מ"מ ב' (בערך ב-0230) של שני סנקים, ותוא לא פאז את מ"מ א'.
 (מ"מ ב' חכיר היטב את השמח וברור שהגיע למקום אבל לא פאז מ"מ א'. כנראה ש"מ
 א' לא היה עם). כהבוקר נפסק הקשר עם פל' א' ו-5 הכלים שחיו לה.
 פל' ג' בערך ב-0200 היחה בעטדות פאנון ל"ליטוף" א' באזור ה"פולני" (אזור עברת)
 טנק שלי נמגע ונשאר בשמח. אחד מהאנשים הגיע ברוב ודידות שהפ"ק פשוט. נשלח
 לשם טנק לחלצו. ו-300 מ"מ שיציאתו קרא נתקל במארב הי"ר ונחטמים ונשלחו עוד
 שני סנקים הם פרטו זחל"ם כליזנות, נחטמו, ושני הצוותים נעדרו. הטנק הראשון
 שנשלח הצליח להיחלץ ולצאת. בבוקר נודעה על ח-ג' ששה טילים דה-בד' נחלץ צמונה

עם 12 שנקים 3 שנקים היו עוד ב"בואר", סנק נוסף שהיה הקודע מאזן ל"לשון א'
הגליה לחלץ ב-070800 הצטרפה אלינו מל' ג' ל-גד' 52 אחרי שעמדה מלא מחדש. באור
יום מסמ"מ בני שולמי והחלו לערוף עליהם סילים. הם קיבלו מקודה לחזור. ה-מל' ג' נסעו
בדרוב מלא מחדש ב"מצוה". הסדר היה צריך להיות ב', יאח"כ ג'. ב' הגיעה ו-ג' לא
הגיעה. ה-גד החל לסרוק עד רטבון 75, וקיבל מקודה להמטיך על הציר לבקרן. בערך
ג"בקרן" 60 נשלחו הדרגים ל-מל' ג' וחיא מלאה (בערך 071100). בשלב זה רצינו להוציא
את אנשי "לישון". הגד' פרס כ-1500-2000 מ' ל-לישון, כשהמצרים כבר היו בתוך
המעוז. (האנשים שייכים ל-מס' 16. היו שם 6 אנשים). כמו"מ על הכניסה עם אנשי
המעוז אמרנו לאנשים בקטר שיגידו למצרים שהם נכנסים להתפלל שיכנסו ויסגרו
את הדלתות. אז הורדנו ארט' על המעוז. הורנו לאנשים לצאת ולרוץ אלינו, ואנו
ידינו לשני אנשי המטה של המעוז. זהו 6 אנשים יוצאים ובורחים. לא ברור לי מי הם.
הם נעלמו בשטחם. חיכינו שם עוד שעהיים, והתקפלנו בלי שיגיע אף אחד. מאז לא היה
יותר קשר עם לישון. בערך ב-1500-1600 התקבלה הוראה לזוז ל"מורה" בגלל קו המצבה
של ת"א. כנראה שלא הספקנו, וסטוסי פנטום יר דו עלינו נסעו בסנק אחד של מל' ג' המכו
איתו, כולם נמנעו. הוצאנו את המ"ק, החותמן והסען. אחד מהם היה הרוב. היתר איננו
יודע. את הנהג לא מצאנו. הוא הגיע אלינו רגלים יום אח"כ בהלם. בעתה נפדסנו
בתנורן לילה בדרך משני צידי פוררת מצפון למצוה, ו-מל' ג' של גד' 52 היתה
במדרח 73 מצפון לציר. עשינו שם מלא מחדש, ובערך ב-2400 שמענו רעשים ממדרח של המדרח
כלים זחל"מ. עד שהספקנו לבקש אישור לירות - עברו בתנורן שלנו שני מי. 76 מערבות.
הורינו ל-מל' ג' לירות על הכליים לכרון שלנו, ואנו סגרנו מדמים. הכלים עברו גם
אחט, ובלכסיקון - פוררת המצרים ירו בגם. באור ראשון נענו מדרח ועברנו את בקרן
בגלל קו המצבה. בערך ב-081000 חזרנו למריסה באזור "מורה". אז נתקלנו בשנקים טי-55
השמדנו כ-5 שנקים, היתר נטבו הורדנו אז ארט' מדוייקת בשירות ה-מ"מים על הכוחות
המצריים. ב-081400 הגד' פרס מדרום ל"מצוה". מ"מ ב' היה עם עוד 3 שנקים ממזון
ל"מצוה" ומצפון ל"פוררת" הוא ניהל אש עם שנקים מצריים בשוחים ארוכים ולא פגע.
בערך ב-1700 הגיעה מס' 164 ואנו יצאנו מזרחה על "פוררת". בערב הגענו לאזור מבדיל-
עשיפה. עשינו מלא מחדש. כבוקר יום ג' הגד' עלה על קרת אל-מורה (באזור פוליגון).
חיינו שם כשעהיים, ובערך ב-091100 התקבלה מקודה לעזוב שם ולנוע מזרחה. נענו לאזור
"מפורטאי" לדעהי זה ששת שולט, ולא מוצק היה לעזוב שם. באזור "מפורטאי" היתה ה-מס'
פלח יחד משבוע בגליפה, כשכל 24 שעות יצא גד' להתארגנות בצומח עשיפה - מבדיל.
ל"ת היינו יורדים לעמדות ונמצאים בתנוגים משני צידי "עשיפה" ליד צומח "בקרן".

יו שופרים עלינו.

'צע התקפה-נגד לדברי המ"מ, אהנו לא זוכרים יום כזה. יאח"כ

ב-14.10 חיינו בחניון סנהלתי ששטח לעסימת 45. החצפיות גילו שכה רציני
פנסה לחזור דרך ציר ואדי מבקע לכיוון המחלה (ליד נוה 70) (ב-140900). שלחנו
לסם את פל' ג'. היא הגיעה לואדי כ הסור המצרי היה באזור של 3 ק"מ מערבית
לעוזבון 20. היה שם כח ל כ-60 טנקים. מיד הוזקע טאר הגד' (פל' ב' א' לא
היתה כי עברנו לימי פטגרות) להערך לבליתם באזור טבול 154. בסוף הלחימה שארית
הכח המצרי נטוב. וחיו שם 60 טנקים פגועים, חלקם על ידינו וחלקם ע"י ח"א שהוזקע.
במהלך הקרה המרש' שלנו עם מט"צ (מטוס הצמית) סודחו את הטנקים שלנו.
הערה: ברוב המקרים המלא מחדש היה תוך כדי הקרבות.

עד ה-14.10 פל' התרמ"ט שהיתה באום-השיבה הארמיה אלינו, איני זוכר יום וגם הם לא.

ביום ה, ה-18.10, ה-גד' קיבל מקודה לגוע לבשרים. ה-גד' צלח ביום 19.6 בבוקר, היה
שם גשר, ודוברות. על הגשר היו המצבות והמגזרות. הצליחה היתה בערך ב-190500. היתה
עלינו גם התקפת קטיושות. מכון חס' 600. באזור של 3 ק"מ ממזרח לגשר היה מסורת
בקטיושות ו-ארטב עד הגשר. אחרי הצליחה הלכנו להתקפה הסיבתית על מקורה בטיירותים
של 2500 - 3000 מ'. אח"כ ניסינו לעלות על כסיס השילים ב-6115 (כל החש'). נטענו
שני צידי "סקרנות" ונתקלנו במארב טנקים (1400) לראשונה. מיד נפגעו 4 טנקים,
ביניהם ה-מג"ד. המג"ד נכוח ונפגע כרגליים. בערב עשינו סלא מחדש באזור "מקברה"
ואני תוצאת י חזרה את חדרגים לאזור לכסיקון 263, וחזרתי ל-גד' שהיה בתנועה לאורך
ציר "וראוח". ב-5717. חיינו עם שלושה ימים. השמדנו 6 כלים בפרח 5615. ב-23.10
קיבלנו מקודה ב-1100 לגוע בתנועה הסיבתית ל"עשור 62" השטכנו לכיוון "קקש"
נענו על "קקש", והיינו צריכים להגיע ל"חרג" 84 - 85. ב"קקש"-עקל" נכנסנו
ללילה. גד' 195 הוביל, ואיבד את ציר "קקש" ונענו באזימות דרומה כדי ליפול
על חרב תוך מעבר במערכים מצריים. היו ליד הטנקים חיילים דרכב מצריים. לא ירינו
התחכנו ל"סרג", לא ברור היכן. (הערה גד' 52 לא היה איתנו כל הזמן, הוא נשאר
במיתלה). בלילה נע כח שלנו ממערב לנו. לא ידענו את מיקומו המדויק וגם הם
לא הם ירדו לבביש, 300 מ' מאיתנו. על הכביש נע רכב מצרי. קיבלנו מקודה להתקיף
את נמל ערבית. לגוע עם אורות עד ערבית, נעה משם משאית מצרית על הכביש המה"ש
הורה לא לירות עליהם. ברבע שהיא עברה אותנו - מישהו ירה ואז החבר שהיה שם
הכה שנפע לידינו. (זה היה כח גדודי בשם "רחום" או משהו כזה) נענו באורות ועברנו
את התיונים האחרונים שלנו כ"מרמק" - 68 86. התקדמנו תוך ירי לאבמים בשדרה עד
"פולחן" 75. הגענו לשם ב-0300. בתנועה חזו נמצעו מ"מ ב' וסמ"מ ב' מירי נק"ל
שירו עלינו בצדדים. בבוקר ב-0530 גילינו שב-1000 מ' מערכת מאיתנו יש חניון
דרבים מצרי. חילקנו אותם, וקיבלתי מקודה להכנס לנמל ערבית ולשהר אותו. לשנינו
היתה שם פל' נגמ"שים שניסתה לשהר, אבל חזרה טענה שהם יורים עליה. התחלנו לשהר
רגלית כ-2-3 צוותים ו-מח' המרש"ש את הנוצקרים. ה-גד' הוציא משם לפעלה

להתקנות השלטון של

מ-1990 חייל, ושבינו אותם.

לא עבדו בשיטת של דרגים מסיבתיים. כל סמג"ד משך ישירות את הדרגים הגדודים שעבדו בשיטת הישנה. כשאני הבעתי - עם הדרגים התעסק מ"מ מפקדה באחרות סמג"ד 195. בפעולה בעדביה לא היה אף חובש ואף רופא בכל ה-חם', כל הדרגים הגיעו אלינו רק למחרת.

415 562/41

חתימת טגן עירא אפרון

מ"פ כ' גרוד 46 חס' 401

22/11/73 נערך ע"י טגן אכטלום קור וטג"מ אבי פיגנבאום

בטבח 6/10 שיחה מב"ד בבירחמדה נקבעה ל-1400 בשעה 1410 הניחו מטוסי אוי"ב. המג"ד אמר שאלה פיצוצים על קוליים. פתאום נזכה שזו החקפה צעק "החקפה מטוסיים" וכולם רצו לסנקים. ואז פיזרנו את הסנקים לתניונים מלוגתיים שנקבעו יום קודם לכן בשטח אחרי 10 דקות הגיע פקודה לנוע למערב, לג'ידי. סדר הנועה על א' ב' ג'. בג'ידי הודיע ה-מג"ד "לא ידוע על מצב אוי"ב. אם יש על מה לירות - לירות"

הגענו לפוררת 57. אז ה-מג"ד חכניס את א' מדרום לכביש. ראיתי מצפון לכביש עמדה חמונה (16.30 בערך). הסנקים שלי הגיעו קצת מאוחר. נעבור דקות ספורות נ חנה פקודה להמטך תנועה. א' עלה על חכביש ג' הגיע מכיוון פוררת. נכנסתי אחרון והתחילנו לנוע, א' ב'כ' בפוררת 63. מסגול 391 (2 ק"מ דרום לו) ו-392 א נחלקנו היו כאן נגמ"שים בהסוראות (1645) אודל חכה - כ-10 נגמ"שיט. היה ניהול אט על 2 המלגות (א' ו-ג') מן חכבש, ירדו מהכביש ימינה - אותי הוריד דרומה מהכביש לסגול 389. הם השמידו הכל ואז ה-מג"ד חורה לי לנוע מערבה מדרום לכביש, נדמה לי שאני הראשון בגודר מה רצה אינני יודע, אנחנו נענו לאש עם קשיי עבירות נחלקנו חצי קילומטר מפוררת צליך להיות מ-חול"ר ונגמ"שים מטווח 200 מ' שחיו מצפון לי. דפקנו אותם וייצבתי קו עמדות מדרום לכביש לכיוון צפון (1730). כבר היה חושך. ~~אם המטווחים~~ אז נקד עלי לחנות מדרום לצפון ו-2 המלוגות יסדקו מצפון לכביש. זה בוצע והם השמידו די הרבה כלים.

מכאן נקד לטרוק באורות מלאים - 2 מלוגות מצפון לציר ואני מדרום. הייתי צריך לנסע צמוד לכביש אך פתאם התרחקתי. אז פלוגה ג' של גד' 52 התחילה לצעק מ"מצוה" "עולים עלינו, עולים עלינו, יש לנו מצועים" זה היה טגן פנדל, סמ"מ "מצוה" ביקשתי ממנו שירים זיקוק. פתאום ראיתי שאני עובר את כביש ה-חח"מ (ב"קרן"). דיווחתי ל-מג"ד. עברתי כ-ק"מ וחצי מדרום ל"מצוה" בעוד שתשכתי ליטול על פיצוזה. את זיקוקיו לא ראיתי חכנתי שאני מדרום (מצוה כולטת על קו חרכם) שברתי צפון מערבה (בשעה במקום צמונה) והגעתי ל-"מולני" (עופרה) (2000). כשחייתי בטולני המלוגות היו בערך בטורדת 68. והן זיהו את הזיקוקין מ"מצוה" אז חבר איתנו אחד ה-מ"מים של פל' ג' והשמיד שם 12 כלי אוי"ב (חוא ועוד מט"ק מטווח 2-3 מ'). המצרים כלל לא הגיבו.

ב"פולני" ה-סג"ד שאלגי כמה פעמים את אני ב"פולני". הוא לא האמין. גם אני והתקשיתי להאמין אבל זיהיתי את המקום. באזור סגול 383 נראה כח אריב. מ"פ ג' של גד' 52 דירוח על כח זויב מצמון לו ביקט שזרח. הוא היה בערך מצמון לאדום 299. המלוגה שלנו חברנו אליו, (7 טנקים) דמקנו - של' ג' 2 ונאחזו 7-8 כלי אריב ג' - זך פכר היה עם מעט תחמושת. הגדוד על צופת "מצוה" וביקשתי מה-סג"ד שנדעו, את הכלים הללו בעוד הוא סורק מערבם עם 2 המלוגות.

הם הגיעו ליציר לקסיקון לאחר סרקו מספרה למערב באורות מלאים וידו גם על כוחותינו, אם כי סיטנתי להם גבול בזרם. חברנו וסרקנו גדודים כמעט עד קו המים, עד קו שדה המוקשים. הדעווי לו שיש שם מוקשים, שתוך ידיעתיה (2100).

בשלב זה שלחתי 3 טנקים במיקוד ה-סמ"מ למעוז "ליטוף" שיחברו עם 2 טנקים של של' ג' - 52 ויוציאו משם את המצוקים. חורנו לצופת פורח - לקסיקון, חוץ ממני נשארו לי 2 טנקים כי אחד נתקע.

52/ג' תפסו את טר"ג 54 ב"פולני". מלוגה א' 46 סדרום לפורח 74. ג-2150

קמ"ן החטיבה ו-קמ"ן הגדוד שוחחו כ-20 דקות ברשת. אי אפשר היה לדבר עם ה-סג"ר יכלו להשתמש ברזרבה מבצעית חטיבתית. ה-סמ"מ שלי יצא מ"ליטוף" וסייעו לנו בתאורה. ה-סמ"ק שאיחו (הארט"מ) איבד עין יצאו 5 טנקים: 2 הטנקים של 52/ג' ו-3 שלי. הסמ"מ שלי טוען שנשארו 4 אנשים במעוז, כי היחה פקודה מה-סג"ד ל-סמ"מ להטאיר במעוז שם את הבריאים. אז קיבלתי ח"מ את של' א' של 46 כדי לחיכום "ליטוף" (ה-מ"מ שלהם לא הכיר את השטח). זאת לאחר שהיו בעיות קשר שמנעו ממני חבירת עם חלק מעל' א' ומפמל' שלי. הטארתי את 2 הטנקים, שנשארו קודם איתי, תשאיתי אותם עם 46/ג'. בלשב זה 52/ג' נטע לפולק ולחמט ב"מצוה". נכנסנו למעוז באורות גדולים תגשתי את ה-סמ"מ וה-רס"מ בדרך. נכנסנו דרך הכביש ל"ליטוף" א"ב באורות מלאים. מול הכניסה לליטוף א' מ"מ א' הטאיר 2 טנקים לחימוני. המטכנו לחיכום, יש חצר בין ליטוף א' לליטוף ב'. לחצר, שיש בה רמפה, נכנסו 3 טנקים של 46/א' ועלו לרמפה. שם היה הכל שקט. המטכנו יתר הטנקים ל"ליטוף קב". בעקול שבכניסת ל"ליטוף" ב', ולמטה היה מארב טילים ובזוקות. ירה איש מטווחי 15 מ' ולא נגע. נגע רק ב-סמ"מ שלי שהפתנה לאחור. נסיתי 3 פעמים להתלבש על העיקול וזה לא הלך. החלפתי לחוציא הטנקים לאזור צופת לקסיקון מתארבן ונכנס מצוה למערב (ולא מצמון לדרום). לא הצלחנו להכנס לליטוף ב' בגלל, הטארב. עמדנו רק בעמדות הצפוניות והדרומיות של ליטוף א'. בשלב היציאה החוצה והחחאגרות לכניסה מחדש נתקלע טנק של של' א' ונפגע טנק מעלוגתי מהתנגשות. חלך לו החותח.

עמדתי כרמדות הצפוניות עם 2 טנקים. מ"מ א' בדרומיות עם עוד 2 או 3 טנקים

2-1 טנקים בכניסה בחיפוי לכניסתנו לעמדות. בשלב זה היה יתר הגדוד בסריקה של ציר לכסיקון לכיוון בוצר וכיוון שהיו ידיעות על התקפת נגד של נבצ"שים וטנקים באזור חבקוק בוצר. בערך ב' 2200-2300 במקביל לכניסה השנית שלנו לליטרף. הקשר עם המג"ד נשקט נחתק, המה"ט הרח לי לחזור את המג"ד בחזרה לקשר ולסרוק את המים בחצפיה עד אזור סינק מדרום לליטרף דבר שהיה בלתי ניהן לביצוע. יצאתי חוצה ע"ם לנסות להכנס לסינק במקביל חזר המג"ד וביקש נקף זיהוי. באותו זמן נכנסתי עם עוד 2 טנקים למארב טילים וחמג"ד הגיע לאזור ריטבון 75. אני הייתי עם עוד 2 טנקים באזור עמר - ריטבון בתוך מארב טילים שנמשך כשעה וחצי. יתרה מפלוגה כ-5 טנקים שהיחה מדרום לליטרף א' ניהלה אש עם כוח אויב מדרום, ומכאן ואילך קשת לי לדעה מה קרה עם פל' א' ח"מפ נטבע (נחרב) ונמגעו טנקים. אנו עמדנו (כל הגדוד) בעמדות מצפון לריטבון 75. עד 0430 במארב הטילים נטבע הטנק שלי ויצא סכלל שמוש (וחולץ).

ב-0400 נכנסתי לליטרף עם עוד 2 טנקים. דרך זו ניסה פעמדות הצרוניות. נראה לי שבכניסה הראשית החמקס מארב טילים חדש שירה עלינו כל הזמן. שני טנקים שלי התבררו בטדה המוקשים ונאלצתי לכוונם החוצה ולאחז מהעמדות הצרוניות. אז כבר האיר השחר (יום ע') וכל הגדוד נכנס למארב טילים באזור ריטבון 75, ויבא ממנו ללא נמגעים. (אני עוד שמקחי בחילוף שני הטנקים שלי ולכן לא הייתי .ם.

לפתע נודע על טנק של פל' א' שנשאר על הרמפה מדרום לליטרף והיה צריך לחלצו (הטנק לא הגיע). הטנק נחלץ לבדו (ניקז משקעים במסבנן מטני) ויצא חוצה. אז כבו הגיע 52/ג' (בועז) וחמט עמדות מדרום ל"פולני". פל' ג' שלנו חפסה עמדות גם באזור זה ואני עתי לבצע מלא מודש ב"מצוה" אינני זוכר בדיוק מה קרה כיום ע' בכוקר.

לקראת האחרים זכור לי שנעמולאזור השטחים השולטים שעל ציר בקרן למטרת לו. מסנו עמדות ושימרנו לכיון ליטרף אז היום ניסיון חנפל לחלץ את אפשי ליטרף א' באופן לילה נכנסנו להניון בפרישה באזור טוררת 71 מצפון לכביש עמדה פל' ג' ואני מדרום. ג' 52 עמד בשטחים השולטים טעל הפולני הקטן. כאן עברו שני נבמשי אויב בין כוחותינו ג' 52 ירה עליהם ולא פגע ולכסוף טגעו בהם המצריט.

ביום ב' 8/11 שימרנו לאזור באזור ציר צרוניקה - בקרן באזור "מצוה" כי זה היה יקו המצוה. בסיום התמצוה שימרנו לאזור השטחים השולטים על הטולגי הקטן עם ג' 52 ואני נחלנו עם עוד כ-15 טנקים שניצבו באזור ציר עמר מתג 75, 76. פל' ג' 40 געה דרך השטחים השולטים מצפון של ג'בל סתחם עפרה ודמקה את הטנקים מצפון לדרוסץ נראה לי שדוב הטנקים שלהם נמגעו מכיון ש-5 טנקים נראו כורחים לכיוון ליטרף.

אח"כ נסעתי לפלא מחדש (14.30) במצוח. מצוח היתה מ-נורת חיטב וברגע ששמעו
כי הגעתי למצוח ירד עלינו משה נוראי (אני בטוח שמעו אותי בקשר).
פל' ג' 52 ו-ג' 46 התפרטו באזור סגול 316 וצפונה לכיוון מארב. נשלחתי ע"י
המג"ד לאזור ציר פוררת בשטחים שולטים על הפולגני לכלום החקפה בטביכות 1530.
בלמחי אוחס (כוח של 10 טנקים ו-5 נגמ"שים) אני הייתי עם 5 טנקים (כולל אבנ).
ב-17.30 התפתחה החקפה נגד נוספת שכיוון סגול 317 אלינו (דרום עפרה) קבלתי הוראה
מהמג"ד לתפרס את השטחים השולטים של מיוה ולכוון תבכורת הטביעה בפיקוד מת"ט על
ציר פוררת. התבכורת התבצעה ב-17.45. (זו היתה הט' 164) ה-מג"ד קלי קרא לי לחבור
איוו בפקרן 64 כדי לנוע דרומה, על בקרן, לכיוון ציר עטיפה.

כיוון שבפקרן 64 היה כבר ריכוז כח אויב עם מארב טילים רציני, נע הגדוד (טרם
חברתי איתו) צפונה ומזרחה על פוררת על מבדיל. קיבלתי משימה לתוציא את כל 9
הטנקים הטובעים מ"מצוח" עם 5 הטנקים שלי. חילצתי ב-1800 - 2100, שהגעתי
למבדיל פוררת. 5 גרתי ו-4 נסעו בכוחות עצמם. חניון לילה הגדודי - על מבדיל
46 ופאז נלחטנו בבליטה על ציר המיתלה "נרצה" וקרת-פורת.
יום א' 14 אוקטובר היה מארב בואדי מבעוק (עכברוש).

לאחר ש-טלוגה-ג' 46/ תפסה עמדות, הגעתי. ה-קש"א כיוון אותי לעמדות כיון לעכברוש
ליחיאל. כשהגעתי כבר היו 5 טנקים דמוקים, אם לא יותר. מה שנשאר לי זה לדפוק
את הטירות בשטח. דפקנו ב-12.

יום ארזי טמח חורח עברנו את החעלה ב-0500 כל החטיבה. לא היתה הפרעה. עברנו
על גשר דוברות בטורח. היינו צריכים לקחת את "מקצרה" אך רק ניהלנו אש. את ההסתער
עשתה חטיבת אחרת. אנחנו רק היינו כתימרי. ב-0900 באנו למקצרה מצפון המסקנו
עמדות תימרי בשטח הפתוח.

לקראת אח"צ קיבלנו משימה לקחת את מרח ב' של ראמה בטקנור 47 נתקלנו במארב מצרי
שהיה ק"מ מערבה לנו. נפגעו 3 טנקים ונשק ה-מג"ד. וניהלנו אש למרח ב'. לא
הצלחנו להשמיד לא את הטנקים שתחתיו ולא את האנסנה של הפרת. שאר הגדוד פנו אחרת,
אינני יודע מדוע, ורדו על מרח 6115 והשמידוהו קיבלנו עק' לנתק סגעץ גם אני
וגם הסמ"מ ארגנו את הטלוגה.
חניון לילה באזור 6117. למחרת - בלימה באזור עובדה - ודאח במסגרת גדודית.

"אנן נשארנו בשלב זה 10 טנקים לגדוד, בטיקוד מ"מ ב'. יום אחד כלסנו בודאות"
רי יומיים של נשל את הפיקוד ה-מג"ד.

ייבתיח ב-1630 יצאנו צאצא דרומה דרך רישמין - למפח - סרית

- עטור - עקל דרן סתתם סרזב לענר עדכיות. התנועה מ-עקל - עיקש חיתת תנועת
 לילה ללא אורות בתוך הסתתם הסצרי האריות "סרוב" כסכותותינו משני הצדדים
 של הסתתם. נענו עם אורות מלאים על הכיט. באזור עדכיות - התנועות זעירה.
 בעצמתי והמלחמה נגמרה.

התנועה
 142
 עת
 ית עזי
 תעיס
 יא א
 יא

תחקיר סגן עירא אפרון

מ"מ ב' גרוד 46 תש"פ 401

22/11/73 בערך ע"י סגן אבשלום קור וסג"מ אבי פינגבאום

בשבת 6/10 שיחת סג"ד בכירתמרה נקבעה ל-1400 בשעה 1410 תגיתו פשוטי אויב. הסג"ד אפר שאלה מיצוצים על קוליים. פתאום נוכח שזו החקפה צעק "התקפת פשוטים" וכולם רצו לסנקים. ואז פיזרנו את הסנקים לתניונים פלוגתיים שנקבעו יום קודם לכן בשבת אחרי 10 דקות הגיע פקודה לנוע למערב, לג' ירדי. סדר תנועה פלז א' ב' ג'.

בג' ירדי הודיע ה-סג"ד "לא ידוע על מצב אויב. אם יש על מה לירות - לירות"

הגענו לפוררת 57. אז ה-סג"ד הכניס את א' מדרום לכביש. ראיתי מצפון לכביש עמדות תמונה (16.30 בערך). הסנקים שלי הגיעו קצת מאוחר. כעבור דקות ספורות נ תגה פקודה להמשיך תנועה. א' עלה על הכביש ג' הגיע מכיוון פוררת. נכנסתי אחרון והתחילו לנוע, א' ג' ב' בעוררת 63. מסגול 391 (2 ק"מ דרום לו) דם-392 א נחקלנו היו כאן נגמ"שים בהסוואות (1645) אודל הכח - כ-10 נגמ"שים. היה ניתוח אש של 2 תפלגות (א' ו-ג') מן הכבש, ירדו מהכביש ימינה - אותי הוריד דרומה מהכביש לסגול 389. הם השמידו הכל ואז ה-סג"ד הורה לי לנוע מערבה מדרום לכביש, נדמה לי שאני הראשון בגודד מה רצה איני יודע, אנהנו נענו לאש עם קשיי עבירות נחקלנו תצי קילומטר מפוררת אליך להיות מ-תול"ר ונגמ"שים טטווח 200 מ' שהיו מצפון לי. דפקנו אותם וייצבתי קו עמדות מדרום לכביש לכיוון צפון (1730). כבר היה חושך. ~~ה-סג"ד~~ אז פקד עלי להפנות מדרום לצפון ו-2 הפלוגות יסרו מצפון לכביש. זה בוצע והם השמידו די הרבה כלים.

מכאן פקד לסרוק באורות מלאים - 2 פלוגות מצפון לציר ואני מדרום. הייתי צריך לנסע צמוד לכביש אך פתאם התרחקתי. אז פלוגה ג' של גד' 22 התחילה לצעק מ"מצוה" "עולים עלינו, עולים עלינו: יש לנו פצועים" זה היה סגן מנדל, סמ"ל "מצוה" ביקשתי ממנו שירים זיקוק. פתאום ראיתי שאני עובר את כביש ה-תת"מ (ב"קרן"). דיווחתי ל-סג"ד. עברתי כ-ק"מ וחצי מדרום ל"מצוה" בעוד שאשכתי ליפול על מיצוה. את זיקוקיו לא ראיתי הכנתי שאני מדרום (מצוה כולסת על קו הרכס) שברתי צפון מערבה (בפערה במקום צפונה) והגעתי ל-"מולני" (עופרה) (2000). כשהייתי בפולני הפלוגות היו בערך בסודרת 68. רחן זיתו את הזיקוקין מ"מצוה" אז חבר איתו אחד ה-מ"מים של פל' ג' והשמיד שם 12 כלי אויב (תוא ועוד מט"ק מטווח 2-3 מ'). המצרים כלל לא תגיבו.

כ"פולני" ה-סג"ד שאלני כמה פעמים אם אני ב"פולני". הוא לא האמין. גם אני התקשיתי להאמין אבל זיהיתי את המקום. באזור גבול 383 נראה כה אויב. מ"פ ג' טל גד' 52 דיווח על כה זריב מצפון לו ביקש שזרה. הוא היה בערך מצפון לאדום 299. הפלוגה שלנו חכרנו אליו, (7 טנקים) ודפקנו - מל' ג' 52 ואנחנו 7-8 כפי אויב א' - 54 פשוט היה עם מעט תחמושת. הגדוד על צופה "מצוח" וביקשתי מה-סג"ד שנדפוק את הכלים הללו בעוד הוא סורק מערב עם 2 הפלוגות.

חס הגיעו לציר לקסיקון לאחר שטרקו מספרה למערב באורחה מלאים דירוי גם על כוחותינו, אם כי סימנתי להם גבול גזרה. חכרנו וטרקנו גדודית כמעט עד קו המים, עד קו שדה הפרוקשים. הודעהי לו שיש עם מוקשים, מחוך ידיעהי (2100).

בשלב זה שלחתי 3 טנקים בפיקוד ה-סמ"פ למעוז "ליסוף" שיחברו עם 2 טנקים של מל' ג' - 52 וירוצאו משם את המצוקים. חכרנו לצופה גזרה - לקסיקון, חוץ מפני שנארו לי 2 טנקים כי אחז נחקע.

52/ג' חפכו את טר"ג 54 ב"פולני". פלוגה א' 46/46 מדרום לפורחה 74. ב-2130

קמ"ן המשיכה ו-קמ"ן הגדוד שוחחו כ-20 דקות ברשת. אי אפשר היה לדבר עם ה-סג"ד יכלו להשתמש בזרובה מבוצעה חטיבתית. ה-סמ"פ שלי יצא מ"ליסוף" וסייעו לנו בתאורה. ה-סמ"ק שאיתו (המ"מ) איבד עין יצאו 5 טנקים; 2 הטנקים של 52/ג' ו-3 שלי. הסמ"פ שלי טוען שנארו 4 אנשים במעוז, כי היתה מקורה מה-סג"ד ל-סמ"פ להשאיר במעוז שם את הבריאים. אז קיבלתי מ"פ את מל' א' של 46 כדי להיכנס ל"ליסוף" (ה-סמ"פ שלהם לא הכיר את השטח). זאת לאחר שהיו בעיות קשר טפנו מפני הכירה עם חלק מל' א' ומהמל' שלי. השארתי את 2 הטנקים, שנארו קודם איתי, השארתי אותם עם 46/ג'. בלשג זה 52/ג' נטע להדליק ולהפש ב"מצוח". נכנסנו למעוז באורחה גדולים קבשתי את ה-סמ"מ וה-רס"מ בדרך. נכנסנו דרך הכביש ל"ליסוף" באורות מלאים. מול הכניסה לליסוף א' מ"מ א' השאיר 2 טנקים להימורי. השכנו להיכנס, יש חצר בין ליסוף א' לליסוף ב'. לחצר, שיש בה רמפה, נכנסו 3 טנקים של 46/א' ועלו לרמפה. שם היה הכל שקט. המשכנו יחד הטנקים ל"ליסוף" ב'. בעקול שבכניסה ל"ליסוף" ב', השכנו היה מארב טילים ובזוקות. ירה איש מפורתי 15 מ' ולא פגע. פגע רק ב-סמ"מ שלי שהתחננה לאחורי. נסיתי 3 מעשים להתלבש על העיקול וזה לא הלך. התלשתי להוציא הטנקים לאזור צופה לקסיקון מתארגן ונכנס ממזרח למערב (ולא מצפון לדרום). לא הצלחנו להכנס לליסוף ב' בגלל, המארב. פמדנו רק בעמדות הצפוניות והדרומיות של ליסוף א'. בשלב היציאה החוצה והתאגדות לכניסה מאוש נתקלע טנק של מל' א' ונפגע טנק טלוגתי שהתנגשוה. הלך לו התותח.

עמדתי ברמפות הצפוניות עם 2 טנקים. מ"מ א' בדרומיות עם עוד 2 או 3 טנקים

2-1 שנקיים בבניסה כתיפוי לכניסתנו לעמדות. בשלב זה היה יתר הגדוד בסריקה של ציב לכשיקון לכידון כוצר וכיון שהיו ידיעות על החקפת נגד של נבמ"שים ושנקיים באזור הבקוק כוצר. בערך ב) 2200-2300 כמקביל לכניסה השניה שלנו לליטוף. הקשר עם המג"ד נוסף ביתק, המה"ט הורה לי להתזיר את המג"ד בחזרה לקשר ולסרוק את המים במצמית עד אזור פינק מדרום לליטוף דבר שהיה בלתי ניתן לכיצוע. יצאתי החוצה עם לנסוח להכנס לפינק כמקביל חזר המג"ד ובקש נקף זיהוי. באותו זמן נכנסתי עם עוד 2 שנקיים למארב טילים והמג"ד הגיע לאזור ריטבון 25. אני הייתי עם עוד 2 שנקיים באזור עמר - ריטבון בתוך מארב טילים שנמשך כשעה וחצי. יתרו הטלוגה ב-5 שנקיים שהיתה מדרום לליטוף א' גיחלת אש עם כוח אויב מדרום, וכאן ואילך קשה לי לדעת מה קרה עם פל' א' ה"פ נסגע (נחרג) ונפגעו שנקיים. אנו עמדנו (כל הגדוד) בעמדות מצפון לריטבון 75. עד 0430 במארב הטילים נסגע השנק שלי ויצא סכלל שמוש (וחולץ).

ב-0400 נכנסתי לליטוף עם עוד 2 שנקיים. דרך ה ניסה מעמדות הצפוניות. נראה לי שבניסה הראשית התמקם מארב טילים חדש שירת עלינו כל הזמן. שני שנקיים שלי החברברו בשדה הפרקשים ונאלצתי לכוונם החוצה ולחפש מהעמדות הצפוניות. אז כבר האיר השחר (יום ע') וכל הגדוד נכנס למארב טילים באזור ריטבון 75, ויצא ממנו ללא נפגעים. (אני עוד סמקתי בחילוף שני השנקים שלי ולכן לא הייתי שם.

לפתע נודע על טנק של פל' א' שנשאר על הרמפה מדרום לליטוף והיה צריך לחלצו (השנק לא הגיע). השנק נחלץ לבדו (ניקז משקעים בססנן משני) ויצא החוצה. אז כבר הגיע 52/ג' (בועז) ותפס עמדות מדרום ל"פולני". פל' ג' שלנו תפסה עמדות גם באזור זה ואני עתי לבצע מלא מחדש ב"מצוה" אינני זוכר בדיוק מה קרה ביום ע' בבוקר.

לקראת הצהריים זכור לי שנעמולאזור השטחים השולטים מעל ציר בקרן לממזרת לו. תפסנו עמדות ושיפרנו לכיון ליטוף אז היה ניסיון הנפל לחלץ את אפשי ליטוף א' באמון לילה נכנסנו לתניון במרישה באזור פוררת 71 מצפון לכביש עמדה פל' ג' ואני מדרום. ג' 52 עמד בשטחים השולטים מעל הפולני הקטן. כאן עברו שני נבמשי אויב בין כוחותינו ג' 52 ירה עליהם ולא פגע ולכסוף פגעו בהם המצרים.

ביום ב' 8/11 שיפרנו לאחור באזור ציר כרוניקה - בקרן באזור "מצוה" כי זה היה קו המצוה. בסיום התמצוה שיפרנו לאזור השטחים השולטים על הפולני הקטן שם ג' 52 ואני נחלצו עם עם כ-15 שנקיים שניצבו באזור ציר עמר מתג 75, 76. פל' ג' 46 נעה דרך השטחים השולטים מצפון של ג' בל מתחם עמדה ודפקה את השנקים מצפון לדרומן נראה לי שרוב השנקים שלהם נפגעו טכיון ש-5 שנקיים נראו כורחים לכידון ליטוף.

אח"כ נסעתי לפלא מחדש (14.30) במצות. מצוה היחה מלוותה הישב וברגע שמעו כי הגעתי למצוה ירד עלינו משה נוראי (אני בסוף שמעו אותי בקשר).

פל' ג' 52 ו-ג' 46 התפרטו באזור סגול 316 וצפונה לכיוון מארב. נשלחתי ע"י המג"ד לאזור ציר פוררת בשטחים שולטים על הטולני לבלום החקפה בסביבות 1530. בלמחי אותם (כות של 10 טנקים ו-5 נגמ"שים) אני הייתי עם 5 טנקים (כולל אנני). ב-17.30 התפתחה החקפה נגד נוספה מכיוון סגול 317 אלינו (דרום עפרה) קבלתי הוראה מהמג"ד לתפוס את השטחים השולטים של מצוה ולכוון תגבורת המגיעה בפיקוד מח"ט על ציר פוררת. החבירה החבצעה ב-1745. (זו היחה חש' 164) ה-מג"ד שלי קרא לי לחבור איתו בבקרן 64 כדי לנוע דרומה, על בקרן, לכיוון ציר עסיפה.

כיוון שבקרן 64 היה כבר ריכוז כח אויב עם מארב טילים רציני, נע הגדוד (שרם חברתי איתו) צפונה ומזרחה על פוררת על מבדיל. קיבלתי משימה לתוציא את כל 9 הטנקים המגיעים מ"מצות" עם 5 הטנקים שלי. תילצתי ב-1800 - 2100, שהגעתי למבדיל פוררת. 5 גרתי ו-4 נסעו בכוחות עצמם. חניון לילה הגדודי - על מבדיל 46 ופאז נלחמנו בבלימה על ציר הפיתלה "נוצה" וקרית-פורת.

יום א' 14 אוקטובר היה מארב בואדי מכעוק (עכברוש).

לאחר ש-פלוגה-ג' 46 תפסה עמדות, הגעתי. ה-קמ"א כיוון אותי לעמדות בין לעכברוש ליהיאל. כשהגעתי כבר היו 5 טנקים דפוקים, אם לא יותר. מה שנשאר לי זה לדפוק את המטרות בשטח. דפקנו כ-12.

יום אחרי שפחת תורה עברנו את התקלה ב-0500 כל החשיכה. לא היחה הפרעה. עברנו על גשר דוכרות בשדרה. היינו צריכים לקחת את "מקצרה" אך רק ניהלנו אש. את החסמקרות עשתה משיבה אחת. אנחנו רק היינו בחימוי. ב-0900 באנו למקצרה מצפון המסקנו עמדות חימוי בשטח תחתון.

לקראת אח"כ קיבלנו משימה לקחת את פרח ב' של ראמה בסקנות 47 נתקלנו במארב מצרי שהיה ק"ט מערבה לנו. נסגעו 3 טנקים ונסק ה-מג"ד. וניהלנו אש למרח ב'. לא הצלחנו להשיג לא אח הטנקים שתחזירו ולא את האמצנה של הפרה. שאר הגדוד פנו אחורה, אינני יודע מדוע, וישו על פרח 6115 והשפידוהו קיבלנו סק' לנתק מגעץ גם אני וגם הסמ"מ ארגנו את הפלוגה.

חניון לילה באזור 6117. למחרת - בלימה באזור עוכרה - ודאוח במסגרת גדודית.

ה-קמ"א: נשארו בשלב זה 10 טנקים לגדוד, בפיקוד מ"מ ב'. יום אחד בלמנו בודאוח-סקרנות. אחרי יומיים של נטל את הפיקוד ה-מג"ד.

23 באוקטובר. במסגרת משיבתית ב-1630 יצאנו אצפת דרומה דרך ויטפין - לפתח - סריח

- עשור - עקל דרך מתחם פרזב לעבר עדכיה. התנועה מ-עקל - עיקש הייתה תנועה
לילה ללא אורות בתוך המתחם המצוי המאויש "פרוב" כשכוחותינו משני הצדדים
של המתחם. נענו עם אורות מלאים על הכביש. באזור עדכיה - התנגדות זעירה.
נמצעתי והמלחמה נבטרה.

דוח מס' ...

מזור שצג על מנ"ד 46

התקיר בוצע על ידי רש"ג דודון אגדתם בתאריך 18.11.73

רש"ג שצג - מנ"ד 46

ב-6 לחודש בשנה אומנו החולנו לנוע ב-30 במחצית על פיר מורדא משימה, לעבר התעלה, ובמחצית לבונה מורדא-מבדיל קבלתי מקודת הממ"מ לנוע לעבר "מבונה" ולדפוק בוחם אויב שנממ"מ המזור מבוזר מרובים בעקר במזור "קבוצה". היו גם ידיקות מפורסות על סנקים שלנו, מכלות-שיטתה מה מודוד 32 סנדיין במשור בשטח ומזוהרנו לה לדפוק אותם. ברמט שנקמתי למזור מבונה היחא חסנה כבר 3.30, הממיל כבר לחיזה דמדומים, ולמטת משקברנו מה מבוזר החולנו לחקל בכוחות שלהם. מלוב ראשון בעקר בנמ"מ ו-מ"מ בינ"מ שבוזרה שיהא אי"ר שיהא ממוך הנמ"מ האלה וברא בשלב הזה של המנוקת כמקט עד לכמיקון ועד גמר של קופרה, יצע לנו לחלטה מה בעקר נבר אנשי אי"ר ונמ"מ, כאשר מה שירו עלינו מה. עד כמה שבוזר לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו מה סילים. היה מה איזה שחור ארוץ נוסף - המבונה, המזור המעוז אני קבלתי חודרת שכולים עליהם ואני שלחתי מאלק סנקים שדמק 6-7 נמ"מ שיהא סנדיב למעוז וחזרה עם מה שיהא בנמ"מ, שיהא מה מנמ"מ ברובו.

II "האם המבונה במולרים שהומקלו מנמ"מ?"

III לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ארטימי, אבל היו דינורתיים מנמ"מ שלי שמש איילים עברו מולם וירו לשברם בזוקות מבוזרתיים של 40-50 מ". מה שיהא מה מלא זה נק"ל. אבל היה מבוזר למל המבוזר ומקדוח סמט המבוזר בין הנמ"מ. אני משיך שמהנו דמקנו במזור הזה על פני אק"מ אק"מ איזה 60-70 נמ"מ. ממד המזקק אני לא יודע, זהה בערך משימה. זה עד שהגענו בערך למזור של לכמיקון, שזה כביש התעלה..

IV "אני התנחתי בנמ"מ סניקים גם מפרזניק ומזרחה"

III אני דמקתי איטיה עם המוק שלי 3 נמ"מ במזור 199. זה קרוב לכביש ורובתיים מה הנמ"מ האלה, הם גם במודים לדינורתי, במלל הם היו מבוזרתיים מרמט אסורה במתחלה מהנו מילקנו אותם. זה אבל עשינו במלל למשימה. אלה מפרמט נמ"מ שיהא ממוזרתיים. מנמ"מ שיהא זוכר שיהא דמקתי זה היה מפרזניק ומשימה לה מורחה.

רוחק מט' ...

מפורט של פג"ד 46

התחקיר בוצע ע"י רס"ג דורון אברהם בתאריך 18.11.73

רס"ג שובל - פג"ד 46

ב-6 לאורש בשנת אהנו החלנו לנוע ב-2³⁰ בצאריים על ציר מורד מערב, לעבר החפלה, וכשהגעתי לצומת מורד-מבדיל קבלתי מקודה טהמ"ט לנוע לעבר "מצוה" ולרוק בוחות אויב שנמצאים מאזור מצוה מערב, מרוכזים בעקר באזור "עופרה". היו גם ידיעות מפורשות על טנקים שלנו, משלוח שיטתה מה מבדוד 52 עדיין נשארו בשטח והוזחרנו לה לרוק אותם. ברוב שובעתי לאזור מצוה היחא חשנה כבר 5.30, החליל כבר להיות דמדומים, ולפעם משקברנו מה מצוה החלנו להחלל בכוחות שלהם. משלב ראשון בעקר בגמ"שים ו-ת"ש ביניהם שכנראה שהיה הי"ד שהיה מתוך הגמ"שים האלה וברא בשלב הזה של האנוקה כמעט עד לכטיקון ועד גמור של עופרה, יצע לנו להלחם עם בעקר נגד אנשי הי"ד ונגמ"שים, כאשר מה שירו עלינו מה. עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו מה פילים. היה מה איזה שהוא ארוע נוסף - ממצוה, מאזור החפוז אני קבלתי הודעה שקולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים דמקה 6-7 נגמ"שים שהיו מסביב לחפוז והזרה עם מה שהיה בטנ"ים, שהיה מה מנהלתי ברובו.

☒ "האם הבחנתם בתולדים שהופעלו מהנגמ"שים" ?
☒ לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ארטימי, אבל היו דיווחים מממ"ט שלי שחמש היילים עמדו מולם וירו לעברם בזוקות ממוחמים של 40-50 מ'. מה שהיה שם מלא זה נק"ל. הכל היה מכוסה לכל הצוונטים ועשויה מהם החרוצו בין הנגמ"שים. אני מעריך שאהנו דמקנו באזור הזה על פני בק"ט בק"ט איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מצוקק אני לא יודע, זאת בערך השקכה. זה עד שהגענו בערך לאזור של לכטיקון, שזה כביש החפלה..

☒ "אני הבחנתי בנגמ"שים פגיעים גם מברוניקה ומזרח" ?
☒ אני דמקתי איטיה עם חסנק שלי 3 נגמ"שים באזור 199. זה קרוב לכביש ורוחיה מה הנגמ"שים האלה, הם גם צמודים לריונה, בכלל הם היו מכוטים ברשת הסווחה בהתחלה אהנו הדלקנו אותם. זה אבל עשינו במלל למראה. אלה כנראה נגמ"שים שהיו כחוסים. נגמ"שים שאני זוכר שאני דמקתי זה היה מברוניקה ומערבה לא מזרחא.

פוזת מט' ...

רבע רגע, אני טועה, אנחנו דמקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 א' ומקרה, אני זוכר שהארי שעברנו את בטיט הטילים של האוקים היה לנו איזה סני אקטים גודיים שלובה הייתה, שלובה התערה ומלוגה שלישיה עברה מצדים ומה דמקנו להם נגמ"שים. בהתחלה היה גם דווח על טנקים דמקנו מה, אולם של התקדים, אחרי זה התברר לי שלא היו מה טנקים, זה היה רק נגמ"שים.

ה' ר"ק

היה שם 76 בעצם זה היה מה הכל מקורבב. זה היה אחד בשמי .
עכשיו בהחלט אני זוכר. אנחנו מה דמקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה בערך עד לשה 600 - 530 , עד שהענו למצוה, ומפצוה מכדיניקה ומקרה זו הייתה להיטם לילה עשיתי בחוסך. המנוקה ששטם הייתה - אנחנו נענו בקו די מכוונם, טנקים קטנים היו עם מרמים טבורים, טנקים קטנו נמוך והמעילו את מקלע התקד וקם מקלעים ירינו ממש לכל הכוונים. האזור הזה היה בלא הי"רניקים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור אומה פוררה - למסיקון. קבלתי הודעה לשלוח יחידה משנה, מחלקה טנקים, לבוצר. שלחתי אותה לבניש שהיא אחזור עם בוצר. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמקום בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו ; וקבלתי הודעה לשלוח מחלקה טנקים שחכנס לליטוף א' והצטרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים, נדמה לי וכמה הרובים שברוך היה להוציא מליטוף א'. ככלל נדמה לי שזו התנחלה הייתה - את שאר האנשים להשאיר במקום, יש כוונה להביא להם מבורה ולהגבר את המקום שהדש. מחלקה הטנקים במיקוד ט"מ ב', סגן מזר, נכנסה מנימה, הצליחה להוציא ממש 4 או 5 פצועים ומזר טוען שהוא הוציא ממש גם את החל"ם עם החרובים אבל החל"ם הזה לא נמצא, הוא לא הגיע לתאג"ד. המצועים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

מזר יצע אחרי זה עם המצועים והגיע לתאג"ד ולתאג"ד שהיה ממקרב למצוה, בערך באזור פוררה 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטוף א' . ממקד המקום היה אחד המצועים שהוצאנו ממש, כנראה שזה המיקוד על המקום הזה לקח קשר שחמו אני דברתי כל הזמן, אני גם הבנתי שהוא שם שולט בעניינים. הוא היה הימני לפי התבטא שלו. הוא כל הזמן דווח לי על זה שקולטים עליהם, הם הוטמנים ארטילריה וזהו אני חכנתי מלוגה טנקים שהיא מלוגה א' שלי, במיקוד של סגן ירון מרדיקס, עם הזאת נכנס גם פ"מ ב', 140 עירה, עם עוד 2 טנקים. את אני לא טועה

קוצק סט' ....

יום בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטותיים. אני עם מלוחה ג' התקדמתי עד
ל-2000 מ' מעזרה לליטוף א' באזור העמדות שבדיוונזה, שנין "דשנון" ל-"קוצק"
באזור שנין ושם הפסנו עמדות לעבר לליטוף א'. מטוס דבימי לראות מה נשפחה והיו
גם ידיעות שהדמות לליטותיים הם מקימים באיזה מקום גדי, והייתי מריך למיזה מוכן
לנוע דרובה ולנסות לדחק את נסיונות הניסור שלהם על הקלטה. ככלל היה דווח ממזר
מ"מ 2, שנכנס לליטותיים על זה שכחונה התקרב לליטותיים ירו עליו טילים, הוא זיחא
אזחם "טמלים", מטוס זה היה אז המוסך המקובל, כולט מטרו סיודיים עליהם שלים
והמרגולת מאז היה שכל כניסה לעמדות האיה כניסה לעמדות מוך כדי ירי. המזד שלנו
היה שחם יחבו לנו במוך עמדות שאליהם אנחנו עולים וחזי יוכלו לדחק אותנו בשוח
קמי. מטוס שגנו לב לאמטרוט של ירי הטיל הזה מטווחים רחוקים. מך שלעמדות איינו
המיד נכנסים מוך כדי ירי, כנ"ל עשינו כשנכנסנו לעמדות מול לליטוף א'. אני זוכר
שנכנסו עמדתו בעמדות, היו דווחים מטנקים שהנלחאו להכנס לאזור הליטותיים מ"מ א'
דווח לי שהוא נמצא בליטותיים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השעה, הממזר לי המ"מ, כך
שמי לא כל כך מטוכפכ במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שחם היו בעמדות שנמצאות מדיח
וזכנון לליטוף א', העמדות הדרווחיות והמסונגיות כמי שהן מכונות ושם הוא טרה כנראה
חם כל שחם הטנקים שלו. מ"מ ב' שהיה במקום, הוא הצליח אחרי זה לצאת החוצה וממוך שחם
הטנקים שהיו בליטותיים אף אחז לא הצליח לצאת. אני זוכר את הדווח של ירון, מ"מ א',
שדווח לי סיודיים עליו "טמלים" מכל הכוונגים. הוא גם דווח לי אחרי זה שהוא נמצא. שלים
אזחז חם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הצנתי שגנו שחבלי
שלו לא מקיין אז שהוא טרש אז שקרה לו איזה שהוא דבר אחר. במקביל לדו-שיח שלי עם ירון
המטפדות שלנו החמילו מדיחם לנו לירות טילים ; ירו 4 טילים. חם ירו חם זה בצורה כזאת,
שחמזר אחני של הקלטה, אני מעריך, הקלו שחצא המורה שחיהם מעלינו ומתקדקע דבימי במוך,
אני מעריך בשוח 400-500 מ' מהגנו, טרו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במזקום (?) של שנק
אחד ממלוחה ג', לא קעה לו שום דבר, פגע לו שם בגלגל מריכוב רק, אני חושם טיל אחד פגע
לידי, לא פגע בטנק. גם הטיל השלישי מיחפס. אחרי שדאינו חם המוך הדרווחי הוא שחטם חם
יודים טילים חניע בן-טדט בריחא ממזרה למקרב וגימנך בידיח שלם יידו עליו. שחמזר שזה היה
מיש צווח שלנו שהוא נמצא בטנק שהיה חם אחרגיה. ממלוחה ג'. זרו שני טנקים אל המנק חזח
למלך אזחו, שחמזרות היה של המנק חזח שיש שחביבו רק מי"ר, רכז שני הטנקים למלך אזחו שמי
הטנקים החלה נדמקו גמ.

עד שם
 עד שם שני טקסין שני חשוקים נדעקו באזור טבול 317 ואולי 500 מ" מדדום לזה.
 אמתנו היינו בעמדות כ-1900 מ" למפיתם והם היו אחיינו. שלוש חשוקים העלה טלונה ג'
 אני טקסין טענעקו ע"י טילים אני לא יודע בדיוק כמה נסעו מכל מקום, אחרי הטחח הראשון
 של הטילים שהיה טחח עלינו הם ירו עלינו טחח נוסף של טילים. בטח"מ הם ירו 7-6 טילים.
 טרש לזה שאנך בגלל הטרכוב אף אחד מהטילים לא נכף עלינו. אמנו סימננו 600 מ" אחודנית.
 מה יש רבוקעה של ריונות טייט עם עמדות טובות.

§ "הטילים שנורו עליכם נור טחח אז מדדום"?

מדדום טחח מדדום בטחחנו אז אמתנו עומדנו מה בעמדות, אני טקסין טחח היו טחחנור טחח
 טחח מדדום בטחחנו וקרוב. אני טקסין טחח זה 500 מ" ואני טחח טחח לא טחח, זה טחח
 טחח בטוחה קרוב והם היו בטחחנו. ברוד לי טחח היו טחח רגליים טחח אז זה טחחקע
 בלי טחח בעיות.

§ "אחלה אז בטחח היו טילים אז טחח בזוקות"?

אלה היו טילים. אני לא טכיר בדיוק מה טחחקט של
 טחחיות לעמות. זה בטוח ב-100%. מה טחחיות הטחחטיבי של ה-
 500 מ" .

אני לא יודע טכל מקום זה היו טילים על בטוח. גמ הטחחק, היה טכנץ של טיל. אחרי זה אני
 אטחחתי קטט לאחיר אז הטילים העלה. אלה היו טילים בטוח. עטטיו הטחח היה טחחנו בטחחלה
 לא טל כך טחחנו לב לאטמים טלנו כטחחננו בעמדות. יוטט הטחחטלו לחייה. טחחנו רבט טחחטלו
 לטיט לב 360⁰. גמ אחודה, גמ לאטמים וכל כנייה טלנו לעמדות היו לנו טחח אטחחוח טחחק.
 אטחחננו קודט טל על חוזר ירי הטילים ירינו חיר בטק"ל בטט טקלטיט, ירהה עליהם טחחק טחחיות.
 בטט לא ירו עלינו יוטט אף טיל. חולי גמ בגלל טחחטנו טחחטנו טחחח, אטל טטט טילים
 לא ירו עלינו יוטט.

ביוט ראטון, 7-2 חודט, אטחחנו הטחחנו לטחח קיטוח עם טחחיות של הטחחיות, כטחחטנו טחחיות בין
 ביר בקרן ומקטבה לעבר חליטותיים, כטחח באזור 317 ובטוחה, קד לעומד 75, מה אטחחנו דעקנו
 למחריט 12 טחחיות טחחט בערו וטחחנו אטחח.

קראת סוף ...

§ 96 - זו תהא לת יודע"ז

§ 94 - 95 . הסנקים הגיעו הנה רק ביום ראשון בארבעים, כנראה שביום

ראשון בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. יום ראשון בשרב אהמנו אהמנו את אהמנו
 בעמדות לדרך הרבנים האלה שמהודים לצדן באזור סנטימנט מלפי סערב, וזיהינו כל
 הזמן התקדמות של כוחות שלהם על רמבון ידועה לספר הזור סרובו. הני קבלתי הנתיח
 את הזור סרובו לקרוב, לא להפסקת אנו, להשאר באזור הזה. פהמני עמדי בעמדות בין
 נק' גובה 100 לנק' גובה 115, שבאזור סנטימנט, הכנסתי שני ביבליות סולר על ציר
 בקרן ידועה, הן קצת עברו את הקקול של בקרן 64 כלפי ידום. ברוב שחן עברו את הקקול
 אני הרבתי שמהר, טווח של אולי 1 ק"מ אולי יותר, פנו עליהם שני שליטה. אחד עבר
 טמט להיכלית הסולר, השני פגע לפני התיכלית הסניה והמפוצץ. הייתה שם גם משיחית הממושט -
 נדמה לי השלושה טילים ירו עליהם - ולמחר טכן טובבתי אותם מיד במקום ולקמתי לאותם חזרה
 לאזור סנטימנט שמה אהמנו בעמנו גם האדלוף, והיום ראשון בשרב נכנסה הנה משיחית של ברעם
 שתיים קבלה המדיות על הזורה, ואני ירד כביש הרוחם המהודי להט' 401 שתיים קבלה את
 המהודים על ציר האמלה, ולפקעה ביום שני בבוקר אהמנו נלמנו על ציר האמלה, במסגרת
 אב' 401.

אם של הקרב עם הכוחות המהירים באזור הליטותיים, המושט ולפטיקון, אהמנו נחלנו הסוכתי
 יום המימור, הלילה שבין ה-7-6 במודט. בלילה שבין ה-8-7 במודט אהמנו עמדינו במניון
 לילה מעל לחניו שנכבא כ-10 ק"מ ממזרח בציר הג'ירי, "מבוצה" כאשר בלילה הזה של
 ה-8-7, אהמנו הקדמנו לכבוע מלה ממדט ושינה במניון לילה ממזרח כאשר טמך הלילה הזה
 לא נחלנו כל קרב עם המהירים. ב-7 בבוקר שני קבלתי ה.מ. סלובט מבד' 52, זו הייתה הלובט
 שיטתה במקום הזה והיא התערבבה ממזרח. אם אני לא טועה, את הלובט הזו קבלתי ב-7 בבוקר
 משיחית סנקים מ"מ הלובט הזו היה טמך בשם בוקר. הוא נקרא גלפוק והוא הממך אלי הלובט
 שלישייה לבדוד, ממדט לפקעה אהמנו הסנקים שנכנסו באזור של ליטותיים זו מסגרת שלמה אצלי
 שנכבוע כולל המ"מ. הלובט הזאת מבד' 52 נכבא אצלי את המסגרת השלישייה בלילה ה-8-7.
 אהמנו היינו כולם במניון כאשר אני עם שני הלובט סנקים הייתי במזרח המערב, הלובט
 מבד' 52 הייתה במניון ק"מ לפנינו הרוחם משהי צירי הכביש על מנה לכבוע אהמנו המסגרת.

קדמק מס' ....

§ "באומה כירזניקה"י

§ לא. לא באומה כירזניקה. (מסמכלים במתח). אני קדמתי מה, באזור נק' גומה 140
קט שמי מלוגומ והמלוגומ מנד' 52 קדמתי באזור הזה, 500 מ' משיב למורדח 71, בריוק
השמה ששולט על כל המנהח המולני והומ המתיח המזינה על המקום. המ קדמו מה מטיני צירי
המביש אני קדמתי ק"מ והמי המזוריחם, בצורה כזו קדמו במזיון גומה מלטי משיב. מה
ממטומ, ממקיים שלנו באזור הזה לא היו. אמ הקטר מתיח לי קט המקיים שחיו באזור
הליטומטיח אני אדמתי ג-6 באודח מלילה, במובמי יום המיסוד, אמרי ממכ"מ דווח לי שחומ
ממקט אני קדמתי לו קוד למחומ 3 מממטיח בקטר ומני קבלתי מקודה ממורדח ממקטר המטיבה
ממק גומק גומק לא יממט לאזור הליטומטיח.

§ "המט ידוק לך ממי מינו אמ שירי המי"ר מתיח ממקרו"י

§ אני מינימי אוממ. מה מתיח אממ זה דבר מזה. מיום רמטון, ה-7 באודח מממ"ב ממקט 3 ממק
אודיק לי ממקט המקו, הקטר המימני שמה דברמי כל היומ ממקו, ממקרימיח מליו מני מנטיח
קט דבל לבן וממל אומי מה לעמומ. אמרי לו מימיון אליחם ממק וממן לממ להמממ, דק שיומ
מזו לא מלמורדח. הומ דווח לי ממני הממטיח המלה קט המבל מלממ אמ ממטיח ממממממממ ממקו
מממממ ממממו ק"י מממממ ומממממ שלמו אוממ מיממממ אמ מלה למממ, אמ לא מה ימממו אוממ.
הומ גמ אמר לי שחומ ימק למרד ורמח 500 מממממ ממממ, וממן שמי צ"מממ ולא ממממח לממ
ממממ מממממ, מממק ה-10 ממממ מממממו לו מלקט מממ לא מממממממממממ כמ אמ לא יודממ
לממקיל ממק. הומ ממר לי מה מיממדי מלך לילה ולילה. אני מממממ לו ממני לא ממממ לממ
לו דבר מזה, מיממממ שמי דקומ ומני מממ לו הממממ. ממממי לממקט מממממ, הומ אמר לי
למממממ גמ הומ מממ ממממ וממממ מממ דקומ קבלתי הממממ שלמ ימממו, שילממו קד מממ
ממממממ. מו אמממי לממקט המקו מיימדי - מרמח לי מממממ מזה מממ אממ מממ ממממ
מממל מממ אמ הממ-ממ - מימדי לו מממ דומממ לממממ לממממל מממ דקומ, ממממו מורדי מממממממ
קל ממממ ממממ. אני מממ מזה מיממי במזור ממממממ. אני מממממ מימ לממק, מודממי לו
קט שמי מלוגומ מממממ קד למזור של מממממ, 2000 מ' מממו ממממי לו ממני ממממל מממ למממ
לממני צירי ממקו קט מממממ ולמי מקודה מלי הממממ מממממו מה - אני מממממ שחיו 10 ממממ ,
ממל אני לא מממ ממממ - אמ יממו ומממו ממממ קד מימממו לממממ וממממו מממ אוממ
ממממ.

ערוך ט"ו.....

זו הייתה התכנית וכך עשינו, הורדנו ארטילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות ואז נתתי לו טקודה-גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה כנראה מה שהט עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע. היו אצלי בביהמ"ש נציגים של..... (המסקה).

ראשית, לטכניקה ללחיצה במילים הקפדנו על נושא של חלוקת תצפית מאובטחת לאנשי אזורנית וקדימה שכל הזמן הייתה תקינה (?) ברבע שהיה דווח על ירי שלא טייל, הדיווח ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י-ה-מ"פ ברשת הגדודית, טייל מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הוא נורה ולאן ובהחלט היו גם הרבה שצליחו להתחמק מהטילים האלה.

התרגולת הייתה שבצמדה איפה שלא עומדים, עומדים עם רוורט בפנים, רגל על הכרס ברבע שאומרים "נהג אזורית" לחיצה מהירה על הגז והוא שם אזורנית כמו טייל, אותו דבר לאפשרות הנועה קדימה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים, כשהטיל רחוק ממך עדין קשה לך להחליט לחץ קדימה או יחודה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם הטיל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהוא נמצא בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שמשו פיספסו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו נזק גדול כל כך והתרגולת הייתה-קודם כל אנחנו ברוב המקרים זיהינו את הפילים רק אחרי שהם נורו.

בחלק מהמקרים וזה בעיקר כשעמדנו בעמדות בציר המיחל, מול כוחות אנטי-3 ואחז נהלנו מין קרב בלימה כזה. שם אנחנו ברוב המקרים זיהינו את משברי הטילים, איך שהם מצביעים, היינו רואים שני היילים, שאחד מהם רץ שם מין הצובה כזאת, על החצובה הוא מניח את הטיל השני באחד מהצדדים שלו, מטתכל איך שהוא במשקפת, החיל ששם את הטיל רץ אזורנית, שוכב בערך 10-15 מ' אחרי החצובה הזאת ליד איזה שוחה או משהו, וכנראה שמשם הוא יורה את הטיל והוא גם כנראה נעזר בבן זוג שלו שעמד בצד ואומר לו "קצת ימינה, קצת שמאלה". כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו התרגולת שלהם. על דבר כזה היינו מיד מורידים ארטילריה ומיד יורים במקלעים. הבעיה היא, שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמצביעים אותו בטווח 2500 מ' ממך, או טווח גדול יותר, ולירות במקלעים בטווח כזה זה כמעט לא אפקטיבי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 0.3 טח"ב. אז היינו יורים גם מקלעים בלי שום חוכמות, ברבע שרואים דבר כזה מוצב שני פגזים מפיכים לאזור הזה.

קוצק סט' ....

א. האם לרשמי ספק שנכנסה לה בשטחה, אלא בשטח ישר הטובל להחמק ממיל כחשי הוא מזהם
הואו בשום המקבל על הדעת?

ב. אני מוצא שבן. השאלה כמאן קוצק כל, הרבה יותר קל להחמק ממיל כחשי הוא נזרה אליך
במגן ולא בחזית, משום כי התפוקה המורה וקדימה הרבה יותר מידה התפוקה ימינה ושמאלה.
במח"כ הספק העקרי שלי הוא, אני זוכר כשירו עלי מילים בני השאלה, אני לא יודע
כמה זמן בדיוק לקח למיל לעוף מה ה-2000 מ' האלה כחשי הוא נזרה, מה 2500 מ', אבל
משם בשטח, שמיים גרמכונזה אני לא ידעתי לאן לנסוע קדימה או אחורה כי אהא לא קולה
בדיוק על המדון שלו. רק כשהוא מתקרב אליך יותר אהא קולה על המדון שלו וכשהוא נזרה
מתאבק שלך אני מוצא שחשתי להסתלק קדימה או אחורה ברצף שהוא נזרה בחזית שלך זה הרבה
יותר קשה. אבל אני לא זוכר שלי היה משב כזה, כך שאני לא יודע.

ג. האם היה לפס גם מלחמה נגד - דאיתם שיודים עליכם ושמעתי יינו הרגולת
נגד זה או שזו משום הרגולת בזוקה רבילה?

ד. ירו, העקר בלילה הראשון, ההרגולת היא הרגולת בזוקה רבילה פלי סגן, שחשק מקלעים,
זה עובד. ברצף שכמה מדורים נורים בעל לראש למטקיל בזוקה כזאת, היה לא יורה שזאת.

ה. מבחינת השטח שלהתנקיטטים. כמה פחדים יותר - ממילי ה"מבר" האלה, או דיוקת המבזוקות
המסורה הקרוג"ז?

ו. הדבר היחיד שחשטנו כמנו זה המשמליה. מתסיבה היה מבלילה הראשון דשקו לנו 10 טנקים
ודובצים נדבקו ממילים. לא זכור לי שבק האלנו נבצע במזוקת. השטי המטילים כי דמו ששקט
הוא המקיימים(?)

ז. היה לפס קרבות של מורה 100-200 מ' עם חי"ר?

ח. כן. סמתי לך בלילה ראשון חי"ר עם הגמ"שים וה-76 ובינתיים המדומשו לנו שם בין
מחלים. השט לעתה לא היה רבינית. אם ירו נק"ל לעל המדומים. בזוקות ירו, אבל לא

הרבה, אני לא זוכר שבזוקות מבקו בטנקים. מה שקטנו, ששט נשקנו בקו וידענו כמו מדומים
לכל המדומים.

ט. המון הגמ"שים הם ירו במ"ז?

י. לא זכור לי. כן, אם ירו נק"ל. לא זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שם ירו ששט.

הגדרת רישיון, תנאים לתת שהוא תנאים.

האזור ביורד יש פה מסמכים חלקים לגמרי ושאלה לגבי שטחים שהם מסמכים למתיוונתין
 שם המשיגים להגות קבוצה. כמה מקרים קשינו מה המקומות, באזור הזה, והמתקנו יתא מסילים
 ק"י הקמה של אבק. ז"א שהיה נוסע סוג באלכסון ומקום הרבה מה אבק, השילן היה מאבד את
 המזון ולא יודע בדיוק כמה למכור. זה היה יעיל מהר. מספר מילים חלפו מעל לנו ולא הצליחו
 למכור בנו רק בגלל זה קשינו ויבוקים וכל מיני מנזרות בשטח והקמנו הרבה מהר אבק.
 _____ 1- קבוצים כבר במה "ש הרבה זמן על מהותה של מיטוק המסיב בדגם ה"מדימאן" שהיה למכרים.
 אני חושב שמהר כזה זה הוא יהיה רביני ויהפך מיד את כל האזור, בגללה יכול להקטנה. על יורה
 שיליה למכור, לאחר נק' מסוימת הוא יראה חלק של קטן, אבל בקורה לשנן יהיה חללו קשה מהר למכור.
 ה "המדימלה שטרה לי זו היתה הרבולה, או שאמריהיה מבב שהיה במכורה נעשה אבק ראייתם
 שזה קשה על השילן".
 ה קשה ראשונה, לא קשינו את זה במדימלה ולא באזור. נעמנו בשטח ואז ראינו שבמדימלה מקיימים
 אבק, הם לא הצליחים למכור. ימך המעמים כבר הכושתי את זה במדימלה ז"א - אני מקיים
 נוסעים במדימלה ומקיימים אבק ומקשים על השילנים והיחיד המקדמים.
 ה "מה היה המקיידן"
 ה הייתי מקיר מה באזור המדימלה מדימלה, ג.מ. 401 .
 המוד המדימלה את מלוג המדימ"ש שהיתה לי במוד, אני אמרתי במדימלה סלנו על ציר הג'ידי
 בינה שמה, בשעה 3 בשרך באום-השיבה, כאשר המלוגה הממלה למדימ"ש. קבלתי מקורה שהיה
 קוצבא אחיה המלוגה הזאת. היתה ישאר באום השיבה והאני השני שלה בממלה שממלאו מדימ
 לאום - השיבה. המלוגה הזאת למקשה ישבה 10 ימים באום-השיבה, רק אחרי 10 ימים המדימלה
 אלי. במדימלה המדימלה שלי אמרנו המדימלה בקרב הצלימה שהיה בציר המדימלה, כאשר אני קבוצי
 בדרך בלל במדימלה שהיו מקרים לציר המדימלה באזור בקרן, קבוצים שממלאו סלנו למכור כאשר
 את מלוג המדימ"ש הייתי מבגיס בלילה לחוך המדימלה האלה ומלוגה המדימ"ש היתה שוכבת במדימלה
 האלה אני הייתי בין נזוח 53 מלוגה המדימ"ש היתה נכנסת בלילה למדימלה באזור הזה והיא היתה
 שוכבת במדימלה נוב"שים בודדיה על גבי רכב המדימלה. כל מה שממלאו לא נוסעו במדימלה ונגיס
 למדימלה המדימלה. שטח זה ברור לי מדוע הם לא קשו את זה. הם יכלו למכור מהמדימלה...
 ממלאו על הזמן המדימלה שממלאו נכנס למדימלה שטח ימכרו מדימ"קים עם בזוקה ועם
 ויישקו מהמדימלה.

דואק ט"ו ...

הו סלוגה הארטיסט גליליה הייתה שובתה ומאבטתה את המדינה שלנו, חלק מהחלילה, כשהגשמו
סייגו המניין לילה והיא הייתה שבו, היא הייתה מאבטת את המניין קטטה, כאשר לאחד
גליה החלה, כוך כדי הקימה בסיסי החילים, סלוגה הארטיסט טעם נעה בין המנייה, אשר
החלקה עם כל אלגוריה שהייתה לי וחברי שהיינו דובקים במים טילים, אחרונה הייתה שה"ה הארטיסט
עם המבטאים היה מבטם לבוך המבטאים עבטם וממחר מורה יסודיים את כל מה שקשה במנייה.
סלוגה הארטיסט בה המהמב אתי במבטם טעט - נדמה לי דו-גודדי של המ"ב - המזוד קטטה.
סלוגה הארטיסט פיסקה לי למחר את המהמב.

- § "אני נהיין משלט אזה של המליטה כול המלה הארטיסט היון על המה גלילה".
- § על המה, במה, כשהמב עמנו היה במין עמדה המהיה כזאת הם היו שופטים מקימה לדמה,
לא על זה המה, אלה במקרה המהיה, כאשר הם המבטים עם כלי המה של המנה"ס קטרו על
המנה"ס, במין המב מקימי כזה - ממב מייגו קודמיה למה.
- § "מבטם מקימה לא קיה אמיו לכמה המבטויים עם המ"ר, כאשר המה"ס היה רגלי בין המבטאים
- § לא. זה אני יודע קיה מודדי 195 במה המבטויים, כאשר המה מודדי המ"ס המבטאים
והיה זה ירי המה של המ"ר למ"ר.

המב ? סיפורו של רב"ט דלמיה דוד
רב"ט מנח גבל"א

המב היה נהג מ"ס במבטה המ"ר אשר נע לעבר ליטוף א" על המה למקשה המבטאים
המבטם מודד במבטה מקימה. לעבר המבטם נמבט המבטם שלו המבטם המבטם כאשר למי מקום
המבטם ידיו עליו מודים למבטם. היו מייגו מיייל במיזוד המבטם - ממבטם המבטם ק"י טיל.
המ"ס מולל רב"ט דלמיה המלימו מנח והמבטם במבטה לעבר ליטוף. המבטם למבטם המבטם ועלו
למבטה. המבטם זה נמבט המבטם המבטם למי מיקום המבטם במבטם המבטם. במבטם המבטם המבטם המבטם
קיה המ"ר ק"י המבטם המ"ר המבטם המ"ר היו בקימה המבטם למבטם. המבטם זה רב"ט
דלמיה עבר למבטם המ"ר המבטם המבטם למבטם המבטם. המבטם המבטם המבטם המבטם המבטם
מבטם למבטם של המבטם המבטם. המבטם המבטם של המבטם המבטם המבטם המבטם המבטם המבטם
למבטם המבטם המבטם ק"י טיל. המבטם המבטם יודע למבטם המבטם המבטם המבטם המבטם המבטם.

עומק מס' ...

אז סלובג'ה השר"ט בלילות הינה טובה ומאפשרת את הפדוה שלובג, חלק מהלילט, כשנחננו
היינו בהגיון לילה והיא הינה אמנו, היא הינה מאפשרת את ההגיון קיימיה, כאשר למחר
אליהם התעלה, מוך כדי הקימה בטייט היליט, סלובג'ה השר"ט מאט נקט אין התקיים, בטייך
החלקה עם כל סלובג'ה שהינה לי ומארי שהיינו דומקים בטייט טיליט, התגדלה הינה שר"ט השר"ט
עם הנגמ"טיים היה נכנס לתוך הנונקר"ים עצמם וממחר בצורה יסודית את כל מה שנעשה בהגיים.
סלובג'ה השר"טט גם התחשה את בכבוש פתח - גרמה לי דו-גדודי של השר"ט - באזור קצרה.
סלובג'ה השר"טט טייקה לי למחר את הסתמם.

§ אנשי מבין ששלב הזה של הפליטה מול התמלה השר"טט היו על הרוב בלילט.

§ על הרוב, בהארב, כשהורב עצמו היה במין קצה הצפיה כזאת את היו שומעים מקרבה לרוב,
לא על גב הרוב, אלא בקצה הצפיה, כאשר הם המבאים עם כלי הנשק של הנגמ"ט עצמו על
הנגמ"ט, במין מארב הקייט כזה - מתרב היינו קוראים לזה.

§ "בשום מקרה לא קרה שניו לבם התכחשויות עם הי"ר, כאשר השר"ט היה רגלי בין התקיים
לזה. זה אני יודע קרה בגדוד 195 באחה ההתפרויות, כאשר הוא הוריד השר"ט מהנגמ"ט
והיה גם ירי הויטי של הי"ר להי"ר.

המשך | סיפורו של רב"ט דלרזיט דור
רב"ט טנק באל" א'

ההייל היה גם פ"ט במטרה הכרי אשר נע לעבר ליטוף א' על גבה לחלוקתה המצוקים
המובצ מדרך בתנועה טרבה. לעבר המוצב נפגע הטנק שלו בהקבע החומם כאשר לפי מקום
המגינה ירו קליט מדדום לאחונ. היו טימני הייל באיזור המגינה - מסקנה שהוא נפגע ע"י טיל.
א-פ"ט כולל רב"ט דלרזיט החליפו טנק והמשיכו בתנועה לעבר ליטוף. נפגשו לתוך המוצב ועלו
לעמיה. בשלב זה נפגע הטנק במנוע מתאנף לפי מיקום הטנק בתוך המוצב. מנראה נפגע הטנק שטוח
קרוב מאד ע"י ע"י אנשי הי"ר במדים אשר היו בקרבת הכניסה למוצב. בשלב זה רב"ט
דלרזיט עבר לטנק אשר שחם עמדה בתוך המוצב לכיוון היציאה. הטנק נפגע כחזית הצדית והמגינה
ברמה לוחמו של ממקד הטנק. הינה נזילה של שגן המסורה והטנק גדלק, לפי קרענה המגינה סביד
למניה שחטק נפגע ע"י טיל. ההייל אינו יודע למחר מה קרה לטנקים הנרשפים שהיו באיזור ליטוף.

2-6 לחודש בשבת אנו החלנו לנוע ב-2 כצהריים על איר פורט מערבה לעבר התעלה וכשהגעתי לצומת פורט מבדיל קיבלתי פקודה מהמח"ט לנוע לעבר "מצורה" ולדפוק כוחות אויב שנמצאים מאזור מצורה מערבה מרוכזים בעיקר באזור "עופרה". היו גם יגיעות מפורשות על טנקים שלנו מפלוגה שיטבה פה מגדוד 52 שעדיין נשאר בשטח והוזהרתי לא לדפוק אותם. ברגע שהגעתי ל"זור מצורה הייתה השעה כבר ³⁰5 החחיל כבר להיות דמדומים ולמעשה משעברנו את מצורה החלנו להתקל בכוחות שלהם. בשלב ראשון בעיקר בנגמ"שים רח"ר ביניהם. שכנראה שהיה חי"ר שהיה מתוך הנגמ"שים האלה וברחו.

בשלב הזה של התנועה כמעט עד לכסיקון ועד גמר של עופרה ^{13'} לנו שם להלחם בעיקר נגד אנשי חי"ר בנגמ"שים כאשר מה שירד עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות. לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא ארוע נוסף - מצורה מאזור המעוז אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים שדפקה 6-7 נגמ"שים שהיו מסביב למעוז וחזר ע"ן כח שהיה בפנים שהיה כח מנהלתי ברובו.

ש. האם הבחנתם בחול"רים שהופעלו מהנגמ"שים ?

ת. לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי אבל היו דיווחים ממפי"ם שלי שמש ^{עמדו} מולט וירו לעברם בזוקות מטורחים של 40-50 מ'. מה שחי שם מלא זה נק"ל. הכל היה מכוסה לכל הכווננים ועשרות מהם הפופצו בין הנגמ"שים אני מעריך שאנחנו דפקנו באזור הזה על פני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מדויק אני לא יודע זאת בערך הערבה. זה עד שהגענו בערך לאזור של לכסיקון שזה כביש התעלה.

ש. "אני הבחנתי בנגמ"שים פצועים וגם מכונניקה ומזרחת".

ת. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש ורואים את הנגמ"שים האלה הם גם צמודים ^{36'} ככלל הם היו מכוסים ברשת הסורגה בהתחלה אנוחנו הדלקנו אותם. זה אקל עשינו בכלל למחרת אלה כנראה נגמ"שים שהיו נטרשים. הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה הי מכונניקה ומעטפה לא מזרחת.

רבע רגע אני טועה אנוחנו דפקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 מ' ומערבה כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את בסיס הטילים של ההוקים היה לנו איזה שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפחה פלוגה המערה ופלוגה שלישיית עברה מדרום ופה דפקנו להם נגמ"שים בהתחלה היה גם דוח על טנקים שדפקנו פה דוח של המפקדים אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים זה היה רק נגמ"שים.

ש. רק 96 - P.

ת. היה שם P.76. בעצם זה היה פה הכל מעורב. P.76 BTR זה היה אחד בשני.

עכשיו כהחלט אני זוכר. אנוחנו פה דפקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה כשרך עד לשעה ³⁰600 עד שהגענו למצורה ומצורה מכונניקה ומערבה. זו הייתה לחימת לילה שעשינו בחושך התנועה פשוט הייתה - אנוחנו נענו כקו די מכונס טענים קשרים היו עם מדפים, סגורים מפקדים עמדו נמוך והפעילו את מקלע המפקד ועם מקלעים ירינו ממש לכל הכווננים. האזור הזה היה מלי חי"ר נקיים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור צומת פורדת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה מחלקת טנקים לכרצ'ר שלחתי אותה לכביש שהיא תחזור עם כרצ'ר. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמעוז, בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו; וקיבלתי הוראה לשלוח מחלקת טנקים שחכנס לליטרף א' וחצרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים נדמה לי וכמה הרובים שצריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי ש

2172

התנחיה היתה - את שאר האנשים להשאיר במעוז יש כוונה להביא להם תגבורת ולתגבר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים בסיקוד ס"מ סגן מזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 4 או 5 מצועים ומזר טרען שהוא הוציא משם גם את החל"מ עם החיילים אבל החל"מ הזה לא נמצא, הרי לא הגיע לתאג"ד. הפצועים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לי הגיע.

מזר יצא אחרי זה עם הפצועים והגיע לתאג"ד ולסמ"ד שהיה מפערי למצורה ~~מזר~~ באזור פודרת 66. אני הייתי כל הזמן בלעד עם ליטרף א: מפ"ד המעוז היה אחד מהפצועים שהוצאנו אמש כנראה שאת המיקוד על המעוז הזה לקח קשה שאנו אני דברתי כל הזמן. וני גם הבנתי שהוצע שם שולט בענינים הוא היה חימני לפי המבטא שלו. הוא כל הזמן דרוח לי על זה שעולים עליהם הם חוטפים ארטילריה ואז אני הכנסתי פלוגת טנקים שהיו מלוגה של י בסיקוד של סגן ירון מרדיקס עם הפלוגה הזאת נכנס גם מ"פ ב' סגן עיריה עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טרעה בסה"כ באותו בלילה נכנסו שמרנה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם הפלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח לליטרף אך האזור העמדות שבדיונות שבין "דסטכרן" ל"קומד" באזור טרען ושם תפסנו עמדות לעבר ליטרף א'. פשוט רציתי לראות מה מפתח והיו גם ידיעות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר והייתי צריך להיות מוכן לנוע דרומה ולנסות לדפוק את נסיונות הגישר שלהם על התעלה. בכלל היה דרוח ממזר מ"פ 2 שנכנס לליטרפים, על זה שכשהוא התקרב לליטרפים ירו עליו טילים הוא זיהה אותם כ"מלים" פשוט זה היה אז המושק המקובל כולם מפרו שיורים עליהם שמלים והתרגילת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יחכו לנו בתוך עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו בטוח קצת. פחות שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטוחים רחוקים. כך שלעמדות היינו תמיד נכנסים תוך כדי ירי כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'. אני זוכר שאנחנו עמדנו בעמדות היו דרוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים מ"פ א' דרוח לי שהוא נמצא בליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח הסתבר לי אח"כ כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א' העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכוונות ושם הוא פרס כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ב' שהיה במקום הוא הצליח אחרי זה לצאת מהוצה ומתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לי הצליח לצאת. אני זוכר את הדרוח של ירון מ"פ א' שדרוח לי שיורים עליו שמלים מכל הכוונים. הוא גם דרוח לי אחרי זה שהוא נפצע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הכנתי ממנו שהכלי שלו לא תקיין או שהוא פרש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר כמקביל לדו-שיח. שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות טילים. ירו 4 טילים הם ירו את זה בצורה כזאת, שמהצד השני של התעלה אני מעריך ~~הנפוצות~~ תאורה שהיתה מעלינו ומהקרקע ראיתי פאום כאבף. אני מעריך בטווח 400-500 מ' מאתנו טסו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במקום (?) של טנק אחד מפלוגה ג'. לא עשה לו שום דבר פגע לו שם בגלגל מרכוב רק. אני חושב. טיל אחד פגע לידי לא פגע בטנק גם הטיל השלישי שיספס. אחרי שראינו את התאג"ד הדרומי הזה שממש הם יורים טילים הגיע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונמנף בידים שלא יירו עליו. מטחבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה פה אחרנית. מפלוגה ג' זזו שני טנקים אל הטנק הזה לחלץ אותו כשהדרוח היה של הטנק הזה שיש מסביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים לחלץ אותו כנראה ששני הטנקים האלה נחמקו גם. ~~עדי~~ שאני מעריך שני הטנקים נחמקו באזור סגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-1500 מ' לפנייהם והם היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' אני מעריך שנפגע ע"י טילים. אני לא יודע בדיוק כמה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של ~~הטילים~~ שהיה מפה עלינו

2173

הם ירו עלינו משה נוסף של טילים בסה"כ הם ירו 6-7 טילים. פרט לזה שמע
בגלגל המכורב אף אחד מהטילים לא טבע אלינו. אנחנו שיפרנו 600 מ' יחודנית.
פה יש יצרות של דיונות שיש שם עמדות טובות.

ש. "הטילים שנורו עליהם נורו מפה או מדרום?"

מדרום ממש מדרום. בשטחנו אם אנחנו עמדנו פה בעמדות בני מעריך שהם היו
האזור הזה ממש מדרום בשטחנו וקרוב - אני מעריך את זה 500 מ' אני חושב שאני
לא טועה. זה היה ממש בטוח קרוב זהם הו בשטחנו. ברור לי שזה היו נשים רבילים
ששלחו את זה מהקרקע קלי שלקצו.

ש. "השילה. מ. באמת היו טילים ירו שהיו בזכות?"

אלה היו טילים, אני לא מכיר בדיוק את האפקט של RPG אבל התחלתי שזה שיהיה זה
שמל בלי שום אפשרות לטעות. זה בטוח ב-100%. מה הטעות הפקטיבי של ה-RPG?
" 90 מ' "

"אני לא יודע מכל מקום זה היו טילים של בטוח גם הפצו" היה פצוץ של טיל
חרי זה אני הצלחתי קצת להכיר הטילים הילה. ילה היו טילים בטוח. עכשיו ה מה
הי שאנחנו בהחלטה לג כל כך שמנו לב ל גפים שלנו כשעמדנו בעמדות. יותר הסתכלנו
לחזית מיותר רגע התחלנו לשים לב 60' גם יתורה גם לגפים וכל בניסה שלנו
לעמדות היו לנו חמיד בשמות ב גף. אנחנו קודם כל על זור ירי הטילים ירונו
מיד בנק"ל ביש מקלעים ירתי עליהם מחלקת טנקים. ממש ל ירו עלינו יותר ה
טיל ילי עם כגלל ש נחנו שפרנו הגמד לאחור אבל ממש טילים לא ירו עלינו
יותר.

ב זמ ראשון ב-7 בחודש נחנו המטכנו לנהל קרבות עם טנקים של המצרים כשאנחנו
נעים בין ציר בקרן ומערכת לעבר הליטופים כאשר באזור 17 נראפונה יד עד
לעומד 75. פה אנחנו דפקנו למצרים 12 טנקים שממש בערו וספרנו אותם.

ש. " 96 - פאו אתה לא יודע?"

ה. לא. 54-55 פ-55 הטנקים הגיעו הנה רק ביום ראשון בצהריים. כנראה שביום ראשון
בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. ריום ראשון בערב אנחנו מצאנו את עצמנו בעמדות
לאורך הרכבים האלה שצמודים לבקרן באזור סנטימנט כלפי מערבה וזיהנו כל הזמן
החקדמות של כוחות שלהם על בקרן דרומה לעבר מזרח. אני קבלתי הנחיה את
אזור מרכז לעוזב. לא להתעסק אמו, להשאר באזור הזה. כשאני עמדתי בעמדות בין
נק' גובה 110 לנק' גובה 115 שבאזור סנטימנט. הכנפתי שמי מיכליות סולד על
ציר בקרן דרומה. הן קצת עברו את הקול של בקרן 64 כלפי דרום. כרגע שהן עברו
את הקול של ~~המטכני~~ ^{אני כמעט שומע} מטוח של אולי 1 ק"מ אולי יותר עמדו עליהם שני
שמים. אחד עבר ממש למיכליות הסולד. השני טבע לפני המיכליות השניה והתמוצץ
היתה שם גם מטאית החפוטת - ידמה לי ששלטה טילים ירו עליהם - ולאחר מכן
טובכתי אותם מיד במקום ולקחתי אותם חזרה לאזור סנטימנט שמה אנחנו בצענו את
החדלוק ומירם ראשון בעקב נכנסה הנה הטיבה של כרעט. שהיא קבלה אחריות על הנזרה
ואני דרך כביש הירחב התחברתי לחט' 401 שהיא קבלה את האחריות על ציר המסלה
ולמעשה מיום שני בבוקר אנחנו נלחמו על ציר המסלה בטוגרת חט' 401.
את כל הקרב עם הכוחות המצריים באזור ליטופים הצומת ולכטיקון ^{פול} נהלנו
בחופי יום הכיפור הלילה שבין 7-6 בחודש. כלילה שבין ה-7-8 בחודש אנחנו עמדנו
בחניון לילה מעל למעוז שנמצא כ-10 מ' מאחור בציר הג'יפי "מאורה". כאשר כלילה
הזה של ה-7-8 אנחנו הקדשנו לבצע מלא מחדש ושינה בחניון לילה מאחור כאשר משך
הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצרים. ב-7 בבוקר אני מבלתי חים פלוגה מגד'
52 זו היתה הפלוגה שיטבה במקום הזה והיא התארגנה מאחור. אם אני לא טועה
את הפלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר עם 7 טנקים מים הפלוגה הזו היה טגן כשם כרעז
הוא נקרא גלברע והוא האטרף אלי כפלוגה שלישיית לגדוד, כאשר למעשה חמשת הטנקים

2174

שנבעו באזור של הלטופים, זו מסגרת שלמה אצלי שנפגעה כולל המ"פ. הפלוגה פזאח מגד' 52 בנתה אצלי את המסגרת השלישית בליל ה-7-8. אנחנו כולט בחניון כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור המעוז הפלוגה מגד' 52 היחה בחניון ק"מ לפנינו פרוטה משני צידי הכביש על מנת למנוע מייחננו הפתעות.

ש. ב"צומח כרוניקה ?

ת. לא, לא בצומח כרוניקה (מסוכלים במפה). אני עמתי פה באזור נק' גובה 140 עם שתי פלוגות והפלוגה מגד' 52 עמדה באזור הזה 500 מ' ממערב. לפורדת 71 בדיוק השטח ששולט על כל המחנה הפולגיהו- חצמית מצוינת על המקום. הם עמדו פה משני צדי צידי הכביש אני עמתי ק"מ וחצי מאחוריהם בצורה כזו עמדנו בחניון מובטח כלפי מערב. מה שבטוח, שטנקים שלנו ביזור הזה לא היו. והאם שהיה לו עם הטנקים שהיו באזור הליטופים אני אבדתי ב-6 בחודש בלילה במוצאי יום כיפור. אחרי שהמטפדות לי שהיו נפגעו. אני קראתי לו עוד לפחות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי מקודה מפורשת ממפקד החטיבה שיף טנקינוסף לו יכנס לאזור הליטופים.

ש. "הם ידעו לך מתי פובואת שרידי החי"ר שהיה במעוז" ?

ת. ני פניתי אותם. מה שהיה איתם זה דבר כזה: כיום ראשון ב-7 בחודש אה"צ בשעה 3 בערך הודיע לי מפקד המעוז הקשר החימני שאח"כ דברתי כל היום במעוז שמתקרבים אלינו שני אנשים עם דגל לבן ושיל אותי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם נשק ויתן להם להכנס רק שיזחד שזו ל/ מלכודת. האם דווח לי ששני האנשים האלה עם הדגל הלבן הם שניים מכוחותינו מהמעוז הדרומי שנשבו ע"י המצרים והמצרים שלחו אותם שישכנעו את אלה להכניע אם לא הם יהרגו אותם. הוא גם אמר לי שהיה יצא לתאר וראה 300 שחורים מסביב ושיין שום צאנסי ולא נשארה להם חרבה חמורשת ומתוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם כבר לא מונקשיונליים כאלהם לא יודעים להכעיל נשק. הוא סיפר לי פה סיפורי אלה לילה ולילה. אני הבחתי לו שני ל- מוסמך לאשטר לו דבר כזה שימתין שתי דקות ואני אתן לו תשובה. פניתי למפקד החטיבה הוא אמר לי להמתין גם הו פנה צפונה ואחרי כמה דקות קבלתי תשובה שלי יכנעו שילחמו עד האדם האחרון. יז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - נדמה לי שבשלב הזה כבר היה איזה מצרי במעוז שנהל אותם את הדו שיה - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות אנחנו נודיע ארטיסיליה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור סנטימנט. אני התחלתי מיד לנוע הרפתתי לו עם שתי פלוגות טנקים עד לאזור של העמדות 2000 מ' ממנו אמרתי לו שוני אחזיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולפי פקודה שלי האנשים שנשארו פה - אני מעדיף שהיו 10 אנשים, אבל אני לא בטוח במספר - הם יצאו ויבדחו מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואנחנו נפנה אותם מכאן. זו היחה התכנית וכך עשינו. הורדנו ארטילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים ואז נתתי לו פקודה - גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר שיברח מזרחה. זה קראה מה שהם עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע.

היו אצלי כבי"ח נציגים של.....(הפסקה)

ראשית, לטכניקה ללתימה בטילים הקפדנו על נושא של חלוקת חצמית מאובטחת לתקנים אחודנית וקדימה שכל הזמן היחה תקינה (?) ברבע שהיה דווח על ירי של טיל אהדורות ע"י הצופה הראשון מרעבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י המ"פ ברשת הגדודית : טיל מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הו- נורה ולאן, ובהחלטתו היו גם ורבה שהצליחו להתחמק מהטילים האלה. התרגולת היחה שבעמדר יפה שלא עמדים עומדים עם ררוטס בפנים רגל על הלפט שאומרים "נהג אתורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אחודנית כמו טיל ארתו דבר לאפשרות חנועה גדלה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים כשהטיל רחוק ממך עדיין קשה לך להחליט לחץ קדימה או אתורה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטיל נפצע באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם

הטיל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהיא יפגע בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שפשוט מיטפטו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא ~~שפגעו~~ גדול כל כך. והתרגולת הייתה קודם כל, אבחנו כרוב המקרים זיהנו את הטילים רק אחרי שהם נודדו. בחלק מהמקרים וזה בעיקר בשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות ^{האויב} הטילים נראתם נחלנו מן קרב בלימה כזה שם ^{לנו} כרוב המקרים זיהנו את משגרי הטילים איך שהם מצילים, היינו רואים שני חיילים שאחד מהם רץ, שם מן הצולקה כזאת על התצובה הוא מניח את הטיל השני באחד מהצדדים שלו מסתכל איך שהוא במשקפת הטיל ששם את הטיל רץ אחורנית שוכב בערך 10-15 מ' אחרי התצובה הזאת ליד איזה שוחה או משהו וקראו ששם היו יורה את הטיל והוא גם ~~קראו~~ נעזר בכך זקן שלו שעומד בצד ואומר לו "קצת ימינה קצת שמלה" כשאני ראיתי מעט דבר כזה אני הכנתי שזו התרגולת שלהם על דבר כזה היינו מיד מודיעים ארטילריה ומיד יורים במקלעים. הכעיה היא שאחרי למעטים מגלה דבר כזה שמציבים אותו בטווח 2500 מ' ממך או טווח גדול יותר ולפרות ~~מקלעים~~ בטווח כזה זה כמעט לא טקטיכי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 03 סה"כ. אז היינו יורים גם מ"כים בלי שום חוכמות כרגע שרואים דבר כזה מוצב. שני פגזים מ"כים לא ~~זלזל~~ הזה.

- ו. "האם לדעתך טנק שנמצא לא בעמדה אלא בשטח ישר מסביל להתחמק מטיל כאשר הוא מזהה אותו בטווח מתקבל על הדעת" ?
- ה. אני חושב שכן. השאלה ככה: קודם כל הרבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נודד אליך באגף ולא בחזית, פשוט כי התנועה אחורה וקדימה הרבה יותר מהירה מהתנועה ימינה ושמאלה. במה"כ הטנק העיקרי של הוא ^{לנו} אנשי ~~האויב~~ בשירי עלי טילים אני בהחלט אני לא יודע כמה זמן בדיוק לוקח לטיל לעוף את ה-2000 מ' האטה ששם הוא נודד א או 2500 מ' אבל ממש בשניה שתיים הראשונה אני לא ידעתי לאן לנסוע ~~קדימה~~ או אחורה. כי אתה לא עולה בדיוק על הכוון שלו רק בשהוא מתקרב אליך יותר אתה עולה על הכוון שלו, וכשהוא נודד באגף שלך אני חושב שאפשר להסתלק קדימה או יחורה כרגע שהוא נודד בחזית שלך זה הרבה יותר קשה אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה. כך שיני לא יודע.
- ו. האם הייתה לכם גם מלחמה נגד RPG - ראיתם שירותם עליכם ^{R&B} ופתחתם איזו תרגולת נגד זה או שזו פשוט תרגולת בזוקה רגילה ?
- ה. ירו בעיקר כלילה הראשון. ^{התחלנו} היא תרגולת בזוקה רגילה, כל יפגז, מספיק מקלעים וזה עובד. כרגע שכמה כדור ט נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת הוא לא יורה אותה.
- ו. מבחינת החשש של הטנקיסטים. ממה פחדתם יותר - מטילי ה"סגר" האלה או דווקא מהבזוקות מהטווח הקורב ?
- ה. הדבר היחיד שהחשו ממנו זה מוחשליט. והסיבה היא שבלילה הראשון דפקו לנו 10 טנקים ורובם נדחקו מטילים. לא זכור לי ששנק אצלנו נפגע מבזוקה. החשש מהטילים כי ראו שהעסק הזה ^{מתקרב} מתקרב.
- ו. היו לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם חי"ד ?
- ה. כן. ספרתי לך הלילה הראשון חי"ד עט הנגמ"שים וה-76 (צוביניהם התרדצו שם בין הזחל"מ. היש שלהם לא הייתה רצינית הם ירו נק"ל לכל הכוונים, בזוקות ירו אבל לא הרבה, אני לא זוכר שבזוקות פגעו בטנקים. מה שעשינו פשוט נשענו בקו וירינו כמו מטורפים ^{לכל} הכוונים.

- ש. "מתוך הנבמ"שים הם ירו גם" ?
- ת. לא זכור לי. כן הם ירו נק"ל. ל זכור לי יבר שהו למעלה מנק"ל שהם ירו משם.

רס"ג עזרא ציכיר : אמרתי למה שהיא אחריי ....

באזור צידד יש פה משטחים חלקים לגמרי ושלה לבני שטחים שהם משטחים לגמרי ולין שום מטרות להפוס עמדות. כמה פעמים עשינו פה החקפות, באזור הזה והתחמקנו יפה מטילים ע"י הקפה של חובק. ז"א כשהיה נוסע אטנק באלכטון ומקים הרבה מאוד אבק הטילן היה מביד את הכוון ול יודע בדיוק כמה לפגוע. זה - היה על מיד, מספר טילים חלפו מעלינו ולי הצליחו לפגוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זיגזגים וכל מיני חנועות בשטח והקמנו הרבה מאד אבק. (לא ברור לי מדבר) עובדים כבר בתח"ש הרבה זמן על פיתוח של מיסוך הצמיג בדגם הטיילן שהיה למצויים אף אני חושב שדבר כזה אם הוא יהיה רציני וימסך מיד את כל האזור בהחלט יכול להקשות על יורה טילים למצוא לאחר ^{לנו} מסויימת. הרי יראה בלק של עשן אבל נקודה לטנק יהיה לו קשה מאד לפגוע

- ש. "התרגולת שסיפרת לי היתה תרגולת או שנאשר היה מצב שהיה טנק בתנועה ועשה אבק ראייתם שזה הקשה על הטיילן".
- ת. מעט ראשונה לא עשינו את זה בתרגולת לא כצורך. נענו בשטח וזו ראינו שפגעות שמקיימים אבק הם לו מצליחים לפגוע יותר פעמים כבר הכנסתי את זה בתרגולת. ז"א - שני שני - טנקים נוסעים בזגזגים ומקיימים אבק ומקשים על הטיילנים והיתר מתקרבים.
- ש. "מה היה תפקידך" ?

ת. הייתי מפקד כח באזור הגזרה הדרומית ת.מ. 401. ית פלוגת התרמ"ש שהיתה לי בגדרד אני השארתי כנטיעה שלנו על המגיד כנראה איר הג'ידי. ביום שבת בשעה 3 בערך בארם חשיכה כאשר הפלוגה התפצלה לשניים קבלתי פקודה שהיא עוזבת אותי, הפלוגה הוצתה. חציה ישאר בארם חשיכה והחצי השני שלה במתחם שנמצא מדרום לארם חשיכה הפלוגה הזו ח למעשה ישבה 10 ימים בארם חשיכה. רק אחרי 10 ימים הצטרפה אלי כשהיא הצטרפה הלי אנחנו התעסקנו בקרב הבלימה שהיה בציר המיתלה, כאשר אני עמדתי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה ב"זור בקרן, עמדות שנמצאות ממזרח לנדרה כאשר את פלוגת התרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך העמדות האלה ופלוגת התרמ"ש היתה שוכנת בעמדות האלה.

אני הייתי בין ~~אנדרה~~ 53 ונורה 51. פלוגת התרמ"ש היתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והיא היתה שוכנת במירבי נבמ"שים כודדים על גבה רכס עמדות על מנת שאנחנו לא נופתע בבוקר ונגיע לעמדות תפוסות. ממש ל ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לזרז וחכו... יבחנו כל הזמן שחדנו ש נחננו נכנס לעמדות ששם ישכבו חיר"נודקים עם בשורות דעה ^{RR} וידפקו ורתנו ואז פלוגת התרמ"ש בלילות היתה שוכנת מ'בטחת ות העמדות שלנו חלק מהלילות כשאנחנו היינו בתביון לילה ^ה הייתה היתה מ'בטחת את התביון היקפית כאשר לאחר צליחת התעלה תוך כדי חקיקפת בסיסי הטיילים פלוגת התרמ"ש ממש נעה בין הטנקים, בערך מחלקה עם כל פלוגה שהיתה לי ו. חרי שהיינו יונקים בסיס טילים התרגולת היתה ש"מ. התרמ"ש הנבמ"שים היה נכנס לתוך הבורנקרים עצמם ומטהר בצורה יסודית את כל מה שנעשה בפנים. פלוגת התרמ"ש גם השתתפה אתי בכבוש מתחם - גדמה לי דו-גדרדי של חת"מ - באזור מקצרה פלוגת התרמ"ש טייעה לי לטהר את המתחם.

- ש. אצני מבין שבשלב הזה של הבלימה מול המיתלה התרמ"שים היו על הרוב בלילה".
- ת. על הרוב במירב כשהרכב עצמו היה במין עמדת תצפית כזאת. הם היו שוככים מערבה לרכס לא על גב הרכס אלא בעמדות תצפית כאשר הם נמצאים עם כלי הנשק של הנב"מ

2177

עצמו על הנגמ"ש, במין מארכ כזה" - "מארכ נגמ"ש היינו קוראים לזה.
ש. "כשום מקרה לא קרה שהיו לכם התאשיות עם חי"ר כאשר התרמ"ש היה רבלי בין
הטנקים>"
לא זה אני יודע קרה בגדרד 195 באחת ההסתערויות כאשר הוא הוריד תרמ"ש
מהנגמ"שים והיה גם ירי חזיתי של חי"ר לחי"ר.

עומק ט"ו ...

סדר ש"ג של מ"ד 46

החקיר בוצע ע"י ר"מ דורון אברהם בתאריך 18.11.73

ר"מ שובל - מ"ד 46

ב-6 לחודש בשנת אהנו החלטנו לנוע ב-230 במאויים על ציד מודעה מערכת, לעבר הקלה, ובשנתמתי לזמנת מודעה-מגדיל קבלתי מקורה מהמ"מ לנוע לעבר "מבזוח" ולדעוק בזמנת מויב שמשמית מהזור מבוזח מערכת, מרובזים בעקר במזור "עופרה". היו גם ידיקות מפורטות על מנקים שלנו, שכלוגה שיטבה פה מבזוח 52 שעדיין נשארו בשטח והוזחרנו לה לדעוק מותם. ברנע שהקמתי למזור מבזוח הימא השנה כבר 5.30, המחיל כבר להיות רמדיוסים, ולמעשה משעברנו את מבזוח החמלנו לחקל במבזוח שלהם. משלב ראשון בעקר בגמ"שים ו-מ"ש ביניהם שכנרמא שהיא הי"ר שהיא ממוך הגמ"שים תאלה זברה בשלב הזה של התנועה כמעט עד לכמיקון וכד גפר של עופרה, יפע לנו להלחם עם בעקר נגד אנשי הי"ר וגמ"שים, כאשר פה שירו עלינו פה. עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו כל טילים. היה פה איזה שחזר ארוך נוסף - ממבזוח, מהזור המקוץ אני קבלתי הודעה שכולים עליהם ואני שלחתי מלקת מנקים שדמקא 6-7 גמ"שים שהיו מפגיב לתקוץ וחזרה עם פה שהיה בגמ"ים, שהיה פה מנהלתי ברובו.

י האם מבחנתם במולדים שהושעלו מהגמ"שים ?

י לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ארמתי, אבל היו דינורמים ממתי"ם שלי שממש היילים קמדו מולם וירו לעברם בזוקות ממבזוחים של 40-50 מ". פה שהיה עם מלח זה נק"ל. אבל היה מבזוח לכל הכוזנים ועשרות מהם החריבצו בין הגמ"שים. אני מקריך שמבחנו דמקנו במזור הזה על פני בק"מ בק"מ היוז 60-70 גמ"שים. מספר ממוקק אני לא יודע, זאת בערך הערכה. זה עד שהקנו בערך למזור של לכמיקון, שזה כביש התעלה..

י אני מבחנתי בגמ"שים פגיעים גם ממבזוחים ומזרח"ה

י אני דמקתי אישית עם המנק שלי 3 גמ"שים במזור 159. זה קרוב לכביש ורזחית את הגמ"שים תאלה, הם גם מפורים לדיונה, ככלל הם היו מבוסים ברמח הסודות

המחלקה -

עומק ט"ו ...

רבע רגע, אני טועה, אהנו דעקנו גם את כל הנב"שים שנבטחים בין 392 א' ועד 393, אני זוכר שאני שקננו את בסיס השילים של החוקים היה לנו איזה שני אקטים בדוריים שלובת הימנה, שלובת התקרה ושלובת שלישיה עברה בערים וזה דעקנו להם נב"שים. בהחלטה היה גם דיווח על טנקים דעקנו טה, בוח של התקרים, אחרי זה התברר לי שלא היו פה טנקים, זה היה רק נב"שים.

ד"ר

היה ט"ו 76 בעצם זה היה פה הכל מקורבט. זה היה אחד בשט.

עכשיו בהחלט אני זוכר. אהנו פה דעקנו גם הרבה נב"שים. וזה באמת היה בערך קד לשנה 600 - 510, קד שהוקנו למצוה, והמפוזת הפרינציפא ומערכת זו הייתה לאימה לילה עשיתי בחושך. התוקפת טעם הייתה - אהנו נענו בקו די מבוסס, טנקים קטנים היו עם מדעים טגוריים, התקרים עמדו נמוך והמעילו את מקלע התקרי וכפ מקלעים ירינו טעם לכל הכוונות. התזזר הזה היה מלא הי"רניקים. אני לא זוכר בדיוק במיזה טעה אבל האוהר יומר אני הייתי בתזזר בוחה מורדת - לכטיקון. קבלתי הודעה לשלוח יחידה טענה, בחלקה טנקים, לבוצר. שלחתי אותה לכביש שהיא התזזר עם בוצר. היא הגיעה ואתה הכל היה בטודר. למחרת היא הוציאה את התנשים התקוז בריאים ושלמים וקמלה אותם אלינו ; וקבלתי הודעה לשלוח בחלקה טנקים שחכנס לליטוף א' ובאטרך להוציא - היה טה הודעה על 5 טנקים, נדמה לי וכמה הרובים שאריך היה להוציא מליטוף א'. ככלל נדמה לי טה התנשים הייתה - את טוד התנשים להשאיר בתקוז, יש כוונה להביא להם התזזרה ולתגבר את התקוז טודר. בחלקה התקרים בטיקוד ט"ט ב', סגן מזר, נכנסה פנימה, הצליחה להוציא טעם 4 או 5 טנקים ומזר טוען שהיא הוציאה טעם גם את הצול"ם עם התזזרים אבל הצול"ם הזה לא נפגמ, הוא לא הגיע לתגב"ד. התקרים הגיעו אחרי זה לתגב"ד והוא לא הגיע.

מזר יצע אחרי זה עם התקרים והגיע לתגב"ד ולתגב"ד שהיא התקריב למצוה, בערך בתזזר מורדת 66. אני הייתי כל הזמן בקטר עם ליטוף א'. טקרי התקוז היה אחד התקרים שהוצאנו טעם, כנראה טעה הטיקוד על התקוז הזה לקה קטר טעמו אני דברתי כל הזמן, אני גם התנתי שהיא טה שולט בקניניטים. הוא היה מיטני למי התנחת שלו. הוא כל הזמן דיווח לי על זה שקולים עליהם, הם מוטשים מריסילדיה וזהו אני חכנתי שלובת טנקים שהיא שלובת א' שלי, בטיקוד של סגן ירון מרדיקס, עם שלובת הזאת נכנס גם מ"ט ב', 140 קירא, עם קוד 2 טנקים. הם אני לא טועה, במח"ב באומו

יום בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטומים. אני עם מלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח לליטוף א' באזור העמדות שבדיונות, שנין "דמנזון" ל-קומנ"ד באזור מריץ ושם התכוננו עמדות לעבר ליטוף א'. פשוט רצימי לראות מה מתפתח והיו גם ידיעות שמדרום לליטומים הם מקימים באיזה מקום גשר, וזייתי צריך להיות מוכן לנוע דרומה ולנסות לדחוק את נטיונות הגישור שלהם על התעלה. ככלל היה דיווח ממזר סמ"מ 2, שנכנס לליטומים על זה שכשהוא המקרב לליטומים ירו קליני טילים, הוא זיהת אותם כ"טילים", פשוט זה היה אז המושך המקובל, כולם טפרו שיודים עליהם טילים והתרגולת מאז הייתה שכל כניסה לעמדות היתה כניסה לעמדות הוך כדי ירי. הממד שלנו היה שהם יאכו לנו בתוך עמדות שאליהם אהחנו עולים ואז יוכלו לדחוק אותנו בטווח קצר. מהות שגנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטווחים רחוקים. כך שלעמדות היינו המיד נכנסים הוך כדי ירי, כנ"ל עשינו כשנכנסנו לעמדות מול ליטוף א'. אני זוכר שההנהנו עמדנו בעמדות, היו דווחים מטנקים שהאלחאו להכנס לאזור הליטומים ס"מ א' דיווח לי שהוא נמצא בליטומים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח, התמבר לי אה"כ, כך ששני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות שנמצאות מדרום וממזון לליטוף א', העמדות הדרומיות והמזוניות כתי שהן מכוונות ושם הוא מרש כנראה את כל ששת הטנקים שלו. ס"מ ב' שהיה במקום, הוא הצליח אחרי זה לצאת החוצה ומתוך שש הטנקים שאיו בליטומים אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את הדווח של ירון, ס"מ א', שדווח לי שיודים עליו "טילים" מכל הכוונים. הוא גם דווח לי אחרי זה שהוא נמצע. שלתי אותו את זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הבנתי מהנו שמבלי שלו לא תקין אז שהוא מרש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר. במקביל לדו-שיח שלי עם ירון התעמדות שלנו התחילו מודים לנו לירות טילים; ירו 4 טילים. הם ירו את זה בצורה כזאת, שמתבר השני של התעלה, אני מעריך, העלו מצבה המורה שהייתה מעלינו ומתקדקע ראייתי באגף, אני מעריך בטווח 400-500 מ' מהאגו, טסו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במזקוק (ז) של טנק אחד במלוגה ג', לא עשה לו שום דבר, טגע לו שם בגלגל סרבוט רק, אני חושב טיל אחד פגע לידי, לא פגע בטנק. גם הטיל השלישי מיטפס. אחרי שראינו את האגף הדרומי הזה ששש הם יורים טילים הגיע בן-טדס בריצה ממזרח למערב וניטנף בידיים שלא יידרו עליו. מתמבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נהג בטנק שהיה מה אמריגית. במלוגה ג'. זזו שני טנקים אל הטנק הזה לחץ אותו, מההדווח היה של הטנק הזה שיש ממכינו רק אה"ר. ראו שני הטנקים לחץ אותו ששני הטנקים החלה נדמקו גם.

עד שם

עד שם שאני מקריך שני סנקים נדמקו באזור סגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה.

אנחנו היינו בעמדות ב-1500 מ' לפניאם והם היו אחרינו. שושה סנקים האלה האלוה ב'

אני מקריך ששבע ע"י טילים אני לא יודע בדיוק כמה נסעו מכל מקום, אחרי השם הראשון

של הטילים ששה מהם עלינו הם ירו עלינו מה נוסף של טילים. בסה"כ הם ירו 6-7 טילים.

מש לזה שבע בגלל המרכוב אך אחד מהטילים לא נגע עלינו. אננו שיפרנו 600 מ' אחורנית.

מה יש ראקציה של דיונות שיש שם עמדות טובות.

ט' הטילים שנורו עליכם נור מהם או מדרום"?

מדרום מהם מדרום בשטחנו אם אנחנו עומדנו מה בעמדות, אני מקריך שהם היו מהאזור הזה

מה מדרום בשטחנו וקרוב. אני מקריך את זה 500 מ' ואני חושב שאני לא שוקה, זה היה

מה בטוח קרוב והם היו משטחנו. ברור לי שזה היה אנשי רגליים שאלו הם זה מהקרקע

בלי שום בעיות.

ט' האשלה אם באמת היו טילים או שהיו בזקת"?

אלה היו טילים, אני לא מכיר בדיוק את האפקט של אבל החץ-אש הזה שרף זה שאל בלי

אשטוח לשקוח. זה בטוח ב-100%. מה השורחים האפקטיבי של ה-

500 מ'."

אני לא יודע מכל מקום זה היו טילים על בטוח. גם המפיץ, היה סבוץ של טיל. אחרי זה אני

האשתי קצת לאכזרי את הטילים האלה. אלה היו טילים בטוח. עכשיו האשתי היא שאנחנו בהחלטה

לא כל כך שנו לב לאנשים שלנו כשעמדנו בעמדות. יותר הממכלנו לחזית. פאוחו רבע האחלנו

לשים לב ⁰360. גם אחורה, גם לאנשים וכל כניסה שלנו לעמדות היו לנו המיד אבטוחה באופן.

אנחנו קודם כל על אזור ירי הטילים ירינו מיר בנק"ל באש מקלעים, ירמח עליהם החלקה סנקים.

שם לא ירו עלינו יותר אף טיל. אולי גם בגלל שאנחנו שיפרנו מנחה לאחור, אבל שם טילים

לא ירו עלינו יותר.

ביום ראשון, 7-2 מודם, אנחנו המשכנו לנהל קרבות עם סנקים של המצרים, בשטחנו נעים בין

ציר בקרן ומערבה לעבר הליטותיים, כאשר באזור 317 ובחוגה, עד לעומר 75, מה אנחנו דמקנו

למצרים 12 סנקים ששם בקרו וספרנו אותם.

פד"מ

96 - או אה לא יודע?

94 - 95 . הנקיים הגיעו הנה רק ביום ראשון בארבעים. כנראה שביום

ראשון בבוקר הם כבר הגליחו להעביר אותם. יום ראשון בערב אהנו אהנו את אהנו בעמדות לאורך הרבטיה הלה שבבדיים לבקין באזור סנטימנט כלמי מקרב, וזיהינו כל הזמן התקדמות של כוחות שלהם על רשבון דרומה לקבר אזור מרובז. אני קבלתי הנחיה את אזור מרובז לקרוב, לא להתקטף אתו, להשאר באזור הזה. כשאני עמדי בעמדות בין ג' גובה 100 לג' גובה 115, שבאזור סנטימנט, הכנסתי שני מיכליות סולר על ציר בקרן דרומה, הן קנה עברו את הקול של בקרן 64 כלמי דרומה. ברבע שתי עברו את הקול אני הרבטי שמעריב, טווח של אולי 1 ק"מ אולי יותר, עמו עליהם שני מילים, אחד עבר משש למיכלית הסולר, השני פגע לפני המיכלית השניה והתפוצץ. הייתה שם גם משאית המוטת - גומה לי שלושה מילים ירו עליהם - ולאחר מכן טובבתי אותם מיד במקום ולקחתי אותם חזרה לאזור סנטימנט שם אהנו בעמדתם את הדילוק ומיום ראשון בערב נכנסה אהה משיבה של ברעה שהיא קבלה המדירות על הגומה, ואני דרך כביש הרוחב המאבדי להט' 401 שהיא קבלה את המדירות על ציר המחלה, ולפעם מיום שני בבוקר אהנו נלהמנו על ציר המחלה, במסגרת אה' 401.

את כל הקרב עם הכוחות המצרים באזור הליטופטים, האומה ולפטיקון, אהנו נהלנו במוצאי יום הביטור, הלילה שבין ה-6-7 באודס. הלילה שבין ה-7-8 באודס אהנו עמדנו במניון לילה מעל לעונו שנמצא ב-10 ק"מ הממזר בציר הנ'די, "מבונה" כאשר הלילה הזה של ה-7-8, אהנו הקדשנו לבצוע מלה מאד ושינה במניון לילה מממזר כאשר משה הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצרים. ב-7 בבוקר אני קבלתי מ.מ. שלובה מגד' 52, זו הייתה המלוגה שיטבה במקום הזה והיא המערגנה מממזר. את אני לא שוקט, את המלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר משיי טנקים מ"מ המלוגה הזו היה סגן בשם בויז. הוא נקרא בלצוע והוא הממזר אלי המלוגה שלישייה לבדוד, ממשי לפעם השנה הטנקים שנבצעו באזור של ליטופטים זו המגרת שלהם אצלי שנבצעה כולל המ"מ. המלוגה הזאת מגד' 52 נהנה אצלי את המסגרת השלישייה בלילה ה-7-8. אהנו היינו כולם במניון כאשר אני עם שני מלוגות טנקים הייתי באזור המעונו, המלוגה מגד' 52 הייתה במניון ק"מ לפנינו מרוחה השני צידי הכביש על מנה לטבוע מאהנו הממזרה.

דוחק מס' ....

א. הצעות כירוגיקה"ל

א. לא. לא בצורת כירוגיקה. (מסתכלים במתה). אני עמתי מה, באזור נק' גובה 140 עם שתי מלוגות והמלוגה פנד' 52 עמדה באזור הזה, 500 מ' מערב לתורדה 71, בדיוק השנה ששולט על כל המאנה הפולני והוא תפחה מצוינת על המקום. הם עמדו מה ששני צידי הכביש אני עמתי ק"מ ושתי טאמוריותם, בצורה כזו עמדנו במניין מובטח כלתי מרוב. מה שפדחה, ששנקים שלנו באזור הזה לא היו. את הקשר שניה לי עם השנקים שהיו באזור הליטוטית אני אבדתי ב-6 באודע בלילה, במובתי יום אפימור. אחרי שהמ"מ דווה לי שחוג נמוק אני קראתי לו עוד לשחוח 3 פעמים בקשר ואני קבלתי מקודה ספורטה ממקד החטיבה שחף טנק נוטף לא יכנס לאזור הליטוטיתם.

ב. תחם ידוע לך מהי מינו את שירידי האי"ר שהיה במעוז"ל

ב. אני מיניתי אותם. מה שהיה אהם זה דבר כזה. ביום ראשון, ה-7 באודע אה"ב בשעה 3 בשך חודיע לי ממקד המעוז, הקשר האימני שהם דברתי כל היום במעוז, שמתקיימים אלו שני אנשים עם דבל לבן ושאל אותי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם נשף ויתן להם להכנס, רק שיוותר שזו לא מלכודה. הוא דווה לי ששני האנשים האלה עם הדגל הלבן הם שניים מברוחמינו מהמעוז הדרומי שנשכו ע"י המצרים והמצרים שלהם אותם שיכנעו את אלה להכנס, אם לא הם יחרגו אותם. הוא גם אמר לי שחוג יבוע להודר וראה 500 שחורים מסביב, ואין שום צ"אנס ולא נשארה להם ארבה חמורה, טאוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם פנד' לא פונקציונליים כי הם לא יודעים להפעיל נשף. הוא ספר לי מה סיפורי אלה לילה ולילה. אני הצרתי לו ששני לא מוסמן להשי לו דבר מזה, שימתיך שתי דקות ואני אתן לו חשוכה. מניתי למקד החטיבה, הוא אמר לי להמתיך גם הוא פנה צפונה ואחרי כמה דקות קבלתי חשוכה שלא יכנעו, שילחמו עד האדם החמרון. אז אמרתי למקד המעוז שיגיד - נדמה לי שבשלב הזה כבר היה איזה מצוי במעוז שנהל אהם את הדו-שיח - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתחלל כמה דקות, אנחנו נוריד ארטילריה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור טנטימנט. אני התחלתי מיד לגוע, חודעתי לו עם שתי מלוגות טנקים עד לאזור של העמדות, 2000 מ' ממנו אמרתי לו ששני אחיל טחח לידות לשני צידי המעוז עם השנקים ולתי מקודה שלי האנשים שנשארו מה - אני משיך שהיו 10 אנשים, אבל אני לא בטוח במספר - הם יבאו ויבראו מורחה עד שיגיעו לשנקים ואנחנו נמנה אותם מובאן.

דוחק מס'.....

זו הייתה התכנית וכך עשינו, הורדנו ארטילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות ואז נתתי לו מקודה-גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה כנראה מה שהם עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע. היו אצלי בביה"ח נציגים של..... (המטקה).

ראשית, לטכניקה ללחיצה בטיילים הקמדנו על נושא של חלוקת תצפית מאובטחה לאבנים אחורנית וקדימה שכל הזמן הייתה תקינה(?) ברגע שהיה דווה על ירי שלא טייל, הדווה ע"י הצומח הראשון מועבר מיד כרשת הפלוגתית וע"י-ה-מ"פ כרשת הגדודית, טייל מאיזה כוון בערך מאיזה יעצה הוא נורה ולאן ובהחלט היו גם הרבה שצליחו להתחמק מהטיילים האלה. התרגולת הייתה שבעמדה איזה שלא עומדים, עומדים עם רוורט בפנים, רגל על הכדקס ברגע שאומרים "נהג אחורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אחורנית כמו טייל, אותו דבר לאפשרות חנוקה קדימה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים, כשהטייל רחוק ממך עדין קשה לך להחליט לחץ קדימה או אחורה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטייל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם הטייל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהוא פגע בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שמשוט פיספסו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו נזק גדול כל כך והתרגולת הייתה-קודם כל אנחנו ברוב המקרים זיהינו את הטיילים רק אחרי שהם נירו.

בחלק מהמקרים וזה בעקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתחל, מול כוחות אפמיה 3 ואהם נהלנו מין קרב בלימה כזה. שם אנחנו ברוב המקרים זיהינו את משגרי הטיילים, איך שהם מצויבים, היינו דואים שני חיילים, שאחד מהם רץ שם מין הצובה כזאת, על הצובה הוא מניח את הטייל השני באחד מהצדדים שלו, מסתכל איך שהוא במשקפת, החיל ששם את הטייל רץ אחורנית, שוכב בערך 10-15 מ' אחרי הצובה הזאת ליד איזה שוחה או משהו, וכנראה ששם הוא יורה את הטייל והוא גם כנראה נעזר בבן זוג שלו שעמד בצד ואומר לו "קצת ימינה, קצת שמאלה". כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו התרגולת שלהם. על דבר כזה היינו מיד מורידים ארטילריה ומיד יורים במקלעים. הבעיה היא, שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמציבים אותו בטווח 2500 מ' פמך, או טווח גדול יותר, ולירות ממקלעים בטווח כזה זה כמעט לא אפשרי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 0.3 סה"כ. אז היינו יורים גם מציבים בלי שום חוכמות, ברגע שראים דבר כזה מוצב שני פגזים מציבים לאזור הזה.

ט "האם לדעתך טנק שנמצא לא במקומו, אלא בשטח ישר מטובל להתחמם,

אוהו בטווח המקבל על הדעה?"

ז אני חושב שכן. השאלה נכחו קודם כל, הרבה יותר קל להתחמם ממיל כאשר הוא נורה

באופן ולא באיזיה, פשוט כי התנועה האוויר וקדימה הרבה יותר מאיזה התנועה ימינה ושאלה.

במה"ב המפץ העקרי שלי הוא, אני זוכר בשירו עלי טילים בני בהתאמה, אני לא יודע

כמה זמן בדיוק לקח למיל לקוף את ה-2000 מ' האלה ששטח הוא נורה, או 2500 מ', אבל

השטח בשניה, שתיים הראשונות אני לא ידעתי לאן לנסוע קדימה או אחורה כי אהב לא עולה

בדיוק על הכוון שלו. רק כשהוא מתקרב אליך יותר אתה עולה על הכוון שלו וכשהוא נורה

מתחנף שלך אני חושב שהמטח להתחלק קדימה או אחורה ברגע שהוא נורה המזים שלך זה הרבה

יותר קשה. אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה, כך שאני לא יודע.

ח "האם הייתה לכם גם מלחמה נגד - ראיתם שיודים עליכם ומהאמת איזו הרגולה

נגד זה או שזו ששום הרגולה בזוקה רגילה?"

ט ירו, בעקר בלילה הראשון, ההרגולה היא הרגולה בזוקה רגילה בלי מבז, פשוט בקלעים,

זה קובד. ברבע שעה כדורים נורים מעל לראש לפסקיל בזוקה כזאת, הוא לא יורה אותה.

י "מבחינת השטח של-הטנקיסטים. טעה פחדת יותר - ממילי ה"מבז" האלה, או דווקא מהבזוקות

ההטווח הקרוב?"

יא הדבר היחיד שהשטח ממנו זה מהשטחים. מהסיבה היא שבלילה הראשון דעקו לנו 10 טנקים

ודיבית נדעקו ממיליים. לא זכור לי שטנק אבלנו נסוג במזוקה. השטי ממיליים כי דאו ששעק

הזה טנקיים(?)

יב "היא לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם אי"ר?"

יג כן. טרתי לך בלילה ראשון אי"ר עם הנגמ"שים וה-76 וביניהם התרובצו לנו שש בין

אוחלים. האש לשהם לא הייתה רצינית. הם ירו נק"ל לעל הכוונת. בזוקות ירו, אבל לא

הרבה, אני לא זוכר שבזוקות סגרו בטנקים. הם שעטנו, פשוט נסענו בקו זידינו כמו טורמים

לכל הכוונת.

יד "שמוך הנגמ"שים הם ירו בט"ר?"

יז לא זכור לי. כן, הם ירו נק"ל. לא זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שהם ירו בשטח.

עומק מס' ....

רמ"ג קדורא דימסר, אחריאי למה שהוא אחריאי.

באזור צידר יש מה משטחים חלקים לבגרי ושאלה לבגי שטחים טהם משטחים למחסייוואין
שום אפשרות לתפוס עמדות. כמה פעמים עשינו מה התקפות, באזור הזה, והתאנקנו ימה מטילים
ע"י הקמה של אבק. ז"מ ששהיה נוסע טנק באלכסון ומקים הרבה מאד אבק, הטילין היה מאבד את
הכוון ולא יודע בדיוק כמה למבוע. זה היה יעיל מאד. משמר טילים חלפו משלנו ולא הצליחו
למבוע בנו דן בגלל זה שעשינו ויבזקים וכל סיני הנועזה בשעה והקמנו הרבה מאד אבק.

_____ ו- קובצים כבר בהם "ש הרבה זמן על פיתוח של מיטוק הצמיג בדגם ה"טידאן" שהיה לפעמים.
אני הושב שדבר כזה אם הוא יהיה רציני וימחק מיד את כל הצורך, בהאלט יכול להקטנה. על יורה
טילים למבוא, למחר בק" מסוימת הוא יראה חלק של עשן, אבל בקורה לטנק יתהחללו קשה מאד למבוע.
ש "התרגולת ששפחה לי זו היתה חרובות, או שכאשרהחיה מצב שהיה בתנועה נקשה אבק ראיתם
שזה הקשה על אטילין".

ה קטע ראשונה, לא עשינו את זה כהרגולת אלא כבודין. נסענו בשעה ואז ראינו אמביציות שנקימים
אבק, הם לא מפליחים למבוע. יתר העממים כבר הכנסתי את זה כהרגולת ז"מ - שני שנקים
נוסעים בזיגזבים ומקימים אבק ומקשים על הטילנים והיחד מתקדמים.
ש "מה היה במקידין?"

ה הייתי טנקד כה באזור הגזרה הדרומית, ה.מ. 401 .
המבד כפראחו את מלוגם החרמ"ש שהיתה לי בגודר, אני אשרהי בניסעה שלנו על ציר הג'ידי
ביום שנה, בשעה 3 בערך באום-אשיבה, כאשר חמלוגה ההפצלה לטניים, קבלתי מקורה שהיא
קוצבת אותי חמלוגה הזאת. הציב ישאר באום השיבה והחצי השני שלה במחאם שנמצאו מדרום
לאום - אשיבה. חמלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים באום-אשיבה, דן אחרי 10 ימים האשרה
אלי. פשטים האשרה אלי אבחנו התקטנו בקרב הכלימה שהיה בציר הטיחלה, כאשר אני עמדי
בדרך כלל בעמדות שהיו מצרים לגיר הטיחלה באזור בקרן, עמדות שנמצאה ממורה לנווח כאשר
את מלוגם החרמ"ש הייתי מבנים בלילה לחון עמדות האלה וחלוגה החרמ"ש הינה שוכבת בעמדות
האלה אני הייתי בין נווח 53 מלוגם החרמ"ש היתה נכנעת בלילה לעמדות באזור הזה והיא הייתה
שוכבת במשרבי גמ"שים בודדים על גבי רכס עמדות. על מנה שאבחנו לא נוספת בבוקר ונגיע
לעמדות המוסות. גמ"ש ל- הייתי

עוזק סט' ...

הז מלוג הארמ"ש בלילה היתה שרובה ומאבטחה את העבודות שלנו, חלק מהלילה, כשנחננו
 היינו במניון לילה והיא היתה אבנו, היא היתה מאבטחה את המניון קיימיה, כאשר לאחר
 אליהם השקלה, מוך כדי הקימה בטיטי הטילים, מלוג הארמ"ש מבט נקט בין המנקים, בערך
 מחלקה עם כל מלוגה שהיתה לי ואחרי שהיינו דומקים בטיס טילים, המיבולה היתה שב"מ הארמ"ש
 עם הנגמ"שים היה נכנס לתוך המוצקרים עצמם ושהת בצורה יסודית את כל מה שנקטה במנימ.
 מלוג הארמ"ש גם השתתפה אמי בכבוש מחנה - נדמה לי דו-גרודי של המ"מ - באזור קקרה.
 מלוג הארמ"ש מייקת לי לשהר את המחנה.

¶ "אני מבין ששלב הזה של הבליטה מול המחלה הארמית היו על הרוב בלילה".

¶ על הרוב, במחנה, כשחרכב עצמו היה במין עזרה הצמיח בזהה הם היו שוכבים מערבה לרכס,
 לא על גב הרובט, אלא בעזרה הצמיח, כאשר הם הצמיח עם כלי הנשק של הנגמ"ש עצמו על
 הנגמ"ש, במין מארב הקימי כזה - מארב היינו קוראים לזה.

¶ "בשום מקרה לא קרה שמינו לכת ההכשרות עם הי"ר, כאשר הארמ"ש היה רגלי בין המנקים

¶ לא. זה אני יודע קרה בגרוד 195 במחנה ההתקדמות, כאשר הוא הודיע ארמ"ש מהנגמ"שים
 והיא גם ירי חזיתי של הי"ר להי"ר.

המנך | סיפורו של רב"מ דלרתיס דוד

רב"מ מנק במל"א

החייל היה נאג מ"מ במסגרת הכרי אשר נע לעבר ליטוף א' על מנה לחץ את המנקים

מהמוצב בדרך במנועה מערבה. לעבר המוצב נסע המנק שלו במקביל המונה כאשר למי מקום

המניקה ידו עליו מדרום לצמון. היו סימני חייל באיזור המניקה - מסקנה שהוא נסע ק"י טיל.

המ"מ כולל רב"מ דלרתיס המלימו מנק והמשיכו במנועה לעבר ליטוף. נמסו לתוך המוצב ועלו

לעמדה. בשלב זה נסע המנק במנוע מהמנף למי מיקום המנק במוך המוצב. כנראה נסע המנק מסודה

קרוב מאד ק"י ק"י אנשי הי"ר מפרים אשר היו בקרבה הכניסה למוצב. בשלב זה רב"מ

דלרתיס עבר למנק אשר שחם עזרה במוך המוצב לכיוון היציאה. המנק נסע בחזית המדיה והמניקה

גרמה למותו של ממקי המנק. היתה נזילה של שני המטורים והמנק בולק, למי קוצמה המניקה מביד

לחניה שהמנק נסע ק"י טיל. החייל אינו יודע לספר מה קרה למנקים המוטמים שהיו באיזור ליטוף.

- 30
 ג-6 לחודש בשבת, אנחנו התחלנו לנוע ב-2 בצהריים על ציר פורפת מערבה
 לעבר התעלה וכשהגעתי לצומת פורפת-מבדיל קיבלתי פקודה מהמח"ט לנוע לעבר "מצורה"
 ולדפוק כוחות אויב שנמצאים מאזור מצורה מערבה, מרוכזים בעיקר באזור "ערפרה".
 היו גם ידיעות מפורשות על טנקים שלנו, מפלוגד שישבה פה מגדוד 52 שעדיין נשאר
 בשטח והוזרתי לא לדפוק אותם. ברגע שהגעתי לאזור מצורה היתה השעה כבר 5³⁰,
 התחיל כבר להיות דמדומים, ולמעשה משעברנו את מצורה התחלנו, להתקל בכוחות שלהם.
 בשלב ראשון בעיקר בנגמ"שים וחי"ר ביניהם, שכנראה שהיה חי"ר שהיה מתוך
 הנגמ"שים האלה וברח.
 בשלב הזה של התנועה כמעט עד ללכסיקון ועד גמר של ערפרה, ^{lc3} לנו שם להלחם
 בעיקר נגד אנשי חי"ר ונגמ"שים כאשר מה שירו עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק
 נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא ארוץ נוסף - מצורה מאזור
 התעלה אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים שדפקה 6-7 נגמ"שים
 שהיו מסביב למעוז וחזר עלי כח שהיה בפנים שהיר כח מנהלתי ברובו.
 האם הבחנתם בתול"רים שהופעלו מהנגמ"שים ?
 ש. לא, אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי, אבל היו דיווחים ממפי"ס שלי
 ת. שמש"עמדו מולם וירו לעברם בזוקות מטוחים של 40-50 מ'. מה שהיהשם מלא זה
 נק"ל. הכל היה מכוסה לכל הכוונים ועשרות מהם התפוצצו בין הנגמ"שים. אני מעריך
 שאנחנו דפקנו באזור הזה על פני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מדויק אני לא
 יודע, זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו בערך לאזור של לכסיקון שזה כביש התעלה.
 ש. "אני הבחנתי בנגמ"שים פגועים גם מכרוניקה ומזרחה".
 ת. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש ורואים את
 הנגמ"שים האלה, הם גם צמודים ^{לד"ר}, בכלל הם היו מכוסים ברשת הסוואה בהתחלה
 אנחנו הדלקנו אותם. זה אבל עשינו בכלל למחרת, אלה כנראה נגמ"שים שהיו בטושים.
 הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה היה מכרוניקה ומעבבה לא מזרחה.
 רגע, רגע, אני טועה, אנחנו דפקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 א'
 ומערבה, כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את כסיס הטילים של ההוקים היה לנו איזה
 שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפתה, פלוגה הסתערה ופלוגה שלישית עברה מדרום ופה
 דפקנו להם נגמ"שים בהתחלה היה גם דווח על טנקים שדפקנו פה, דווח של המפקדים,
 אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים, זה היה רק נגמ"שים.
 ש. רק 96 - P
 ת. היה שם P-T-76. בעצם זה היה פה הכל מעורבב. 76, 8TR, T-P, זה היה אחד בשני.
 עכשיו בהחלט אני זוכר. אנחנו פה דפקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה בערך עד
 לשעה 5³⁰-6⁰⁰, עד שהגענו למצורה ומצורה מכרוניקה ומערבה. זו היתה לחימת לילה
 שעשינו בחושך התנועה פשוט היתה - אנחנו נענו בקו די מכונס, טענים קשרים היו
 עם מדפים, סגורים, מפקדים עמדו נמוך והפעילו את מקלע המפקד ועם מקלעים ירינו ממש
 לכל הכוונים. האזור הזה היה מלא חיר"נקים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר
 יותר אני הייתי באזור צומת פרורת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה,
 מחלקת טנקים, לכרצ'ר, שלחתי אותה לכביש שהיא תחזור עם כרצ'ר. היא הגיעה ואתה הכל
 היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמעוז, בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו,
 וקבלתי הוראה לשלוח מחלקת טנקים שתכנס לליטרף א' ותצטרך להוציא - היה שם הודעה
 על 5 פצועים, נדמה לי וכמה הרובים שצריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי שאז

יחיה ריתר - את שאר האנשים להשאיר במעוז יש כוונה להביא להם תגבורת
 ובר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים בפיקוד סמ"פ סגן מזר, נכנסה פנימה
 יחיה להוציא משם 4 או 5 פצועים ומזר טוען שהוא הוציא משם גם את הזחל"מ
 ההרוגים אבל הזחל"מ הזה לאנמצא, הוא לא הגיע לחאג"ד. הפצועים הגיעו אחרי
 לחאג"ד והוא לא הגיע.

2165

יערך

יצא אחרי זה עם הפצועים והגיע לחאג"ד ולסמ"ד שהיה ממערב למצורה
 ר פרורת 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א': מפקד המעוז היה אחד
 גרעים שהוצאנו אמש, כנראה שאת הפיקוד על המעוז הזה לקח קשר שאתו אני
 י כל הזמן. אני גם הבנתי שהוא שם שולט בעניינים הוא היה תימני, לפי
 וא שלו. הוא כל הזמן דווח לי על זה שעולים עליהם, הם חוטפים ארטילריה ואז
 הכנסתי פלוגת טנקים שהיא פלוגה א' של י, בפיקוד של סגן ירון מרדיקס, עם
 ה הזאת נכנס גם מ"פ ב' סגן עיריה, עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טועה בסה"כ
 בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם פלוגה ג' התקדמתי עד
 200 מ' ממזרח לליטרף. באזור העמדות שבדיונות שבין "רטברון" ל"ערמר" באזור
 ושם תפסנו עמדות לעבר ליטרף א'. פשוט רצייתי לראות מהמתפתח והיו גם
 ות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר, והייתי צריך להיות מוכן
 דרומה ולנסות לדפוק את נסיונות הגישור שלהם על החעלה. בכלל היה דווח ממזר
 2 שנכנס לליטרפים, על זה שכשהוא התקרב לליטרפים ירו עליו טילים, הוא זיהו
 "שמלים", פשוט זה היה אז המושג המקובל, כולם ספרו שיורים עליהם שמלים
 ולת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד
 וניה שהם יחכו לנו בתוך עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו
 וצ. פחות שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטורחים רחוקים. כך שעמדות
 חמיד נכנסים תוך כדי ירי. כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'.
 בר שאנחנו עמדנו בעמדות. היו דרוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים
 דווח לי שהוא נמצא לליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח, הסתבר לי
 כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות
 זו מדרום ומצפון לליטרף א', העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכונות ושם
 כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ב' שהיה במקום, הוא הצליח אחרי זה לצאת
 ומתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את
 של ירון, מ"פ א', שדווח לי שיורים עליו "שמלים" מכל הכוונים. הוא גם דווח
 זה שהוא נפצע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים
 יליו. אני גם הבנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין או שהוא פרש או שקרה לו איזה
 ו אחר, במקביל לדו-שיח שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות
 ירו 4 טילים, הם ירו את זה בצורה כזאת, שמהצד השני של החעלה, אני מעריך
 תאורה שהיתה מעלינו ומהקרקע ראיתי פלאום באגף, אני מעריך בטווח 400-500 מ'
 טסו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במקום (?) של טנק אחד מפלוגה ג', לא
 זום דבר, פגע לו שם בגלגל מרכוב רק, אני חושב. טיל אחד פגע לידי, לא
 גם הטיל השלישי שיספס. אחרי שראינו את האגף הדרומי הזה שמשם הם יורים
 יע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונפנף בידיים שלא יירו עליו. מסתבר שזה היה
 שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה פה אחרונית. מפלוגה ג' זרו שני טנקים אל
 לחלץ אותו כשהדווח היה של הטנק הזה יש מסביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים
 ו, כנראה ששני הטנקים האלה נפסקו גם. עד^{כאן} שאני מעריך שני הטנקים נדפקו
 ול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-1500 מ' לפניהם
 ואחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' אני מעריך שנפגעו ע"י טילים. אני
 דיוק ממה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של הטילים שהיה מפה עלינו

העלו

2167
 שנפגעו באזור של הלטרופים, זו מסגרת שלמה אצלי שנפגעה כולל המ"פ. הפלוגה הזאת מגד' 52 בנתה אצלי את המסגרת השלישית. בליל ה-7-8 אנחנו כולם בחניון, כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור המעוז, הפלוגה מגד' 52 הייתה בחניון ק"מ לפנינו פרושד משני צידי הכביש על מנת למנוע מאיתנו דפתעות.

ש. ב"צומת כרנניקה י"

ת. לא. לא בצומת כרנניקה (מסתכלים במפה). אני עמדתי פה, באזור נק' גובה 140 עם שתי פלוגות והפלוגה מגד' 52 עמדה באזור הזה, 500 מ' ממערב לפרורת 71, בדיוק השטח ששולט על כל המחנה הפולגויה הוא תצפית מצוינת על המקום. הם עמדו פה משני צידי הכביש אני עמדתי ק"מ וחצי מאחוריהם, בצורה כזו עמדנו בחניון מובטח כלפי מערב. מה שבטוח, שטנקים שלנו באזור הזה לא היו. את הקשר שהיה לי עם הטנקים שהיו באזור ה ליטופים אני אבדתי ב-6 בחודש בלילה, במוצאי יום כיפור. אחרי שהמ"פדרות ל שהוא נפגע. אני קראתי לו עוד לפחות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד החטיבה שאף טנק נוסף לא יכנס לאזור הליטופים.

ש. "האם ידוע לך מתי פינוראת שרידי התי"ר שהיה במעוז?"

ת. אני פניתי אותם. מה שהיה אתם זה דבר כזה ביום ראשון, ב-7 בחודש אה"צ בשעה 3 בערך, הודיע לי מפקד המעוז, הקשר התימני שאנו דברתי כל היום במעוז, שמתקרבים אליו שני אנשים עם דגל לבן ושאל אותי מה לעשות. אמרתי לו שיכורן אליהם נשק ויתן להם להכנס רק שיזהר שזו לא מלכודת. הוא דרוח לי ששני האנשים האלה עם הדגל הלבן הם שניים מכותרתינו מהמעוז הדרומי שנשבו ע"י המצרים והמצרים שלחו אותם שישכנעו את אלה להכניע, אם לא הם יהרגו אותם. הוא גם אמר לי שהוא יצא לתצר וראה 500 שחורים מסביב ואין שום צ'אנס ולא נשארה להם הרבה תחמושת, ומתוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם כבר לא פונקציונליים כי הם לא יודעים להפעיל נשק. הוא סיפר לי פה סיפורי אלף לילה ולילה. אני הבהרתי לו שאני לא מוסמך לאפשר לו דבר כזה שימתין שתי דקות ואני אתן לו תשובה. פניתי למפקד החטיבה, הוא אמר לי להמתין, גם הוא פנה צפונה ואחרי כמה דקות קבלתי תשובה שלא יכנעו שילחמו עד האדם האחרון. אז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - נדמה לי שבשלב הזה כבר היה איזה מצרי במעוז שנהל אתם את הדו שיח - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות, אנחנו נוריד ארטילריה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור סנטימנט. אני התחלתי מיד לנוע, הודעתי לו, עם שתי פלוגות טנקים עד לאזור של העמדות 2000 מ' ממנו, אמרתי לו שאני אתחיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולפי פקודה שלי האנשים שנשארו פה - אני מעריך שהיו 10 אנשים, אבל אני לא בטוח במספר - הם יצאו ויברחו מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואנחנו נפנה אותם מכאן. זו הייתה התכנית וכך עשינו. הורדנו ארטילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים ואז נתתי לו פקודה - גם אמרתי לו שידרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה קראה מה שהם עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע.

היו אצלי בבי"ח נציגים של.....(הפסקה)

ראשית, לטכניקה ללחימה בטילים, הק פדנו על נושא של חלוקת תצפית מאובטחת לאנשים אחורנית וקדימה שכל הזמן היתה תקינה (?) ברגע שהיה דווח על ירי של טיל, הדווח ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י המ"פ ברשת הגדודית טיל, מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הוא נורה ולאן, ובהחלט היו גם הרבה שהצליחו להתחמק מהטילים האלה. התרגולת היתה שבעמדה איפה שלא עומדים, עומדים עם רוורס כפנים, רגל על הבלקט ברגע שאומרים "נהג אחורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אחורנית כמו טיל, אותו דבר לאפשרות תנועה קדימה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים כשהטיל רחוק ממך עדיין קשה לך להחליט לרוץ קדימה או אתורה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם

הטיל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהיא יפגע בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שפשוט פיספסו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו נזק גדול כל כך. והתרגולת היתה-קודם כל, אבחנו ברוב המקרים זיהנו את הטילים רק אחרי שהם נורו. בחלק מהמקרים וזה בעיקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות הארמיה 3 ואתם נהלנו מן קרב בלימה כזה, שם אנחנו ברוב המקרים זיהנו את משגרי הטילים איך שהם מציבים היינו רואים שני חיילים שאחד מהם רץ, שם מן הצובה כזאת, על החצובה הוא מניח את הטיל, השני באחד מהצדדים שלו מסתכל איך שהוא במשקפת, החיל ששם את הטיל רץ אחורנית, שוכב בערך 10-15 מ' אחרי החצובה הזאת ליד איזה שוחה או משהו, כנראה שמשם הוא יורה את הטיל והוא גם כנראה נעזר בכך זוג שלו שעומד בצד ואומר לו "קצת ימינה קצת שמאלה", כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו התרגולת שלהם. על דבר כזה היינו מיד מורידים ארטילריה ומיד יורים במקלעים. הבעיה היא שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמציבים אותו בטווח 2500 מ' ממך או טווח גדול יותר, ולירות ממקלעים בטווח כזה זה כמעט לא אפשרי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 03 סה"כ. אז היינו יורים גם מ"כיס בלי שום חוכמות, ברגע שרואים דבר כזה מוצב, שני פגזים מ"כיס לאזור הזה.

- ש. "האם לדעתך טנק שנמצא לא כעמדה, אלא בשטח ישר מסוגל להתחמק מטיל כאשר הוא מזהה אותו בטווח מתקבל על הדעת" ?
- ת. אני חושב שכן. השאלה ככה קודם כל הרבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נורה אליך באגף ולא בחזית, פשוט כי התנועה אחורה וקדימה הרבה יותר מהירה מהתנועה ימינה ושמאלה. בסה"כ הספק העיקרי שלי הוא אני זוכר כשירו עלי טילים אני בהתחלה אני לא יודע כמה זמן בדיוק לוקח לטיל לעוף את ה-2000 מ' האלה שמשם הוא נורה, או 2500 מ', אבל ממש בשניה שתיים הראשונות אני לא ידעתי לאן לנסוע קדימה או אחורה, כי אתה לא עולה בדיוק על הכוון שלו רק כשהוא מתקרב אליך יותר אתה עולה על הכוון שלו, וכשהוא נורה באגף שלך אני חושב שאפשר להסתלק קדימה או אחורה. ברגע שהוא נורה בחזית שלך זה הרבה יותר קשה, אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה. כך שאני לא יודע.
- ש. האם היתה לכם גם מלחמה נגד RPG - ראייתם שירורים עליכם RPG ופחתתם איזו תרגולת נגד זה או שזו פשוט תרגולת בזוקה רגילה ?
- ת. ירו, בעיקר בלילה הראשון. התרגולת היא תרגולת בזוקה רגילה, בלי פגז, מספיק מקלעים, וזה עובד. ברגע שכמה כדורים נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת הוא לא יורה אותה.
- ש. מבחינת החשש של הטנקיסטים, ממה פחדתם יותר - מטילי ה"סגר" האלה או דווקא מהבזוקות מהטווח הקרוב ?
- ת. הדבר היחיד שחששו ממנו זה מהשמלים. והסיבה היא שבלילה הראשון דפקו לנו 10 טנקים ורובם נדפקו מטילים. לא זכור לי שטנק אצלנו נפגע מבזוקה. חששו מהטילים כי ראו שהעסק הזה מתקיים (?).
- ש. היו לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם חי"ר ?
- ת. כן. ספרתי לך בלילה הראשון חי"ר עם הנגמ"שים וה-76 פוביניהם התרוצצו שם בין הזחל"מ. האש שלהם לא היתה רצינית הם ירו נק"ל לכל הכורונים, בזוקות ירו אבל לא הרבה, אני לא זוכר שבזוקות פגעו בטנקים. מה שעשינו פשוט נשענו בקו וירינו כמו מטורפים לכל הכורונים.

- ש. "מתוך הנגמ"שים הם ירו גם" ?
 ת. לא זכור לי. כן, הם ירו נק"ל. לא זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שהם ירו משם.

רס"נ עזרא ציכיר אחראי למה שהוא אחראי ....

- באזור צידר יש פה משטחים חלקים לבמרי ושאלת לגבי שטחים שהם משטחים לבמרי ואין שום אפשרות לתפוס עמדות. כמה פעמים עשינו פה התקפות, באזור הזה, והתחמקנו יפה מטילים ע"י הקמה של חאבק. ז"א כשהיה נוסע טנק באלכסון ומקים הרבה מאוד אבק, הטילן היה מאבד את הכוון ולא יודע בדיוק כמה לפגוע. זה היה מאד מספר טילים חלפו מעלינו ולא הצליחו לפגוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זיגזגים וכל מיני תנועות בשטח והקמנו הרבה מאד אבק. לא ברור לי מדבר עובדים כבר בתח"ש הרבה זמן על פיתוח של מיסוך וצמיג בדגם הטי"ו שהיה למצרים אני חושב שדבר כזה אם הוא יהיה רציני וימטך מיד את כל האזור, בהחלט יכול להקשות על יורה טילים למצוא לאתר וקואורדינטות. הוא יראה בלק של עשן, אבל נקודה לטנק יהיה לו קשה מאד לפגוע
- ש. "התרגולת שסיפרת לי היתה חרגולת או שכאשר היה מצב שהיה טנק בתנועה ועשה אבק ראיתם שזה הקשה על הטיילן".
- ת. פעם ראשונה, לא עשינו את זה כחרגולת אלא כצורך. נענו בשטח ואז ראינו שפגעות שמקיימים אבק, הם לא מצליחים לפגוע. יתר פעמים כבר הכנסתי את זה כחרגולת. ז"א שני - טנקים נוסעים בזגזגים ומקיימים אבק ומקשים על הטיילנים והיתר מתקרבים.
- ש. "מה היה תפקידך" ?
- ת. הייתי מפקד כח באזור הגזרה הדרומית ת.פ. 401. את פלוגת החרמ"ש שהיתה לי בגדוד אני השארתי בנסיעה שלנו על ציר הג'ידי. ביום שבת בשעה 3 בערך בארם חשיבה כאשר הפלוגה התפצלה לשניים קבלתי פקודה שהיא עוזבת אותי, הפלוגה הזאת. תציה ישאר בארם חשיבה והחצי השני שלה במתחם שנמצא מדרום לארם חשיבה הפלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים בארם חשיבה. רק אחרי 10 ימים הצטרפה אלי, כשהיא הצטרפה אלי אנחנו התעסקנו בקרב הבלימה שהיה בציר המיתלה, כאשר אני עמדתי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה באזור בקרן, עמדות שנמצאות ממזרח לנורה כאשר את פלוגת החרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך העמדות האלה ופלוגת החרמ"ש היתה שוכבת בעמדות האלה.
- אני הייתי בין נורה 53, ונורה 51. פלוגת החרמ"ש היתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והיא היתה שוכבת במארבי נגמ"שים בודדים על גבי רכס העמדות, על מנת שאנחנו לא נופתע כבוקר ונגיע לעמדות תפוסות. ממש לא ברור לי מדוע הם לא עשו א זה. הם יכלו לדפוק אותנו... אנחנו כל הזמן פחדנו שאנחנו נכנס לעמדות ששם ישכבו חיר"נוקים עם בסוקות ועם RPG וידפקו אותנו, ואז פלוגת החרמ"ש בלילות היתה שוכבת מאבטחת את העמדות שלנו, חלק מהלילות כשאנחנו היינו בחניון לילה והיא היתה מאבטחת את החניון היקפית כאשר לאחר צליחת התעלה, תוך כדי תקי פה בסיסי הטיילים, פלוגת החרמ"ש ממש נעה בין הטנקים, בערך מחלקה עם כל פלוגה שהיתה לי ואחרי שהיינו דופקים בסיס טילים, התרגולת היתה שמ"פ החרמ"ש ^{by} שהנגמ"שים היה נכנס לתוך הכונקרים עצמם ומטהר בצורה יסודית את כל מה שנעשה כפנים. פלוגת החרמ"ש גם השתתפה אחי בכבוש מתחם - נדמה לי דו-גדודי של חת"מ - באזור מקצרה, פלוגת החרמ"ש סייעה לי לטהר את המתחם.
- ש. "אני מבין שבשלב הזה של הבלימה מול המיתלה החרמ"שים היו על הרכס בלילה".
- ת. על הרמב, במארב, כשהרכב עצמו היה במין עמדת תצפית כזאת. הם היו שוכבים מערבה לרכס, לא על גב הרכס, אלא בעמדות תצפית, כאשר הם נמצאים עם כלי הנשק של הנג"מ

עצמו על הנגמ"ש, במין מארכ כזה" - "מארכ נגמ"ש" היינו קוראים לזה.
ש. "בשום מקרה לא קרה שהיו לכם התכתשויות עם חי"ר, כאשר החרמ"ש היה רגלי בין
הטנקים?"
לא. זה, אני יודע, קרה בגדוד 195 באחת ההסתערויות, כאשר הוא הוריד חרמ"ש
מהנגמ"שים והיה גם ירי תזיתי של חי"ר לחי"ר.

סכסוך 17/70

מס' 46

סודי
- 1 -

עומק מס' ...

46/70

מסוד קרב של מג"ד 46

התחקיר בוצע ע"י רט"ג דודון אברהם בהאריך 18.11.73

רט"ג/שובל - מג"ד 46

ב-6 לחודש בשבת אנוהו התחלנו לנוע ב-230 בצהריים על ציר פורדס מערבה,

לעבר החעלה, ובשעה 12:00 פורדס-מבדיל קבלתי מקודה מהמ"ט לנוע לעבר "מצווה" ולדפוק כוחות אויב שנמצאים מאזור מצווה מערבה, מרוכזים בעקר באזור "עופרה". היו גם ידיעות מפורשות על טנקים שלנו, מפלוגה שיבחה פה מגרוד 52 שעדיין נשארו בשטח והוזהרנו לא לדפוק אותם. ברבע שהגעתי לאזור מצווה הייתה השעה כבר 5:30, התחיל כבר להיות דמדומים, ולמעשה משעברנו את מצווה התחלנו להתקל בכוחות שלהם. השלב ראשון בעקר בגמ"שים ו-ה"ש ביניהם שכנראה שהיה חי"ר שהיה מחוך הגמ"שים האלה וברא בשלב הזה של התנועה כמעט עד לכסיקון ועד גמר של עופרה, יצ לנו להלחם עם בעקר בגד אנשי חי"ר וגמ"שים, כאשר מה שירו עלינו פה. עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו כל טילים. היה פה איזה שהוא ארוע נוסף - ממצווה, מאזור התעוז אני קבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים דמקה 6-7 גמ"שים שהיו מסביב לתעוז ואזרה עם כח שהיה בפנים, שהיה כח מנהלתי ברובו.

ז האם הבחנתם בחולרים שהופעלו מהגמ"שים?
ת לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי, אבל היו דיווחים ממפי"ט שלי שממש חיילים עמדו מולם וירו לעברם בזוקות ממוואים של 40-50 מ". מה שהיה שם מלא זה נק"ל. הכל היה מכוסה לכל הכוונים ועשרות מהם התרובצו בין הגמ"שים. אני מעריך שאנוהו דפקנו באזור הזה על פני צק"ט צק"ט איזה 60-70 גמ"שים. מספר מדויק אני לא יודע, זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו בערך לאזור של לכסיקון, שזה כביש החעלה.

ז אני הבחנתי בגמ"שים פגיעים גם מכרוניקה ומזרח?
ת אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 גמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש ורואים את הגמ"שים האלה, הם גם צמודים לדיונה, בכלל הם היו מכוסים ברשת הסוואה בהתאלה אנוהו הדליקנו אותם. זה אבל עשינו בכלל לפתאום. אלה כנראה גמ"שים ... זה היה מכרוניקה ומערבה לא

עוזק מט' ...

רבע רבע, אני שועה, אבחנו דמקנו גם את כל הנגמ"שים שנמכרים בין 392 א' וטענתה, אני זוכר שמארי שבכרנו את בטיס השילים של החוקים היה לנו חיונה שני 4. אקטיס בדודיים שלובג הייתה, שלובג המהקרה ושלובג שלישיה עברה מצרים וסח דמקנו להם נגמ"שים. בהחלטה היה גם דרוח על טנקים דמקנו סח, ברוח של המפקדים, אחרי זה החתבר לי שלט היו סח טנקים, זה היה רק נגמ"שים.

ד"ר ט

ח היה שם 76 בעצם זה היה סח הכל מקורבב. זה היה אחד בשם .

עבשיו בהחלט אני זוכר. אבחנו סח דמקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה בסך עד לשנה 600 - 510, עד שהוענו למצוה, ומצוה מכרינקה וטענתה זו הייתה לחימה לילה שעשינו בחוסך. המצוה ששם הייתה - אבחנו נקנו בקו די סכוסט, טנקים קאריס היו עם מרשים סגורים, סנקרים עמדו גמוך והמקילו את מקלע המקרי ועם מקלעים ירינו ממש לכל הכווננים. המזור הזה היה שלט הי"רניקים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שנה אבל מאוחר יותר אני הייתי במזור בומה פוררה - לכטיקון. קבלתי הורעה לשלוח יחידה משנה, מחלקת טנקים, לבזבר. שלחתי אותה לבביש שהיא מחזור עם בוצר. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמקוץ בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו ; וקבלתי הורעה לשלוח מחלקת טנקים שמכנס לליטוף א' ומצטרף להוציא - היה שם הורעה על 5 טנקים, נדמה לי וכמה הרוגים שמדיך היה להוציא מליטוף א'. בכלל נדמה לי שגז האנחיה הייתה - את שאר האנשים להשאיר במקוץ, יש כוונה להביא להם הנבורה ולחגבר את המקוץ שחדש. מחלקת הטנקים במיקוד סמ"ט ב', סגן סזר, נכנסה פנימה, הצליחה להוציא ממש 4 או 5 טנקים ומזר שוען שהוא הוציא ממש גם את הזמל"ם עם המרוגים אבל הזמל"ם הזה לא נמצא, הוא לא הגיע למג"ד. המצוקים הגיעו אחרי זה למג"ד והוא לא הגיע.

מזר יבץ אחרי זה עם המצוקים והגיע למג"ד ולמג"ד שהיה מהערב למצוה, בערך במזור פוררה 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטוף א'. פקד המקוץ היה אחד המצוקים שהוצאנו ממש, כנראה שמה המיקוד על המקוץ הזה לקח קשר שחמו אני דברתי כל הזמן, אני גם הבנתי שהוא סח שולט בקניניהם. הוא היה הימני למי המבטא שלו. הוא כל הזמן דרוח לי על זה שעולים עליהם, הם מרששים ארטילריה וכו' אני הכנסתי שלובג טנקים שהיה שלובג ט' שלי, במיקוד של סגן ירון פרידקס, עם המלוגה הזאת נכנס גם מ"ט ב', 140 עירא, עם עוד 2 טנקים. הם אני לא שועה, במח"כ באותו

עוזק ספ' ....

יום בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטוניה. אני עם שלוגה ג' התקדמתי עד ל-2000 מ' ממזרח לליטוף א' באזור העמדות שנדיננות, שבין "ירמון" ל-"עזמיר" במזרח טריין ושם הפסנו עמדות לעבר ליטוף א'. משום רצייתי לראות מה מתחת ותיו גם ידיעות שדרות ללסטוניה הם סקיפים באיזה מקום גשר, והייתי צריך להיות מוכן לנוע ידומה ולנסות לדמקק את נסיונות הגישור שלהם על התקלה. ככלל היה דיוח ממזרח ספ' 2, שנכנס לליטוניה על זה שבשהוא התקרב לליטוניה ירו עליו טילים, הוא זיהה אותם כ"שמים", משום זה היה אז המושך המקובל, כולם ספרו שירייה עליהם שמים והתרגולת מאז חיתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יאכו לנו בחוף עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדחוק אותנו בשוח קצר. היות שאנו לב לאמטיות של ירי הטיל הזה משוחים והוקים. כך שלעמדות היינו המיד נכנסים תוך כדי ירי, כנ"ל עשינו בשנכנסנו לעמדות מול ליטוף א'. אני זוכר שאנחנו עמדנו בעמדות, היו דוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטוניה ספ' א' דיווח לי שהוא נמצא בליטוניה. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח, הסתבר לי אח"כ, כך שאני לא כל כך משופפע במקום המדויק שלו. אבל גמי מעריך שהם היו בעמדות שנמצאות שדרות ומצפון לליטוף א', העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכונות ושם הוא פירש כנראה את כל ששת הטנקים שלו. ספ' ב' שהיה במקום, הוא הצליח אחרי זה לצאת החוצה ומחוך שש הטנקים שהיו בליטוניה אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את הדיווח של ירון, ספ' א', שדיווח לי שירייה עליו "שמים" מכל הכוונות. הוא גם דיווח לי אחרי זה שהוא נטבע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני ומפשיכים לירות עליו. אני גם הבנתי שאנו שהכלי שלו לא תקין או שהוא פורש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר. במקביל לדרו-טיה שלי עם ירון שהעמדות שלנו התחילו שדרות לנו לירות טילים; ירו 4 טילים. הם ידעו את זה בצורה כזאת, שהתברר השני של התקלה, אני מעריך, העלו פצצת האורה שהיתה מעלינו ומתקדקע ראיתי באגף, אני מעריך בשווח 400-500 מ' מאתנו, סמו אלינו 3 טילים. טיל אחד נגע במזקות (7) של טנק אחד בשלוגה ג', לא עשה לו שום דבר, נגע לו שם בגלגל סיכוכ רק, אני מושג טיל אחד נגע לידי, לא נגע בטנק. גם הטיל השלישי מיפפם. אחרי שראינו את האגף הדרומי הזה שמשם הם יורים טילים הגיע בן-גורן בריצה ממזרח למערב וניתנף בידיים שלא יידעו עליו. כסתבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נגע בטנק שהיה עם אחרנית. בשלוגה ג'. ירו שני טנקים אל הטנק הזה לחץ אותו, שהדיווח היה של הטנק הזה שיש פסביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים לחץ אותו שש הטנקים החלה נדמקו גם.

כמה ששני מעריך שני הנקיים נדעו באזור סגול 317 ואולי 500 מ' מדדום לזה.

אנחנו היינו בעמדה כ-1500 מ' למניחם והם היו אחיינו. שוים הנקיים הגלה מסלונה ג' אני מעריך ששטחו ע"י טילים אני לא יודע בדיוק כמה נפגעו אבל מקום, אחרי חשש הראשון של הטילים שהיה כמה עלינו הם ירו עלינו כמה נוסף של טילים. בטח"כ הם ירו 6-7 טילים. הרש לזה שבע בגלל המרכוב אך אחד מהטילים לא פגע עלינו. אהנו שימדנו 600 מ' אחורנית. מה יש רצועה של דיונות שיש עם עמדה טובה.

ט "הטילים שנורו עליכם נור כמה או מדדום"?

מדדום כמה מדדום בשטחנו אם נתנו קומדנו מה בעמדה, אני מעריך שם היו פתחור זה מה מדדום בשטחנו וקרוב. אני מעריך את זה 500 מ' ואני חושב ששני לא פוגע, זה היה מה בטוח קרוב והם היו ששטחנו. ברור לי שזה היו אנשי רגליים ששלחו את זה מהקרע בלי שום בעיות.

ט "ההגלה אם באמת היו טילים או שהיו בזקוח"?

אלה היו טילים. אני לא מכיר בדיוק את האפקט של אבל החץ-מש הזה שרף זה שכל בלי אפשרות לטעות, זה בטוח כ-100%. מה הטוחים האפקטיבי של ה-500 מ'."

אני לא יודע אבל מקום זה היו טילים על בטוח. גם המפיץ, היה פגוע של טיל. אחרי זה אני הצלחתי קצת להביר את הטילים הגלה. אלה היו טילים בטוח. עכשיו הגתה היא שאנחנו בהתחלה לא כל כך שמנו לב לאגפים שלנו כשעמדנו בעמדות. יותר התחלנו לחזות. באותו רגע התחלנו לשים לב ⁰360. גם אתורה, גם לאגפים וכל כניסה שלנו לעמדות היו לנו תמיד אפשרות באוף. אהבנו קודם כל על אזור ירי הטילים ירינו סיד בנקיל באש זקלקים, ירעה עליהם מחלקה טנקים. מש לא ירו עלינו יותר אף טיל. אולי גם בגלל שאנחנו שימדנו סגמה לאחור, אבל מש טילים לא ירו עלינו יותר.

ביום ראשון, 2-7 אודש, אנחנו המשכנו לנהל קרבות עם טנקים של המצרים, כשאנחנו נעים בין ביר בעין ומערה לעבר חליטותים, כאשר באזור 317 וצפונה, עד לעומר 73, את אנחנו דעקנו למצרים 12 טנקים שמש בעיר ומסרנו אותם.

עומק מס' ...

§ 96 - או אחת לא יודע"ז

§ לא, 54 - 95. הנזקים הניקטו הנה רק ביום ראשון בצהריים. הנזק שביחס

ראשון בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. יום ראשון בערב אהנו אהנו את עמנו בעמדות לאורך הרבנים האלה שמודיים לבקרו באזור שניספנס כלמי סערב, וזיהינו כל הזמן התקדמות של כוחות שלהם על רשבון דרומה לעבר אזור מרובז. אני קבלתי הנחיה את אזור מרובז לעזוב, לא להתעסק אהו, להשאר באזור הזה. כשאני עמדי בעמדות בין נק' גובה 100 לנק' גובה 115, שבאזור שניספנס, הנכסתי שני מיכליות סולר על ציר בקרן דרומה, הן קבת עברו את העקול של בקרן 64 כלמי דרומה. ברבע שהן עברו את העקול אני הרבנתי שמשרב, טווח של אולי 1 ק"מ אולי יותר, עמו עליהם שני שמלים. אחד עבר טמש למיכלית הטולר, השני פגע לפני המיכלית השניה והתחוצץ. הייתה שם גש משמית החמושה - נדמה לי שלוש שמלים ירו עליהם - ולאחר מכן טובבתי אהם מיד במקום ולקחתי אהם חזרה לאזור שניספנס שמה אהנו בצקנו את החלוק ומיום ראשון בערב נכנסה הנה השיבה של ברעם שהיא קבלה אחריהם על הגדרה, ואני ירך כביש הרוחב החמושי להט' 401 שהיא קבלה את החמושיות על ציר הממלה, ולפעשה מיום שני בבוקר אהנו נלהמנו על ציר הממלה, במסגרה הט' 401.

אח כל הערב עם הכוחות המצרים באזור הליטוניים, הצומה ולכסיקון, אהנו נהלנו בטומתי יום המיטור, הלילה שבין ה-7-6 באורש. בלילה שבין ה-8-7 באורש אהנו עמדנו בהנזיון לילה פעל לעקו שנכבז מ-10 ק"מ מאחור בציר הג'ידי, "מבזוח" כאשר בלילה הזה של ה-8-7, אהנו הקדמנו לבצוע פלה מחדש ושינה בהנזיון לילה מאחור כאשר משר הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצרים. מ-7 בבוקר אני קבלתי מהם מלוגה פגד' 52, זו הייתה המלוגה שימבה במקום הזה והיא התרינגה מאחור. אש אני לא טוקה, את המלוגה הזו קבלתי מ-7 בבוקר עשיץ סנקים מ"מ המלוגה הזו היה טגן גשט בוקו. הוא נקרה בלצוע ורוח המשרך אלי במלוגה שלישיה לבדוד, מאשר לפעשה המשת הנזקים שנפגעו באזור של ליטוניים זו מסגרת שלהם אבלי שנחבקה כולל המ"מ. המלוגה הזאת פגד' 52 נבחה אחלי את המסגרת השלישיה בלילה ה-8-7. אהנו חיינו כולם בהנזיון כאשר אני עם שתי מלוגות סנקים הייתי באזור המעוז, המלוגה פגד' 52 הייתה בהנזיון ק"מ לפנינו מרושה ששני צידי הכביש על מנת למנוע מאהנו המעוקה.

קודק מט' ....

ג "בצומח כרוניקה"

ה. לא. לא בצומח כרוניקה. (מסמכים בכתב). אני שמתי מה, באזור נק' גובה 140 עם שתי פלוגות והפלוגה בגד' 52 קודם באזור הזה, 500 מ' ממערב לאורחה 71, בדיוק השטח שזולט על כל המנהג הפוליטי והוא המציה מצוינת על המקום. הם עמדו מה ששני צידי הכביש אני שמתי ק"מ וחצי מאחוריהם, בצורה כזו עמדנו במניין מובטח כלמי מקרב. מה ששטח, ששנקים שלנו באזור הזה לא היו. את הקשר שהיה לי עם השנקים שהיו באזור הליטותיים אני מבדתי ב-6 באודש בלילה, במובאי יום הכיפור. אחרי שהמ"פ דווה לי שהוא נהגה אני קראתי לו עוד למרות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד החטיבה שהך שנק נוסף לא יבנה לאזור הליטותיים.

ד "החם ידוע לך שמי מינו את שידיי המי"ר שהיה במקו"ל"

ה. אני מיניתי אותם. מה שהיה אהם זה דבר כזה. ביום ראשון, ה-7 באודש אה"צ בשעה 3 בערך הודיע לי ממקד המעוז, הקשר המימני שהם דברתי כל היום במקו"ל, שהתקריבם אליו שני אנשים עם רגל לבן ושאל אותי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם נשק ויתן להם להכנס, רק שיזרח שזו לא מלכודת. הוא דווה לי ששני האנשים האלה עם הרגל הלבן הם שניים מכווחתינו שהמעוז הדרומי שנשכו ע"י המצרים והמצרים שלהם אותם שישינוקו את אלה להכנס, את לא הם יחריגו אותם. הוא גם אמר לי שהוא יבוע לחזר וראה 500 שחורים מסביב, ואין שום צ"אנס ולא נשארה להם תרבה החמוטת, מהוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם נבר לא מונקציונליים כי הם לא יודעים להפקיל נשק. הוא שער לי מה סיפורי אלף לילה ולילה. אני המרתי לו ששני לא מוסמן לאשר לו דבר מזה, שימתין שמי דקות ואני אמן לו השיבה. מיניתי למפקד החטיבה, הוא אמר לי להמתין גם הוא מנה מצונה ואחרי כמה דקות קבלתי השובה שלא יכנסו, שילחמו עד האדם האחרון. אז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - נדמה לי שמשלב הזה כבר היה מיזה מצרי במקו"ל שנהל אתם את הדו-שיח - שיגיד לו ששם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות, אנחנו נוריד ארטילריה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור טנטימנט. אני המאלתי מיד לנוע, הודעתי לו עם שתי פלוגות שנקים עד לאזור של המעדות, 2000 מ' ממנו אמרתי לו ששני אמחיל משה לירדת לשני צידי המעוז עם השנקים ולמי פקודה שלי האנשים שנשארו מה - אני משיך שהיו 10 אנשים, אבל אני לא בטוח במספר - הם יבאו ויבראו מורה עד שיגידו לשנקים ונמננו נמנה אותם ככתבן.

עוחק מס' ....

זו הייתה התכנית וכך עשינו, הורדנו ארטיילריה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות הסנקים ואז נתתי לו פקודה - גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה כנראה מה שהם עשו מכל מקום אלי אף אחד לא הגיע. היו אצלי בבי"ח נציגים של .....

(הפסקה)

ראשית, לטכניקה ללחימה בטילים הקפדנו על נושא של חלוקת תצפית מאובטחת לאגפים אחורנית וקדימה שכל הזמן היתה תקינה (?) ברבע שהיה דווח על ירי שלא טיל, הדווח ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י ה-מ"פ ברשת הגדודית ; טיל, מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הוא נורא ולאן ובהחלט היו גם הרבה שהצליחו להתחמק מהטילים האלה. התרגולת היתה שבעמדה איפה שלא עומדים, עומדים עם רוורס בפנים, רגל על הברקס ברבע שאומרים "נהג אחורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אחורנית כמו טיל, אותו דבר לאפשרות תנועה קדימה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים, כשהטיל רחוק ממך עדין קשה לך להחליט לחץ קדימה או אחורה. את ההחלטה אתה מקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היא די שרירותית, כי קשה להחליט בדיוק אם הטיל יבוא קצת לפני, קצת אחרי או שהוא פגע בי בדיוק. הרבה טילים ראינו שפשוט פיספסו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו נזק גדול כל כך והתרגולתהיתה - קודם כל אנחנו ברוב המקרים זיהינו את הטילים רק אחרי שהם נורו. בחלק מהמקרים וזה בעקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות מארימה 3 ואתם נהלנו מין קרב בלימה כזה. שם אנחנו ברוב המקרים זיהינו את משגרי הטילים, איך שהם מציבים ; היינו רואים שני היילים, שאחד מהם רץ שם מין חצובה כזאת, על החצובה הוא מניח את הטיל, השני באחד מהצדדים שלו, מסתכל איך שהוא במשקפת, החיל ששם את הטיל רץ אחורנית, שוכב בערך 10 - 15 מ" אחרי החצובה הזאת ליד איזה שוחה או משהו, וכנראה שמשם הוא יורה את הטיל והוא גם כנראה נעזר בבן זוג שלו שעומד בצד ואומר לו "קצת ימינה, קצת שמאלה". כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו התרגולת שלהם. על דבר כזה היינו מיד מורידים ארטיילריה ומיד יורים במקלעים. הבעיה היא, שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמצבבים אותו בטווח 2500 מ" ממך, או טווח גדול יותר, ולירות ממקלעים בטווח כזה זה כמעט לא אפשרי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 0.3 סה"כ. אז היינו יורים גם מייכים בלי שום חוכמות, ברצף שרואים דבר כזה מוצב שני פגזים מייכים לאזור הזה.

אזו בשורה המקבל על הדעת?

אני הושב שבן. השאלה בבחינה קודם כל, הרבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נורה אליך באגף ולא בחזית, משום כי התנועה מאורה וקדימה הרבה יותר מהיחידה התנועה ימינה ושאלה. במה"כ הספק העיקרי שלי הוא, אני זוכר כשירו עלי טילים בני בהתחלה, אני לא יודע כמה זמן בדיוק לקח לטיל לעוף את ה-2000 מ' הגולה ששטח הוא נורה, או 2500 מ', אבל המשך בשניה, שאיים הראשונים אני לא ידעתי לאן לנסוע קדימה או מאורה כי אחת לא עולה בדיוק על הכוון שלו. רק כשהוא מתקרב אליך יותר אחת עולה על הכוון שלו וכשהוא נורה מתאגף שלך אני הושב שמשך להתחלק קדימה או מאורה ברבע שהוא נורה בחזית שלך זה הרבה יותר קשה. אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה, כך שאני לא יודע.

אני חושב שהיה לכם גם מלחמה נבד - רשימת סיורים עליכם ושמעתי איזו הרגולת נבד זה אז שזו ששטח הרגולת בזוקה רגילה?

אני ידע, בעיקר בלילה הראשון, ההרגולת היא הרגולת בזוקה רגילה בלי פגז, מסטיף מקלעים, וזה קובד. ברבע שמה כדורים נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת, הוא לא יודע אותה.

אני מבטיחה המשט של הטנקיסטים. כמה מתיחה יותר - טיילי ה"מגרי" הללה, אז דיוקת התבזוקות החטות הקרוב?

אני הדבר היחיד שאשמעו ממנו זה מחשבלים. מחטיבה היא שבלילה הראשון דפקו לנו 10 טנקים ודובים נדפקו טיילים. לא זכור לי ששטח אצלנו נגע במזוקת. שטיי טיילים כי ראו ששטח הזה מקייט(2)

אני חושב לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם חי"ר?

אני כן. טרתי לך בלילה ראשון חי"ר עם הנגמ"שים וה-76 וביניהם החיובצו לנו שם בין חזאליים. המשט לשטח לא היה רציני. הם ידעו נק"ל לעל הכווננים. בזוקת ידעו, אבל לא הרבה, אני לא זוכר שבזוקות נגעו בטנקים. מה שעשינו, ששטח נסענו בקו וידענו כמו מפורטים לכל הכווננים.

אני מתוך הנגמ"שים הם ידעו גם?

אני לא זכור ליי. כן, הם ידעו נק"ל. לא זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שהם ידעו משט.

עוד,

רפ"ג חוק רישות, תשרי לפי שנת ארבע.

באזור ציור יש פה משמשים חלקים לגברי ושאלה לגבי שמיים שהם משמשים למטרות ציור
שם משמשים לאזור עבודה. כמה מקומות עשינו מה המקומות, באזור הזה, והחוקנו יפה טיילים
ע"י הקמה של אבק. ז"ל ששהיה נוסע טנק באלכסון ומקום הרבה מאד אבק, השילן היה באחד את
מכוון ולא יודע בדיוק כמה למנוע. זה היה יעיל מאד. מספר טיילים חלפו מעלנו ולא הצליחו
למנוע בנו רק בגלל זה שעשינו זיגזגים וכל מיני תנועות בשטח והקמנו הרבה מאד אבק.

1- עובדים כבר כמה ש"ש הרבה זמן על פיהוה של מיטוק המהיג בדבם ה"טידאן" שהיה למצויים.

אני חושב שדבר כזה אם הוא יהיה רציני וימנע מיד את כל האזור, באולם יכול להקטנה. על יורה
טיילים למצוא, לאשר נק" מסוימת הוא יראה חלק של עשן, אבל נקודה למנוע יחיהללו קשה מאד למנוע.

2 "המרגולת ששמה לי זו הייתה הרגולת, או שכאשר הייתה מצב שהיה במנועה נעשה אבק ראיתם
שזה הקשה על השילן".

3 קשה ראשונה, לא עשינו את זה כהרגולת אלא כצורך. נסענו בשטח ואז ראינו שגביעות מקימים
אבק, הם לא מצליחים למנוע. יחד השקעים כבר הכנסתי את זה כהרגולת ז"ל - שני טנקים
נוסעים בוויזגים ומקימים אבק ומקשים על השילנים והיחד מקימים.

4 "מה היה המקיוד"?

5 הייתי ממקד כה באזור הגזרה הדרומית, ה.ס. 401 .

המכד כנראה את מלוגב התרמ"ש שהיתה לי בגודר, אני תשאירי בגביעות שלנו על ציר הג'ידי
ביום שבת, בשעה 3 בערך באום-השיבה, כאשר המלוגב התפבלה לשנייה. קבלתי פקודה שהיא
עוזבת אותי המלוגב הזאת. הציג ישר באום השיבה והוציא השני שלה בשטח שנמצאו מדיות
לאום - השיבה. המלוגב הזאת למעשה ישבה 10 ימים באום-השיבה, רק אחרי 10 ימים הצטרפה
אלי. כשהיא הצטרפה אלי אנחנו התעסקנו בקרב הבלימה שהיה בציד המיחלה, כאשר אני עמדת
בדרך כלל בעמדות שהיו מצרים לציד המיחלה באזור בקרן, עמדות שנמצאות מעורה לנווח כאשר
את מלוגב התרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך עמדות האלה ומלוגב התרמ"ש הייתה שוכנת בעמדות
האלה אני הייתי בין נווח 50 מלוגב התרמ"ש הייתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והיא שימח
שוכנת במארכי נגמ"שים בודדים על גבי רכס העמדות. על גנה שנמצאו לה נוסתק בצוקי ונגיע
לעמדות המוסות. טמט לא ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לדפוק אותנו...
אנחנו כל הזמן חרדנו שנמצאו נכנס לעמדות שם ישבו חידו"קים עם בזוקות וקט

חומצת.

ב-6 לחודש כשכח אנחנו התחלנו לנוע ב-2 כצהריים על איר מודפת מערכה לעבר התעלה וכשהגעתי לצומת פורפת מבדיל קיבלתי בקודה מהמח"ט לנוע לעבר "מצורה" ולדפוק כוחות אויב שנמצאים מאזור מצורה מערכה מרוכזים בעיקר באזור "ערפרה". היו גם יגיעות מפורשות על טנקים שלנו מפלוגה שיטבה פה מגדוד 52 שעדיין נשאר בשטח והוזרתי לא לדפוק אותם. כרגע שהגעתי ליור מצורה היתה השעה כבר ³⁰5. התחיל כבר להיות דמדומים ולמעשה משעברנו את מצורה התחלנו להתקל בכוחות שלהם. בשלב ראשון בעיקר בגמ"שים וח"י"ר ביניהם, שכנראה שהיה ח"י"ר שהיה מתוך הנגמ"שים האלה וברחו.

בשלב הזה של התנועה כמעט עד ללכסיקון ועד גשר של ערפרה ^{1,3} לנו שם להלחם בעיקר נגד אנשי ח"י"ר הנגמ"שים כאשר מה שירו עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא אירוע נוסף - מצורה מאזור המעוז אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ראני שלחתי מחלקת טנקים שדפקה 6-7 בגמ"שים שהיו מסביב למעוז וחזר על כח שהיה בפנים שהיה כח מנהלתי ברובו.

ש. האם הכחנחם בתול"דים שהופעלו מהנגמ"שים?

ת. לא, אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי אבל היו דיווחים ממפי"ם שלי שמשם עמדו טולס וירו לעברם בזוקות מטוחים של 40-50 מ"מ. מה שהי שם מלא זה נק"ל. הכל היה למכוסה לכל הכוונים ועשרות מהם התפוצצו בין הנגמ"שים אני מעריך שאנחנו דפקנו באזור הזה על פני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מדויק אני לא יודע זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו כשרך לאזור של לכסיקון שזה כביש התעלה.

ש. "אני הכחנחתי בנגמ"שים פצועים וגם מכבוניקר ומזרחת".

ת. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה הרוב לכביש ורואים את הנגמ"שים האלה הם גם צמודים ¹¹⁻¹² בכלל הם היו מכוסים ברשת הסוואה בהתחלה אבחנו הדלקנו אותם. זה אפל עשינו בכלל למחרת אלה כנראה נגמ"שים שהיו נטרשים. הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה הי מכבוניקר ומעבכה לי מזרחת.

רגע רגע אני טועה אבחנו בדפוקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 א' ומערכה כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את בסיס הטילים של התוקים היה לנו איזה שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפחה פלוגה הסתערה ופלוגה שלישית עברה מדרום ופה דפקנו להם נגמ"שים בהתחלה היה גם דרוח על טנקים שדפקנו פה דרוח של המפקדים אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים זה היה רק נגמ"שים.

ש. רק 96 - P

ת. היה שם 76 P. בעצם זה היה פה הכל מעורבב, 76 BTK + P זה היה אחד בשני.

עכשיו בהחלט אני זוכר. אנחנו פה דפקנו גם הרבה נגמ"שים. רצה באמת היה בשרך עד לשעה ⁰⁰5:30 עד שהגענו למצורה ומצורה מכבוניקר ומערכה. זו היתה לחימה לילה

שעשינו בחושך התנועה משוט היתה - אנחנו נענו בקו די מכונס טענים קשרים היו עם מדפים, טגורים מפקדים עמדו נמוך והפעילו את מקלע המפקד ועם מקלעים ירינו מש לכל הכוונים, האזור הזה היה מלי חיר"נקים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור צומת פורדת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה מחלקת טנקים לכרצו שלחתי אותה לכביש שהיא תחזור עם ברצו. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הרציאה את האנשים מהמעוז, בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו; וקבלתי הודאה לשלוח מחלקת טנקים שתכנס לליטרף א' ותצטרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים נדמה לי וכמה הרובים שאריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי SK

2179

ההכחיה היתה - את שאר האנשים להשאיר כמעוז יש כוונה להביא להם תגבורת ולתגבר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים במיקוד סמ"מ טגן פזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 4 או 5 מצוקים ומזר פוען שהיו הוציא משם גם את הזחל"מ עם החיילים אבל הזחל"מ הזה ¹⁶ לא נמצא, הוא לא הגיע לתאג"ד. המצוקים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

זר יצא אחרי זה עם המצוקים והגיע לתאג"ד ולטמ"ד שהיה מפקד למצורה ¹⁸⁷ עדיין

באזור פרידת 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א' מפד המעוז היה אחד מהמצוקים שהוצאנו אמש כנראה שאת הפיקוד על המעוז הזה לקח קשה שאנו אני

דברתי כל הזמן. אני גם הכנתי שהוא שם שולט בפנינים הוא היה חימני לפי המבטא שלו. הוא כל הזמן דרוח לי על זה שעולים עליהם הם חוטפים ארטילריה ואז אני הכנסתי פלוגת טנקים שהיו פלוגה א' שלי כפיקוד של טגן ירון מרדיקס עם

הפלוגה הזאת נכנס גם מ"מ ב' טגן עיריה עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טועה בסמ"כ באותו בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם הפלוגה ב' התקדמתי עד

לכ-2000 מ' ממזרח לליטרף ¹⁵ האזור העמדות שבדיבור שבין "רטכונך" ל"ערש" באזור

מ"ד ושם חפסנו עמדות לעבר ליטרף א'. משום רצייתי לראות מה סמ"מ והיו גם ידיעות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר והייתי צריך להיות מוכן

לנוע דרומה ולנסות לדפוק את נסיונות הבישור שלהם על התעלה. ככלל היה דרוח ממזר

סמ"מ 2 שנכנס לליטרפים, על זה שכשהיו התקרב לליטרפים ירו עליו טילים הוא זיהה

פוחם ב"מלים" משום זה היה יז המושק המקובל כולם ספרו שירדים עליהם שמלים והתרגולת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד

שלנו היה שהם יתכו לנו בתוך עמדות שאליהם אבחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו

בטוח קצת. ימות שמנו לכ לאפשרות של ירי הטיל הזה מפרוחים רחוקים. כך לעמדות

היינו חמיד נכנסים תוך כדי ירי כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'.

אני זוכר שאבחנו עמדנו בעמדות היו דרוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים

מ"מ א' דרוח לי שהוא נמצא בליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח הסתבר לי את

את"כ כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. וכל אני מעריך שהם היו בעמדות

הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א' העמדות ודרומיות והצפוניות כמי שהן מכונות ושם

הוא פרס כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"מ ב' שהיה במקום הוא הצליח אחרי זה לצאת

הפוצה ומתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את

הדרוח של ירון מ"מ א' שדרוח לי שירדים עליו שמלים מכל הכוונים. הוא גם דרוח

לי אחרי זה שהוא נפצע. שאלתי אותו אם זה רציני יהוא אפר שזה לא רציני וממשיכים

לירות עליו. אני גם הכנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין אז שהוא פרש או שקרה לו איזה

שהוא דבר אחר במקביל לדו-שיח. שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות

טילים. ירו 46 טילים הם ירו את זה בצורה כזאת שמהצד השני של התעלה אני מעריך

שנמצאת האורה שהיתה מעלינו ומהקרקע ראיתי ¹⁹ צה"ל באבף. אני מעריך כסדרה 400-500 מ'

מאתנו 100 אלינו 3 טילים. טיל אחד נגע במקום (?) של טנק אחד מפלוגה ג'. לא

עשה לו שום דבר פגע לו שם בגלגל מרכוב רק אני חושב. טיל אחד פגע לידי לא

פגע בטנק גם הטיל השלישי שיפסס. אחרי שראינו את האקס הדרומי הזה שממש הם יורים

טילים הגיע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונפנף בידים שלא יירו עליו. מסתבר שזה היה

איש צוות שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה מה אחרנית. מפלוגה ג' זזו שני טנקים אל

הטנק הזה לחץ אותו בשדרוח היה של הטנק הזה שיש מטביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים

לחץ אותו כנראה ששני הטנקים האלה נחטקו גם. עד שאני מעריך שני הטנקים נדפקו

באזור פגול 177 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אבחנו היינו בעמדות כ-1000 מ' לפנייהם

והם היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' יני מעריך שנפגע ע"י טילים. אני

לא יודע בדיוק כמה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של ארטילרים שהיה מפה עלינו

הם ירו עלינו מטח נוסף של טילים במס"כ הם ירו 6-7 טילים. מדט לזה שבוע
בגלגל המכורב ה אחד מהטילים ל יגד אלינו. יבחנו שיפרנו י"מ 6 מ' יחודנית.
שה יש אקצות של זיונות שיש שם עזרות טובות.

2180

ש. "הטילים שנורו עליהם ברור משה ירו מדרום?"

מדרום ממש מדרום. בשטחנו ים אנחנו עצמנו פה בעמדות ני מעריך שהם היו
מה זור הזה ממש מדרום בשטחנו וקרוב - ני מעריך את זה 00 מ' ני חושב ש ני
ל טועה. זה היה ממש בטוח קרוב דהט היו בשטחנו. ברור לי שזה היו נשים רב-לים
ששלחו ח זה מהקרקע בלי של היא

ש. "הש לה ים באמת היו טילים ו שהיו בזקוקת?"

לה היו טילים. ני לא מכיר בד וס ח היפקט של RPC בל התץ- ש הזה שר ה זה
שמל בלי שום ומדרות לטעות. זה בטוח ב-100. מה הטעות ה פמטיבי של ה-RPC
" 00 מ' "י

ני ל יודע מכל מיום זה היו טילים כל בטוח גם היצור היה מצוי של טיל
חר זה ני הצלחתי קצת להכבר הטילים ח לה. לה ה ד טילים בטוח. לכשי ח מה
הי שאנחנו בהחלה לו כל כך שמנו לב ל גיים שלנו בשעמנו בעמדות יחר הסתכלנו
לחיות מ וחו רבג החלנו לשים לב 60⁰ גם חזרה גם לוגיים יכל כניסה שלנו
לעמדות ה י לבו ד בטחות ב נף. אנחנו ידם כל יל זור ד הטילים ריבו
מיד בנק"ל גיש מקליים ירתה עליהם מחליח זכיים. משם ל ירו על-נו וחר ה
טיל ילי גם בגלל ש נחנו שפרני הגמה לאחור) אבל משם טילים לא ירו על ני
יחר.

ב יום ראשון ב-7 בחודש נחנו המשכו לנדל זרבות עם טנקים של המצרים כשאנחנו
נעים בין ציר בקרן ומעבה לעבר הליטופים כישו באזור 317 וצמנה עב-עד
לערטר 7 פה אנחנו דפטנו למצרים 12 טנקים שממש בערו וספרנו אותם.

ש. " 96-9 פ ו אחת לא יודע?"

ת. לא. 4-5-51-9 הטנקים הגיעו הנה רק ביום ראשון בצהריים. כנראה שביום ראשון
בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. ביום ראשון בערב אנחנו מציינו את עצמנו בעמדות
לאורך היבטים האלה שצמודים לבקרן באזור סנטימנט כלפי מערכהוזהנו כל הזמן
התקדמות של כוחות שלהם על הקרן דרומה לעבר אזור מרכז. אני קבלתי הנחיה את
אזור מרכז לסדוב לא לפתעטק אתו, להסיר באזור הזה. כשאני עמתי בעמדות בין
נק' גובה 110 לנק' גובה 115 שבאזור סנטימנט הכנסתי שתי מיכליות סולר על
ציר בקרן דרומה. הן קצת עברו את העקול של בקרן 64 כלפי דרום. כרבע שהן עברו
וח העקול של המערב מסרות של ולי 1 ק"מ ולי יותר עזרו עליהם שני
שמלים. אחד עבר ממש לפיכלית הסולר השני פגע לפני המיכלית השניה והתפוצץ
היתה שם גם משאית חמושת - דמה לי ששלושה טילים ירו עליהם - ולי יחר מכן
סוככתי אותם מיד במקום ולקחתי אותם חזרה לאזור סנטימנט שפה אנחנו בצענו את
החזלוק ומיום ראשון בעבך נכנסה הנה חטיבה של כרעם. שהיא קבלה חזרה על הגזרה
דאני דרך כביש הרוחב החתכרתי לחט' 401 שהיא קבלה יח החזירות על ציר המזלה
ולמעשה מיום שני בבוקר אנחנו נלחמו על ציר המזלה במסגרת חט' 401.
את כל הקרב עם הכוחות המצריים באזור ליטויים הצומח ולכטיסרן היו נהלנו
במוצ י יום הכיפור הלילה שבין 7-6 בחודש. בלילה שבין ה-7-8 בחודש נחנו עצמנו
בחניון לילה מעל למעוז שנמצ ב-10 מ' מאחור כציר הג'יפי "מצודה". כאשר בלילה
הזה של ה-7-8 אנחנו הקדשנו לבאצ מל) מחדש ושיבה בחניון לילה מתור כאשר משך
הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצריים. ב-7 בבוקר ני מבחתי חץ פלוגה מבד'
52 זו הייתה הפלוגה שישבה במקום הזה והיא התארגנה מאחור. אם אני לא טועה
את הפלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר עם 7 טנקים מ"פ הפלוגה הזו היה סגן בשם ברעז
הו- נקרא גלכרע והו הצטרף אלי בפלוגה שלישיית לגדוד, כאשר למעשה המשת הטנקים

שנפגעו באזור של הלטרופים, זו מסגרת שלמה יצלי שנפגעה כולל המ"מ. הפלוגה נזאת מגד' 52 כנתה יצלי את המסגרת השלישית כליל ה-7-8, אבחנו כולם בחניון כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור המעוז הפלוגה מגד' 52 הייתה בחניון ק"מ לפנינו מרוטה משני צידי הכביש על מנת למנוע מאיחנו היחעות.

ש. ביצומת כרוניקה ?

ת. לא, לא ביצומת כרוניקה (מסחלים במפה). בני עמדותי פה באזור ²¹⁸¹ גב' גובה 140 עם שתי פלוגות הפלוגה מגד' 52 עמדה באזור הזה 500 מ' ממערב, לפורדת 71 בדיוק השטח ששולט על כל המחנה הפולני והוא תצפית מצוינת על המקום. הם עמדו פה משני צידי הכביש אני עמדותי ק"מ רחבי מ חוריהם בצורה כזו עמדנו בחניון מוכנת כלפי מערב. מה שבטוח, שטנקים שלנו באזור הזה לא היו. ²¹⁸¹ שהיה לב עם הטנקים שהיו באזור הלטרופים. בני אבותי ב-6 בהרש לילילה ככוח. י יום כיפור. אחרי שהתפלגו לי שהיו נפגע. אני קראתי לו עוד לפחות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד החטיבה שאף טנקי צודם לא יכנס לאזור הלטרופים.

ש. האם ידעו לך מתי פוזנאק שרידי החי"ר שהיה במעוז ?

ח. בני פניתי יומם. מה שהיה יום זה דבר כזה: ביום ר-שון. ב-7 באודס אה"צ בשעה 3 בערך הודיע לי מפקד המעוז הקשר התימני שאתם דברתי כל היום במעוז שמתקרבים אליו שני אנשים עם דגל לבן ושאל: רחמי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם בשק ריתק להם להכנס רק שיזהרו שזו לא מלכודת. הלא דרוח לי ששני האנשים האלו עם הדגל הלבן הם שניים מכוחותינו מהמעוז הדרומי שנישכרו ע"י המצרים והמצרים שלהו וחס שישיכערו את אלה להכניע אם לא הם יהרגו וחס. הוא גם אמר לי שהרא יצא לאחד וראה 90 שחורים מסביב ואין שום צ' גט ול נשארה להם הרבה תחמושת ומתוך ה-10 אנשים שנשארו לו חלקם כבר לא מונקשיונליים כה הם ל יודעים להפעיל נשק. הו סיפר לי פה סיפורי. ולף לילה ולילה. בני הבחיתי לו ש בני ל. מוטמך לאשתי לו דבר כזה שימתין שתי דקות ואני אתן לו השובה. פניתי למפקד החטיבה הרי אמר לי להמתין גם הוא פנה אמוצה ואחרי כמה דקות קבלתי השובה שלא יבנעו שילחמו עד האדם האחרון. אז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - בדמה לי שבשלב הזה כבר היה ייזה מצרי במעוז שנהל אתם את הדו שיה - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות. נחמו נודיד ארטיאליה על המוצב מסביב. אני בזמן הזה הייתי באזור 2000 מ' ממנו. אמרתי לנוע הוצעתי לו עם שתי פלוגות טנקים עד ל-זר של העמדות 2000 מ' ממנו. אמרתי לו שאני אחתיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולפי פקודה שלי האנשים שנשארו פה - בני מקריך שהיו 10. נטיים כל בני ל הטוח במספר - הם יצאו ויכרוחו מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואבחנו נפנה יומם מכאן. זו הייתה התכנית וכך עשינו. הודדנו ארטיאליה, אני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים ויז נתתי לו פקודה - גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הפקוד ויפוצי את מהשירי הקשר איברה מזרחה. זה קראת מה שהם עשו מכל מקום אלי. הף אחד ל הגי.

היו יצלי בבי"ח נציגים של.....(המפקח)

ראשית לטכניקה ללחימה בטילים הקצמדנו על נושא של חלוקת תצפית מאוכסנת לשניים אתודנית וקדימה שכל הזמן הייתה תקינה (?) ברוב שהיה דרוח על ידי של טיל קהדות ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית רפ"י המ"מ ברשת הגודלית: טיל מאיזה כוון בערך מאיזה שעה הו נורה ולאן ובחלטה היר גם הרבה שהצליחו להתחמק מהטילים והילה. החריגולת הייתה שבקמדה איפה של עמדים עומדים עם רומם בטנים רגל על הלפט ברוב שאומרים "נהג אתודה" לחיצה מהירה על הגז והו סס אתודנית כמו טיל ותו דבר לאמטרות חנועה כלמה. האמת היא שלפחות כשעלי ידו טילים כשהטיל רחוק ממך עדיין קשה לך להחליט לתץ קדימה זו אתודה. את החלטה אתהמקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז החלטה היו זי שירדתי כי קשה להחליט בדיוק אם

2182

הטיל יבנו קצת לפני, קצת אחרי, ור שהיה ימנע כל גזירות, והנה טילים ראינו
 שפשוט פיסכסו, לי פגעו. גם הרבו טילים שפגעו לא עשור נזק גדול כל כך.
 והתרגולת הינה קודם כל, נתנו כרוב המקרים זיהנו את הטילים רק אחרי שהם נודו.
 בחלק מהמקרים וזה בעיקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות הארמיה
 וראתם נהלנו מן קרב בלימה כזה, שם - ^{אנחנו} כרוב המקרים זיהנו את משגרי הטילים
 יך שהם מציגים היינו רואים שבי טילים יחד מהם רץ, שם מן הצדקה כזאת על
 התצורה היו מניח את הטיל השני בחד מהצדדים שלו מסתכל איך שהוא כמשקפת
 החיל ששם ה הטיל רץ אתורנית שובב בטווח 10-15 מ' אחרי התצורה הזאת ליד איזה
 שורה ו משתדל לרץ. שמשם הר יורה ה הטיל והר עם קצת געזר בכך זקן שלו שעומד
 בצד ואומר לו "קצת ימינה קצת שם לה" כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הבנתי שזו
 התרגולת שלהם על דבר כזה היינו מיד מורידים רטילריה ומיד יורים במקלעים.
 הבעיה היא שאתה לפעמים מגלה דבר כזה שמציגים יחד בטווח 2000 מ' ממך. ו טווח
 גדול יותר ולפרות המקלעים בטווח כזה זה כמעט לי נמקטיבי. לכו יש גם מקלע
 המפקד הוא 03 מ"מ. אז היינו יורים בג מ"מ כלי שום חוכמות ברבע שרואים
 דבר כזה מוצב שני פגזים מ"מ לזולת הזה.

- ש. "האם לדעתך טנק שנמצא לא בעמדה יל בשטח ישר ^{אנחנו} מסוגל להתחמק מטיל כאשר הוא
 מזהה אותו בטווח מתקבל על הדעת" ?
- ת. אני חושב שכן. השאלה ככה: קודם כל הדיבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נורה
 ליד באגף ול. בחזית. פשוט כי התנועה אתורה ועדימה הרבה יותר מהירה מהתנועה
 ימינה ושמיאלה. כשה"כ הספק העיקרי שלי הו. אני ^{אנחנו} כשירד עלי טילים אני בהתחלה
 אני לא יודע כמה זמן בדיוק לוקח לטיל לעוף את ה-2000 מ' האשה שמשם הוא נורה
 אז 2500 מ' אבל משם בשניה שתיים הדישונות. בני ל ידעתי לזן לנסוע ^{אנחנו}
 ין אתורה כי אתה לי עולה בדיוק על הכוון שלו רק כשהו. מתקרב אליך יותר
 אתה עולה ל הכוון שלו, וכשהו. נורה בג שלך אני חושב שישאר להתחלק עדימה
 אז אתורה ברבע שהו. נחיה בחזית שלך זה הדיבה יותר קשה אבל אני לא זוכר שלי
 היה מצב כזה. כך שני לא יודע.
- ש. השם הינה לכם גם מלחמה נבד 4 PC - ראייתם שיוורט עליכם 4 PC ופתחתם יזו תרגולת
 נבד זה יו שזו פשוט תרגולת בזוקה רבילה ?
- ת. ירו בסיקור בלילה הר שון. התרגולת הי תרגולת בזוקה רבילה, כל' פגז, מספיק
 מקלעים וזה עובד. ברבע שכמה כדורים נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת הוא
 לא יורה וזאת.
- ש. מבחינת החשי של הטנקיסטים, כמה נהדחם ירת - מטילי ה"סגר" הגלה או דווקא
 מהבזוקות מהטווח הקורב ?
- ת. הדבר היחיד שחששו ממנו זה מהטילים. והסיבה היא שבלילה הרשון דפקו לנו
 10 טנקים ורובם נדאקו מטילים. לך זכר לי ששנק אצלנו נמנע מבזוקה. חששו
 מהטילים כי רזו שהעסק הזה ^{אנחנו} מתחיל.
- ש. היו לכם קרבות של טווח 100-200 מ' עם חי"ר ?
- ת. כן. ספרתי לך הלילה הראשון חי"ר עם הנגמ"שים וה-76 - רכיניהם התרוצצו שם
 בין החל"מ. האש שלהם לא הינה רכיניה הם ירו נק"ל לכל הכוזבים בזוקות ירו
 אבל לי הדיבה אני לא זוכר שבזוקות פגעו בטנקים. מה שעשינו פשוט נשענו בקו
 ירינו כמו מטורפים לכל הכוזבים .

2185

- ש. "מחוך הנגמ"שים הם ירו גם" ?
- ת. לא זכור לי. כן הם ירו נק"ל. לי זכור לי דבר שהוא למעלה מנק"ל שהם ירו משם.

רס"ג קורא ציכור : אחריי למה שהו אחראי ....

באזור צידר יש פה משטחים חלקים לגמרי ושלח לבני שטחים שהם משטחים לגמרי ואין שום, משרות לתפוס עמדות. כמה פעמים עשינו פה התקפות באזור הזה והתחמקנו ימה טיילים ע"י הקמה של ת.א.ב.ק. ז"א כשהיה נוסע אטנעק באלכסון ומקיס הינה מ.רוד אב.ק. הטילן היה מיבד את הכוון יל יודע בדיוק כמה לפגוע. זה א.ה היה על מאד, מספר טילים חלפו מעלינו ולא הצליחו לפגוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זיגזבים וכל מיני חנועות כשטה והקמנו הרבה מאד אב.ק. (לא ברור לי מדבר/עובדים כבר בחח"ש הרבה זמן על פיתוח של מיסוך הצמיג בדגם הטיילן שהיה למצויט אל אני הדשב שובד כזה ים הרי יהיה רציני דימסך מיד את כל הזר בהחלט יכול להקשות על יורה טילים למצוא לאתר ^{הוא} מסויימת. הוא יראה בלק של עשן אבל נקודה לטנע יהיה לו קשה מאד לפגוע

- ש. "החרגולה שסיפרת לי היתה חרגולה זו שכאשר היה מצב שריה טנע בחנוכה וקשה אב.ק דאיתם שזה הקשה על הטיילן".
- ת. טעם ראשונה לא עשינו את זה כחרגולה ילא כצורך. בענו בשטה ר"ז ראינו שפגעות שמקיימים אב.ק הם לא מצליחים לפגוע יתראפעמים כבר הכנתי את זה כחרגולה. ז"א - שג' שני - טנקים גוטעיים כוזגבים ומקיימים בן ומקשים על הטיילנים ודיתר מתקרבים.
- ש. "מד היה הפקידך" ?

ת. הייתי מפייד בח באזור הגזרה הדרומית ת.פ. 401. ית פלוגת החרמ"ש שהיתה לי בגודד אני השארתי בנוסיעה שלנו על המג"ד כנראה ציר הג'ידי. כיום שבת בשעה 3 בערך כארם חשיכה כאשר הפלוגה התמצלו לשניים יבלתי פקודה שהיא עוזבת ידתי, הפלוגד הזאת. חשיכה יש ר בלדום חשיכה והחצי השני שלה במתחם שנמצא. מדרום לארם חשיכה הפלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים בלדום חשיכה. רק אחרי 10 ימים הצטרפה אלי כשהיא הצטרפה אלי ונחנו התעסקנו בסרב הכלימה שהיה בציר המיתלה, כאשר אני עמדתי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה באזור בקרן עמדות שנמצאות ממזרח לנורה כ.שר את פלוגת החרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך העמדות האלה ופלוגת החרמ"ש היתה שוכבת בעמדות האלה.

אני הייתי בין אַלְרָה 33 ונורה 1. פלוגת החרמ"ש היתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והייתה שוכבת במאדני נגמ"שים בודדים על גבה רכב עמדות על פנת שאנחנו לא נדבחה בבוקר ונביע לעמדות תפוסות. ממש לי ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לדפוק הדחנו... אנחנו כל הזמן חחדנו שאנחנו נכנס לעמדות ששם ישכנו חיר"נוקים עם בשוקות ועם רפ"ו וידסקו אותנו ואז פלוגת החרמ"ש בלילות היתה שוכבת מאכטת את העמדות שלנו חלק מהלילות כשאנחנו היינו בתנוון לילה אָהי. היתה מאבטחת את החניון היקריה כישר לאתר צליחת התעלה תוך כדי הקיאת כסיסי הטיילים פלוגת החרמ"ש ממש בעה בין הטנקים, בערך מחלקה עם כל פלוגה שהיתה לי ואחרי שהיינו דופקים בסיסי טילים החרגולה היתה שמ"פ החרמ"ש הנגמ"שים היה נכנס לתוך הנובוקרים עצמם ומטה בצורה יסודית את כל מה שנעשה בפנים. פלוגת החרמ"ש גם השתתפה אחי בכבוש מתחם - נדמה לי דו-גודדי של חח"מ - באזור מקצרה פלוגת החרמ"ש פייעה לי לטור ית המתחם.

- ש. לאני מבין שבשלב הזה של הכלימה מול המיתלה החרמ"שים היו על הרוב בלילה".
- ת. על הדיב במארב כשהיבב עצמו היה במין עמדת תצפית כעאת. הם היו שוככים מערבה לרכס לא על גב הרכס אלא בעמדות תצפית כאשר הם נמצאים עם כלי הנשק של הנג"מש

218:

עצמו על הנבמ"ש במין מארכ כזה" - "מארכ נבמ"ש היינו קוראים לזה.
ש. "בשרם מקרה לא קרה שהיו לכם התנאים? כי חי"ר, כאשר התרמ"ש היה רבלי בין
הסנקים?
לא זה אני יודע קרה בגדר 195 באתר ההסתערויות כישר הנו. הוריד תרמ"ש
מהנבמ"שים דהיה גם ירי חזיתי של חי"ר לחי"ר.

ספור קרב של מנ"ד 46

רמ"נ שרבל - מנ"ד 46

2185

2-6 לחודש בשנת אנתנו החתלנו לנוע ב-2 כצהריים על ציר פורדת מערבה לעבר החעלה וכשהגעתי לצומת פורדת מבדיל קיבלתי אקודה מהמט"ט לנוע לעבר "מצורה" ולדפוק כוחות ויב שנמצאים מ' זור מצורה מערבד מרוכזים בעיקר באזור "ערפרה". היו גם יגיעות מפורשות על טנקים שלנו מפלוגה שיטבה פה מבדוד 52 שעדיין נשאר בשטח והרזרתתי לא לדפוק אותם. ברגע שהגעתי ל' זור מצורה הייתה השעה כבר ³⁰ החתיל כבר להיות דמדומים ולמעשה כשעברנו זה מצורה החתלנו להתקל בכוחות שלהם. בשלב ראשון בעיקר כנגמ"שים וח"ר ביניהם. שכנראה שהיה ח"ר שהיה מתוך הנגמ"שים האלה וברתו.

בשלב הזה של התנועה כמעט עד ללכסיקון ועד גמר של ערפרה ¹³ לנו שם להלחם בעיקר נגד אנשי ח"ר הנגמ"שים כאשר מה שירו עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק בק"ל ובזקוקות לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא אירוע נוסף - ממצורה מאזור המעוז אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים שדמקה 6-7 נגמ"שים שהיו מסביב למעוז וחזר עלן כח שהיה כפנים שהיה כח מנהלתי ברובו.

- ש. האם הבחנתם בחול"רים שהופעלו מהנגמ"שים ?
- ח. לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי אבל היו דיווחים ממפי"ם שלי שפגש עמד מולם וירו לעברם בזקוקות מטווחים של 40-50 מ'. מה שהי שם מל' זה בק"ל. הכל היה המכונה לכל הכווננים ועשרות מהם התפוצצו בין הנגמ"שים אני מעריך שאנתנו דפקנו באזור הזה על מני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מסמר מדויק אני לא יודע זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו כערך לאזור של לכסיקון שזה כביש החעלה.
- ש. "אני הבחנתי כנגמ"שים אנועים וגם מכווניסר וזרחה".
- ח. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש הרואים את הנגמ"שים האלה הם גם צמודים ל²⁶ בכלל הם היו מכוסים ברשת הסווייה בהחללה נחננו הדלקנו אותם. זה אבל עשינו בכלל למחרת אלה כנראה נגמ"שים שהיו נטושים. הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה הי מכווניסר ומעבבה לא מזרחה.

רבע דגע אני טועה אנתנצודפקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 ⁴ ומערכה כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את בסיס הטילים של התוקים היה לנו איזה שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפתה פלוגה הסמטרה ומלוגה שלישיית עברה מדרום דם דפקנו להם נגמ"שים בהחלה היה גם דווח על טנקים שדפקנו מה דווח של המפקדים אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים זה היה רק נגמ"שים.

- ש. רק 96 - P
- ח. היה שם 76 P. בעצם זה היה פה הכל מעורב. BTX 76 P זה היה אחד בשני. עכשיו בהחלט אני זוכר. אנתנו פה דפקנו גם היכה נגמ"שים. וזה באמת היה בערך עד לשעה ³⁰ 6:00 עד שהגענו למצורה ומצורה מסיוניקה ומעריבה. זו הייתה לחימת לילה שעשינו בתוך התנועה ששט הייתה - אנתנו נענו בקו די מכונס טענים קשרים היו עם מדפים סגורים מפקדים עמדו נסוך והמעילו את מקלע הממקד ועם מקלעים ירינו פגש לכל הכווננים. האזור הזה היה מלא חיר"נקים. אני לא זוכר כדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור צומת פורדת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה מחלקת טנקים לברצר שלחתי אותה לכביש שהיא תחזור עם כרצד. היו הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמעוז. בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו; וקבלתי הוראה לשלוח מחלקת טנקים שחכנס לליטרף א' וחצמרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים נדמה לי וכמה הרובים שצריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי ¹⁰

2186

ההנחיה היתה - את שאר האנשים להשאיר כמעוז יש כוונה להביא להם תגבורת ולתגבר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים במיקוד ט"פ סגן מזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 1 או 2 ע"פ המזר טנקן שהיא הוציאה משם גם את החזל"מ עם החיילים אבל החזל"מ הזה לא נמצא, הוא לא הגיע לתאג"ד. המצוקים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

מזר יצא אחרי זה עם המצוקים והגיע לתאג"ד ולסג"ד שהיה מופשר למצורה ^{לירי} באזור פרדת 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א' מס ד המעוז היה אחד מהמצוקים שהוצאנו ימש כנראה שאת הסיפור על המעוז הזה לקח קשה שאתו אני דברתי כל הזמן. אני גם הכנתי שהר. שם שולט בעניינים הוא היה חימני לפי המכתב שלו. הוא כל הזמן דרוח לי על י"ת שעולים עליהם הם חוטפים ארטיילריה ואז אני הכנסתי פלוגת טנקים שהיא פלוגה ' של י במיקוד של פגז ירון מדיקט עם הפלוגה הזאת נכנס גם מ"פ ב' סגן עיריה עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טועה בסה"כ באותו בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם הפלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח לליטרף א' האזור העמדות שבדיונות שבין "דטברוך" ל"קורטר" באזור מזר ישם תיסגור עמדות לעבר ליטרף א'. משום רצייתי לראות מה מפתח והיו גם ידיעות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר והייתי צריך להיות מוכן לבצע דרופה ולנסות לדפוק את נסיונות הביטור שלהם על התעלה. בכלל היה דרוח ממזר סמ"ס 2 שבכנס לליטרפים, על זה שכשהיו התקרב לליטרפים ירו עליו טילים הוא זיהה אותם כ"מליה" ישום זה היה יז החיפה המקובל כולם ספרו שירדים עליהם שמלים והתגובות מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות הוך כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יחכו לנו בחוף עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו בטוח קצר. פחות שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטוחים דחוקים. כך שצמדות היינו תמיד נכנסים הוך כדי ירי כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'. אני זוכר שאנחנו עמדנו בעמדות היו דרוחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים מ"כ א' דרוח לי שהוא נמצא בליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח הסמוך לי את אה"כ כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א' העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכונות ושם הוא פרט כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ג' שהיה במסום הוא הצליח אחרי זה לצאת החוצה ופתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לי הצליח לצאת. אני זוכר את הדרות של ירון סמ"ס א' שדרות לי שירדים עליו שמלים מכל הכדונים. הוא גם דרוח לי יחרי זה שהוצ נמצע. שאלתי אותו. מ זה רציני והוא אמר שזה לא יציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הכנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין או שהוא פרט או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר כמקביל לדו-שיח. שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות טילים. ירו 40 טילים הם ירו את זה בצורה כזאת, שמהצד השני של התעלה אני מעריך ^{לפי} אפצאלת תאורה שהיחה מעלינו ומקרקע רצייתי נאום באגף. אני מעריך בטוח 400-500 מ' מאתנו שמו אלינו 3 טילים. טיל אחי פגע במתחם (?) של טנק אחד מפלוגה ג' לא עשה לו שום דבר פגע לו שם בגלגל מרכוב רק אני חושב. טיל אחד פגע לידי לא פגע בטנק גם הטיל השלישי שיטפס. יחרי שראינו את הצקט הדרומי הזה שממש הם יורים טילים הגיע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונפגף בידיים שלא יירו עליו. מסתבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה פה הדרומית. מפלוגה ג' זזו שני טנקים אל הטנק הזה לחץ אותו כשהירות היה של הטנק הזה שיש מטביבו רק חי"ד. רצו שני הטנקים לחלץ אותו, כנראה ששני הטנקים האלה נאפקו גם. ^{לפי} אני מעריך שני הטנקים נאפקו באזור טגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-1500 מ' לפנייהם והם היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' אני מעריך שנפגע ע"י טילים. אני לא יודע בדיוק כמה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של אהטילים שהיה ממה עלינו

2186

האנחה הייתה - את שאר האנשים להשאיר במעוז יש כדרכה להביא להם תגבורת ולתגבר את המעוז מחוץ. מחלקת הטנקים בפיקוד סמ"מ טגן מזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 4 או 5 אנשים ומזר טרפן שה' הוציא משם גם את הזחלים עם המנועים אבל הזחלים הזה אל נמצא הוא לא הגיע לתאג"ד. המנועים הגיעו יחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

מזר יצא אחרי זה עם המנועים והגיע לתאג"ד ולמס' שהיה מפעיל למצורה ^{על ידי} באזור פודול 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א'. מיד המעוז היה מחוץ מהמנועים שהוצאנו אמש כנראה שאם הפיקוד על המעוז הזה לקח קשה שאנו זני דברתי כל הזמן. אני גם הבנתי שהוא שם שולט בפנינים הוא היה תימני לפי המבט שלי. הוא כל הזמן דוח לי על זה שעולים עליהם הם הישמים ארטיילריה ואז אני הבנתי מלוג טנקים שהיא מלוגה ג' של י בפיקוד של טגן ירון מרדיקס עם המלוגה הזאת נכנס גם מ"פ כ' טגן עירה עם עוד 2 טנקים. אם אני לא טועה במה"כ באותו בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפיים. אני עם המלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח ללטרף אך ראור העמדות שבדיונות שבין "ירטבורן" ל"ערטר" באזור טרון ושם נשטנו עמדות לעבר ליטרף א'. משום רציחתי לראות מה פתח והיו גם ידיעות שמדורים לליטרפיים הם מקימים באיזה מקום גשר והייתי צריך להיות מוכן לנוע דרומה ולנטות לדפוק את נסיונות הביטוח שלהם על התעלה. בכלל היה דוח ממזר סמ"מ 2 שבכנס לליטרפיים, על זה שכשהוא התקרב לליטרפיים ירו עליו טילים הוא זיחה אותם כ"מילים" משום זה היה יז המישך המקובל כולם סירי שיורים עליהם שמלים והתגבולת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות חוץ כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יחכו לנו בחוף עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו בטוח קצרי. מאז שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטרותים רחוקים. כך שצמדות היינו תמיד נכנסים חוץ כדי ירי כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'. אני דובר שאנחנו עמדנו בעמדות היו דורחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפיים מ"פ א' דוח לי שהיו נמצא בליטרפיים. הרג לא כל כך הכיר טוב את השטח הסתבר לי את אח"כ כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א' העמדות הדרומיות והצ-וניות כפי שהן מכונות ושם הוא פרט כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ג' שהיה במסום הוא הצליח אחרי זה לצאת המוצא דפתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפיים יף יחד ל הצליח לצאת. אני זוכר את הדורות של ירון מ"פ א' שדוח לי שיורים עליו שמלים מכל הכוונות. הוא גם דוח לי אחרי זה שהוא נמצע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הבנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין אז שהוא ערש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר במקביל לדו-שיח. שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות טילים. ירו 46 טילים הם ירו את זה בצורה כזאת. שמהוד השני של התעלה אני מעריך ^{המבט} המצב האדום שהיתה מעלינו ומתקרע ראיתי סארם באגף. אני מעריך בטווח 400-500 מ' מהמזר. שמו עלינו 3 טילים. טיל אחד הגע במקום (?) של טנק אחד ממלוגה ג' לא עשה לו שום דבר פגע לו שם בגלגל מרכוב רק אני חושב. טיל אחד פגע לידי לא פגע בטנק גם הטיל השלישי שיטפס. אחרי שראינו את המצב הדרומי הזה שממש הם יורים טילים הגיע בן ידם בריצה ממזרח למערב ונזנף בידים שלא ירו עליו. מסתבר שזה היה איש צורת שלנו שהוא כפגע בטנק שהיה פה יחודנית. ממלוגה ג' זזו שני טנקים אל המצב הזה לחץ אותו כשהדורות היה של הטנק הזה שיש מטיבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים לחץ אותו, כנראה ששני הטנקים האלה נחמקו גם. על שאני מעריך שני הטנקים נדפקו באזור טגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-100 מ' לפניהם וזה היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה ממלוגה ג' אני מעריך שנמגע ע"י טילים. אני לא יודע בדיוק כמה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של ארטיילים שהיה מפה עלינו

הם ירו עלינו משה נוסף של טילים בסה"כ הם ירו 6-7 טילים. ירש לזה שבוע בגלגל המככורב אף אחד מהטילים ל טבע אלינו. ונחנו שיפרנו 6 מ' תורנית. זה יש יד-לוח של דיונות שיש שם עמדות טובות.

2187

ש. "הטילים שנורו עליהם נורו מפה ד מדרום?"

מזרם ממש מדרום. כשנחנו מ. אנחנו עמדנו מה בני-דיח בני כערוך שהם היו מה-זור הזה ממש מדרום כשנחנו וקרוב - בני מערך ת זה 00 מ' בני תורכ ש בני ל טועה. זה היה ממש בשוח קרוב זהם היו כשנחנו. ירו ל טזה ה ד נשים רבילים ששלחו ת זה מהקרקע בלי שום-ו-ו.

ש. "הטילה ים באמה היו טילים ו שריו בזוקרת?"

לא היו טילים. ני לא מכיר בד רג ת האפקט של RPA כל הת- ש הזה שדף זה שמל בלי שום פשרות למרות. זה פארם ב-1100. מה הטורח ד קטיב של ה-RPA? 00 מ' י.

ני ל יודע מכל כיוום זה היו טילים של בטרם גם יוצר היה פצוי של טיל חר זה בני הצלחה קצת להכנס הטילים ד לה לה ה ד טילים בטוח. וכש ד ת מה י שאנחנו בהחלפה לו כל כך שמנו לב ל גם מ שלט כשנחנו בימדותן וחר דסתכלנו לחזית מ וחו רגני התחלנו לשים לב 60° גם תירד ים ל גם יכל כנ מה שלנד לפמדות היו לנו תמיד בשעות מ גף. אוחנו יודם כל ל זהו ה הטילים דינו מיד בניק"ל ב.ש מרל מ ירתי יליהם עתלקת טביים. מאס ל דו יל בו וחר פ טיל דלי בט כגלל ש נחנו ש רצה מ מה לאחור, אבל משם טיל מ לג דו יל בו וחר.

ב ום רשטון ב-7 בחודש נחני המשכנו לנהל חרבות ים טנקים של המצרים כשאנחנו נעים בין ציר בקרן ומערכת לעבר הליטולים כאשר באזור 317 ואפונה עד לעושי 7. פה נחנו דפקנו למצרים 12 טנקים שמש בערו וספרנו אותם.

ש. "96 P- ר תה ל יודע?"

ת. לא. T-4 - ה טנקים הביעו הנה דק ביום ר-שון בצהריים. כנראה שביום ר-שון בבוקר אט כבר הצליחו להעביר אותם. יום ד שון בערב ונחנו מצ-נו את עצמנו בעמדות לאורך הרכסים האלה שמודים לבקרן באזור סנטימנט כלפי מערב וזיהנו כל הזמן התקדמות של כוחות שלהם על רטקון דרומה לעבר יזר מרכז. ני פבלתי הנחיה את אזור מרכז לסדוק. לא ללחמק אחר, להשיך באזור הזה. כש בני עמדות בעמדות בין נק' גובה 110 לב' גובה 111 שבאזור סנטימנט הכנסייה שתי מיכליות סולר על ציר בקרן יולמה. הן קצת עברו ית העקול של בקרן 64 כלפי דרום. ברצע שהן עברו מה העקול של בקרן של ולי 1 כ"מ יולי וחר עברו עליהם שני טמלים. אחד עבר ממש לפיבליה הסולר השני פגע לפני המיכליות השניה והתפרצן הייתה שם גם מטות תחמשת - דמה לי ששלושה טילים ירו עליהם - ול חר מכך צובחתי וחס מיד במקום ולקחתי. רתם חזרה לאחור סנטימנט שפה נחנו בצענו את החילו, ומיום ר-שון כעצב נבנסה הנה הטיבה של הרעם. שהיא קבלר יחירות על הגזרה ד ני דרך כביש ודוחב התחברתי לחט' 401 שהי קבלה ית היחירות על ציר המעלה ולמעשה מיום שני בבוקר. נחנו כלחמנו על ציר המעלה כמסגרת חט' 401. את כל הקרב עם הכוחות המצריים ביזור ליטויטים הצומת ולכסיחון נהלנו במדצ י יום הכיפור הלילה שבין 6-7 בחודש. בלילה שבין ה-7-8 בחודש נחנו עמדנו בתחילת לילה מעל למעון שנמצ כ-10 מ' מאחור בציר הג'יפי "מצודה", כאשר בלילה הזה של ה-7-8 ונחנו הקדשנו לכאצ מל. מחדש ושינה בתחילת לילה מאחור כאשר משך הלילה הזה ל. נהלנו כל קרב עם המצרים. ב-7 בבוקר בני קבלתי תים פלוגה מבד' 52 זו הייתה הפלוגה שישבה במקום הזה והיא התארגנה מאחור. אם אני לא טועה את הפלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר עם 7 טנקים מ"פ הפלוגה הזו היה פגן בשם כרעז הו. בקרא גלכרע והוא הצטרף אלי כפלוגה שלישיית לגדוד, כאשר למעשה חמשת הטנקים

שנפגעו באזור של הלטומים, זו מסגרת שלמה יצלי שנפגעה כדלל המ"פ. הפלוגה הזאת מבד' 52 בנתה אצלי את המסגרת השלישית כליל ה-7-8. אבחנו כולט בחניון כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור הקרוב האלימט זמב' 2 הייתה בחניון ק"מ לפנינו פרוטה משני צידי הכביש על מנת למנוע מאיתנו הפתעות.

2188

ש. ב"צומח כרדנייה ז'
ת. ל.א. לא בצומח כרדניקה (מסתכלים במסכה). אני עמדתי פה באזור נק' גובה 140 עם שתי פלוגות והפלוגה מבד' 52 עמדה ביזור רזה 10 ג' ממערב. לפרידת 71 בדיוק האטמט שדלל על כל המחנה היולבייהו תצ'ית אצוינת על הקרמ. הט עמדו פה משני צידי צידי הכביש בני עמדתי ק"מ וחצי מ תוריהט באזור כזו עמדנו בחניון מוכסה כלפי מערב. מערב. מה שבזוח שטנקים שלנו ב זיד הזה לא היו. הת'ש-שהיה לג עם הטנקים שהיו ב.זוד הי'שטסי. בני אבדתי ב-6 בחודש כלילר במרצ' י יום כיזוד. אחרי שהמפלוגות לי שהו נפגעו. אני קרתי לו עוד לפחות 1 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד החטיבה שה' טנקי נוסף ל- יכנס לאזור הליטומים.

ש.א. "היום ידלע לך מתי פדנזאת שרידי החי"ר שהיה במעוז" ?

ת. בני גנתי ותם. מה שהיה אחת זה דבר כזה: כיום ר' שרן ב-7 בחודש אה"צ בשעה 3 בערך הודיע לי מפקד המעוז י"שר החיסוי שה'ש' זכרתי כל הידע במעוז שמתקרבים יליו שני יבשים עם דגל לבן ושיל יומי מה לשוח. י"מתי לו שיכורן אליהם בשק ויתן להם להכנס רק שיזוד שזו ל' מלכודת. הלא דווח לי ששני הגנשים האלה עם הדגל הלכך הם שניים מכוחותינו כהקפוד הדרומי שבטבו ע'י ומצויים והנארים שלנו ותם שישמטעו. ה' אלה להכנס יום לא הם יחדגו י'תם. ה' גם אמר לי שה' יצ' לחאר ודיה 00 שחודים מטביה ד'יץ שוט א'ונט ולא בשארה להם הרבה תתמרטת רחוק ה-10 גשים ענשידו לי חלקט בכר לא מונקשיונליים כל הם ל יודעים להפעיל בשק. ה' סיפר לי פה היחודי. לפ' לילה ולילה. בני הבודתי לי ש'ני ל' מוסמך לשמור לו דבר כזה שימתין שתי דקות ואני י'תן לו חטובו. פניתי למפקד החטיבה ה' אמר לי להמתין גם ה' מזה ציודו ראחרי כמה דקות זבלתי חטובה של- יכנעו שילתמו עד האדם האחרון. ז אמרתי למפקד המעוז שיביד - נדמה לי שבשלב הזה כבר היה י'זה מצרי במעוז שנהל אחם את ה'ר שיה - שיביד לו שהם רוצים להכנס להתחלל כמה דקות. אבחנו נודיד ורטיילגיה על המיצב מטביה. די נדמן הזה הייתי באזור טבטיאט. דיני התחלתי מיד לנוע הי'עתי לו עם שתי פלוגות טנקים עד ליזוד של העמדות 2000 מ' ממנו אמרתי לו ש'ני התחיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולמי פקודה שלי הגנשים שנשארו פה - בני אפריך שהיו 10 גנשים הכל י'ני ז' כשרה בטספר - הם יצאו ויברחו מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואבחנו נאנה א'תם מכאן. זו הייתה התכנית וכך עשינו. הדרדנו י'רטוריה. בני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים ה'ז נחתי לו פקודה - גם אמרתי לו שיזרוק רמון בבונקר הקודו ויפוצץ את מכשירי הקשר ויברח מזרחה. זה קרה מה שהם עשו מכל מקום אלי ג'ף אחד לי הגיע.

היו גאלי כבי"ח נציגים של.....(המפקד)

ראשית לטבניקה ללחימה בטילים הקפדנו על נוש של חלוקת תצפיה מאובטחת לאנשים אתורנית וקדימה שכל הזמן הייתה תקינה (?) ברגע שהיה דווח על ירי של טיל מתדווח ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת המלובחית וע"י המ"פ ברשת הגדודית : טיל מ'יזה כוון בערך מ'יזה שעה ה'ז נודיה ול'ן ובהחלטה היו גם הרבה שהגליחו להתחמק מהטילים ה'לה. החריגולת הייתה שבקמדה י'פה של עמדיה עומדים עם ריווטט בפנים רגל על הבקט ברגע שאומרים "נהג א'תורה" לחיצה מהירה על הגז והו- טט אתורנית כמו טיל י'תו דבר לאפשרות חנועה נדמה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו שילים כשהטיל רחוק ממך עדיין קשה לך להתחילט לחץ קדימה או א'תורה. זה התחלטה עתהמקבל בערך כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ד'תחלטה היו די שרירותית כי קשה להתחילט בדיוק אם

- ש. "מחוך הנגמ"שים הם ירו בה" י
- ח. לא זכור לי. כן הם ירו נק"ל. ל זכור לי דבר שהו למעלה מנק"ל שהם ירו גמט.

רס"ג עזרא ציכיר : אתר"י למה שהו אתר"י ...

באזור צירך יש מה משטחים חללים לבטרי וש לת לגבי שטחים שהם משטחים לבטרי ויין שום מטרות לתמוס עמדות. כמה עתים עשינו מה התקפות בזרז הזה והחטקנו יפה מטילים ע"י הקמה של ח.ב.כ. ז"א כשהיה נומלעטנק באלכטרון ומקום הרבה מאוד אבק הטיל היה מ בז את הכוון ול. יודע בדיוק כמה לבצוע. זה - היה יל מאד מטפר טילים חלפו מפלינו ול. הצליחו לבצוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זיבזגים וכל מיני חנועות בשטח והקבנו רבה מאד אבק. לא ברור לי מדבר פוכדים כבר בתח"ש הרבה זמן על פיתוח של סיסטם הצמיג בדגם הטיל שהיה למצויים. אך אני חושב שדבר כזה - הוא יהיה ראוי וימנע מיד את כל הזרז בהחלט יכול להקטור על יורה טילים למצוא לאחר ^{הוא} פד מסדיימת. הר ירייה בלק של עשן אבל בקודה לטנק יהיו לו קט"י ג"ד ליג ק

- ש. "המרבולת שסיפדה לי היחה חרבולת זו שכאשר היה מצב שהיה טנק בחנופה ועשה אבק ראיתם שזה הקשה על הטילין".
- ח. מעט ראשונה לא עשינו את זה כחרבולת לא בצורך. נענו בשטח וזרז ראינו שפגעות שמקיימת במק רמ ל מצליחים לבצוע יתר אפמחים כבר הכנפתי זה זה כחרבולת. ז"א - שב שבי - טנקים נרסעים בזבזגים ומסימתי יק וכקשים על הטילנים והיאר מתקריבים.
- ש. "מה הירז המקידך" ?

ח. הייתי מפקד כח באזור הגזרה הדרומית ת.מ. 401. יש מלוגת החרמ"ש שהיתה לי בגדרז אני וט רתי בנסילה שלנו על המצב כשהיה ציר זג' ירי. ביום שבת בשעה 2 בסך כארם חשיבה כיוסר המלוגה התמצלי לשניים קבלתי פקודה שהיא ערובה אחתי, המלוגה הזאת, חשיבה יש ר בארם חשיבה והחצי השני שלה במחנה שנמצא מדרום לארם חשיבה המלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים בלבד יריבה. רק אחרי 10 ימים הצטרפה אלי כשהי הצטרפה לי נתנו החטקנו בירז לי למה שניה מציר המילר, כאשר אני עמיתי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה בידור בסך, למרות שנמצאות ממזרח לברוק כאשר את מלוגת החרמ"ש הייתי טכנים בלילה לתוך העמדות האלה ומלוגת החרמ"ש היחה שוככת בעמדות הלה.

אני הייתי בין אזור 33 ונורה 1. מלוגת החרמ"ש היחה נכנסת כלילה לעמדות באזור הזה ואני היחה שוככת במארבי נגמ"שים בודדים על גבה רכס עמדות על מנת שאנחנו לא נרסעת בבורר רבגיע לעמדות חזיסית. ממש ל ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לדחוק ולחנור... נתנו כל הזמן תחבו שאנחנו נכנס לעמדות שם ישכבו חיר"נוקים עם כשוקות וקט"י רפ"ק וידענו ארחנו ואז מלוגת החרמ"ש כלילות היחה שוככת מ כמות ית העמדות שלנו חלק מהלילה כשאנחנו היינו כחניון לילה פהיי היחה מ כמות מ החניון היקפית כשר ל...חר צליתת הפעלה תוך כדי חקיימת כסיסי הטיליים מלוגת החרמ"ש ממש נעה יין השבקים בערך מחלקה עם כל מלוגה שהיתה לי החרמ"ש שהיגוד דופקים כפי ג לי (חר ולת היחה שכ"ס החרמ"ש הנגמ"שים היה נכנס לתוך רבנחירים עצמם ומסחר לצורה יסודית את כל מה שנעשה בפנים. מלוגת החרמ"ש גם השתתפה אתי בכבוש מחנה - נדמה לי דו-גדודי של ח"מ - באזור מקצה מלוגת החרמ"ש סייעה לי לסוד את המחנה.

- ש. אנני מבין שבשלב הזה של רבלימר מול החרמ"ש ירי על הרכס כלילה".
- ח. על הרמב במירב כשהרכב עצמו היה במין עמדת חשיבה כזאת. הם היו שוככים מרובה לרכס לא על גב הרכס אלא בעמדות חשיבה כשר הם נמצו ים עם כלי הנשק של הנגמ"ש

עצמו על הנגמ"ש במין מארב כזה" - "מארב נגמ"ש היינו קוראים לזה.
 ש. "בשרם מקרה ל קרה שהיו לכם התלכטיות עם חי"ר כאשר התרמ"ש היה רגלי בין
 הסנקים }
 לא זה אני יודע, קרה בגדוד 195 באחת ההסתערות כאשר הר' הוריד תרמ"ש
 מהנגמ"שים והיה גם ירי חזיתי של חי"ר לחי"ר.

ספור קרב של מג"ד 26 202

רטינ שרכל - מג"ד 46

- 2-6 לחודש בשבת אנחנו התחלנו לנוע ב- 2 בצהריים על ציר פורקה מערבה לעבר התעלה וכשהגעתי לצומת פורקה מבדיל קיבלתי פקודה מהמח"ט לנוע לעבר "מצורה" ולדפוק כוחות אריב שנמצאים מאזור מצורה מערבה מרוכזים בעיקר באזור "עופרה". היו גם יגיעות מפורשות על טנקים שלנו מפלוגה שישבה פה מגדוד 52 שעדיין נשאר בשטח והוזהרתי לז' לדפוק אותם. ברגע שהגעתי לאזור מצורה היתה השעה כבר ³⁰5 התחיל כבר להיות דמדומים ולמעשה משעברנו את מצורה התחלנו להתקל בכוחות שלהם. כשלב ראשון בעיקר כנגמ"שים וחי"ר ביניהם. שכנראה שהיה חי"ר שהיה מתוך הנגמ"שים האלה וברחו.
- בשלב הזה של התנועה כמעט עד ללכסיקון ועד גמר של עופרה ¹³ לנו שם להלחם בעיקר נגד אנשי חי"ר שנגמ"שים כאשר מה שירו עלינו פה עד כמה שזכור לי זה רק נק"ל ובזוקות, לא ירו עלינו פה טילים. היה פה איזה שהוא ארוע נוסף - מצורה מאזור המערז אני קיבלתי הודעה שעולים עליהם ואני שלחתי מחלקת טנקים שדפקה 6-7 נגמ"שים שהיו מסביב למערז וחזר ע"ן כח שהיה בפנים שהיה כח מנהלתי ברובו.
- ש. האם הבחנתם בחול"רים שהופעלו מהנגמ"שים ?
- ח. לא. אני לא זוכר. אני רק זוכר - גם זה אני לא ראיתי אבל היו דיווחים ממפי"ס שלי שממש עמדו מולם וירו לעברם בזוקות מטורחים של 40-50 מ'. מה שהי שם מלא זה נק"ל. הכל היה ממכוסה לכל הכוונים ועשרות מהם התפוצצו בין הנגמ"שים אני מעריך שאנחנו דפקנו באזור הזה על פני 3 ק"מ איזה 60-70 נגמ"שים. מספר מדויק אני לא יודע זאת בערך הערכה. זה עד שהגענו כערך לאזור של לכסיקון שזה כביש התעלה.
- ש. "אני הבחנתי כנגמ"שים פגועים גם מכרוניקה ומזרחה".
- ח. אני דפקתי אישית עם הטנק שלי 3 נגמ"שים באזור 159. זה קרוב לכביש ורואים את הנגמ"שים האלה הם גם צמודים ^{לצד} ככלל הם היו מכוסים ברשת הסוואה בהתחלה אנחנו הדלקנו אותם. זה אקל עשינו בכלל למחרת אלה כנראה נגמ"שים שהיו נטרשים. הנגמ"שים שאני זוכר שאני דפקתי זה הי מכרוניקה ומעבקה לא מזרחה.
- רבע רבע אני טועה אנחנו נדפקנו גם את כל הנגמ"שים שנמצאים בין 392 ו-393 ומערבה כאשר אני זוכר שאחרי שעברנו את בסיס הטילים של ההוקים היה לנו איזה שני אקטים גדודיים שפלוגה חיפתה פלוגה הסתערה ופלוגה שלישית עברה מדרום ופה דפקנו להם נגמ"שים בהתחלה היה גם דרוח על טנקים שדפקנו פה דרוח של המפקדים אחרי זה הסתבר לו שלא היו פה טנקים זה היה רק נגמ"שים.
- ש. רק 96 - f
- ח. היה שם PT-76. בעצם זה היה פה הכל מעורבב. PT 76 א' זה היה אחד בשני. עכשיו בהחלט אני זוכר. אנחנו פה דפקנו גם הרבה נגמ"שים. וזה באמת היה בערך עד לשעה ⁰⁰5:30 עד שהגענו למצורה ומצורה מכרוניקה ומערבה. זו היתה לחימת לילה שעשינו בחושך התנועה פשוט היתה - אנחנו נענו בקו די מכונס טענים קשרים היו עם מדפים סגורים מפקדים עמדו נמוך והפעילו את מקלע המפקד ועם מקלעים ירינו ממש לכל הכוונים. האזור הזה היה מלא חי"ר נקיים. אני לא זוכר בדיוק באיזה שעה אבל מאוחר יותר אני הייתי באזור צומת פורדת - לכסיקון, קיבלתי הודעה לשלוח יחידת משנה מחלקת טנקים לכוצר שלחתי אותה לכביש שהיא תחזור עם כוצר. היא הגיעה ואתה הכל היה בסדר. למחרת היא הוציאה את האנשים מהמערז, בריאים ושלמים וקבלה אותם אלינו; וקבלתי הוראה לשלוח מחלקת טנקים שתכנס לליטרף א' ותצטרך להוציא - היה שם הודעה על 5 פצועים נדמה לי וכמה הרוגים שצריך היה להוציא מליטרף א'. בכלל נדמה לי ל

ההנחיה היתה - את שאר האנשים להשאיר במעוז יש כוונה להביא להם תגבורת ולתגבר את המעוז מחדש. מחלקת הטנקים בפיקוד סמ"פ סגן מזר, נכנסה פנימה הצליחה להוציא משם 4 או 5 פצועים ומזר טוען שהוא הוציא משם גם את הזחל"מ עם ההרובים אבל הזחל"מ הזה ~~אף~~ נמצא, הוא לא הגיע לתאג"ד. הפצועים הגיעו אחרי זה לתאג"ד והוא לא הגיע.

מזר יצא אחרי זה עם הפצועים והגיע לתאג"ד ולסג"ד שהיה ממערב למצורה ~~ע"פ~~ באזור פורדת 66. אני הייתי כל הזמן בקשר עם ליטרף א': מכ"ד המעוז היה פחד מהפצועים שהוצאנו אמש כנראה שאח הפיקוד על המעוז הזה לקח קשה שאנו אני דברתי כל הזמן. אני גם הבנתי שהוא שם שולט בענינים הוא היה תימני לפי המבטא שלו. הוא כל הזמן דווח לי על זה שעולים עליהם הם חוטפים ארטילריה ואז אני הכנסתי פלוגת טנקים שהיא פלוגה א' שלי בפיקוד של סגן ירון מרדיקס עם הפלוגה הזאת נכנס גם מ"פ ב' סגן עיריה, עם עיד 2 טנקים. אם אני לא טועה בסה"כ באותו בלילה נכנסו שמונה טנקים לאזור הליטרפים. אני עם הפלוגה ג' התקדמתי עד לכ-2000 מ' ממזרח לליטרף ~~ע"פ~~ האזור העמדות שכדיוונת שבין "רטכוך" ל"ערמר" באזור מרוך ושם תפסנו עמדות לעבר ליטרף א'. פשוט רצייתי לראות מה מפתח והיו גם ידיעות שמדרום לליטרפים הם מקימים באיזה מקום גשר והייתי צריך להיות מוכן לבוע דרומה ולנסות לדפוק את נסיונות הגישור שלהם על התעלה. בכלל היה דווח ממזר ספ"פ 2 שנכנס לליטרפים, על זה שכשהוא התקרב לליטרפים ירו עליו טילים הוא זיהה אותם כ"מילים", פשוט זה היה אז המושק המקובל כולם ספרו שיורים עליהם שמלים והתרגולת מאז היתה שכל כניסה לעמדות תהיה כניסה לעמדות תוך כדי ירי. הפחד שלנו היה שהם יחכו לנו בחוף עמדות שאליהם אנחנו עולים ואז יוכלו לדפוק אותנו בטוח קצרי. פחות שמנו לב לאפשרות של ירי הטיל הזה מטוחים רחוקים. כך שעמדות היינו חמיד נכנסים תוך כדי ירי כנ"ל גם עשינו כשנכנסו לעמדות מול ליטרף א'.

אני זוכר שאנחנו עמדנו בעמדות היו דווחים מטנקים שהצליחו להכנס לאזור הליטרפים מ"פ א' דווח לי שהוא נמצא בליטרפים. הוא לא כל כך הכיר טוב את השטח הסתבר לי אח"כ כך שאני לא כל כך משוכנע במקום המדויק שלו. אבל אני מעריך שהם היו בעמדות הנמצאות מדרום ומצפון לליטרף א' העמדות הדרומיות והצפוניות כפי שהן מכונות ושם הוא פרס כנראה את כל ששת הטנקים שלו. מ"פ ג' שהיה במקום הוא הצליח אחרי זה לצאת מהפוצה ומתוך ששת הטנקים שהיו בליטרפים אף אחד לא הצליח לצאת. אני זוכר את הדווח של ירון מ"פ א' שדווח לי שיורים עליו שמלים מכל הכוונים. הוא גם דווח לי אחרי זה שהוא נפצע. שאלתי אותו אם זה רציני והוא אמר שזה לא רציני וממשיכים לירות עליו. אני גם הבנתי ממנו שהכלי שלו לא תקין או שהוא פוש או שקרה לו איזה שהוא דבר אחר במקביל לדו-שית. שלי עם ירון מהעמדות שלנו התחילו מדרום לנו לירות טילים. ירו 4 טילים הם ירו את זה בצורה כזאת, שמהצד השני של התעלה אני מעריך ~~ע"פ~~ ~~ע"פ~~ המצאת תאורה שהיתה מעלינו ומהקרקע ראיתי פאום כאגף, אני מעריך כסווח 400-500 מ' מאחור ססו אלינו 3 טילים. טיל אחד פגע במקום (?) של טנק אחד מפלוגה ג', לא עשה לו שום דבר, פגע לו שם בגלגל מרכוב רק אני חושב. טיל אחד פגע לידי לא פגע בטנק גם הטיל השלישי שיטפס. אחרי שראינו את האקט הדרומי הזה שמשם הם יורים טילים הגיע בן אדם בריצה ממזרח למערב ונפנף בידיים שלא יירו עליו. מסתבר שזה היה איש צוות שלנו שהוא נפגע בטנק שהיה פה אחורנית. מפלוגה ג' זזו שני טנקים אל הטנק הזה לחלץ אותו כשהדווח היה של הטנק הזה שיש מטביבו רק חי"ר. רצו שני הטנקים לחלץ אותו, כנראה ששני הטנקים האלה נפסקו גם. עד שאני מעריך שני הטנקים נדפקו באזור סגול 317 ואולי 500 מ' מדרום לזה. אנחנו היינו בעמדות כ-1500 מ' לפנייהם והם היו אחרינו. שלושת הטנקים האלה מפלוגה ג' אני מעריך שנפגע ע"י טילים. אני לא יודע בדיוק ממה נפגעו. מכל מקום אחרי המטח הראשון של הטילים שהיה מפה עלינו

הם ירו עלינו מטח נוסף של טילים בטה"כ הם ירו 6-7 טילים. פרט לזה שפגע בגלגל הפכוורב אף אחד מהטילים לי פגע אלינו. אנחנו שיפרנו 600 מ' אחרנית. פה יש ציוד של דיונות שיש שם עמדות טובות.

ש. "הטילים שנורר עליהם ברור מפה או מדרום?"

מדרום ממש מדרום. בשטחנו אם אנחנו עמנו פה בעמדות ני מעריך שחם היו מהאזור הזה ממש מדרום בשטחנו וקרוב - ני מעריך את זה 500 מ' בני חושב שזני לא טועה. זה היה ממש בטוח קרוב דהם היו בשטחנו. ברור לי שזה היו נשים רבילים ששלחו. זה מהקרקע שלי שיש בזה.

ש. "השאלה אם באמת היו טילים יר שהיו בזרקות?"

אלה היו טילים. אני לא מכיר בדיוק את האפסט של PPG אבל החץ-ש הזה שדף זה שמל בלי שום אפשרות לטעות. זה פטית ב-100. מה הטעות הפקטיבי של ה-RPG? " 00 מ' "

אני לי יודע מכל מקום זה היו טילים על בטוח גם הפצוץ היה פצוץ של טיל יתר זה בני הצלחתי קצת להפטר הטילים הלה. לה היו טילים בטוח. עכשיו ה מח היו שאנחנו בהתחלה לו כל כך שמנו לב ל גפים שלנו כשעמדנו בעמדות יוחד הסחכלנו לחזית מ וחו רגע התחלנו לשים לב 360 גם יחודר יח ל גפים וכל כן סד שלנו לעמדות היו לנו תמיד יבטחות ביגף. אנחנו קודם כל על יזור ירי הטילים ירינו מיד בנק"ל בנש מקלעים ירחה עליהם מחליפת טנסיים. משם ל ירו עלינו יוחד פ טיל ולי גם בגלל ש נחנו שפרנו מבמה לאחור אבל משם טילים לא ירו אל נו יוחד.

ביום ראשון ב-7 בחודש נחנו המשכנו לנהל קרבות עם טנקים של המצרים כשאנחנו נעים בין ציר בקרן ומערבה לעבר הליטופים כאשר באזור 317 וצפונה עד לעומד 75. פה אנחנו דפקנו למצרים 12 טנקים שמשש בערו וספרנו אותם.

ש. " 96 - ק או אתה לא יודע?"

ת. לא. 54 - 55]. הטנקים הגיעו הנה רק ביום ראשון בצהריים. כנראה שביום ראשון

בבוקר הם כבר הצליחו להעביר אותם. ריום ראשון בערב אנחנו מצאנו את עצמנו בעמדות לאורך הרכסים האלה שאמרתי לבקרן באזור סנטימנט כלפי מערב וזוהינו כל הזמן התקדמות של כוחות שלהם על בקרן דרומה לעבר יזור מרוכז. בני קבלתי הנחיה את אזור מרוכז לעזוב. לא להתעסק אתו, להשאר באזור הזה. כשאני עמדתי בעמדות בין נק' גובה 110 לנק' גובה 115 שבאזור סנטימנט. הכנסתי שתי מיכליות סולר על ציר בקרן דרומה. הן קצת עברו את העקול של בקרן 64 כלפי דרום. כרגע שהן עברו את העקול של בקרן דרומה שפערב מטרת של ולי 1 ק"מ אולי יוחד עשו עליהם שני שמים. אחד עבר ממש למיכלית הסולר השני פגע לפני המיכלית השניה והתפוצץ

היתה שם גם מש"ית תחמושת - ידמה לי ששלושה טילים ירו עליהם - ולאחר מכן טובבחי אותם מיד במקום ולקחתי אותם חזרה לאזור סנטימנט שפה אנחנו בצענו את החלוק ומיום ראשון בערב נכנסה הנה חטיבה של כרעס, שהיא קבלה האחירות על הגזרה ואני דרך כביש הרוחב התחברתי לחט' 401 שהיא קבלה את האחירות על ציר המצולה

ולמעשה מיום שני בבוקר אנחנו נלחמנו על ציר המצולה במסגרת חט' 401. את כל הקרב עם הכוחות המצריים באזור ליטופים הצומת ולכטיקון ^{לפני} - נהלנו

במוצאי יום הכיפור הלילה שבין 7-6 בחודש. כלילה שבין ה-7-8 בחודש נחנו עמדנו בחניון לילה מעל למעוז שנמצא ב-10 מ' מאחור בציר הג'י "מצורה". כאשר כלילה הזה של ה-7-8. אנחנו הקדשנו לבאצץ מלא מחדש ושינה בחניון לילה מאחור כאשר משך הלילה הזה לא נהלנו כל קרב עם המצרים. ב-7 בבוקר אני קבלתי חפץ פלוגה מבד'

52 זה היתה הפלוגה שישבה במקום הזה והיא התארגנה מאחור. אם אני לא טועה את הפלוגה הזו קבלתי ב-7 בבוקר עם 7 טנקים מ"פ הפלוגה הזו היה סגן בשם כרעז הוא נקרא גלכרע והוא הצטרף אלי כפלוגה שלישית לגדוד, כאשר למעשה חמשה הטנקים

שנפגעו באזור של הלטרופים, זו מסגרת שלמה אצלי שנפגעה כולל המ"פ. הפלוגה הזאת מגד' 52 בנתח אצלי את המסגרת השלישית כליל ה-7-8. אנתנו כולם בחניון כאשר אני עם שתי פלוגות טנקים הייתי באזור המעוז הפלוגה מגד' 52 הייתה בחניון ק"מ לפני פרוסה משני צידי הכביש על מנת למנוע מאיתנו הפתעות.

ש. כ"צומת כרוניקה י"

ת. לא. לא בצומת כרוניקה (מסחלים במפה). אני עמדתי פה באזור נק' גובה 140 עם

שתי פלוגות והפלוגה מגד' 52 עמדה במעוז הזה 500 מ' מערב, לפורדת 71 בדיוק

השטח ששולט על כל המחנה הפולני והה. תצפית מצוינת על המקום. הם עמדו פה משני צידי

צידי הכביש אני עמדתי ק"מ וחצי מ חוריהם בצורה כזו עמדנו בחניון מוכטת כלפימערב

מערב. מה שבטוח, שטנקים שלנו באזור הזה לא היו. ¹⁰⁰היה ~~שהיה~~ ל¹⁰⁰ עם הטנקים שהיו

באזור הלטרופים אני אבדתי ב-6 בחודש כלילה במרץ י' יום כיפור. אחרי שהמפקדון לי

שהו- נפגע. אני קראתי לו עוד לפחות 3 פעמים בקשר ואני קבלתי פקודה מפורשת ממפקד

החטיבה שאף טנקיבוסף לו יכנס לאזור הלטרופים.

X. "האם ידעך לך מתי פונתאת שרידי החי"ר שהיה במעוז" ?

ח. ני פניתי ..ותם. מה שהיה אתם זה דבר כזה: ביום ראשון ב-7 בחודש י"ח"צ בשעה

3 בערך, הודיע לי מפקד המעוז, הקשר התימני ש:חך דברתי כל היום במעוז שמתקרבים

אליו שני אנשים עם דגל לבן ושלל יותי מה לעשות. אמרתי לו שיכוון אליהם נשק

ויתן להם להכנס רק שיזהר שזו לא מלכודת. הןך דורה לי ששני האנשים האלה עם הדגל

הלבן הם שניים מכוחותינו מהמעוז הדרומי שנשברו ע"י המצרים והמצרים שלחו אותם

שישכערו את אלה להכנע עם לא הם יהרגו אותם. הוא גם אמר לי שהוא יצא לחצר

וראה 00 שחורים מטביב ואין שום צ'נס ול נשארה להם חרבה תחמושת ומתוך ה-10

אנשים שנשארו לו חלקם כבר לא פונקציונליים כא הם לי יודעים להפעיל נשק. הרי

סיפר לי פה סיפורי אלה לילה ולילה. ני הבהרתי לו שני ל מוסמך לאפשר לו דבר

כזה שימתין שתי דקות וני אתן לו תשובה. הניתי למפקד החטיבה הוא אמר לי להמתין

גם הרי פנה צפונה ואחרי כמה דקות קבלתי תשובה שלא יכנעו שילחמו עד האדם האחרון.

ז אמרתי למפקד המעוז שיגיד - בדמה לי שבשלב הזה כבר היה יזזה מצרי במעוז שנהל

אתם את הדו שית - שיגיד לו שהם רוצים להכנס להתפלל כמה דקות אנתנו נוריד

ארטילאליה על המוצב מטביב. אני בזמן הזה הייתי ביזור סבטימנט. אני התחלתי מיד

לנוע. הונעתי לו עם שתי פלוגות טנקים עד לאזור של העמדות 2000 מ' ממנו אמרתי

לו ש. ני אתחיל מפה לירות לשני צידי המעוז עם הטנקים ולפי פקודה שלי האנשים

שנשארו פה - אני מעריך שהיו 10 יובשים אבל אני ל בטוח במספר - הם יצאו ויברחו

מזרחה עד שיגיעו לטנקים ואנתנו נפנה אותם מכאן. זו הייתה התכנית וכך עשינו.

הורדנו ארטילריה, וני התקדמתי עם שתי פלוגות הטנקים וני נתתי לו פקודה - גם

אמרתי לו שיזרוק רמון בכובקר הפקוד ויפוצץ את מכשירי הקשר ויכרת מזרחה. זה

קראה מה שהם עשו מכל מקום גלי אף אחד לא הניע.

היו אצלי כבי"ח נציגים של.....(הפסקה)

ראשית לטכניקה ללחימה בטילים הקפדנו על נוש של חלוקת תצפית מאובטחת לאנשים

אתורנית וקדימה שכל הזמן הייתה תקינה (?) ברגע שהיה דורת על ירי של טיל קהדורת

ע"י הצופה הראשון מועבר מיד ברשת הפלוגתית וע"י המ"פ ברשת הגדודית: טיל מאיזה

כוון בערך מאיזה שעה הוא נורה ולאן ובהחלטת היו גם הרבה שהצליחו להתחמק

מהטילים האלה. התרגולת הייתה שבועמדה יפה שלא עמדים עומדים עם רוחס בפנים

רגל על הבקס ברגע שאומרים "נהג אתורה" לחיצה מהירה על הגז והוא טס אתורנית כמו

טיל יתרו דבר לאפשרות תנועה גדלמה. האמת היא שלפחות כשעלי ירו טילים כשהטיל

רחוק ממך עדיין קשה לך להחליט לחץ קדימה או אחורה. את ההחלטה אתהמקבל בערך

כשהטיל נמצא באמצע הדרך ואז ההחלטה היו די שרירותית כי קשה להחליט בדיוק אם

- הטיל יבוא קצת לפני קצת אחרי או שהיא יפגע כי בדיוק. הרבה טילים ראינו שפשוט פיטפטו, לא פגעו. גם הרבה טילים שפגעו לא עשו קצת גדול כל כך. והתרגולת הייתה קודם כל אנחנו ברוב המקרים זיהנו את הטילים רק אחרי שהם נורו. בחלק מהמקרים וזה בעיקר כשעמדנו בעמדות בציר המיתלה, מול כוחות ^{המילואים} המילואים 3 ואחם נהלנו מן קרב בלימה כזה שם ^{מבד} כרוב המקרים זיהנו את משגרי הטילים איך שהם מציגים| היינו רואים שני חיילים שאחד מהם רץ, שם מן ^{מבד} מצוקה כזו על החצובה הוא מניח את הטיל השני באתר מהצדדים שלו מסתכל. יך שהו במשקפה החיל ששם את הטיל רץ אחורנית שובכ רפרך 10-15 מ' אחרי החצובה הזאת ליד איזה שוחה ו משתה וקצתה שממש הו יורה ר הטיל והוא גם קצתה בעזר בכך זלן שלו שעומד בצד וזמר לו "קצת ימינה קצת שמ לה כשאני ראיתי פעם דבר כזה אני הכנתי שזו התרגולת שלהם על דבר כזה היינו מיד נורידים ערטילר והו יורים במקלעים. הבעיה היא שאחיה לפעמים מגלה דבר כזה שמציבים אותו בטורח 2500 מ' ממך או טורח גדול יותר ולפרוח ^{מקלעים} בטורח כזה זה כמעט לא ^{מקלעים} בפקטיבי. לנו יש גם מקלע המפקד הוא 05 טה"כ. אז היינו יורים גם מ"כים כלי שום חוכמות כרגע שרואים דבר כזה מוצב שני פגזים מ"כים לא ^{מקלעים} זהו.
- ש. "האם לדעתך טנק שנמצא לצ בעמדה ^{מקלעים} לא כשטח ישר ^{מקלעים} להתחמק מטיל כאשר הוא מזהה אותו בטורח מחקבל על הדעת" ?
- ת. אני חושב שכן. השאלה ככה: קודם כל הרבה יותר קל להתחמק מטיל כאשר הוא נורה אליך באגף ולא בחזית, פשוט כי התנועה אחורה וקדימה הרבה יותר מהירה מהתנועה ימינה ושמאלה. בסה"כ הספק העיקרי שלי הוא ^{מקלעים} אנחנו כשירר עלי טילים אני בהחלטה אני לא יודע כמה זמן בדיוק לוקח לטיל לעוף את ה-2000 מ' האשה שממש הוא נורה * או 2500 מ' אבל ממש בשניה שחיים הראשונה אני לי ידעתי לאן לנסוע ^{מקלעים} קדימה או אחורה. כי אחה לא עולה בדיוק על הכוון שלו רק כשהוא מתקרב אליך יותר אתה עולה על הכוון שלו, וכשהוא נורה באגף שלך אני חושב שאפשר להסתלק קדימה וד אחורה כרגע שהוא נורה בחזית שלך זה הרבה יותר קשה אבל אני לא זוכר שלי היה מצב כזה. כך שאני לא יודע.
- ש. האם הייתה לכם גם מלחמה נגד RPG - ראייתם שירופם עליכם RPG ופחתתם איזו תרגולת נגד זה אז שזו פשוט תרגולת בזוקה רגילה ?
- ת. ירו כעיקר בלילר הראשון. ^{מקלעים} היא תרגולת בזוקה רגילה, כל' פגז, מטפיק מקלעים וזה עובד. כרגע שכמה כדורים נורים מעל לראש למפעיל בזוקה כזאת הוא לא יורה ורתה.
- ש. מבחינת החשש של הטנקיסטים. כמה פחדתם יותר - מטילי ה"סגר" האלה או דווקא מהבזוקות מהטורח הקודר ?
- ת. הדבר היחיד שחששו ממנו זה מהשמליים. והסיבה היא שבלילה הראשון דפקו לנו 10 טנקים ורובם נדפקו מטילים. לא זכור לי ששנק אצלנו נפגע מבזוקה. חששו מהטילים כי ראו שהעסק הזה ^{מקלעים} מתקדבנו.
- ש. היו לכם קרבות של טורח 100-200 מ' עם חי"ר ?
- ת. כן. ספרתי לך קלילה הראשון חי"ר עם הנגמ"שים והה-76 וביניהם התרוצצו שם בין הזחל"ג. האש שלהם לא הייתה רצינית הם ירו נק"ל לכל הכוונים, בזוקות ירו אבל לא הרבה, אני לא זוכר שבזוקות פגעו בטנקים. מה שעשינו פשוט נשענו בקו וירינו כמו מטורפים ^{מקלעים} לבל הכוונים .

- ש. "מחוך הנגמ"שים הם ירו גם" ?
- ת. לא זכור לי. כן הם ירו נק"ל. ל זכור לי יבר שהו למעלה מנק"ל שהם ירו משם.

רס"ג עזרא ציביר : אחראי למה שהו אחר י ...

ביזור צידר יש פה משטחים חלקים לגמרי וש לת לגבי שטחים שהם משטחים לגמרי ואין שום אפשרות לחפוט עמדות. כמו בעמים עשינו פה התקפות, באזור הזה והתחמקנו יפה מטילים ע"י הקמת של ז ב . ז"א כשהיה ברוטצטנק באלכסטרן ומקים הרבה מוד אביר, הטיל היה מ ביד את הכוין ול יודג בדיוק כמה לפגוע. זה היה על מיד, מספר טילים חלפו מעלינו ול הצליחו לפגוע בנו. רק בגלל זה שעשינו זינזנים וכל מיני חנועות בשטח והקמנו דרכה מזד אבק. לא ברור לי מדבר עובדים כבר בחח"ש הרבה זמן "ל פיתוח של מיסוך הצמיג בדגם הטיק" שהיה למצרים אביר, אני חושב שדבר כזה אם הרי יהיה רציני וימסך מיד ת כל הזור בהחלט יכול להקשות על יורה טילים למצוא לאחר ^{הצד} מסויימת. הו ירה בלק של עשן ובל נקודה לטנק יהיה לו קשה מוד לפגוע

- ש. "התרגולת שסיפרת לי היתה תרגולת ו שכ שר היה מצב שהיה טנק כתנועה ועשה אבק רציתם שזה הקשה על הטיק".
- ת. פעם ראשונה לי עשינו את זה כהתרגולת לא כצורך. נענו בשטח ו. ז ראינו שפגעות שמקיימים אבק הם ל מצליחים לפגוע יותר אפעמים כבר הכנסתי את זה כהתרגולת. ז"א - שני שני - טנקים נוסעים בזנזנים ומקיימים אבק ומקשים על הטילים והיה מחקרבים.
- ש. "מה היה תפקידך" ?

ת. הייתי מפקד כח ביזור הגזרה הדרומית ת.ב. 401. ית פלוגת החרמ"ש שהיתה לי בגדר זני הש רתי כנסיעה שלנו על הפגור כהג"צ ציר הג'יני. ביום שבת כשעה 3 בערך באום חשיכה כאשר הפלוגה התפצלה לשניים קבלתי פקודה שהיא עוזבת אותי, הפלוגה הזאת חציה ישר בלרם חשיכה והחצי השני שלה במתחם שנמצא מדרום לאום חשיכה הפלוגה הזאת למעשה ישבה 10 ימים בלרם חשיכה. רק יחרי 10 ימים הצטרפה אלי, כשהי הצטרפה לי אנחנו התעסקנו בקרב ובלימה שהיה בציר המיתלה, כאשר אני עמתי בדרך כלל בעמדות שהיו מדרום לציר המיתלה ביזור בקרך, עמדות שנמצאות ממזרח לבררה כ שר את פלוגת החרמ"ש הייתי מכניס בלילה לתוך העמדות האלה ופלוגת החרמ"ש היתה שוכנת בעמדות האלה.

אני הייתי בין ~~צורה~~ 53 ובררה 51. פלוגת החרמ"ש היתה נכנסת בלילה לעמדות באזור הזה והיי היתה שוכנת במדרבי נגמ"שים בידדים על גבה רכס עמדות על מנת שאנחנו לא נופתע בבוקר ינגיע לעמדות חפוטות. ממש ל: ברור לי מדוע הם לא עשו את זה. הם יכלו לדפוק יחגור... אנחנו כל רזמן פחדנו שינחנו נכנס לעמדות ששם ישכבו חיר"נריקים עם בטוחות ועם ^{א?ב} רי-מקו יחגור. דאז פלוגת החרמ"ש בלילות היתה שוכנת מאכטחת ית העמדות שלנו חלק מהלילות כשאנחנו היינו בחניון לילה ^ה היי היתה מאכטחת ית החניין היקפית כ שר לאחר צליחת התעלה תוך כדי תקיפת בסיסי הטילים פלוגת החרמ"ש ממש נעה בין הטנקים, בערך מחלקה עם כל פלוגה שהיתה לי ו. חרי שהיינו דופקים בסיס טילים התרגולת היתה שמ"פ החרמ"ש הנגמ"שים היה נכנס לתוך הבורוקרים עצמם ומטיר גצורה יסודית ית כל מה שנעשה בפנים. פלוגת החרמ"ש גם השתתפה תי בכבוש מתחם - ודמה לי דו-גדודי של חת"מ - ביזור מקצרה פלוגת החרמ"ש סייעה לי לטהר את המתחם.

- ש. אאני מכין שבשלב הזה של הכלימה מול המיתלה החרמ"שים היו על הרכס בלילה".
- ת. על הרוב במארב כשהרכב עצמו היה במין עמדת תצפית כזאת. הם היו שוכבים מערבה לרכס לא על גב הרכס אלא בעמדות הצפית כאשר הם נמצאים עם כלי הנשק של הנג"מש

2208

- 7 -

עצמו של הנבמ"ש במין מ-רב כזה" - "מירב נבמ"ש היינו קוד-ים לזה.
ש. "בשום מקרה ל קרה שהיו לכם ^{הרובע} ~~מפגשים~~ עם חי"י כאשר התרמ"היה רגלי בין
הטנקים)"
לא זה "כני יודע קרה בגדרד 195 ב יתח ההסתדרות כ אשר הו הודיד ורמ"ש
מהנבמ"שים והיה גם ידל חזיתי של חי"ר לחי"ד.

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

2192

Handwritten signature or mark on the left margin.

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

אגודת ישראל לבריאות י"ח, כ"ח, פסוק אהבה משה' אהבה אהבה אהבה

4

**משרד הבטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הבטחון**

סוף התיק